

Viața noastră

Revistă cu apariție variabilă de cultură și viață aparținând Casei de Ajutor
Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad * Nr. 29 - Iunie 2016

„Mi-e dragă pacea, și cu tot poporul
lupt pentru ea și-mi apăr viitorul.
Iubesc aceste plaiuri românești,
cu soarele ce bate în ferestre;
mi-s dragi și munți, și râuri, și câmpie.
Acest pământ mi-e patrie și mie!”

(Pământ însorit - Horváth Imre)

Revista „Viața noastră”

Revistă de cultură și viață aparținând Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

Așteptăm de la membrii noștri, și nu numai,
TEXTE, FOTOGRAFII, ESEURI, PROZĂ SAU POEZIE, ARTICOLE PE ORICE TEMĂ
și chiar întrebări sau nelămuriri în legătură cu activitatea Casei noastre la datele de contact de mai jos:

Adresa: Str. Nicolae Iorga Nr. 7a, loc. Bârlad, județul Vaslui, CP 731182

Colectivul de redacție

Telefon: 0235-421.340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933. Email: revista@carpbirlad.ro

Din cuprins

GÂNDURI DE ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPILULUI 3 <i>Nicolaie Mihai, Adrian Solomon</i>	IULIAN CHITUȚĂ 34 <i>Săptămâna Bibliei la Bârlad</i>	ECATERINA TELETIN 73 <i>Gesturi care salvează</i>
PLEȘU MIHAELA, BEJENARU ANA-MARIA 4 <i>Lumea minunată a copilăriei</i>	LĂCRĂMIOARA-IOLANDINA IVAN 34 <i>Săptămâna Bibliei</i>	MIHAI LUCA 74 <i>Relicve arhitecturale bârlădene în vârful peniței lui Cîk Damadian cu unele aspecte din memorie</i>
VASILE LĂIU 6 <i>„Unde ești copilărie...?”</i>	ECOURI DE LA CITITORI 36	IOAN ȘT. POCOVNICU 76 <i>Mihai Codreanu</i>
MIHAELA OPREA 8 <i>Armonia copilăriei</i>	IACOB ONEA 38 <i>Eminescu în Blaj</i>	IOAN ȘT. POCOVNICU 78 <i>Eugeniu Coșeriu</i>
TEODORA ELENA ZALDEA 10 <i>De-a lungul unui an...</i>	GRUIA NOVAC 39 <i>Diptic cu surprize și credință în destin</i>	CONSTANTIN CHIPER 79 <i>100 de ani de la intrarea României în Primul Război mondial (1)</i>
NICOLAIE MIHAI 12 <i>Nouă zile culturale la Bârlad</i>	GHEORGHE VLAD 41 <i>Căsătoria Elenei Rosetti cu Alexandru Ioan Cuza (2)</i>	PETRUȘ ANDREI 82 <i>Victor Ion Popa – Personalitate artistică polivalentă</i>
LUCIA MUNTEANU 13 <i>„Călător prin timpul vieții mele”</i>	PETRUȘ ANDREI 45 <i>Gheorghe Vlad – Sfânta Elena Rosetti Cuza – „Ucenicia durerilor”</i>	MIHAIL MANCIU 83 <i>Povestea imnului</i>
MIHAI CIMPOI 14 <i>Un poeta natus: Petruș Andrei</i>	GHIȚĂ CRISTIAN 47 <i>Cum scria Constantin Brâncuși</i>	NICOLAIE MIHAI 86 <i>Gânduri sincere pentru Ardeal</i>
FLORIAN PRICOP 15 <i>60 de ani de rugby la Bârlad</i>	GRUIA NOVAC 48 <i>Patria în poezia unor înaintași</i>	DUMITRU BOROS 86 <i>Mesaj oficial și de suflet</i>
TEODORA ELENA ZALDEA 17 <i>Aflăm de la Federația Națională a Pensionarilor din România</i>	DAN HORGAN 53 <i>Sarea în tradiția populară (1)</i>	GRUIA NOVAC 87 <i>„În toată țara nu-s atâtea prune!”</i>
COSMIN GUBERNAT 18 <i>O nouă „poartă a cerului” sfințită în localitatea Corni-Albești</i>	MARIA MARIN 55 <i>Femei celebre: Elena Caragiani-Stoescu, Irina Constantziu-Vlasopol</i>	VASILE CHELARU 88 <i>Lumina sufletelor curate (2)</i>
GRUIA NOVAC 20 <i>Lăsați-mi fantezia să vorbească!</i>	MIHAI LUCA 56 <i>Vasilian Dobos; Ion Hobana</i>	DANIELA TEODORU 90 <i>Managementul optim al limfedemului</i>
NICOLAIE MIHAI 23 <i>„Dacă există o fericire pe pământ, apoi aceasta este prietenia”</i>	LIVIA ANDREI 59 <i>Drapel - steag - flamură</i>	MARIAN ROTARU 91 <i>Dioxidul de carbon și civilizația (3)</i>
MARIA MARIN 24 <i>Ziua Învățătorului</i>	GRUIA NOVAC 60 <i>Rectiliul Ștefan Luchian și pasiunea pentru pictură</i>	MARIA CURELARU 93 <i>Cum o mai duceți cu sănătatea ?</i>
DUMITRU ANDREI 25 <i>Să ne amintim, măcar o zi, învățătorii !</i>	GHIȚĂ CRISTIAN 62 <i>Ștefan Luchian - Poetul plastic al florilor Un Crist al picturii românești</i>	VIRGIL VESEL 95 <i>Extinderea domeniului silvic preorășenesc, o prioritate !</i>
ECATERINA TELETIN 28 <i>Cronica unui eveniment marca C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad: „Să ne amintim, măcar o zi, învățătorii !”</i>	CARMEN FRĂȚIMAN 65 <i>În țara lui Papură Vodă</i>	MARIA MARIN 96 <i>Anton Cucu, un om care s-a dedicat sportului</i>
ZÎNA ANGHELUȚĂ 30 <i>Legenda cadrului didactic</i>	OANA ROTARU 66 <i>Am alergat prin ploaie... - un gând liber, independent de reguli... -</i>	FLORENTINA LOREDANA DALIAN 97 <i>Cu cât dai îmbrățișarea asta ?</i>
DUMITRU V. APOSTOLACHE 30 <i>Oamenii de la catedră</i>	MARIA SIMINA GÎNJU 67 <i>Marcel Guguianu</i>	ZÎNA TĂMĂȘANU 98 <i>Munții Rarău-Giumalău - ținut de poveste</i>
LUCIA MUNTEANU 32 <i>Portret de dascăl</i>	NECULAI GHEȚĂU 69 <i>Piotr Ilici Ceaikovski, creatorul Baletului Rus (2)</i>	EMILIA CĂȚĂNOAIE 100 <i>O zi de neuitat</i>
MARICICA MĂȚĂ 33 <i>Vis cu ochii deschiși</i>	TEODORA COSTEA CAZACU 70 <i>Petruleana (I)</i>	EMANOIL STERESCU 101 <i>Cum am cunoscut Bucegii ?</i>
ZÎNA ANGHELUȚĂ 33 <i>Gânduri despre învățătorul meu Gânduri din prima zi de școală</i>	GRUIA NOVAC 72 <i>Evocare galantă și rezonabilă</i>	NELU VASILE - NEVA 103 <i>Selecție epigrame</i>
		FLORIAN PRICOP 104 <i>Dialoguri rebusiste</i>

Gânduri de Ziua Internațională a Copilului

Dragii noștri cititori,

„Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea este veselă și nevinovată și drept vorbind, acesta-i adevărul.” (Ion Creangă)

Spui 1 Iunie și gândul inevitabil îți zboară la vară, soare, plajă, vacanță, joc, copilărie.

Da! 1 Iunie e acea zi în care copilăria și copilul din tine sunt la mare cinste. Și aș face bine să ofer și câteva argumente în susținerea spuselor mele. Da!, **copilul** e viitorul unei națiuni, e floarea așteptată de părinți, iar **copilăria** nu-i decât etapa cea mai fericită din existența noastră pe acest pământ, e oaza inocenței și a sincerității, e o lume aparte, miraculoasă, ce aidoma unui foc uitat nestins se poate aprinde oricând în noi.

Dragi copii de pretutindeni de pe acest întins pământ,

Să vă dea Domnul acum de ziua voastră și în fiecare zi a existenței voastre, sănătate, putere de muncă și chef de învățat, să aveți parte de grija și iubirea părinților și bunicilor voștri în așa fel încât să creșteți mari și destoinici, mândri de țara și tradițiile noastre moștenite din moși strămoși.

Părinților și bunicilor voștri nu le pot ura decât sănătate și putere să vă călăuzească pașii înspre drumul cel fără de obstacole, presărat cu bucurii, reușite în viață.

Închei prin a vă aminti îndemnul poetului și dramaturgului român stabilit de ani buni în Franța, Matei Vișniec: „Copii, bucurați-vă de vârsta pe care o aveți, discutați, imaginați-vă jocuri, scrieți poezii, desenați, dansați, jucați-vă și dacă se poate cu cât mai puține ecrane între voi pentru că aceste ecrane sunt de multe ori niște baricade între voi și viață. Viața trebuie trăită direct, cu furnicile, cu găinile, cu fructele, cu grădina, cu pădurea, cu norii, cu cosmosul. Sunt atâtea lucruri de descoperit pe pământul ăsta.”

La mulți ani!

Magistr. (pens.) **NICOLAE MIHAI**

Președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

Dragi copii,

Toate gândurile-mi sunt îndreptate, în această primă zi a verii, înspre voi, cei ce reprezentați viitorul acestei țări.

Ziua Internațională a Copilului va constitui întotdeauna, pentru noi adulții, un prilej de a retrăi frumusețea unei vârste spre care ne întoarcem mereu cu gândul pentru a ne încălca cu bucuria și inocența acelor ani în care lumea se vedea în alte culori.

De ziua voastră, vă doresc să aveți parte de sănătate, de zile senine, mereu cu zâmbetul pe buze, cartea să vă fie prieten nedespărțit pe drumul spre un viitor luminos, să fiți mereu bucuria părinților și bunicilor voștri și motivul pentru care să ne dorim o „Lume minunată în care veți găsi/ Numai copii”.

La mulți ani!

Deputat **ADRIAN SOLOMON,**

Președintele Comisiei de Muncă și Protecție Socială din cadrul Camerei Deputaților

Lumea minunată a copilăriei

Prof. PLEȘU MIHAELA

Prof. BEJENARU ANA-MARIA

Grădinița cu P. P. nr.5 Bârlad

Cine nu ar vrea, poate chiar și pentru un minut, să se poată întoarce în copilărie, perioada cea mai lipsită de griji a vieții, în care părinții și bunicii se străduiesc să răspundă cât mai bine necesităților celor mici, să-i copleșească cu afecțiunea lor, gata în orice clipă să-i protejeze de tot ce este rău. Poate nu chiar toți copiii au șansa să aibă o asemenea familie, dar copilăria este totuși o binecuvântare pentru toți.

Noi, cei care lucrăm cu preșcolari, putem spune că ne bucurăm cel mai mult de această perioadă „de aur”, pentru că mereu și mereu preluăm noi generații de copii și le conducem prin joc, pe drumul lung al cunoașterii, ridicându-le la nivelul cerințelor școlii. Și ca să putem reuși acest lucru minunat, trebuie să-i cunoaștem cât mai bine pe acești micuți: să știm ce le place și ce nu, ce știu și ce ar vrea să afle, să le cunoaștem familia, condițiile de trai, comportamentul în grădiniță și acasă. Din acest motiv, am încercat toate metodele de care dispunem pentru a descoperi personalitatea fiecărui copil. Una din aceste metode a fost și aceea a studiului desenului copilului, experimentat ani de-a

rândul cu rezultate nemaipomenite.

Pe lângă faptul că am reușit să-i cunoaștem foarte bine, am obținut și salturi remarcabile în evoluția desenelor copiilor, lucrări care reflectă trăirile emoționale ale celor mici, exprimă relația lor cu lumea înconjurătoare, cu familia. Citindu-le “printre rânduri”, poți afla o întreagă poveste despre copil și lume, așa cum o vede el.

Colegele noastre de la grădiniță ne-au sfătuit permanent să facem o expoziție la nivel de comunitate, în care lucrările copiilor noștri să fie văzute și apreciate, nu numai de părinții lor, așa cum se întâmplă zi de zi, ci și de alte persoane din orașul nostru. Mereu am gândit să realizăm acest lucru, dar de fiecare dată am renunțat la idee, neavând un

spațiu destul de mare pentru a expune aceste lucrări. Și iată că în acest an visul ni s-a împlinit.

Am fost invitate, eu și colega mea, de către domnul președinte Mihai Nicolaie să organizăm un eveniment la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bărlad, eveniment legat de ziua de 1 Iunie. Am fost încântate de această invitație și ne-am pus imediat pe treabă, aranjând cu grijă fiecare lucrare, astfel încât să le punem cât mai bine în valoare. Și, credem noi, am reușit.

Expoziția intitulată sugestiv „Lumea minunată a copilăriei”, a reunit peste 90 de lucrări plastice ale copiilor (20 la număr) de la grupa mare a Grădiniței cu P. P. nr.5 Bărlad, fosta Grădiniță „Clopoțel”, îndrumați de subsemnatele și a constituit o explozie de culoare, care a reușit să stârnească vie emoții, copiii fiind cei care au invitat publicul vizitator să descopere un alt univers, cel al personajelor fantastice și al poveștilor inventate.

Invitat special a fost domnul prof. Gruia Novac, „bunicul de serviciu”, cel care

cu mare dragoste și maximă aplecare față de copii a pus în valoare minunatele desene ale acestora. Copiii și-au deschis sufletele, exprimând prin forme și culori deosebite povești fabuloase despre flori, pomi, case, chipuri dragi. Au dovedit că totul este posibil: floarea prinde aripi, copilul este mai mare decât casa, iar cerul este verde, că acestea sunt de fapt frumusețile și farmecul copilăriei, să poți da frâu liber imaginației, să experimentezi întregul univers al emoțiilor fără să fii privit ciudat de cei din jur. La eveniment au participat numeroși invitați: părinți ai copiilor, bunici, profesori, membri ai C.A.R.P., salariați ai instituției gazdă, reprezentanți ai altor instituții din comunitate, mass-media locală.

Am reușit să ajungem la inimile invitaților, atât prin desenele și picturile prezentate în expoziție, cât și prin aptitudinile de mici actori dovedite în interpretarea scenetei „Prietenii naturii”. Cei mici au sensibilizat publicul prin mesajele ecologice exprimate cu

atâta pasiune pe scenă, reușind să transmită multă emoție, să se înțeleagă faptul că nu este totul pierdut, că generațiile viitoare vor ști să fie mai protectori cu bătrânul Pământ.

Mulțumim tuturor celor care ne-au întâmpinat cu atâta căldură, personalului C.A.R.P., domnului președinte Mihai Nicolaie care este un mare iubitor de evenimente deosebite pe care le organizează în instituție cu diverse ocazii, mereu în scopul de a bucura, de a onora, de a surprinde în mod plăcut invitații.

Copiii au fost tratați cu toată considerația pentru munca lor, au fost „răsfățați” cu dulciuri, le-au fost înmănate medaliile și diplome personalizate, toate acestea într-o atmosferă emoționantă, plină de bucurie, fericire, admirație.

Felicităm copiii pentru realizările lor, le mulțumim părinților și bunicilor pentru că au fost mereu alături de grădiniță, înțelegând importanța pe care o are activitatea noastră în dezvoltarea personalității copilului, cu prioritate pentru încrederea în forțele proprii și creșterea stimei de sine.

Copilăria

Ana Blandiana

Copilăria-i o poveste

Ce te cuprinde și apoi te lasă

Ajunși bătrân, și zici c-a fost frumoasă

A fost atunci, azi nu mai este.

Învață să-ți trăiești copilăria

Căci ea se duce-așa rapid,

De n-ai să poți să zici c-a fost frumoasă

Când s-a pierdut în infinit.

Preot PROTOPOP VASILE LĂIU

Protopopiatul Bârlad

„Unde ești copilărie...?”

Pentru fiecare ființă umană, copilăria constituie cea mai curată, sinceră și **sfântă** perioadă din viața sa. În această perioadă, omul „nu pizmuiește... nu se trufește, nu se poartă cu necuviință... nu se aprinde de mânie, nu gândește răul... nu se bucură de nedreptate...”; fiindcă totul este dragoste „iar dragostea nu cade niciodată!”, de aceea copilăria nu poate fi uitată și ne trimite în lumea viselor nevinovate.

În copilărie toate ne sunt cu putință, în copilărie toate sunt ale noastre și toate ale noastre sunt cele și cei mai mari, mai buni, mai puternici, mai... mai... Copilăria este timpul și vremea în care toate cele bune ne sunt posibile. Răutatea, invidia, ura... nu sunt cunoscute. De aceea, copiilor le este destinată și asigurată mântuirea: „Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor” (Sf. Ev. Matei 19,14) sau „De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor” (Sf. Ev. Matei 18,3)

Copilăria este împărăția lui Dumnezeu pe pământ și devine atât de fascinantă, atât de sublimă, de cântată, evocată, dorită și ne înseninează când ne întoarcem la ea: „Unde ești copilărie cu pădurea ta cu tot...” (Mihai Eminescu „O, rămâi”)

În ea ne regăsim, în ea suntem împliniți, în copilărie căldura și ocrotirea părintească este cel mai intens trăită, în copilărie cu adevărat suntem oameni făcuți după „chipul și asemănarea lui Dumnezeu”.

În copilărie ne manifestăm și ne comportăm ca fiii ai lui Dumnezeu, fiindcă totul este nevinovat, nepătat și plin de iubire, așa cum este împărăția cerurilor din care a coborât copilăria. Această stare și realitate cerească este demonstrată ca realitate existențială și prin perioada copilăriei, pe care o trăiesc toți oamenii credincioși și necredincioși, buni și răi de ieri, de azi și

de mâine.

Întoarcerea la copilărie este întoarcerea noastră la starea paradisiacă pe care am pierdut-o prin neascultarea maturității noastre. Joaca unui copil într-un parc înverzit, alergarea unui copil într-un câmp cu flori sau cu brațele deschise spre mama sa și care-și râd reciproc, este normalitatea și firescul simplu care-l mută pe om de pe pământ la cer și-i dă pacea și liniștea mult căutată.

Copilul și copilăria nu sunt o realitate pe care le-o determină și le-o hotărăsc omul prin propria-i voință ignorându-L pe Dumnezeu, ci împreună conlucrare dintre om și Dumnezeu, numai că unul are calitatea de creat, iar Dumnezeu de Creator.

Cât omul păstrează, conștientizează și ține cont de această realitate neschimbabilă în care îi recunoaște lui Dumnezeu pronia (purtarea de grijă), el „crește frumos” și-n armonie cu întreaga creație peste care a fost pus ca o cunună.

Când omul nu-i mai recunoaște lui Dumnezeu calitatea de Creator și Proniator, izolându-se de El sau izolându-L pe El, hotărând de unul singur când, cum și câți copii „să facă”, atunci creația îi devine ostilă și potrivnică.

De aceea, cea mai mare ofensă adusă de cel creat - omul, Creatorului - Dumnezeu, este izgonirea Lui din actul creației prin *planningul familial* și *avort*.

Într-o țară ca România ce este recunoscută până și de Papa Romei și președinți de state ca fiind „Grădina Maicii Domnului”, brandul de țară cel mai promovat și cunoscut este Dracula, inventat și pus pe seama unui domnitor credincios și drept.

Într-o țară ca România în care peste 90% din populație se declară creștină, în 26 de ani a avut loc cel mai mare genocid sau pruncucidere prin cele peste 22

milioane de avorturi declarate și înregistrate oficial de către Statul Român, avorturi care au depășit cu mult numărul locuitorilor ei.

În 26 de ani încă o Românie a fost ucisă și n-a avut parte sau dreptul la nici măcar un mormânt, fiindcă nu-i așa?... nici un preț nu este prea mare când e să aplicăm prevederile drepturilor omului.

De aceea, sunt mii de localități rurale și urbane fără copii și copilărie, în care joaca, fuga și zâmbetul de copil sunt doar o tristă și nostalgică amintire în care grădinițele și școlile au devenit inutile și abandonate fiindcă nu mai au pentru cine să-și deschidă porțile, dacă le mai au, sau au fost abandonate construcțiile noi ale acestora în anumite stadii de execuție în lipsa unei strategii și gândiri demografice la nivel național și de perspectivă, iar grădinițele și școlile, și cele vechi și cele noi, arată ca niște soldați

răniți și morți, abandonati pe câmpul de bătălie.

Toată această realitate crudă, este posibilă și din vina noastră a tuturor, elaborând sau acceptând tot felul de norme, programe și legi de protecție a copilului, dar nefăcând aproape nimic în apărarea instituției fundamentale a societății – **familia** tradițională și sănătoasă, singura în care se poate naște copilul, și-n care se poate vorbi de copilărie. Realitate demonstrată de experiența indubitabilă a lumii, de la facere și până la sfârșitul ei.

Familia întemeindu-se pe „relația de iubire liber consimțită dintre un bărbat și o femeie...” (formula inițială din Art. 48 - Constituția României?!), și nu dintre „soți” care poate însemna orice, dar mai ales ținând cont că la facere, Dumnezeu a creat „bărbat și femeie”, iar familia a fost, este și va fi celula de bază a oricărei societăți – civilizații din istoria omenirii. Dumnezeu nu a

creat bărbat și bărbat sau femeie și femeie.

Tot ceea ce este clădit fără Dumnezeu și ignorând legile Lui este sortit pierii. Așa s-a întâmplat în istorie cu împărați și imperii, cu regi și regate, așa se poate întâmpla și cu „civilizația și democrația” în care trăim și-n care promovarea credinței în Dumnezeu și respectarea prevederilor legilor Lui, pot constitui probatoriu acuzator împotriva celor ce le aplică în familiile lor.

În „democrația civilizației” contemporane, omul este liber și îi sunt asigurate libertățile și drepturile laice (fără de Dumnezeu), dar poate fi oricând acuzat de abuzuri grave, dacă trăiește, naște și crește copii în frică și dragoste față de legile și morala învățaturii creștine, fiind decăzut din drepturile părintești pentru rele tratamente aplicate minorului (copilului) – a se vedea cazul *Bodnariu, Barbu etc.*

Astăzi, când se vorbește despre relațiile dintre membrii unei familii de către psihologi, formatori de opinie, „cei care au rețete pentru un cuplu perfect”, cu ocazia anumitor dezbateri în mass-media, nu se mai folosește termenul de soț și soție, ci partener și parteneră – sau simplu parteneri, fiindcă nu-i așa?... „familia” a devenit o afacere, un contract încheiat între doi parteneri („de afaceri” pentru ce?!), care-și respectă obligațiile unul față de

celălalt și nu ca un tot unitar.

Între soț și soție, din punct de vedere creștin, nu există grad de rudenie, iar unirea dintre ei prin formarea unei familii, respectând morala creștină, este legătura veșnică, indisolubilă și indestructibilă, rămânând uniți în veșnicie; fiindcă Sfânta Taină a Cununiei ce stă la baza întemeierii unei familii este legământ veșnic: „Taina aceasta (Cununia ce întemeiază familia) mare este;

iar eu zic în Hristos și în Biserică” (Efeseni 5,32)

Legătura dintre soț și soție este ca și legătura dintre Hristos și Biserică, de aceea ele nu pot fi separate; iar ceea ce stă la baza acestei legături (Hristos și Biserică – soț și soție) este „dragostea care nu cade niciodată”. (I Corinteni 13,8)

La baza facerii lumii este iubirea nesfârșită și necondiționată a Persoanelor Sfintei Treimi și fructul acestei iubiri divine este omul.

La fel și-n familie, fructul dragostei dintre soț și soție este nașterea de prunci, care devine și o condiție pentru perpetuarea ființei umane. De aceea, „copiii sunt mâinile cu care ne prindem de rai” (Henry Ward Beecher), iar copilăria este nevinovată, pură, fascinantă și de nedescris, fiindcă este la fel ca și raiul din care a coborât.

Omul se întoarce la copilărie fiindcă „este inima tuturor vârstelor” (Lucian Blaga) și numai ceea ce este curat și sfânt este

veșnic și dorit.

„Astăzi chiar de m-aș întoarce
A înțelege n-o mai pot
Unde ești copilărie
Cu pădurea ta cu tot.”

(Mihai Eminescu, ultima strofă din poezia „O, rămâi”)

Prof. MIHAELA OPREA

ARMONIA COPILĂRIEI

În fiecare an, în prima zi de vară, se celebrează Ziua Internațională a Copilului, prilej de a sărbători cea mai frumoasă perioadă din viața fiecărui om – copilăria, de a oferi sprijin copiilor, de a aprecia și iubi copiii și de a promova bunăstarea copiilor din toată lumea.

**Magistrat pensionar
Nicolae Mihai**

1 iunie, Ziua Internațională a Copilului, este ziua în care revenim cu toții la momentele tandre și plăcute ale copilăriei inocente, alături de generația în creștere. Este ziua în care încercăm încă o dată să conștientizăm, că interesul pentru copil trebuie să fie unul prioritar și că toți copiii au nevoie de sprijinul și atenția noastră zi de zi.

prof. Mihaela Oprea

Așa cum ne-a obișnuit de câțiva ani încoace, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a organizat un spectacol - „Armonia copilăriei”, ce a debutat cu o introducere emoționantă a domnului președinte magistrat pensionar Nicolae Mihai. Mesajul a pus accentul pe faptul că societatea noastră are nevoie de copii educați și sănătoși, copii

**Prof. Anca Oancă
și Mihaela Oprea**

de care să fim mândri, devenind tot mai evidentă preocuparea structurilor atât la nivel național, cât și internațional, în domeniul protecției drepturilor copilului.

Alessia Banu

Spectacolul a continuat cu momente muzicale din lumea feerică a muzicii clasice, interpretate de elevi foarte talentați ai Școlii de Muzică și Arte Plastice „N. N. Tonitza” Bârlad și anume:

- Eduard Botez, elev în clasa I, a interpretat la pian „Ceardaș”, muzica V. Monti, profesor îndrumător Anca Oancă;
- Alessia Banu, elevă în clasa a III-a a interpretat la vioară „Dans țărănesc”, muzica C. Dumitrescu, profesor îndrumător Dorel Andrei;

Eduard Botez

Lucian Albu

Denisa Maria Toma

Edi Boidache

Cornel Florinel Cavaleru

Teodora Grigore

Raluca Ioana Toma

- „Dans spaniol”, muzica M. Moszkowski, a fost interpretat de un tânăr talentat, Lucian Albu, elev în clasa a V-a, profesor îndrumător Camelia Andrei.

Nelipsite din spectacolele organizate de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, surorile Denisa Maria și Raluca Ioana Toma, au interpretat Studiul nr. 3, respectiv Studiul nr. 5 de Heller, îndrumate de profesor Mihail Manciuc. În aceeași linie de sensibilitate și farmec specifică muzicii clasice, a urmat momentul susținut de doamnele profesoare de la Școala de Muzică și Arte Plastice „N. N. Tonitza” Bârlad, Anemona Niagu Forțu și Anca Oancă, ce au interpretat în duet piesele „Ave Maria”, muzica Fr. Schubert și „Dans ungar”, muzica J. Brahms.

Aceste momente au fost urmate de vocile cristaline ale grupului de copii „Hai-Hui” ce au interpretat piesele pline de veselie și emoție, „Descoperire” și „Glas de copil”, sub îndrumarea prof. Mihaela Oprea.

Un moment folcloric plin de inocență, căldură sufletească și sinceritate ne-a

**Eduard Ionuț
Hrisu**

Nadia Munteanu

Magda Siriac

fost oferit de eleva Magda Siriac ce a interpretat piesele: „Ista-i moldoveanul”, „Prin pădure răătăcesc” și „De aia lume am să cânt”, prof. îndrumător Mihaela Oprea.

Ziua Copilului, nu este doar sărbătoarea celor mici, deoarece ei, copiii, ne antrenează pe noi, adulții, în frenezia bucuriei inocente, iertători ai micilor și nevinovaților lor greșeli săvârșite fără intenție pe tot parcursul copilăriei. De

aceea mi s-a părut potrivit să interpretez piesa „Să fim copii”, din repertoriul Mihaelei Runceanu, piesă ce ne lasă pradă aducerilor aminte.

Pentru că toți copiii au fost răsfățați cu daruri, aceștia, și-au dorit în final să-și arate recunoștința, intonând cântece sau recitând poezii despre LUMEA COPILĂRIEI.

Copilăria este un adevărat mit al reînnoirii, este cea mai frumoasă etapă a vieții omului pe pământ. Copilul ne luminează permanent sufletul, ne dă speranțe și noi bucurii în viață, fiind cel mai generos exemplu pentru noi adulții. Este mângâierea sufletului nostru, bucuria nemăsurată a existenței pe pământ, speranța ce nu moare niciodată, rostul nostru pe pământ și dorința de a te trezi și mâine din somn, căci ai pentru ce!

**Consilierul C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad
Rincu Liviu-Adrian și copiii**

Grupul „Hai-Hui”

TEODORA ELENA ZALDEA

De-a lungul unui an...

Vara e în toi... și deja 6 luni din anul 2016 s-au scurs. Poate veți spune că e nostalgie. Timpul parcă nu mai are răbdare cu noi... și totuși cred că e nevoie să învățăm să ne bucurăm mai mult de fiecare clipă a existenței noastre telurice, întrucât timpul se arată implacabil, necruțând pe nimeni.

Iată de ce, nu trebuie, stimați cititori, să lăsăm timpul să treacă pe lângă noi. E nevoie să profităm de el la maxim, să-l punem în slujba noastră după vechiul dicton latin CARPE DIEM!

Prețuiește clipa! e de altfel, mantra pe care Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a așezat-o la loc de cinste, promovând-o în fiecare activitate organizată. Dovada o veți regăsi în manifestările realizate de către asociația noastră în lunile martie-iunie 2016:

- **3 martie a.c.**, salariații Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, precum și membrii colectivului de redacție al revistei „Viața noastră” au avut parte de o întâlnire de suflet **„Primăvara a sosit și i-a adus”** cu scriitorii Geo Călugăru și Ion V. Maței-Buhăiești;

- **14 martie a.c.**, membrii asociației s-au putut bucura la Teatrul „Victor Ion Popa” Bârlad de piesa **„Taxi Blues”** în interpretarea actorilor Marius Bodochi și Dan Tudor;
- **15 martie a.c.**, sala „Alexandru Ioan Cuza” a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a fost gazda conferinței **„Unire în cuget și-n simțiri”**, manifestare prilejuită de aniversarea a 196 de ani de la nașterea Domnului Unirii Alexandru Ioan Cuza, precum și a 98 de ani de la Unirea Basarabiei cu România (27 martie 1918). Conferențiar: prof. Maria Marin;
- **16 martie a.c.**, actorii Teatrului „Maria Filotti” Brăila au încântat membrii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad cu piesa de teatru **„Mai cântă o dată, Sam!”**;
- **27 martie a.c.**, membrii asociației noastre au putut participa în Cimitirul „Eternitatea”

la manifestarea prilejuită de aniversarea a 98 de ani de la Unirea Basarabiei cu România (27 martie 1918), precum și la comemorarea a 46 de ani de la trecerea la cele veșnice a locotenent colonelului Gheorghe Andronachi - **„Eroi au fost, eroi sunt încă, /și-or fi în neamul românesc!”**, eveniment realizat în parteneriat cu Protopopiatul Bârlad, Primăria și Consiliul Local Bârlad, Poliția municipiului Bârlad, Media TV, Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu” și Școala Gimnazială nr.1 Gara

Banca, comuna Banca;

- **6 aprilie a.c.**, o nouă întâlnire a membrilor asociației noastre cu actorii Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad prilejuită de piesa **„Psihoterapolitica”** de Dominik W. Rettinger;
- **9 aprilie a.c.**, artistul Paul Surugiu, alias Fuego, a bucurat publicul bârlădean cu ultimele sale piese în spectacolul național **„S-a aprins o stea!”**;

- **19 aprilie a.c.**, prof. Petruș Andrei și comandantul Poliției municipiului Bârlad, Vasile Chelaru au asigurat **prezentarea numerelor 26, respectiv 27 ale revistei „Viața noastră”**;
- **20 aprilie a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, Protopopiatul Bârlad, Teatrul „Victor Ion Popa” Bârlad au organizat spectacolul **„De la Florii... la înviere”**, eveniment prilejuit de Sfintele Sărbători Pascale, cu participarea extraordinară a preotului Marius Ciprian Pop;
- **21 aprilie a.c.**, președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, magistrat pensionar Nicolaie Mihai a participat alături de contabilul șef Dumitru Dima la ședința lunară a **Comisiei pentru persoane vârstnice din cadrul Instituției Prefectului Vaslui**;
- **5 mai a.c.**, membrii asociației au putut asista la **redeschiderea succursalei Gherghești a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad**;

- **6 mai a.c.**, de Sfânta Sărbătoare a Izvorului Tămăduirii, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a fost prezentă la hramul Mănăstirii Bujoreni;
- **8 mai a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a fost alături de familia îndoliată a doamnei Ghiur Ecaterina, responsabilul sucursalei Vinderei;
- **10 mai a.c.**, președintele magistrat pensionar Nicolaie Mihai, împreună cu contabilul-șef Dumitru Dima au fost prezenți la **Adunarea Generală anuală a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Fălțiceni**. Aici conducerea asociației noastre a oferit o plachetă jubiliară președintelui col. (r) Ion Aciubotăriței, cu ocazia împlinirii frumoasei vârste de 82 ani, precum și o diplomă felicitând C.A.R.P. Fălțiceni pentru promovarea spiritului de ajutor reciproc și pentru sprijinul acordat persoanelor vârstnice;
- **18 mai a.c.**, membrii asociației noastre au fost invitații domnului prof. Gruia Novac în sala de conferințe a Primăriei municipiului Bârlad la **lansarea nr. 37 al revistei „Baaadul literar”** al cărei redactor șef este;
- **19 mai a.c.**, în cadrul Zilelor Culturale ale Bârladului, prof. Petruș Andrei, membru al colectivului de redacție al revistei „Viața noastră” și-a primit invitații la Teatrul „Victor Ion Popa” unde a celebrat alături de aceștia împlinirea frumoasei vârste de 70 de ani. Tot acum, prof. Livia Andrei a lansat volumul aniversar „**Călător prin timpul vieții mele**”;
- **22 mai a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a fost prezentă la **inaugurarea și sfințirea Căminului Cultural din comuna Pogonești**. Totodată, în cadrul zilelor comunei, s-a desfășurat și **ediția a XII-a a „Dansului Răzeșilor”, eveniment organizat de înv. Dumitru Andrei alături de Ansamblul Folcloric „Răzeșii” Pogonești**;
- **23 mai a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a primit **vizita unei delegații sosite în schimb de experiență de la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din Roșiorii de Vede, județul Teleorman**;
- **25 mai a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” în colaborare cu Grădinița cu program prelungit nr. 5 au ales să celebreze Ziua Internațională a Copilului – 1 iunie prin organizarea unei expoziții de pictură cu titlul „**Lumea minunată a copilăriei**”;
- **26 mai a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a fost gazda unei lansări de carte - „**Călător prin timpul vieții mele**”, autor **Livia Andrei**, volum realizat cu ocazia aniversării de către domnul profesor Petruș Andrei, membru al colectivului de redacție al revistei „Viața noastră” a frumoasei vârste de 70 de ani;
- **28 mai a.c.**, seria manifestărilor dedicate Zilei Internaționale a Copilului a continuat, asociația noastră pregătind special pentru toți copiii, nepoții și strănepoții membrilor C.A.R.P. „Elena Cuza” un program cultural-artistic intitulat sugestiv „**Armonia copilăriei**”;
- **29 mai a.c.**, asociația noastră a fost prezentă la invitația Preasfințitului Corneliu, Episcopul Hușilor la **sfințirea Bisericii cu hramurile**

Sfântul Mare Mucenic Gheorghe și Sfântul Corneliu Sutașul, ctitoria sa din satul natal Corni Albești;

- **6-10 iunie a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a fost prezentă la manifestările organizate în cadrul **Săptămânii Bibliei**, manifestare ce a avut loc la Galeriile de Artă „Nicolae Tonitza”. Organizatorii acestor prelegeri pe teme biblice au fost Fundația culturală „Dr. Constantin Teodorescu” și asociația „Un nou început în viață”;
- **15 iunie a.c.**, **lansarea numărului 28 al revistei „Viața noastră”**, un număr dedicat în exclusivitate Zilei Internaționale a Copilului – 1 iunie în prezentarea domnului prof. Gruia Novac;

- **17 iunie a.c.**, membrii asociației au fost invitați la conferința „**Viața doamnei Elena Rosetti Cuza**”, eveniment prilejuit de împlinirea a 191 de ani de la nașterea Doamnei Unirii. Cu această ocazie, a avut loc și lansarea volumului „**Sfânta. Viața doamnei Elena Cuza**” aparținând prof. Gheorghe Vlad, membru al Casei de Ajutor Reciproc a

Pensionarilor din Roșiorii de Vede, județul Teleorman. Conferențiar: prof. Petruș Andrei;

- **23 iunie a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a oferit invitații membrilor săi la spectacolul de teatru „**Dureri fantomă**” în interpretarea actorilor Teatrului „Victor Ion Popa”;
- **26 iunie a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, prin președinte Nicolaie Mihai a asistat la slujba religioasă de pomenire a **maestrului sculptor Marcel Guguianu** de la moartea căruia s-au împlinit 4 ani;
- **28 iunie a.c.**, membrii asociației au putut asista la conferința „**Ștefan Luchian – poetul plastic al florilor**”, manifestare organizată cu prilejul împlinirii a unui secol de la moartea pictorului. Conferențiar: prof. Ghiță Cristian;

- **28 iunie a.c.**, sala „Alexandru Ioan Cuza” a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a găzduit **expoziția de flori și peisaje a prof. Ghiță Cristian „Armonii cromatice”**. Vernisarea expoziției a fost asigurată de prof. Dionisie Gradu;
- **30 iunie a.c.**, asociația noastră a aniversat Ziua Învățătorului într-o manieră inedită - „**Să ne amintim, măcar o zi, învățătorii!**”. Cu și despre condiția dascălului în România, s-au pronunțat prof. Gruia Novac, dar și invitații săi speciali: prof. Vasile și Georgeta Cărcotă, înv. Aurel Gălea, înv. Liviu Botez, înv. Aurora Calistru, înv. Georgeta Nemirșchi, înv. Georgeta Moldoveanu, înv. Dumitru Andrei, prof. Neculai Ghețău, prof. Lucia Munteanu, prof. Ecaterina Teletin, înv. Costică Mocanu, prof. Virgil Vesel, prof. Maria Marin, prof. Lucia Munteanu, prof. Ghiță Cristian, prof. Ilinca Novac, prof. Petruș și Livia Andrei, prof. Budescu Maria, prof. Doinița Grigore, prof. Petruș Manolache, prof. Malehin Luminița, prof. Zina Tămășanu, înv. Zâna Angheluță, înv. Costică Mocanu, înv. Veta Mocanu.

NOUĂ ZILE CULTURALE LA BÂRLAD

Magistr. (pens.) NICOLAE MIHAI

Numai la Bârlad o tradiție care are fie și cea mai precară legătură cu cultura, concept care, aici mai cu seamă, are ceva mistico-dogmatic, ca la un foc bengal, înlocuitorul, la nevoie, al celui sacru poate prinde așa rădăcini sănătoase! Vorbim, în consecință, dar și în contextul lunii Mai, a florilor, despre cea de a XXXI-a ediție a **Zilelor Culturale ale Bârladului** (sâmbătă 14 - duminică 22 mai 2016), ediția I pierzându-se în noianul amintirilor anului 1974.

Pentru mine, Bârladul e locul în care, prin Liceul Pedagogic în principal, m-am format ca viitor intelectual. De pe atunci, de la deosebiții mei/noștri profesori, am aflat ce înseamnă **BÂRLADUL CULTURAL**, sintagmă pe care am văzut-o pe o carte a universitarului Gheorghe Vrabie. Așa că, organizarea unor zile speciale în care etalarea capacităților culturale și științifice ale orașului meu să fie o preocupare cetățenească responsabilă, mi s-a părut inițiativa cea mai viabilă a urbei cu vechime seculară.

Din anul 2010 **Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”** a fost alături de Bârlad și bârlădeni prin diferite manifestări organizate alături de municipalitate, prin „programe” destinate seniorilor, Consiliul Director continuându-și neabătut implementarea preocupărilor culturale proprii, acestea, alături de cele reieșite din relațiile de întrajutorare cu membrii și simpatizanții noștri, reușind să consolideze o viață spirituală de avengură și de calitate, toate la un loc ajutând Casa Noastră să iasă din zona banală a unei activități utile, impunându-se prin simpozioane, conferințe, spectacole diverse, participări conștiente la viața altor lăcașe culturale sau de cult, prezentări de cărți, expoziții, omagieri, dar și altele, cu care și prin care am încântat mulțimile. De pildă, în anul 2014, în cadrul Zilelor Culturale C.A.R.P. „Elena Cuza” a fost prezentă cu spectacolul muzical-coregrafic „Bârlad, vatră de istorie și cultură”, iar în anul 2015 cu spectacolul „Copiii noștri, zâmbetul etern al României”. În

anul 2016, premergător Zilelor Culturale C.A.R.P. „Elena Cuza” a organizat spectacolul „De la Florii... la Înviere”, în parteneriat cu Protopopiatul Bârlad, Teatrul „Victor Ion Popa”, Primăria și Consiliul Local Bârlad și televiziunea locală Media TV.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BÂRLAD
CONSILIUL LOCAL MUNICIPAL

*Zilele Culturale
ale Bârladului*

Ediția a XXXI-a
14 - 22 mai 2016

SESIUNI ȘTIINȚIFICE
LANSĂRI DE CARTE
EVOCĂRI
EXPOZIȚII DE ARTĂ

SIMPOZIOANE:
ISTORIE, ARHEOLOGIE
SPECTACOLE MUZICALE,
COREGRAFICE
ȘI DE TEATRU

invitați în spectacole:

Direcția 5

Maia Morgenstern
și Teatrul Evreiesc
București

Bucharest
Klezmer Band

Trei Parale

Vasile Muraru
și Valentina
Fătu-Pînașcu

Super Star

Gor-X

Zilele Culturale ale Bârladului din acest an sunt un prilej, sperat totuși, de a cunoaște forța intelectuală și artistică a puținilor pasionați (rămași pe baricade nu știu prin ce miracol!), dar și de a ne bucura de prezența unor oaspeți, invitați de seamă, cu producțiile lor profesionale.

Teatrul „Victor Ion Popa”, Muzeul

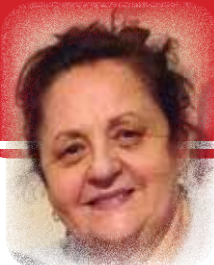
„Vasile Pârvan”, Biblioteca „Stroe S. Belloescu”, Societatea de Științe Istorice – filiala Bârlad, Societatea de Geografie – filiala Bârlad, sunt piloni de sprijin în realizarea unor manifestări cu adevărat meritorii. Suficient de numeroși, oaspeții (anul acesta Federația Comunităților Evreiești din România fiind masiv reprezentată!) vor da, în mod cert, strălucire acțiunilor celor nouă zile de respirație moral-su-fletească la Bârlad.

Am citit cu atenție afișul sărbătorilor. Fiecare zi e gândită ca și când ar trebui să umple toată săptămâna, ceea ce e admirabil. Spicuiesc: o expoziție de artă plastică a pictoriței **Doina Tudor** din Iași; un spectacol „înțepător” al Teatrului nostru; un simpozion-șoc „Mareșalul la Tribunalul Istoriei”; un colocviu de literatură și prezentarea revistei orașului; o sesiune anuală de comunicări științifice la Muzeul „Vasile Pârvan”; un spectacol al Teatrului Evreiesc din București, cu Maia Morgenstern; o lansare de roman a prozatorului-medic Iorgu Gălățeanu; un Festival al teatrelor de elevi; dar ajunge, fiindcă mai las loc și curiozității dumneavoastră, curiozitate pe care mi-aș dori să v-o stărnesc nu doar pentru o „săptămână”, ci pentru un întreg an: fie la teatru, fie la muzeu, fie la bibliotecă, fie la Casa de Cultură sau Cercul Militar, fie de ce nu!, la activitățile instructiv-educative și cultural-artistice organizate de **Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad**.

Primăria Municipiului Bârlad și Consiliul Local merită respectul nostru, pentru că găsesc timp și posibilități materiale (fără de care nimic nu se poate face, nici măcar în cultură!), în scopul prezentării unor manifestări care să contribuie la dezvoltarea spiritului civic, la ridicarea nivelului de civilizație al locuitorilor Bârladului și, s-o spunem și pe asta, la formarea gustului pentru frumos, adevăr și dreptate.

Municipalitatea e pe un drum bun!

Casa noastră

Prof. LUCIA MUNTEANU

„Călător prin timpul vieții mele”

Lansare de carte la
aniversarea poetului
PETRUȘ ANDREI

După o pauză de aproximativ o lună de zile, sala „Alexandru Ioan Cuza” a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad și-a redeschis ușile. Știm cu toții grija și atenția pe care le acordă „Casa noastră”, a pensionarilor, atât vârstnicilor cât și celor mici.

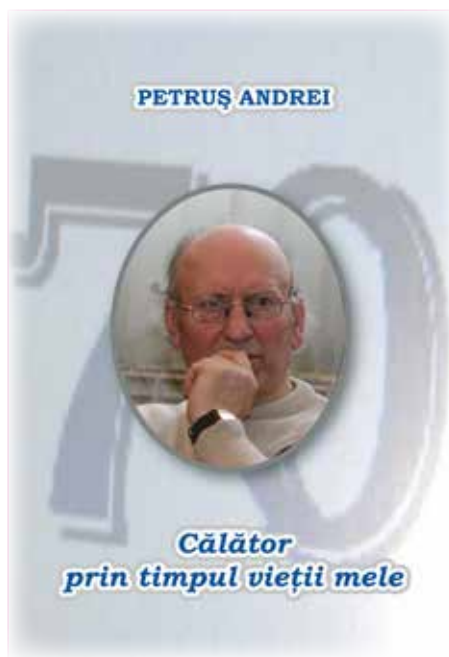
Astfel că, la inițiativa domnului președinte, **Nicolaie Mihai** și cu sprijinul Consiliului Director al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, joi - 25 Mai 2016, ora 16:00 a avut loc vernisarea unei expoziții de desene realizate de grupa „Buburuzelor” de la Grădinița cu program prelungit nr.5 Bârlad, expoziție sub genericul „Lumea minunată a copilăriei”.

În acest cadru atât de vesel și plin de viață, a doua zi s-a desfășurat un eveniment cultural deosebit, susținut de astă dată, de reprezentanți ai vârstei a treia, lansarea cărții **„CĂLĂTOR PRIN TIMPUL VIEȚII MELE”**, având drept autor pe doamna profesoară **LIVIA ANDREI**, nimeni alta decât soția poetului **PETRUȘ ANDREI**. Volumul a apărut cu prilejul aniversării de către poetul Petruș Andrei a frumoasei vârste de 70 de ani. Evenimentul s-a bucurat de participarea mai multor personalități bărlădene, dar și a unor copii talentați ce l-au omagiat pe profesorul și poetul **Petruș Andrei**.

După un moment liric susținut la pian de surorile Denisa și Raluca Toma, a urmat lansarea propriu-zisă. Domnul comisar șef al Poliției Municipiului Bârlad, Vasile Chelaru, a apreciat inițiativa Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad de a cinsti pe toți acei care, care prin truda și talentul lor, aduc lumină în sufletele bărlădenilor, țin aprinsă flacăra culturii bărlădene, relevând apoi personalitatea poetului Petruș Andrei, autor a peste 20 de cărți de poezie și critică literară.

Cartea prezintă un florilegiu alcătuit din 70 de poezii dintre cele mai frumoase ale lui Petruș Andrei; selectarea poeziilor a fost realizată de soția autorului, ca dar - surpriză pentru aniversarea vârstei de 70 de ani.

După ce a citit câteva din poeziile

incluse în volum, domnul Vasile Chelaru a vorbit despre cea de a doua parte a lucrării, care cuprinde repere biografice, aprecieri critice asupra creației poetului Petruș Andrei, interviuri realizate de către diferite personalități culturale naționale și locale, dedicații, urări adresate poetului, încheindu-se în mod inspirat cu imagini din albumul de familie, cu prieteni, cu diplome ce i-au fost acordate poetului și omului de cultură **PETRUȘ ANDREI** de-a lungul timpului.

A urmat apoi, prezentarea, prin proiecție, a celor mai semnificative momente ale activității desfășurate de poet în cadrul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad: aniversarea și comemorarea marelui poet național **MIHAI EMINESCU**, lansări de carte, întâlnirea cu eminescologul **THEODOR CODREANU**, lansarea unor numere ale revistei „VIAȚA NOASTRĂ” al cărei colaborator este.

Un moment deosebit al activității despre care vorbim l-a constituit intervenția profesorului și criticului literar **GRUIA NOVAC**. Domnia sa a realizat în cuvinte laudative un portret complex al poetului Petruș Andrei, **„un poet de poet”**, apreciind că acesta este poetul care „știe

să pună ordine în viața și în creația sa”, un poet **„greu de înregimentat”**, pentru că Petruș Andrei este și un **„tradiționalist”** și **„un poet proaspăt”**, un **„poet moral”**, **„romantic”**, **„parnasian”** exemplificând aceste aprecieri cu versuri din creația sărbătoritului.

Totodată, profesorul Gruia Novac a afirmat că **PETRUȘ ANDREI** dorește să uite **„orgoliile mari pentru pricini mărunte”**, că acest poet sensibil întreține speranța în noi. **„Trăind poezia, inima nu poate fi ucisă”**, este poetul care aspiră **„la înveșnicire”**.

După o melodie populară interpretată de eleva **Magda Sîriac**, profesoara **Lucia Munteanu** a considerat drept un privilegiu faptul de a-l fi cunoscut pe talentatul poet și profesor, subliniind faptul că poeziile sale sunt pline de simțire românească, în care cuvintele: **„dor”**, **„iubire”**, **„patrie”**, sunt rostite cu sinceritate, provocând emoții.

După alte dedicații muzicale oferite de două interprete cunoscute, **Florentina Albu** și **ANETA MATEI**, membră a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, a urmat Părintele **Protopop Vasile Lăiu**, care a vorbit despre poeziile lui **PETRUȘ ANDREI** având ca temă copilăria mărturisind că se regăsește în ele, dar și despre poeziile cu temă filozofico-religioasă, **comparându-l** pe poetul bărlădean **cu poetul Vasile Voiculescu**.

Domnul **Ștefan Durlai** a citit poezia **„Poetul PETRUȘ ANDREI la ceas aniversar”**, apoi domnul Mircea Fitcal a adresat urări poetului sărbătorit, în nume personal, dar și în numele Consiliului Director al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad.

În încheiere, domnul președinte al asociației, magistrat pensionar **Nicolaie Mihai**, l-a felicitat pe sărbătoritul zilei, conferindu-i o diplomă aniversară, medalia de aur a CASEI, precum și o plachetă jubiliară, prin care se recunoaște personalitatea omului de cultură, profesorului și poetului **PETRUȘ ANDREI**.

LA MULȚI ANI! POETULUI PETRUȘ ANDREI, ALĂTURI DE JUMĂTATEA MAI BUNĂ, DOAMNA LIVIA ANDREI!

Acad. MIHAI CIMPOI

Un poeta natus: Petruș Andrei*

Cele 70 de poeme, pe care și le-a ales într-un florilegiu *pro domo sua* Petruș Andrei (Andrei Petru) cu ocazia împlinirii vârstei de 70 de ani, se prezintă ca un act de identitate sub formă de *album sentimental*. Dominantă este o rostire colocvială a ființei sale (volumul e intitulat sugestiv *Călător prin timpul vieții sale*) adresată sieși, dar și Celuilalt, adică Citiitorului, căruia i se încrede cu lealitate deplină, angajându-l în mod interactiv în discurs.

căruia îi stă bine o retractalitate în liniștea sătească, în otiumul câmpenesc, în blagiana veșnicie ce s-a născut la sat.

În acest tărâm care poartă însemnele arhetipalității firea se citește ușor în toate mișcările naturii. Însuși eul liric se identifică panteistic izvorului (toposului-cheie al poeziei sale):

„Am plecat de la izvoare/ Și-am umblat în deal și-n vale/ Ca o apă curgătoare/ Când mai iute, când agale./ Și-am ajuns în loc anume/ Și cu bune și cu

Nu caută doar forma goală/ Ci apa dragostei eterne/Deși uniți vom fi mereu/ Tu ești doar FORMA, FONDU-s eu”.

Poet al *marginii*, împresurată de pace patriarhală, Petruș Andrei nu dă dovadă, totuși, de o *conștiință liniștită*. Suflul aspru al timpului nostru pătrunde cu potrivnicie, determinându-l să recurgă la livreștile și existențialele noțiuni: *dihotomie*, *abis*, *labirint*, *eudemonism*, se mai conturează, apoi, o propensiune spre formulările aforistice (parabolice, după cum am văzut), încadrate în forma fixă a sonetului (poetul fiind un bun sonetist): „Cu unul țin iar celălalt mă ține/ Și pretutindeni doi se zbat în mine:/ Și bunul Dumnezeu și Necuratul! (*Mergând*).

E învderată tendința spre un discurs liric concentrat, disciplinat, luând adesea dimensiuni miniaturale: „Din întunericul/ albului/ neprihănit/ urcă, spre vârf,/ în asfințit,/ amarul blestemului/ neîmplinit” (*Nucul*).

Dacă luăm în considerare programul său tradiționalist într-un context al experimentărilor fervente, avem în cazul său (după cum observă Theodor Codreanu), un act de *automarginalizare*.

Adecvate statutului de *poeta natus* sunt formele intimizate, solilocviale de rugă și psalm. Înrudirea cu folclorul o dovedește frecvența *cântectului*, a *doinei*. Volumul e însoțit de fotografii și de un grupaj de aprecieri critice.

Volumul *Călător prin timpul vieții mele*, completat și cu traduceri în limbi străine, acreditează întru totul calitatea de *sensibilist* înclinat să capteze o „nepământească melodie”, remarcată de Constantin Ciopraga.

Dacă e să-l definim tipologic, este lesne să ne dăm seama că e un *poeta natus* cu o afiliere electivă speței eseniano-lorchiano-vierene. Formula *panlirică* se nutrește dintr-o confesionalitate sinceră, fără nicio notă factică, aci genuină, grațioasă, aci ludică, mucalită, bonom, umoristică sau satirică.

Prin tematică, tonalitate, structură sufletească este un *poet al marginii*,

rele./Undeva în larga lume/Încercând să urc spre stele”. (*Înstrăinatul*)

Făcând tabloul simbolic al satului, pe primul plan – dominant, central – apare, bineînțeles, izvorul. Iar într-o „gâlceavă” dintre izvor și fântână, în care aceasta îl crede pe cel dintâi „neînsemnat și străveziu” replica parabolică finală este semnificativă: „Cei însetați ce zac de boală/ Ori cel ce la drum lung s-așterne/

* Material apărut în săptămânalul scriitorilor din Republica Moldova „Literatură și artă”, joi, 16 iunie 2016, nr.24 (3693). Publicație fondată la 3 octombrie 1954.

FLORIAN PRICOP

60 de ani de rugby la Bârlad

În data de 26 august 1956, la inițiativa inginerului constructor Ionel Mirea și a inginerului Ion Cotaș, la Bârlad ia ființă echipa de rugby „Constructorul”, alcătuită din intelectuali, militari și muncitori constructori care lucrau pe șantierele orașului, alături de alți câțiva localnici. Această dată este considerată a fi momentul când Bârladul a intrat în istoria rugby-ului mioritic.

În ziua de sâmbătă, 28 mai 2006, Bârladul a putut fi considerat capitala rugby-ului românesc, aici dându-și întâlnire multe generații de rugbiști. Terenurile de joc ale fostului stadion „Rulmentul” au fost ocupate de jucătorii care practică sportul cu balonul oval, de la cei mai mici, până la „veterani”. Au mai fost prezenți reprezentanți ai Federației Române de Rugby, precum și cei ai selecționatelor României „A” și „XV-lui Președintelui”.

Astfel s-a dorit marcarea a trei momente din istoria rugby-ului pe aceste meleaguri – 60 de ani de activitate rugbystică neîntreruptă, 40 de ani de la darea în folosință a stadionului „Rulmentul” și 30 de ani de la câștigarea primei cupe.

Manifestările au demarat dimineață, la ora 9, la sediul Primăriei, acolo unde a fost organizată o conferință de presă.

Au fost prezenți reprezentanții F.R.R. Haralambie Dumitraș, președinte, Florinel Matei, secretar general și Lyun Howells, antrenorul echipei noastre naționale,

Ovidiu Tonița, fost component al echipei Rulmentul, al naționalei României, dar și al mai multor echipe din Franța, Ilie Pascal, „veteran” al rugbyului bârlădean și fost director al R. C. Bârlad, Bogdan Dumitriu, actualul director al clubului nostru, Neacșu Ionuț, jucător la „Steaua” București și Zaharia Vlad, component al echipei R.C. Timișoara. Ambii sportivi au deprins ABC-ul și s-au format ca rugbiști la Bârlad, ei fiind și în vizorul selecționarului.

De altfel, numai puțin de 10 foști bârlădeni au fost prezenți la manifestare, ei participând la un meci test.

Sărbătoarea rugby-ului bârlădean s-a mutat la fostul teren „Rulmentul”, unde a avut loc un aprig și frumos meci între componenți ai echipei care acum 30 de ani au adus Cupa la Bârlad și invitații lor, sosiți de la Suceava, Iași, Tecuci și Focșani. Am văzut la lucru, ca în zilele bune de acum 30 de ani, pe Arhip, Racoviță, Harnagea, Sârbhie, Nicoară, Tinu, Peiu, Vlad, dar și

pe fostul „vice” Dorin Apostu. Cireașa de pe tort a constituit-o prezența în rândul jucătorilor a bine cunoscutului Ovidiu Tonița, unul din cele mai bune produse ale școlii bârlădene de rugby.

Dacă regretatului arbitru Nicolae Rainea i se mai spunea „locomotiva din Carpați”, în Franța, lui Ovidiu Tonița i se spune „autobuzul din Carpați”, el fiind singurul rugbyst român care a participat la cinci ediții consecutive ale Cupei Mondiale.

Cele mai animate momente au avut loc la acest meci de Old-boys, la care au evoluat peste 50 de foști rugbiști, reprezentând mai multe generații care au apărut culorile alb-albastre ale clubului rulmentist.

La sfârșitul partidei au urmat câteva momente festive și emoționante. Primarul orașului și reprezentantul F.R.R. au oferit „Diplomă de excelență”, plachete și tricouri jubiliare tuturor celor care au evoluat pe terenul de joc și nu numai.

A urmat Turneul Final U19 de rugby în 7, la care au participat șase echipe: R.C.M. Galați, C.N.A.V. București, R.C. Grivița București, „Tomitanii” Constanța, L.P.S. Suceava și C.S.S. Bârlad. Finala Turneului s-a disputat între constănțeni și bârlădeni, trofeul fiind câștigat de „Tomitani”. Premiarea a fost făcută de Haralambie Dumitraș, președintele F.R.R.

În timp ce pe terenul principal se disputau meciurile Turneului, celelalte spații de joc au fost ocupate de cei mai mici practicanți ai jocului cu balonul oval – mini rugby și rugby tag.

Toți participanții la sărbătoarea rugbyului bârlădean au fost invitați la o masă câmpenească, unde, la un pahar cu bere

sau cu vin și în fața grătarelor încinse s-au depănat amintiri, au fost rememorate faze din jocurile de mult apuse, vărsându-se și o lacrimă pentru cei care au privit sărbătoarea bârlădeană de undeva de sus.

Momentul culminant al sărbătorii a fost pe terenul „Municipal” (fost FEPA), acolo unde a avut loc o partidă test pentru alcătuirea lotului reprezentativ al României, care va participa la viitoarea ediție a Cupei Mondiale la rugby.

S-au întâlnit echipa României „A” și selecționata Președintelui FRR. Din loturile celor două echipe au făcut parte nu mai puțin de zece jucători proveniți din pepiniera bârlădeană, aflați acum la alte cluburi puternice din țară și în atenția selecționarului. Lovitura de deschidere a fost dată de ex-bârlădeanul Ovidiu Tonița, iar partida a fost câștigată de România „A”, cu scorul de 21-17.

A fost o zi minunată, atât pentru foștii și actualii jucători, cât și pentru publicul spectator. A fost un prilej de a urmări partide interesante, de întâlniri cu foștii jucători, de a se depăna amintiri și de a se fixa viitoarea întâlnire.

Din acest punct de vedere Primăria Bârlad, R.C. Bârlad, F.R.R., Direcția județeană pentru Sport și sponsorii, merită toate laudele și felicitările pentru această frumoasă și emoționantă întâlnire. În numerele viitoare ale revistei, pentru cei care doresc să afle mai multe despre istoria rugbyului bârlădean vom publica episoade care să cuprindă perioada 1956-2011.

Așa cum îi șade bine unei asociații ce se preocupă permanent de propria-i dezvoltare, precum și de cea a membrilor săi, revista „Viața noastră” din acest număr (nr.29/iunie 2016) este mai bogată, cel puțin, cu o nouă rubrică – **Aflăm de la... Federația Națională a Persoanelor Vârstnice din România.**

Am găsit de cuviință a rezerva câteva pagini din revistă Federației Naționale a Persoanelor Vârstnice din România și activității pe care aceasta o desfășoară în folosul pensionarilor, întrucât Federația Națională a Persoanelor Vârstnice din România se arată în spațiul public drept un conglomerat de asociații și organizații neguvernamentale preocupate de sprijinirea, protejarea, apărarea drepturilor, intereselor și demnității persoanelor vârstnice, constituind de fapt principalul nod de comunicare, interfață dacă vreți, dintre pensionarii români și guvernanții acestei țări.

Date fiind acestea, mânați de dorința de perfecționare continuă a activității Federației, precum și de identificarea de noi și noi soluții destinate a îmbunătăți calitatea vieții pensionarilor români, Comitetul Director al Federației Naționale a Persoanelor Vârstnice din România a aprobat în ședința din 18 mai a.c. organizarea unor schimburi de experiență între președinții organizațiilor membre ale federației desfășurate în trei centre zonale: **municipiul Fălțiceni pentru organizațiile din Moldova**, București pentru organizațiile din sudul țării și **Satu Mare pentru cele din Ardeal și Banat.**

Schimbul de experiență de la Fălțiceni aferent zonei Moldovei s-a desfășurat în data de 10 iunie a.c. la care au luat parte:

- ▶ **Magdalena Lupu și Cătălina Crețu** – Asociația județeană a Pensionarilor „Moldova” Iași;
- ▶ **Marcela Putilă** – Organizația județeană a Pensionarilor Neamț;
- ▶ **Ion Aciuobotăriței și Petru Poiană** – Casa de

Ajutor Reciproc a Pensionarilor Fălțiceni;

- ▶ **Ioana Droanță** – Liga județeană a Pensionarilor Bacău;
- ▶ **I. Trifu** – Uniunea județeană a Pensionarilor Galați;
- ▶ **Viorica Novac** – Uniunea județeană a Pensionarilor „Solidaritatea” Brăila;
- ▶ **Adrian Burac** – Asociația pensionarilor Pașcani;
- ▶ **Nicolai Mihai** – Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad;
- ▶ **Elena Belciu** – Asociația Municipală a Pensionarilor Onești;
- ▶ **Cătălina Popa** – Uniunea Pensionarilor Bârlad;
- ▶ **Ioan Stamate** – Alianța județeană „Solidaritatea” Vaslui;
- ▶ **Petru Ioniță** – Asociația Pensionarilor Vaslui;
- ▶ **Ion Vatamaniuc** – Liga Pensionarilor Rădăuți;
- ▶ **Marian Ursu** – Liga Pensionarilor Suceava.

S-a dorit prin această întâlnire a se dezbate o serie de chestiuni privitoare la *formele utilizate pentru a se asigura organizației în opinia publică locală o imagine favorabilă, precum și identificarea unor metode destinate a atrage noi membri în organizații.* Totodată, fiecare participant la acest schimb de experiență a prezentat din practicile și metodele implementate la nivelul asociației sale. Concluziile dezbaterilor au fost prezentate de către

președintele Federației Naționale a Pensionarilor din România, domnul Preda Nedelcu, respectiv de către vicepreședinte doamna Luciana Cănilă.

Se cuvine, în încheiere, a face câteva precizări și cu privire la gazda acestui eveniment, o gazdă primitoare de altfel – Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Fălțiceni, instituție ajunsă la 63 de ani de existență în slujba pensionarilor (a fost înființată în anul 1953). Numără în prezent 26.000 membri și oferă pensionarilor o serie de facilități precum:

- ▶ împrumuturi rambursabile până la valoarea de 10.000 lei cu dobânzi între 5-14% pe an;
- ▶ ajutoare nerambursabile;
- ▶ ajutoare de deces pentru urmași;
- ▶ ajutoare de tratament (30% din valoare) și seria facilităților nu se oprește aici.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Fălțiceni beneficiază de un atelier de tâmplărie, cizmarie, de cabinete medicale, de magazin funerar, precum și de un club unde pensionarii pot petrece timpul liber, de o bibliotecă dotată cu peste 2.000 de volume din domenii diverse.

În altă ordine de idei, Federația Națională a Persoanelor Vârstnice din România, prin persoana președintelui său domnul Preda Nedelcu, a participat în data de 2 iunie a.c. la sediul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice la o întâlnire cu secretarul de stat Valentina Conțescu și cu președintele Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice prof. univ. dr. Mihai Iliescu.

În cadrul întrevederii au fost reiterate și s-a solicitat soluționarea următoarelor revendicări ale organizațiilor de pensionari:

- modificarea art.102 din legea 263/2010;
- anularea legilor care oferă pensii privilegiate unor categorii sociale cu venituri mari;
- elaborarea și adoptarea unui program național privind protecția persoanelor vârstnice;
- modificarea și completarea legii nr.16/2000;
- indexarea diferențiată a pensiilor;
- impozitarea progresivă a pensiilor.

La încheierea discuțiilor, doamna secretar de stat Valentina Conțescu s-a angajat să analizeze împreună cu experții din minister posibilitățile de realizare a solicitărilor prezentate.

O nouă „poartă a cerului” sfântită în localitatea Corni-Albești

Preot COSMIN GUBERNAT,
consilier cultural Episcopia Hușilor

Preasfințitul Părinte Corneliu, Episcopul Hușilor, a sfințit duminică, 29 mai 2016, Biserica cu hramurile „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” și „Sfântul Corneliu Sutașul” a Parohiei Corni – Albești, Protopopiatul Huși, județul Vaslui.

În data de 09 iulie 2011 au început lucrările de construcție și pictură a noii biserici, construcția turnului clopotniță și achiziționarea de clopote noi, toate desfășurându-se până în anul 2016.

Biserica a fost închinată „Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință” și „Sfântului Sfințit Mucenic Corneliu Sutașul”. Această biserică s-a construit la inițiativa și de către Preasfințitul Părinte Corneliu, Episcopul Hușilor, născut în acest sat, în fosta biserică primind Taina Sfântului Botez și învățând taina dreptei credințe, primind chemarea lui Dumnezeu să ne fie slujitorul și misionarul Său. Actuala biserică s-a construit pe locul vechii biserici cu hramul „Sf. Gheorghe”, ridicată între anii 1893 – 1899, fără niciun plan arhitectural și de rezistență, de aceea vitregiile celor două războaie și cutremurele din 1940, 1977 și 1986 au distrus-o definitiv.

La orele dimineții, Preasfinția Sa a fost întâmpinat în fața locașului de închinăciune de copiii îmbrăcați în costume naționale, de soborul preoților și de peste 2.000 de credincioși. Imediat, a urmat slujba Sfințirii bisericii, mai întâi la exterior, iar apoi la interior. Oamenii veniți din mai multe părți ale eparhiei au primit binecuvântare să intre în Sfântul Altar pentru a se închina în fața Sfintei Mese. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de Episcopul Hușilor într-o atmosferă de sărbătoare a sufletului și a credinței pe un podium special amenajat în apropierea locașului de închinăciune.

După citirea Sfintei Evanghelii, Preasfințitul Părinte Corneliu a rostit un cuvânt de învățătură, în care a făcut referire la convorbirea Mântuitorului Iisus Hristos cu femeia samarineancă (Sf. Ev. Ioan, cap. 4, vers. 5-42) rânduită în Duminica a V-a după Paști.

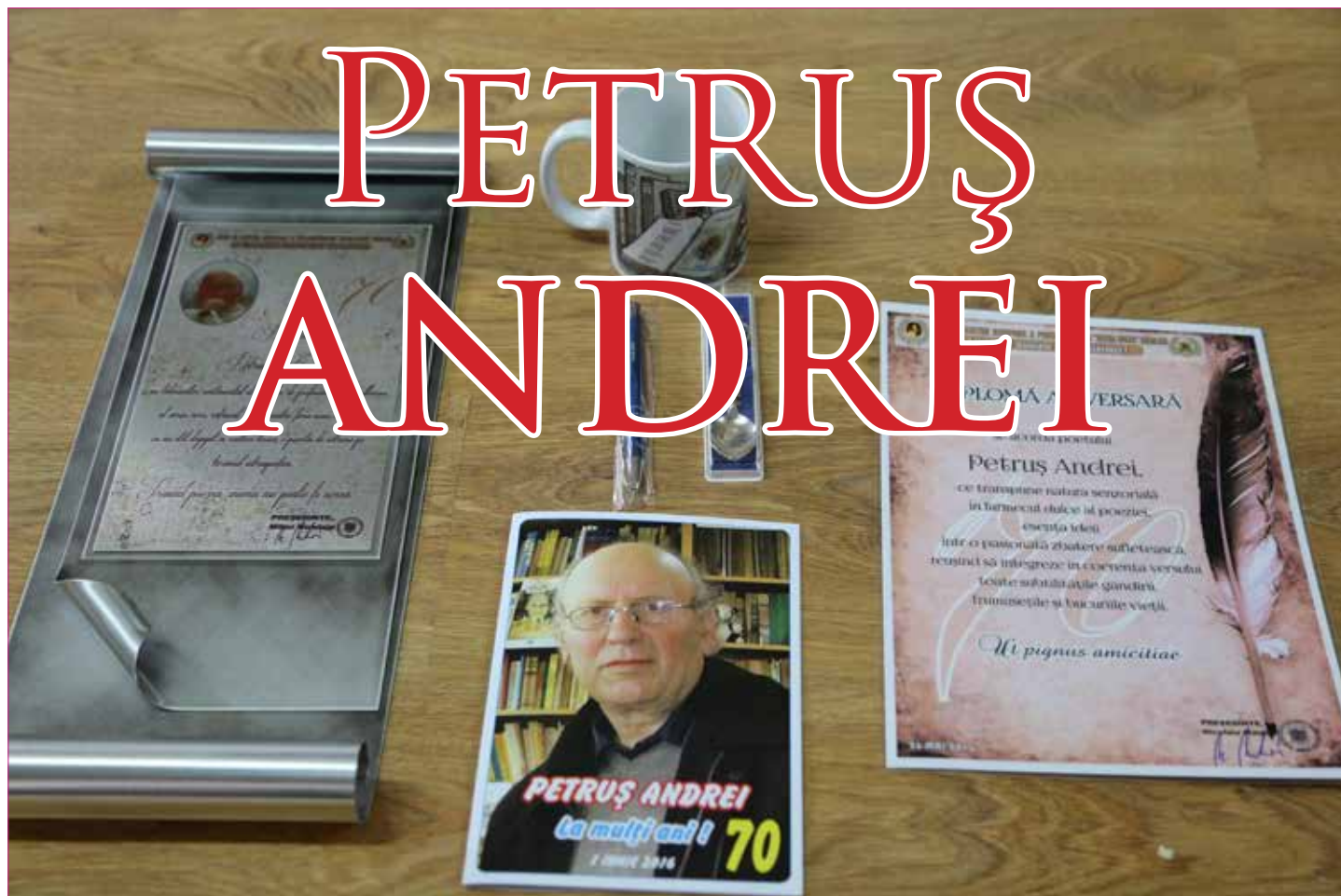

La final, Episcopul Huşilor, ctitorul bisericii din Corni-Albeşti, şi-a exprimat bucuria pentru că Dumnezeu l-a ajutat să ajungă slujitor al Sfântului Altar şi să zidească un locaş de închinăciune în satul natal.

După propria mărturisire, Ierarhul a ridicat noua biserică în semn de preţuire pentru oamenii în mijlocul cărora s-a născut şi a copilărit: „Este o bucurie pe care nu o pot exprima în cuvinte, dar încerc într-un timp limitat să-mi exprim recunoştinţa faţă de Dumnezeu, Care m-a dus în această viaţă şi Care mi-a dat harul şi fericirea de a fi slujitorul Lui, împlinindu-mi una din dorinţele mele, aceea de a fi slujitor al altarului, iar astăzi pe cea de-a doua, de a ridica o biserică şi de a o sfinţi, pentru ca oricine intră în ea să găsească eliberare sufletului, mângâiere şi bucurie şi viaţă veşnică... Mă bucur nespus de mult pentru că este un har de la Dumnezeu ca astăzi (n.r. duminică, 29 mai 2016) să îmbrăcăm această frumoasă biserică cu bucurie şi cu împlinirea lucrului bun. Acest locaş de închinăciune este o poartă deschisă spre ceruri. Este un moment deosebit pentru că pot să-l mulţumesc lui Dumnezeu cu recunoştinţă pentru darul vieţii, pentru că m-a pus să-l slujesc şi să-l vestesc taina credinţei şi a cuvântului Său. Port amintirea oamenilor pe care i-am cunoscut în acest sat, în mijlocul cărora am crescut. Port în amintirea şi în rugăciunile mele chipurile lor pline de bunătate, brăzdate de greutăţile vieţii. Din acest sat am plecat deseori spre Gara Crasna pentru a lua trenul în diferite direcţii şi îmi aduc aminte de greutatea drumului şi de oboseala călătoriei”, a spus Preasfinţitul Părinte Corneliu, care a mulţumit tuturor celor prezenţi pentru că s-au rugat împreună cu prilejul sfinţirii locaşului de închinăciune din Corni.

La final, persoanele care au sprijinit lucrările de construcţie ale bisericii au primit distincţii de vrednicie.

Lăsați-mi fantezia să vorbească!

Prof. GRUIA NOVAC

Despre poeți nu poți scrie cu aceleași cuvinte, mai găsești și fiziologii conforme cu fizionomia...

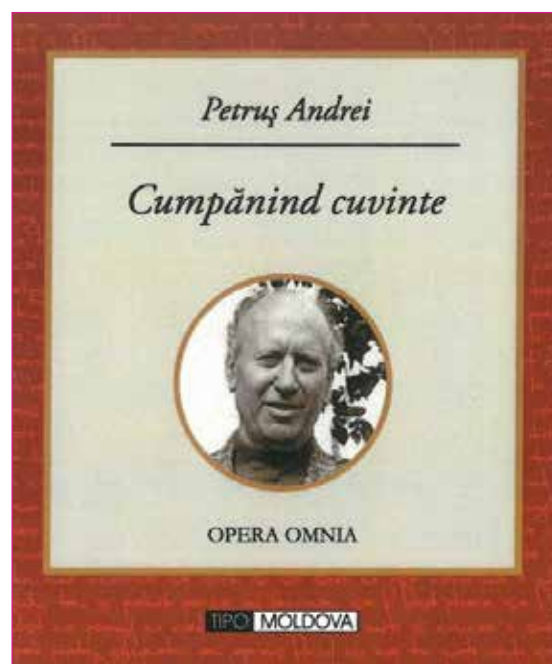
De aici înainte, voi fi atent cu vorbele, doar am în atenție un „poet de poet”, un scriitor a cărui spadă păstrează câteva îndoituri de la „asalturile” mai puțin reușite, însă nicio scrijelitură din timpul bățăliilor poetice. Acesta-i domnul **Petruș Andrei**, meșter în „prosopopei și-n didacticii chorei”.

Volumul la care mă gândesc acum, tipărit în Colecția OPERA OMNIA – Poezie contemporană, la Iași, în 2011, de Editura Tipo Moldova, conținând 267 poezii întinse pe 401 pagini, se numește **Cumpănind cuvinte**.

Petruș Andrei știind să pună, încă de pe acum, ordine în viața și creația sa, Posterității necruțătoare îi rămâne de împlinit doar rafturarea. Și va avea ce...

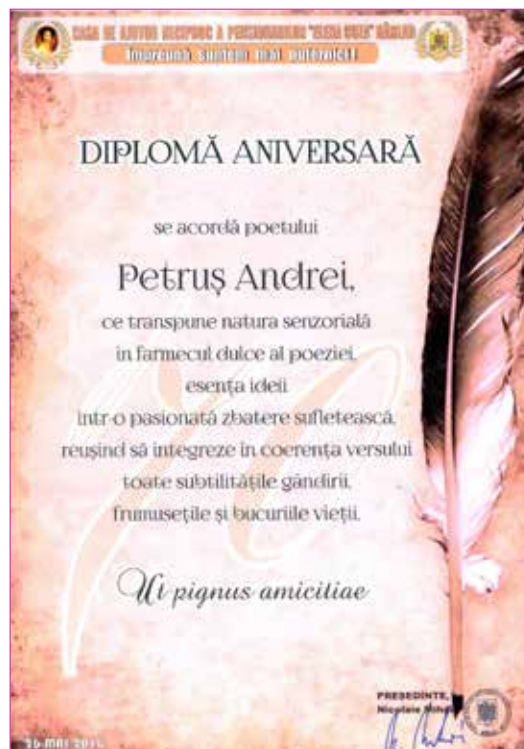
Petruș Andrei e poetul greu de „încarcerat”; pardon! greu de înregimentat, ori, mai corect, dificil de catalogat.

E **tradiționalist**? Sigur. „Va crede în minuni și superstiții”... (pg.12). E **pășunist**? Fără-ndoială. „Tu ai ști, privind în zare,/ Că se-ntâmplă o minune/ Și oprindu-te-n cărare,/ Mâna streășină ai pune” (pg.15). Are un crez al său? Ni-l spune. „«Nu regret, nu strig, nu mă jelesc»,/ Mă gândesc c-așa a fost să fie,/ Condamnat pe viață să iubesc/ Și să ispășesc prin poezie!” (pg.18). E un poet **pretențios**? Da, de multe din cele oferite de viață; de aceea, zice El, „Noaptea de farmec pline/ Mai mereu erau prea scurte” (pg.26), iar mai la vale (pg.28) citim: „Mai afli, uneori, câte-o iubire/ În cea mai enigmatică privire/ Ce te ucide.. chiar și când iubește”. E un poet al iubirii? Cine zice că nu. E direct, e tandru, e credul într-o naivitate arhetipală, e câte puțin din toți marii cântăreți erotici ai noștri și de aiurea, dar mai cu osebire e petrușandreian. „Beție-a sângelui, magie,/ Femeie, dulce chin, iubire/ Ești într-a lumii armonie/ Ideea de dumnezeire” (pg.174). El e poetul care **culpabilizează** la filă deschisă, oferindu-și propria vinovăție drept argument. „Mă simt atât de vinovat,/ de crima mea împovărat,/ Eu – ucigaș, eu – cel ucis/ Prin renunțările la vis...” (pg.202). E un poet moral,

părelnic nerăvnind la onoruri, dar, ca pedeapsă, ar accepta ca urmașii să-l pomenească uneori. „Și-am să plec unde nu este/ Nici durere, nici suspin,/ Să rămân doar o poveste/ Cu un veșnic pelerin...” (pg.355). E un poet romantic. Reclamația mea e întărită de chiar câteva din versurile sale. „Un tigru de miere/ Alunecă lin/ Pe-o stinsă durere/ Din Câmp de pelin.// Coboară din stele/ De tot despletită/ Doar una din iele/ C-o dulce ispită” (pg.301-302). Dar e și parnasian, epitet care pentru poet e un bun calificativ. „Altarul meu cu tâmpla pângărită,/ Credința mea și ruga mea de seară,/ Lumina mea dintr-un crâmpiei de ceară,/ Tu încă mă mai duci într-o ispită” (pg.31). Mai ales însă e un clasicist, fiindcă adeseori – și nu numai pentru el – Petruș Andrei e un model. „Copilă, fată-n floare ori femeie/ ca fulgul din tărie de ușoară/ Cu brațul s-o cuprinzi ca pe-o vioară/ De vrei ca să compui o melopee” (pg.84 sau 85). Nu numai sonetului i s-a robit Petruș Andrei – sonet căruia i-a jurat credință pe vecie! – ci și rondelului, care în această antologie e reprezentat regește. Iată o firmătură delectantă: „Mai cred în sfânta poezie,/ În plânsul picurat de lied/ Și-n cel ce stă la datorie/ Dar poate că sunt un stupid.../ Mai cred în om și omenie” (pg.321). Și ca să nu formulăm cumva o concluzie grăbită, vă mai ofer - ca pe o compensație

Magistrat pensionar Nicolae Mihai, președinte C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, preot protopop Vasile Laiu, sărbătoritul Petruș Andrei, consilier C.A.R.P. Mircea Fitcal, prof. Gruia Novac

gratuită – cinci versuri, ultime, din *Rondelul orgoliilor*, fie și numai pentru că este dedicat „Lui Teodor Pracsiu”. „*Voi trece, ca noi toți, pe-a vieții punte/ Și unui om cernit voi da binețe/ când mă voi înălța în albul munte/ Să uit c-aveam în candida junețe:// Orgolii mari pentru pricini mărunte*” (pg.322).

Nu e acum de amintit, apropo de volumul în discuție, nici de teme, nici de motive, nici de structură, nici măcar de truda stilistică. Voi observa dar, fapt constatammente mai rar întâlnit, că **Petruș Andrei**, în frontul acestui postpostmodernism declarativ, este un Poet a cărui *sensibilitate* îl apropie de sufletul cititorului veritabil, nescornit, prin nesmintita lui dragoste de om, de omenie și de Țară. Expansivitatea lui Petruș Andrei e detectabilă în ușurința cu care trece de la un registru al exprimării la altul. Dar e unitar în toate tendințele și de aceea e cu adevărat *modern*. Senzația de proaspăt e peste tot, din pricina asta e nou pe fiecare pagină. Are dexteritate, versul la el e un joc în care intenția se conjugă perfect cu tehnica. „*Mi-am dorit/ de când te știu,/ în apus cărămiziu,/ să-ți sărut ochii/ târziu,/ ochiul mort/ și ochiul viu:// într-o tainică/ livadă,/ nimeni/ să nu ne vadă:// și ascunși/ de frunza crudă/ nimenea/ să nu ne audă:// logodiți/ pe veșnicie/ nimenea/ să nu ne știe*” (pg.382).

Petruș Andrei întreține o speranță veche în noi, el însuși fiind convins că „*astăzi iar visăm cuminte*”; ne-ntristăm poate împreună când ne amintește că satului românesc „*veșnicia-i pune cruce/ Și-i aprinde lumânare*”, dar pentru că „*greierul cântă-n strana nopții/ Și-aduce-n inimi iarăși dor de viață...*”, poetul se ridică și, optimist, aproape că țipă: „*Treci iute, noapte! Fă-te dimineață/ Și pe noroc, tu fă să-mi cadă sorții*” (pg.233).

Voi fi căzut, zice-vor unii, în tipicul celor care trăiesc din citate. Exemplele mele au fost minimul necesar, fiindcă, de drept, cine vorbește mai bine despre un Poet decât propriile lui versuri! Poetul mi-a fost sprijin.

Și pentru că sunt un admirator al unui prea-înalt Poet Român, **Al. Macedonski**, în final, dar luat din finalul volumului

Cumpănind cuvinte, vă trimit un fin și natural ecou macedonskian prin trei versuri petrușandreiene: „*Și pasărea-ncepu să cânte/ Și floarea începu să crească/ Și ramura să înflorească*” (Vorbiți-mi de Dumnezeu, pg.387).

Post-scriptum sempitern:

Citiți-l pe **Petruș Andrei**, iar Creatorul va înfăptui minunea!

1 Iunie, 1946

(Pastișă cu tâlc)

**Poezie – test
dedicată lui Petruș Andrei**

*Se pârguiau cireșii în grădină,
Ca la-nceputuri cum a fost odată,
În plină zi și-n nopți cu lună plină
Și-n albul străveziu de-odată.*

*Și cântece-ascultând o-ntreagă vară,
Voi mai rămâne-ntreg numai în cânturi,
Mâhnirile din noi se-ndepărtară
Ca o cenușă dusă-n patru vânturi.*

*Adesea până-n faptul dimineții,
Ca menestrel în inima cetății,
Se mai află-o bucurie de trăit.*

*Cu toate că ți-ai mântuit cântarea
Și se așterne praful și uitarea,
Mai e o primăvară de venit! ...*

P. conf. Gruia Novac

„DACĂ EXISTĂ O FERICIRE PE PĂMÂNT, APOI ACEASTA ESTE PRIETENIA”*

O veche vorbă din popor sună cam așa: *”Prietenul la nevoie se cunoaște”*.

O, Doamne! cât adevăr se poate ascunde în spatele unor cuvinte aparent simple, dar de o încărcătură emoțională covârșitoare! Nu! Nicidecum! Nu sunt vorbe gratuite, mai ales că existența noastră cotidiană e una ce stă sub semnul noilor tehnologii, al consumului, al individualismului și al competiției, unde ființa umană este mai degrabă preocupată de succesul și bunăstarea sa personală decât de cea a colectivității din care face parte.

Și totuși, PRIETENIA subzistă, depășind bariere, sfidând timpul și spațiul, continuând să reprezinte pentru ființa umană cel mai înălțător sentiment.

Da! PRIETENIA e darul oferit de Dumnezeu oamenilor, e încredere, sinceritate, e legătura de suflet pe care nimeni și nimic nu o pot desființa.

Viața m-a fericit cu puțini prieteni, dar buni, zic. De camaraderia unor astfel de oameni mă bucur în fiecare clipă a vieții și pentru asta îi sunt recunoscător lui Dumnezeu. Nu voi purcede acum la a face nominalizări. Nu mi s-ar părea corect. Și totuși, mă voi opri asupra domnului profesor PETRUȘ ANDREI, de care mă leagă atât de multe.

Pe domnul profesor aveam să-l cunosc într-o zi toridă de vară – 21 iulie – a anului 2013, într-un cadru festiv – inaugurarea Sucursalei Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor ”Elena Cuza” din comuna Puiești. Tot atunci, dacă îmi aduc bine aminte, comemoram și 130 de ani de la nașterea compozitorului, dirijorului, folcloristului și fiu al satului Puiești – Gheorghe Cucu. Căminul cultural din comună era gătit de sărbătoare, pregătit să fie martorul lansării primului volum de versuri și eseuri al profesorului puieștean Petruș Andrei - ”Eminescu eterna fascinație”. Versurile simple, pătrunse de substanța românismului aveam să le îndrăgesc de la prima lectură. De altfel, în acea zi s-au pus bazele colaborării ce s-a transformat ulterior într-o frumoasă prietenie dintre Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor ”Elena Cuza” Bârlad și profesorul Petruș Andrei. Volumul ”Eminescu eterna fascinație” era primul dintr-o lungă serie de publicații apărut cu sprijinul material al membrilor asociației. Aveau să urmeze și altele precum: ”Lecturi empatice,” ”Zâmbet de primăvară” etc.

Dar conlucrarea dintre profesorul Petruș Andrei și Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor ”Elena Cuza” Bârlad nu avea să se oprească aici. Nu! Domnul profesor s-a impus treptat și ca un colaborator de frunte al revistei ”Viața noastră,” publicând în paginile sale poezii, eseuri, cronici, recenzii etc. De altfel, revista ”Viața noastră” avea nevoie de expertiza domniei sale, de experiența sa într-ale condeielui, motiv pentru care domnul profesor a devenit membru al colectivului redacțional.

Și uite așa, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor ”Elena Cuza” Bârlad a găsit în domnul profesor Petruș Andrei un PRIETEN înainte de toate, un intelectual desăvârșit, un colaborator neobosit, motiv pentru care nu pot decât să-i adresez un sincer MULȚUMESC și să-i urez MULȚI ANI cu sănătate alături de cei dragi sufletului său.

Vivat Magister!

Magistr. (pens.) NICOLAE MIHAI
președintele Casei de Ajutor Reciproc a
Pensionarilor ”Elena Cuza” Bârlad

* Citat aparținând scriitorului Mircea Eliade

Poetului Petruș Andrei

- la ceas aniversar -

ȘTEFAN DURLAI

În anotimpul tainic, în prima zi de vară,
Când florile de tei petalele-și desfac,
Acum șapte decenii, venea pe lume-un suflet
Să cânte-n vers natura cu sufletu-i de Dac.

Cu graiul său cel blând și cald în alinare,
Exemplu-n viețuire la cei din jurul său,
A fost și este dascăl „modelator de suflet”
Prin artă și cultură, îndepărtând ce-i rău.

În cinste și onoare te sărbătorim, maestre,
Urându-ți sănătate în anii ce pășești,
Multă putere-n muncă în noi și noi creații,
Pe cei ce-ți stau aproape mereu să-i ferecești!

Îți este versul dulce, precum mierea, poete!
Să gustе fiecare din rima dulce-a ei,
Să fii iubit de semeni, natura te răsfete,
„Întru Mulți Ani”! Poete – profesore Andrei!

ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

**„O școală în care profesorul nu învață și el e o absurditate”.
(Constantin Noica)**

ÎNVĂȚĂTORUL

CONSTANTIN MATEI

Intrând zâmbind cu bunătate-n clasă
Cum intră preotul sfielnic în altar,
Noi deveneam cumiți și parcă plini de har,
Cu sufletul vrăjit de vorba lui duioasă.

Redevenea cu noi copil adeseori;
Atâtea lucruri grele învățăm în joacă
Chiar începuse școala să ne placă.
Dar ne-am trezit odată, fără el, în zori.

Plecuse fără să ne spună c-o să plece,
Vrând parcă să ne facă despărțirea mai ușoară;
Dar apucase să ne spună, într-o doară,
Că-n lume și durerea despărțirii trece.

*Învățătorul este acela
care face să crească două
idei acolo unde există doar
una. (Elbert Hubbard)*

Giuseppe Arcimboldo: *Biblioteca*,
portret realizat din cărți, 1566, Muzeul
Național din Stockholm, Suedia.

Prof. MARIA MARIN

Este sărbătoarea care a dăinuit cel
mai mult în istorie.

Încă din antichitate, învățătorii erau
sărbătoriți pe 30 iunie când avea loc
soborul celor 12 apostoli. Sărbătoarea
era dedicată celor „ce sunteți numiți
între apostoli și lumii învățători.” Aceasta
deoarece încă din prima zi de școală
învățătorul intra în contact cu elevul. El îi
punea în mână stylum, îl învăța literele și
îi oferea primele cunoștințe despre lumea
din jur. Ca urmare, învățătorul era primul
cadru didactic ce rămânea în memoria
elevului.

Așa se face că Ziua Învățătorului s-a
sărbătorit în toate regimurile politice la 30
iunie. În consecință, cadrele didactice s-au
simțit onorate când li s-a recunoscut faptul
că au cea mai nobilă misiune.

În 1923 la un congres ținut la Arad
învățătorii erau numiți „cei bogați în
lipsuri, în îndatoriri și iubiri de moșie.”
La 30 iunie 1927 se înființa Asociația
Generală a Învățătorilor din România
autenticată prin Hotărârea Tribunalului
Ilfov. Aceasta avea în vedere învățătorii din
România Mare deoarece prima asociație
a învățătorilor apăruse în 1869 în timpul
domniei lui Carol I.

Chiar și în timpul regimului comunist
„apostolii luminii” au fost sărbătoriți tot
pe 30 iunie, făcându-se însă abstracție de
conotația religioasă. Cu această ocazie
aveau loc întruniri, se realiza evidențierea
cadrelor didactice cu rezultate deosebite
acordându-li-se decorații, gradații și
premii.

La 9 octombrie 2007 s-a hotărât ca
Ziua Învățătorului să fie sărbătorită pe 5
iunie, în memoria profesorului ardelean
Gheorghe Lazăr, întemeietorul primei școli
românești la București care se născuse la
acea dată. Ca urmare, prin legea nr.289/29
septembrie 2007 ziua de 5 iunie a devenit
Ziua Învățătorului.

Din 2013 se sărbătorește atât ziua
de 5 iunie ca Ziua Învățătorului cât și 5
octombrie drept Ziua Mondială a Educației.

Ca orice om am fost și eu copil. Îmi
amintesc și acum prima zi de la Școala
„Maria Gâlcă” din Bârlad, ziua în care mi-
am văzut pentru prima oară învățătoarea,
Ana Ursu, o doamnă micuță, firavă,
apropiată și totuși severă și care ne-a
deschis ușa cunoașterii.

N-am să-i uit nici pe profesorii Luca
Elena sau Vitalie Furnică, diriginții mei din
gimnaziu, precum nici pe profesorii mei
din liceu, Liliana Parfene, Silvia Liescu,
diriginte, domnișoara Georgescu – profesor
de istorie, domnul Gheorghe Mocanu –
profesor de fizică, domnul Ligor Alexandru
– profesor de istorie, familia profesor
Craus, familia profesor Cărcotă sau pe
prof. Petruș Manolache. Tuturor le datorez
recunoștință, dar mai ales prof. Petruș
Manolache deoarece m-a ajutat enorm să
ajung ceea ce sunt, dar și doamnei prof.
Cărcotă Georgeta care datorită seriozității,
severității, dar și corectitudinii de care a
dat dovadă a fost un model pentru mine.

Doamna profesor, vă mulțumesc
pentru că m-ați învățat să învăț, să nu
fiu părtinitoare și să fac ceea ce cred că
e corect în viață. Știu că v-am și necăjit,
în clasa a XI-a când v-am spus că nu dau
bacalaureatul la chimie, deși învățam
pentru examen. Toate au trecut și pot
spune că astăzi mă bucur de prietenia
dumneavoastră și a domnului profesor. Vă
mulțumesc!

În încheiere, vă doresc doamnelor și
domnilor învățători și profesori viață lungă,
sănătate și să vă bucurați de realizările
foștilor elevi, iar celor care sunteți încă
în activitate să vă aplecați cu dragoste și
pasiune asupra fiecărui elev, ca și cum ar fi
fiul personal și să scoateți la suprafață acel
„grăunte de aur” ce se găsește în fiecare
elev.

Fiți buni, fiți înțeleghători, fiți drepiți,
fiți severi! Fiți OAMENI!

Să ne amintim, măcar o zi, învățătorii !

Înv. DUMITRU ANDREI

Cu acest generic, în ziua de 30 iunie 2016, în sala de festivități a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, s-a desfășurat o activitate, sub forma unui dialog, între moderatorul prof. Gruia Novac cu învățători și profesori invitați aici, ce au avut o activitate deosebită la catedră de-a lungul carierei lor, acum fiind pensionari.

Cinstirea Apostolilor este atestată în Constituțiile Apostolice: „Zilele Apostolilor, să le serbeze, căci ei au fost învățătorii noștri.” Constituțiile Apostolice (lat. Constitutiones Apostolicae) sau Așezămintele sfinților Apostoli sunt o scriere creștină din secolul IV și se prezintă ca aparținând celor 12 apostoli. Cuvântul apostol însemnând „acela care este trimis”. În contextul creștin apostolul se referă la ucenicii care răspândeau învățătura.

Profesorii, educatoarele și învățătorii din România s-au simțit onorați să fie serbați și felicități de Ziua Apostolilor în fiecare an. Și an de an, de chiar Ziua Apostolilor, li se aduce aminte că au cea mai nobilă misiune pentru care merită făcute orice sacrificii asumându-și și apostolatul.

A fi dascăl este o artă. Adevărații dascăli sunt cei care reușesc să te facă să-i iubești pe ei, dar și materia predată de ei. Educatorul are o misiune grea, dar și frumoasă: formarea unor personalități autonome care să se poată integra în societate cu capacități de gândire critică și creativă, cu un profil moral demn de urmat și cu o înaltă profesionalitate. Meseria de profesor este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nicio alta. Este o meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu este permisă, o meserie care epuizează și înviorează, o meserie în care a ști nu înseamnă nimic fără emoție, în care dragostea e sterilă fără forța spirituală, o meserie când apăsătoare, când implacabilă, îngrădită și plină de farmec.

În instruirea și educarea tineretului, locul de frunte îl ocupă profesorul.

Viața noastră

Gruia Novac

Elevi ai Școlii Gara Banca

Maria Marin

Luminița Malehin

Aurel Gâlea

Lui i se încredințează sarcina cu cea mai mare răspundere: pregătirea de specialitate și educația tinerilor. Ce altă profesie poate să aducă o mai mare mulțumire, decât aceea de a vedea cum copilul se deschide și se dezvoltă sub ochii educatorului ca o floare? Această „înflorire” constituie desigur răsplata

Mihaela Oprea

Petruș Andrei

cea mai înaltă a dascălului. Având în vedere aceste considerente pe acordurile melodiei „Dragi învățători” interpretată de apreciatul solist Ion Suruceanu, domnul magistrat Nicolaie Mihai deschide lucrările manifestării amintind numele profesorilor, învățătorilor participanți.

Cunoscuta și apreciată profesoară de muzică, Mihaela Oprea, a interpretat cu vocea sa deosebită lucrarea „Serenadă” a regretatului profesor Ioan Nicolau dedicată dascălilor. Domnul profesor Gruia Novac recitând un vers din „Serenadă”- „Nu vom uita anii frumoși petrecuți împreună” afirmă că este o amintire care nu poate să stea decât sub semnul emoției. Intenția organizatorilor, Consiliul de conducere al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a fost aceea de a nu trece nepăsători peste

această zi – 30 iunie, o zi în care eram mândri că ni se dădea importanță (o evidențiere, o diplomă, chiar o sumă de bani mai mare sau mai mică) pentru că ne-am făcut datoria față de copii, față de țară, constatând că aceste cuvinte „țară”, „patrie”, „patriotism” nu mai au importanță pe care le-o dădeam noi.

Domnul Petruș Andrei, fost profesor și director la Liceul Puiești, a prezentat poezia „Să fii dascăl” din volumul „Floare de veghe”, poezie afișată pe peretele din fața sălii acestui liceu denumită simbolic „Sala Petruș Andrei”. Domnul profesor Gruia Novac își amintește de o zi din iunie 1953 când a absolvit Școala Normală „Vasile Lupu”, de profesori de la Școala de Aplicații, de învățători de aici care și-au schimbat modul de a privi viața. Amintește despre ultima oră de geografie cu prof. Vasile Pușcașu, un om deosebit, un profesionist, excelent pedagog și fenomenal ca părinte, care, printre altele, le-a spus „un singur lucru să nu-l uitați că sunteți români.” Amintește și alți profesori din timpul școlii, profesori care erau ca și părinții săi, așa cum a fost și primul director al său, înv. Traian Apostolescu. Prezintă apoi poezia „Vremea cireșelor”, având în vedere că luna iunie este luna cireșelor, poezie din care se desprinde legătura dintre versurile sale și activitatea în desfășurare. Intervine în dialog înv. Dumitru Andrei care amintește, la rândul său, de o zi din iunie 1959 când a absolvit școala elementară de șapte ani la Școala Crivești, comuna Tutova, an în care domnul prof. Gruia Novac l-a luat de acasă de la Pogonești ducându-l să dea admitere la Școala Pedagogică de șase ani „Vasile Lupu” lași împreună cu alți trei colegi Ciolacu Elena, Balan Adriana și Radu Maria. Colectivul didactic de la Școala Crivești era format din: Rebegea Traian - director, Rebegea Ana - profesor limba franceză și muzică, Gruia Novac - profesor de limba română, Aurora Paraschiv - profesor de matematică, Dorina Zota-profesor de biologie, Catană Ștefan-profesor de limba rusă, Dragu Mihai-profesor de fizică/chimie și Mircea Catană-profesor de educație fizică. În ziua despărțirii, absolvenții clasei a VII-a, sub îndrumarea prof. Ana Rebegea, după ce participaseră cu corul școlii la un concurs regional pe scena Teatrului Național din Iași, au prezentat profesorilor un cântec de despărțire: „Adio, școală elementară,/ Adio, anilor frumoși!/ Ne apropiem încet, încet,/ Cu inima bătând în piept/ Era frumosul început!/ Școală ne vom gândi cu drag la tine,/ Adio, școală,/ Adio, anilor de vis!”

Liviu Botez

Virgil Vesel

Membre ale Corului „Grizantema” al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

Doamna prof. Maria Marin amintește participanților că Ziua Învățătorului se sărbătorește din antichitate, nu cunoaștem altă sărbătoare care să dăinuiască de atât timp în calendarul la români. În 1923, la un congres ținut la Arad, învățătorii au fost numiți „cei bogați în lipsuri, în datorii și iubiri de moșie...” 30 iunie a fost aleasă și ca dată de naștere a Asociației Generale a Învățătorilor din România. Se specifica atunci manifestarea

solidarității între cadrele didactice la nivelul României Mari – corolar al tradiției asociative învățărești începută la 1869, în diferitele provincii în care exista școală românească. Amintește despre o lege mai nouă privind sărbătorirea zilei învățătorului, adoptată în 2007, dar care nu este agreată de A.G.I.R.O.

Nu va uita pe învățătoarea sa Ursu Ana, bună și severă, pe prof. Luca Elena – istorie, Vitalie Furnică – lb. rusă din gimnaziu, apoi profesoara de la Complexul Școlar Liliana Parfene – diriginte, între alții un loc aparte îl au familia prof. Craus, familia prof. Cărcotă și nu în ultimul rând prof. Manolache Petruș.

Se bucură că din foștii elevi au ajuns să-i fie colegi printre care și președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, domnul magistrat Nicolae Mihai. Acesta, la rândul său, amintește că a urmat cursurile claselor I și a II-a la Școala nr.4 Bârlad cu înv. Caraman Elena, apoi clasele a III-a și a IV-a la Școala nr.1 cu înv. Tilici Gheorghe, învățător de excepție. Din perioada liceului amintește de dirigintele său, prof. Horia Stamatin, care l-a format ca învățător, considerându-l pe acesta ca un deschizător de drumuri – atât profesional cât și intelectual. Amintește de asemenea, de prof. Giușcă Constantin – geografie, prof. Măță – sport, sub îndrumarea căruia a făcut 6 luni rugby, 6 luni box etc.

Solicită un moment de reculegere pentru toți dascălii care nu mai sunt și care și-au adus contribuția la formarea elitei românești, mai ales înainte de 1990. Domnul prof. Gruia Novac solicită fiecărui participant să spună numele dirigintelui din liceu, domnul consilier Mircea Fitcal amintind numele înv. Gheorghe Tilici, prof. Ioachim Ion – diriginte și prof. Ilinca Novac – lb. română. După ce prezintă poezia „Ne vom întoarce” de Radu Gyr

Profesorii Vasile Cărcotă și Neculai Ghețau

ceea ce s-a vrut prin activitatea în derulare roagă să intervină și domnul prof. Cârcotă Vasile. Acesta spune că cei ce dialoghează trebuie să se privească în ochi, cei prezenți având o vârstă respectabilă au și nostalgii. Amintește câteva lucruri legate de primele instituții de învățământ la nivelul orașului Bârlad create de obști în secolul al XIX-lea când se învață în pridvorul bisericii sau în anumite pensioane, nefiind un învățământ de masă, de largă cuprindere. Prima instituție de inteles general apare în 1832, prima școală primară (începătoare) cu 50 de elevi, care, după 2 ani, ajunge la 118 elevi, fapt ce arată că lumea dorea să învețe carte. Acest secol XIX a făcut posibile evenimentele de la 1848, 1859, 1864, când Alexandru Ioan Cuza generaliza învățământul primar, această formă de învățământ devenind obligatoriu. Învățământul actual este în concordanță cu progresul țării. Cu toate acestea, 72,2% dintre tineri urmează cursurile școlii, mai mult de un sfert au abandonat școala. S-ar crede că cei mai mari, dar nu dintre cei de la 6-10 ani 91,82% sunt la școală, restul nu frecventează cursurile. Trebuie să fim cu toții conștienți că fără școală progres nu se realizează.

Doamna prof. Malehin Luminița spune că învățătoarea sa Pădure Romița era chiar mama dânsului care a trăit 103 ani – meseria de învățător a fost și idealul său în viață, dar s-a orientat către pedagogie/psihologie dedicându-se pregătirii învățătorilor cea mai nobilă meserie. Pedagogii erau oameni cu știință de carte. Învățământul primar consideră dânsa este cea mai importantă treaptă în învățământ. Un mare pedagog îi numea pe învățători „acei semănători care pregătesc secerișul”. Intervine în dialog și domnul prof. Virgil Vesel care arată cât de

importantă este poziția învățătorului în societate. Omul, copilul are instincte, iar educatorul înlocuiește aceste instincte, le transformă în reflexe condiționate. Instinctele nu dispar, dar de-a lungul anilor de școală vor fi dominate de reflexe condiționate. Învățătorul este cel care, prin educație, umanizează copilul ce îl are în față. Suntem dotați cu un intelect puternic diferit de la un copil la altul în raport de activitatea educațională. La om creierul depășește cele mai performante computere. Să ne amintim astăzi de această menire a educatorului.

Domnul inv. Aurel Gâlea (învățătorul cu G mare după domnul prof. Gruia Novac) amintește de doamna prof. Tutoveanu, diriginta sa. Vorbește despre doamna prof. Ilinca Novac, consăteancă și chiar rudă, dascălul fetelor sale, folosește acest prilej pentru a-i aduce mulțumirile sale. Mulțumește celor care i-au oferit posibilitatea de a participa la o asemenea activitate.

Domnul prof. Neculai Ghețau își amintește că la 30 iunie – Ziua Învățătorului erau prezentați și viitorii pensionari, domnul Furnică de exemplu, afirmând că „Am muncit atâția ani ca o furnică.” Își amintește că la serbări prin 1942-1944 o avea învățătoare pe doamna Penelopa Măceanca, domnul Măceanca tot învățător era în armată și în permisie în concediu venea în uniformă de aviator. Termină Școala Normală din Bârlad la 21 de ani și este repartizat ca învățător la Școala „Alexandru Ioan Cuza” din comuna Alexandru Ioan Cuza pe malul stâng al Siretului, vis-a-vis de Mirceștii lui Alecsandri. Își amintește de profesoara din Școala Normală, de directorul Apostoleanu, mai târziu de prof. Gheroaie sau de doamna Cincă. Încheie cu un

cântec dedicat învățătorilor „Ostașii țării anonimi”.

La rândul său, inv. Liviu Botez mărturisește că este emoționat ca și ceilalți. Amintește de „colegii” găsiți în câmpul muncii la începutul carierei sale, oameni deosebiți cu diferite funcții, domnul Gruia, domnul Vesel, domnul Juverdeanu, domnul Crăescu, majoritatea proveniți din învățători. Lucrase la început vreo 14-15 ani la Stoenesti, în 1975 vine la Școala nr.7, școală de aplicații, prof. coordonator fiind doamna Malehin Luminița. În 1978, împreună cu prof. Crăescu, apar la TVR. În 1985 ajunge la Școala nr.8 perioadă în care, la un moment dat, îi deschide ușa la clasă domnul inv. Arsene Spiridon, învățătorul său care îi aduce un nepot în clasa dânsului. În continuarea activității trei copii talentați îmbrăcați în frumoase costume populare de la Școala din Banca Lorena Cucu, Cătălina Artene și mai ales Grigoruță Elvis Petrișor încântă pe cei prezenți cu câte o doină, o horă și o sârbă. Ei au fost pregătiți de doamna inv. Gabriela Diaconescu. Domnul Mircea Fitcal oferă un buchet de flori doamnei prof. Ilinca Novac în numele său și al tuturor elevilor de la Școala nr.1. Domnul magistrat Nicolaie Mihai oferă un buchet de flori special doamnei inv. Zîna Rotaru Angheluță în semn de respect și prețuire pentru învățătoarea copilului său, după care mulțumește pentru participare la această activitate celor ce au slujit cu credință, devotament învățământul românesc.

Se intonează „Mulți ani trăiască” de către cei prezenți în timp ce se împarte câte un trandafir, după care participanții sunt invitați la o prăjitură și o cupă de șampanie din partea organizatorilor.

Merceolog Lenuța Mihai oferind flori profesorilor și învățătorilor de ziua lor

Mircea Fitcal și Ilinca Novac

Cronica unui eveniment marca C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad „SĂ NE-AMINTIM, MĂCAR O ZI, ÎNVĂȚĂTORII !”

Prof. ECATERINA TELETIN

Se cuvine să salutăm inițiativa Consiliului Director al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, condus de domnul președinte Nicolaie Mihai, de a sărbători „ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI” în numele cadrelor didactice, membri ai Casei.

Cuvântul de deschidere a aparținut domnului președinte Nicolaie Mihai, pe

acordurile melodiei interpretate de Ion Suruceanu „Iubiți învățători”, cântec ce a sensibilizat invitații, pregătindu-i pentru depănarea amintirilor din viața de elev sau de cadru didactic. Sărbătoarea aceasta avea loc altădată la Teatrul „Victor Ion Popa” din Bârlad, ocazie cu care se făcea un bilanț al activității anului încheiat pe 15 iunie. Cu acest prilej se înmânau titluri de educatoare, învățători și profesori frunțași, se felicitau cadrele didactice care se pensionau, se dădeau și premii în bani. Veneau delegații de copii care mulțumeau cadrelor didactice pentru strădania cu care i-au pregătit pentru viață. Urma un spectacol de teatru, o masă festivă și dans, după caz. Am avut ocazia să particip la toate zilele festive ale învățătorului până la pensionare. Fiecare adunare în parte ne-a lăsat amintiri.

Domnul președinte urează în deschidere „BUN VENIT”, felicitând invitații, anunțând că amfitrion va fi domnul profesor Gruia Novac care va purta un dialog cu invitații: prof. Cârcotă Vasile și Georgeta, prof. Ilinca Novac, prof. Livia Andrei, prof. Virgil Vesel, prof. Ghiță Cristian, prof. Budescu Maria, învățători Mocanu Costică și Veta, prof. Manolache Petruș, învățător Gâlea Aurel, învățător Andrei Dumitru de la Pogonești, prof. Ghețau Nicolaie, prof. Teletin Ecaterina, prof. Marin Maria, prof. Malihin Luminița, prof. Zina Tămășanu, învățător Angheluță Zina, învățător Georgeta Moldoveanu, învățător Liviu Botez, învățător Georgeta Nemirschi,

învățător Aurora Calistru, prof. Munteanu Lucia, poetul și scriitorul prof. Petruș Andrei și prof. director Grigore Doinița din comuna Banca.

Domnul profesor Gruia Novac felicită colegii, exprimându-și bucuria revederii cu foștii colegi de generație, cu foștii elevi și prieteni. Invită colegii la dialog pregătind atmosfera cu versuri și mai multe citate care vizează munca nobilă a cadrelor didactice. Fiecare dintre invitați a evocat anii de școală ca elevi sau profesori la catedră, amintiri din școala normală și nu numai.

Doamna profesoară de muzică Oprea Mihaela a interpretat melodia „Serenadă” în memoria profesorului Nicolau Ioan, autorul cântecului, care a făcut ca amintirile noastre din anii tinereții să fie mai vibrante, cântecul fiind interpretat cu multă sensibilitate și sinceritate, subliniind că profesia sa în prezent se datorează profesorului Nicolau Ioan. Firesc în acel moment toți ne-am gândit la învățătorii și profesorii care ne-au influențat în alegerea profesiei noastre.

Doamna profesoară de istorie Marin Maria, arată că Ziua Învățătorului se sărbătorește din vechime. Pe 30 iunie se sărbătorește „Soborul celor 12 Apostoli” ca cei ce sunteți apostoli și harnici învățători”.

În 1869 s-a înființat prima asociație de învățători în vremea lui Carol I „Învățătorii sunt cei care i-au format pe oameni”, „Învățătorii au apărut o dată cu oamenii”. Profesorii sunt onorați când li se recunoaște faptul că au cea mai nobilă misiune pentru care merită tot sacrificiul.

În 1923 la un congres la Arad, învățătorii erau numiți „Cei bogați în lipsuri, în datorii și iubire de moșie”. Tot în 30 iunie a luat naștere Asociația Generală a Învățătorilor din România, iar în 1927 Tribunalul Ilfov autentifică actele asociației. Prin Legea 289/29 septembrie 2007 se stabilește ca Ziua Învățătorului să se sărbătorească pe 5 iunie, ziua de naștere a lui Gheorghe Lazăr, învățător și inginer, iar din 2013 se sărbătorește și Ziua Mondială a Educației.

Doamna prof. Marin Maria felicită colegii prezenți și face un expozeu privindu-l pe domnul profesor Manolache Petruș care a ajutat-o în cele mai grele momente ale vieții și căruia îi datorează ceea ce este astăzi. Cu emoții care nu pot fi redată în cuvinte îi înmânează domnului profesor Manolache Petruș un roman cu mulțumirile de rigoare. Nu-și poate reține lacrimile repetând gestul, cu profesorii Cârcotă Vasile și Georgeta, modelul de familie pentru care doamna profesoară are un respect deosebit.

Domnul profesor Gruia Novac intervine cu citate și glume care să-i binedispună pe colegii prezenți. A intrat în dialog cu domnul

învățător Andrei Dumitru de la Pogonești, care își amintește de familia Novac, tineri profesori ai elevilor intrați în clasa a V-a. Au depănat împreună amintiri de la ore și de la activitățile extrașcolare menționând cât de mult l-a influențat în carieră. Emoții din partea familiei Novac, emoții din partea fostului elev, elev care instruind Ansamblul de Dansuri și Muzică Populară, păstrând obiceiurile și autenticitatea costumelor, a reușit să se impună în competițiile naționale și internaționale, bucurându-se acum de o binemeritată pensie.

Domnul profesor Cârcotă Vasile, analizând sumar situația școlară actuală subliniază că, „abandonul școlar a devenit un fenomen de masă. Îngrijorarea e cu atât mai mare cu cât se pierde generații pentru care țara cheltuiește niște resurse. Cine va asigura dezvoltarea socio-economică de mâine?... Interesul cadrelor didactice nu se compară în unele cazuri cu menirea lor. E drept că nici figura centrală a învățătorului de altă dată nu mai există, subliniind lipsa de interes pentru copiii romi dar și români care lipsiți fiind de posibilități preferă abandonul. Sunt generații întregi care ar putea fi baza forței de muncă pentru economia țării. Se impun măsuri de urgență până nu e prea târziu”.

Domnul profesor Ghețau Neculai care a trecut la fel cu cei din generația lui prin perioade foarte grele (război, refugiu, secetă) amintea de cele două luni petrecute la catedră undeva într-un sat din zona Neamțului până la plecarea sa în armată. Relatează cu emoție cum a decurs întâlnirea cu foștii elevi anul trecut, oameni în vârstă, dar care s-au bucurat de întâlnirea cu domnul învățător și a expus în întregime

anii de școală primară și normală amintind numele profesorilor și nu greu i-a fost să dea glas unor cântece care se interpretau în Școala Normală printre care și „**Imnul învățătorului**” antrenând și alți colegi. Domnul învățător Andrei Dumitru nu s-a lăsat mai prejos și a cântat melodia „**La revedere, Școală Dragă**” și pentru că suntem la capitolul evocări, domnul profesor Gruia Novac a întrebat pe rând invitații din sală care le-au fost diriginții. Sigur că mulți nu mai sunt în viață, totuși domnul Cârcoță a amintit de diriginta lui, doamna profesoara Veronica Ciucă – actualmente Bâlbăie Veronica, care la cei peste 90 de ani trăiește și nu de mult a fost prezentă la o întâlnire de promoție la Bârlad. Timpul trece, emoțiile cresc cu fiecare intervenție a colegilor aflați în dialog cu domnul profesor Gruia Novac.

Domnul profesor Vesel Virgil, fost profesor al domnului președinte Mihai Nicolaie, ca și doamna profesor Marin Maria sau doamna profesoară Luminița Malehin arată că, „**Învățătorul și profesorul au menirea de a educa aptitudinile cu care se nasc copii, meritul de a le descoperi la timp și a le canaliza corect este o datorie de onoare și o obligație**”.

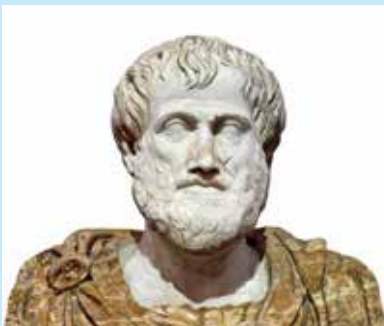
Doamna Luminița Malehin, profesor de pedagogie, evocă figura învățătoarei Romița Pădure, mama sa. Fiind profesoară de pedagogie și psihologie a fost formatoare de învățători la Școala Normală și la Institut. În luările de cuvânt învățătorii prezenți au creionat portretul doamnei profesoare cea care le-a îndrumat practica pedagogică: „**Doamna era frumoasă, blândă, plăpândă, interesată de pregătirea elevilor**”, așa cum a caracterizat-o domnul președinte al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad. De altfel, domnul magistrat Nicolaie Mihai este absolvent al Liceului Pedagogic, predând în perioada 1 septembrie 1976-15 septembrie 1979 la școala Pribești din comuna Codăești.

Domnul Petruș Andrei, profesor, poet și scriitor, a recitat din creație proprie, o poezie adecvată momentului și a relatat aspecte din cariera sa de profesor la Liceul Puiești. Foștii elevi și colegi au ținut să imortalizeze activitatea mentorului dezvelind o plăcă pe care e consemnat numele domnului profesor ca semn de mulțumire. Despre Petruș Andrei scrie și fostul elev, actualmente comisar adjunct al Poliției Municipiului Bârlad Gâlcă Marin, într-un articol din revista „**Viața noastră**”. De altfel, în paginile revistei s-au publicat de-a lungul timpului mai multe articole ce au avut în centru învățătorul și profesiunea de dascăl. De exemplu, domnul comisar șef al Poliției Municipiului Bârlad, Vasile Chelaru, realizează un portret al învățătoarei sale Smaranda Druică. Iar seria continuă cu materialele semnate de domnul învățător Andrei Dumitru, doamna profesoară Munteanu Lucia și domnul comisar Gâlcă Marin, despre profesorul Novac Gruia. Domnul profesor Novac Gruia scrie despre profesor Teletin Ecaterina, profesor Munteanu Lucia, prof. poet și scriitor Petruș

Andrei, domnul învățător Botez Liviu, domnul profesor Giușcă Virgil și familia profesori Tămășanu Constantin și Zîna, evocă întâlnirile de promoție de la liceele pe care le-au absolvit, iar doamna educatoare Teodora Costea Cazacu din Șuletea, scrie un articol care m-a impresionat foarte mult. „O familie de învățători numiți în comună și-au făcut o gospodărie model pentru sat rămânând până la pensie. Au educat generații de copii realizând modelul ideal de învățători-greu de atins. Să fii model de dascăl, model de organizare a gospodăriei, de educare a copiilor, de educare a părinților, e ceea ce și-au dorit întemeietorii școlilor normale”.

Domnul învățător Botez Liviu își amintește de anii de școală, de profesorii care i-au îndrumat pașii, dar și de momentul în care însoțit de domnul profesor Crăescu, directorul Școlii nr.8 Bârlad a participat în numele cadrelor didactice la o emisiune TVR.

*Învățătorii îți deschid ușa,
însă tu însuși trebuie să treci
prin ea. (proverb chinezesc)*

Aristotel (384 î.Hr. - 7 martie 322 î.Hr.) a fost unul din cei mai importanți filozofi ai Greciei Antice, clasic al filozofiei universale, spirit enciclopedic, fondator al școlii peripatetice. A întemeiat și sistematizat domeniile filozofice ca Metafizica, Logica formală, Retorica, Etica.

Organizatorii au avut în vedere să ne încante cu prezența a trei tinere speranțe, soliști de muzică populară, elevi la Școala Gimnazială Banca, pregătiți de doamna învățătoare Gabriela-Manole Diaconescu, însoțiți fiind și de doamna directoare - Grigore Doinița. Eleva **Lorena Cucu** a interpretat: „Doină”, cântecul „Sunt o fată frumusică” și „Hai la horă măi băieți”;

Cătălina Arteni a interpretat „Doină”, cântecul „Mi-am făcut bundiță nouă și „Asta-i sârba de demult”, **Grigoriță Elvis Petrișor** a interpretat „Doină”, cântecul „Vai ce bine-am nimerit” și cântecul specific „Din Banca viu cu drag”.

Festivitatea nu a fost una monotonă. Domnul profesor Gruia Novac intervenind cu citate, versuri adecvate și glume jucăușe asigurând atmosfera de sărbătoare, sensibilitate și seriozitate. Bucuria noastră a fost cu atât mai mare întrucât ne-am întâlnit cu foști elevi, profesori, părinți ai foștilor elevi, colegi de școală primară, de liceu, de cancelarie încărcându-ne cu energie „**pozitivă**”(cuvânt la modă).

Generațiile anilor 1950-1960 au reușit prin pregătirea elevilor să anticipeze un nou concept ce își face simțită prezența pe scena omenirii - **EDUCAȚIA PE SENSUL VIEȚII**. Nu știi de ce e nou! ?... Acumularea de cunoștințe pentru a ști să operezi cu ele când ai nevoie a fost sarcina noastră de bază. I-am învățat pe elevi să învețe, le-am insuflat un set de norme morale, etice, estetice, spirituale și practice. I-am educat să pună mintea în slujba științei, a evoluției economico-sociale.

Festivitatea se încheie cu felicitări din partea domnului profesor Gruia Novac, a domnului președinte al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad Mihai Nicolaie, cât și a Consiliului Director, dăruind câte un trandafir tuturor invitaților. Un buchet de flori a fost înmănat special de domnul președinte doamnei învățătoare Angheluță Zîna, în semn de respect și mulțumire pentru că a fost învățătoarea fiului său, amintind totodată și de profesorii ce l-au format ca un bun învățător (prof. Măță, prof. Giușcă Constantin, prof. Horia Stamatini). La rândul ei, doamna învățătoare Angheluță Zîna a înmănat buchetul de flori, domnului profesor Cârcoță Vasile, „pentru doamna profesoara Geta Cârcoță”, care, pregătindu-i fiica la chimie, a participat la Olimpiada pe țară.

Domnul Fitcal Mircea, Consilier al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, fost elev al Școlii Gimnaziale „Iorgu Radu” Bârlad, a dăruit un buchet de trandafiri doamnei profesoare Ilinca Novac în numele colegilor de clasă, totodată cerându-și iertare pentru zburdălniciile pe care le mai făceau în recreații, necăjind-o pe doamna profesoară.

Nu a lipsit „**MULȚI ANI TRĂIASCĂ**”, cântat de cei prezenți la festivitate.

S-au dat interviuri, s-au cules impresii de la participanți, iar evenimentul s-a încheiat cu o cupă de șampanie.

Închei această consemnare cu marea bucurie de a fi fost martoră la așa întâlnire și îl citez pe domnul comisar șef Chelaru Vasile (articolul *Portretul învățătoarei mele*):

„Cadrele didactice fac parte dintr-acei oameni care au puterea de a dăruii foarte mult, fără a cere nimic în schimb”.

LA MULȚI ANI !

LEGENDA CADRULUI DIDACTIC*

Înv. ZÎNA ANGHELUȚĂ

Când Dumnezeu a creat cadrul didactic, a chemat toți îngerii și i-a întrebat:

- Cum ar trebui să fie cadrul didactic?

Îngerii i-au dat mai multe răspunsuri:

- Să-i iubească pe copii.
 - Să rămână mereu elev, învățând continuu pentru a transmite elevilor lui cunoștințe actuale și de valoare.
 - Să fie o ființă care să rămână veșnic tânără, amabilă, înțelegătoare, modestă, creativă și corectă.
 - Să aibă trei perechi de ochi: cu o pereche să vadă ce scrie pe tablă, cu alta să vadă tot ce se întâmplă în jurul lui, iar cu ultima să se poată uita la elevul obraznic și să-i spună „Te iert, altă dată să nu se mai întâmple!”...
 - Să poată preda când copilul său este bolnav sau când el însuși suferă de vreo boală.
 - Să fie o ființă care, deși uneori firavă, să fie în stare să stăpânească prin tact și talent un grup de învățăcei, fiecare având propriile idei și aspirații.
- Când a avut aceste răspunsuri, Dumnezeu le-a spus îngerilor:
- Acestei ființe care primește atât de puțin și dă, sau i se cere atât de mult, mai trebuie să-i adăugăm ceva.
 - Ce? au întrebat toți îngerii în cor.
 - **LUMINĂ, MULTĂ LUMINĂ**, pentru ca flacăra cadrului didactic să nu se stingă niciodată.

* Articol cules din revista „Aripi de lumină”, publicație aparținând Școlii Gimnaziale „George Tutoveanu” Bârlad

Când învățătorul reunește în inima sa dragostea de profesiune și dragostea de elevi, putem spune că este un învățător desăvârșit.
(Lev Tolstoi)

Casa Dosofotei, Iași - găzduiește secția de literatură veche a Muzeului Literaturii Române din Iași, înființată în 1970.

OAMENII DE LA CATEDRĂ

Prof. DUMITRU V. APOSTOLACHE

Motto: „Nu există artă mai frumoasă decât arta educației.

Pictorul și sculptorul fac doar figuri fără viață,

dar educatorul creează un chip viu;

uitându-se la el, se bucură și oamenii, se bucură și Dumnezeu.”

(Sfântul Ioan Gură de Aur)

La început de cireșar, una din lunile cele mai frumoase ale anului, luna multor bilanțuri școlare, am găsit, printre însemnările mele, acest citat dăruit de prietenul meu, Augustin (Dumnezeu să-l ierte!), omul care avea un adevărat cult pentru cadrele didactice, pentru **oamenii de la catedră**, pentru munca acestora.

Omul are nevoie de semenii săi pentru a se desăvârși ca ființă rațională, pentru a putea contribui prin binele propriu la binele cetății, pentru a deveni un om mai bun.

Printre elementele multimei oamenilor buni, găsim, în mod evident și într-un procentaj impresionant, oamenii de la catedră (educatoare, învățători, profesori, ingineri, preoți, economiști, informaticieni).

Omul bun e cel care e gata să-l ajute pe altul la necaz, gata să răbufnească la orice nedreptate, gata să ierte micile greșeli.

Viața școlară vasluiană, rezultat al muncii oamenilor de la catedră și al elevilor, seamănă cu o poveste. Ceea ce contează nu este lungimea, ci valoarea ei.

Se găsesc în mai toate instituțiile școlare oameni ai catedrei

care au marea dorință de a-i învăța pe elevi să deosebească adevărul de fals, pentru a putea vedea clar în acțiunile lor și a păși cu siguranță în viață. Sunt dăruți activității de pregătire a elevilor pentru atingerea performanțelor la examenele naționale de absolvire și de admitere în licee și facultăți, precum și la concursurile și olimpiadele școlare. La cei mai mulți dintre ei, „mariajul” cu obiectul pe care-l predă este benefic ambilor termeni ai cuplului. Glasul lor este când indicație în rezolvarea unei probleme, în tratarea unei teme, când îndemn în viața curată și sănătoasă. Numai vorbind calm și zâmbind, un dascăl îi va atrage pe elevi la școală și le va câștiga simpatia și respectul. Un dascăl autentic trebuie să știe să motiveze elevii să vină la școală și să

Fără educație, ce este omul? Un splendid sclav, un sălbatic al rațiunii.
(Joseph Addison)

Leonardo da Vinci, *Cina cea de taina* (1495-1498), Biserica Santa Maria delle Grazie.

începe.

Poate la prima vedere, lucrurile par simple: omul de la catedră este ființa care educă și învață pe cineva (preșcolar, școlar, student). Dar v-ați imaginat vreodată cum ar fi să te afli în locul unui profesor?

Această profesie-artă nu poate fi îmbrățișată de oricine. Este nevoie de *vocație*, de *dăruire*, de *dragoste* față de cei cărora te adresezi și de multă *răbdare* pentru a fi un profesor bun. Dacă în ochii tinerilor se văd flăcări, în ochii oamenilor de la catedră se vede lumina.

Visul oricărui preșcolar, școlar ori student începe cu un învățător, un profesor care crede în el, care trage de el și îl împinge la un nivel superior, înțepându-l uneori cu un arătător ascuțit, numit „ADEVĂR”.

Demersul didactic trebuie să aibă o structură și un parcurs firesc, logic, de la informații de bază la concepte mai avansate, iar resursele suplimentare trebuie utilizate cu migală și adecvare firească la conținut. Informațiile omului de la catedră trebuie să fie structurate într-o manieră atractivă, ușor de înțeles, astfel încât elevii din clasă să fie motivați și curioși să le parcurgă.

Dincolo de rolul de transmitător de cunoștințe legate de obiectul pe care-l predă, omul de la catedră este un model pentru elevi, având un puternic rol în educarea și modelarea acestora.

Pe lângă ținută, omul de la catedră trebuie să fie atent la gestionarea propriilor emoții, căutând să nu se enerveze, să nu vorbească pe un ton ridicat. Cei mai mulți dintre oamenii aflați la catedră cunosc și țin seama de zicala japoneză: „*Cel ce zâmbește în loc să urle, este mai puternic*”.

Ținând seama că fiecare școlar este o personalitate unică, omul aflat la catedră trebuie, atunci când este cazul, să-l încurajeze și nu să-l discrediteze în fața colegilor săi.

Un dascăl adevărat trebuie să se impună prin respectul pe care îl poartă elevilor săi și nu prin frică (prin umplerea catalogului cu note/calificative mici). Comunicarea trebuie să fie activă și eficientă și poate fi realizată astfel, numai cunoscând resursele pe care le are elevul. O atmosferă destinsă are un efect pozitiv asupra elevului.

Pentru omul de la catedră, roadele muncii sale zilnice nu se pot vedea imediat. Ele sunt de multe ori invizibile și pot rămâne așa peste ani.

Cred că cititorii noștri vor fi de acord cu faptul că oamenii de

Rembrandt - *Discipol cu tutorele său*, 1629, Muzeul J. Paul Getty, Los Angeles

la catedră creează celelalte profesii. Ei, ce ziceți? E ușor să fii, să muncești la catedră?

Felicitări tuturor oamenilor de la catedră care reușesc să realizeze mai toate cele amintite mai înainte, asigurând reușita prezentă și mai ales viitoare a propriilor lor subiecți (preșcolar, școlar, student), dat fiind că scopul învățării acestora este de a fi apti să poată merge mai departe fără ajutorul mentorului.

În școala vasluiană au fost și sunt mulți și adevărați prinți și prințese ai ritualului didactic. Ei sunt cei care se bucură pentru fiecare elev care are o reușită și lăcrimează pentru cel care ia o notă mică. Toți aceștia au o inimă mare, voioasă, senină și caldă. Sunt generoși, binevoitori, fără prejudecăți, fiecare fiind un profesor și un om de colecție în același timp.

Da, stimate cititor, avem mulți oameni aflați la catedră care își fac, în mod onorabil, datoria. Ei sunt asemenea unei lumânări care se mistuie pentru a lumina calea altora. Aceștia, surprinzător poate, au priceperea de a-i învăța pe elevii lor să se lipsească de ei în mersul spre a deveni utili societății, întrucât aptitudinile dobândite îi ajută să meargă pe propriile picioare. Între ei găsim adevărați maeștri ai simplificării și, în același timp, dușmani abili ai simplismului.

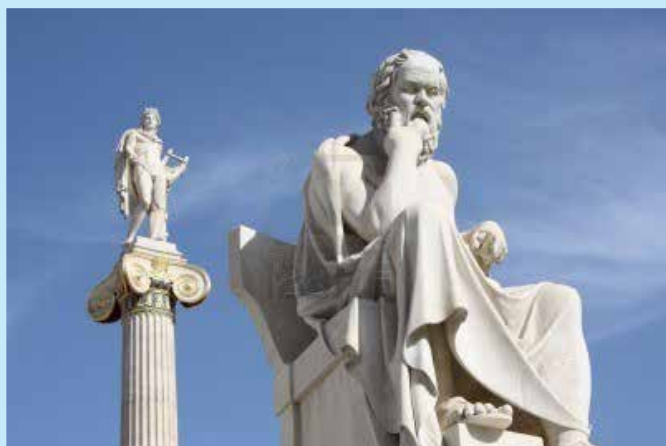
În peisajul învățământului vasluian, semnalăm prezența multor oameni aflați la catedră care, pe lângă obișnuitele teme pentru acasă, le dau și ceva de gândit școlarilor lor.

Cei mai mulți slujitori ai catedrei știu că menirea lor nu este să creeze elevi asemenea propriei imaginații, ci să-i ajute pe aceștia să-și construiască propria lor imagine, învățându-i din inimă și nu numai din carte. Ei sunt conștienți că, ce scrie un profesor pe tabla vieții, nu poate fi niciodată șters.

Ei sunt pătrunși de spusele celui ce a fost revizor școlar pentru județul nostru, poetul MIHAI EMINESCU: „Caracterul însă al unei școli bune e ca în ea elevul să învețe mai mult decât i se predă, mai mult decât știe însuși profesorul.”

La noi, corpul cadrelor didactice – al **oamenilor de la catedră**, reprezintă un regal de știință și educație, un mesaj – cheie de voie bună către elevi și părinții acestora. Istoria lor trecută și prezentă este un basm de mătase cu glazură de flori și șampanie.

Iată de ce o rog pe Chloris, zeița florilor la greci și cea care a creat, conform legendei, trandafirul, să trimită acum, la sfârșit de an școlar, tuturor slujitorilor școlii câte un buchet superb din aceste flori.

Socrate (cca. 470 î.Hr. – 7 mai 399 î.Hr.) a fost primul gânditor care a luat ca obiect al meditației sale ființa umană. Începând cu Socrate, omul devine în mod exclusiv o problemă pentru el însuși. „Persoana ta este sufletul tău” spunea Socrate.

PORTRET DE DASCĂL

Prof. LUCIA MUNTEANU

Luna iunie începe sub semnul **SPERANȚEI**.

1 Iunie, ZIUA COPILULUI, în care sunt manifestate IUBIREA față de cei ce ne vor urma și NĂDEJDEA în aceștia, fiecare copil fiind o „sămânță” de la care ne așteptăm să devină rod dătător de VIAȚĂ și SPERANȚĂ.

Aceeași lună, prima din cele trei luni de vară, mai cuprinde în calendar și „ZIUA EDUCATORULUI” pe 5 iunie, zi în care toți cei ce au trecut printr-o școală își îndreaptă sau ar trebui să-și îndrepte, gândurile de recunoștință, respect și poate chiar admirație față de cei care le-au călăuzit pașii în viață, ca dascăli, învățători, profesori.

Mi-am propus ca în cele ce urmează să creionez **două portrete** unul al unei ÎNVĂȚĂTOARE, altul al unei PROFESOARE, ambele fiindu-mi apropiate, fie la școală, fie în viața particulară.

Pe doamna învățătoare **ZÎNA ANGHELUȚĂ** am cunoscut-o când am pășit ca profesoară de limba și literatura română la Școala Gimnazială „George Tutoveanu” (nr.11) Bârlad. Un chip plăcut, alcătuit din trăsături fizice frumoase, cu niște ochi vioi

care exprimă, în primul rând inteligență, bunătate, modestie, dar și tenacitate. Aceasta este învățătoarea pe care doresc să v-o prezint, o învățătoare dedicată, neobosită, o dascăliță cu har, care din dragoste pentru copii și din respect față de profesiunea aleasă s-a dăruit școlii românești timp de peste 40 de ani. A lucrat în mai multe școli: Siliștea-Iana, Școala Gimnazială „Manolache Costache Epureanu” (nr.9), urmând mulți ani la Școala nr.11 „George Tutoveanu”, unde și-a încheiat trudnica activitate.

În școlile pe unde a trecut, a lăsat în sufletele învățăceilor săi o bogăție neprețuită, a lăsat parte din sufletul său. I-a învățat pe aceștia să scrie, să citească, să socotească. Dar acestea se învață oricum. Unii copii învață chiar singuri aceste lucruri. Cealaltă învățătură pe care a dat-o DOAMNA elevilor săi este cea pentru viață. Doamna învățătoare Zina Angheluță a învățat pe elevii săi să fie

încrăzători în forțele proprii, să lupte pentru împlinirea idealurilor propuse, să fie modești, să fie prieteni, să fie buni români, să iubească munca, să-și iubească familia și patria.

Sunt valori morale care se formează în timp și numai cu răbdare și cu dragoste pentru copiii care pășesc cu timiditate pragul clasei I, ieșind din clasa a IV-a mai puternici, mai plini de încredere, mai hotărâți și convingși că visele lor vor prinde viață prin muncă și prin voință.

Aceste lucruri le știu de la nepotul meu Vladimir, pe care l-am adus după primul semestru din clasa I de la o școală particulară din București la clasa doamnei **ZÎNA ANGHELUȚĂ**. Pentru Vladimir, doamna învățătoare este chiar o „zână” care i-a dat aripi în zborul său în viață, l-a făcut să creadă în el, să creadă că nimic nu este prea greu dacă ai voință și luptă.

Exprim, pe această cale, recunoștința fostului elev Vladimir Fantu, față de fosta sa învățătoare, **ZÎNA ANGHELUȚĂ**. Sunt convinsă că aceleași gânduri și sentimente de recunoștință și respect adânc îl au foarte mulți elevi, acum adulți, care au avut șansa de a lucra sub „bagheta magică” a acestei doamne. Vladimir și mulți alții se înclină în fața dumneavoastră, **IUBITĂ DOAMNĂ ÎNVĂȚĂTOARE**, și vă sărută mâna care le-a purtat stiloul și pașii în viață cu dragoste pentru matematică, pentru limba română, pentru tot ce-i frumos și bun.

Cel de al doilea portret de dascăl pe care mi-am propus să-l prezint este cel al unei doamne **profesoare de limba și literatura română**, pe care aș asemăna-o în multe privințe cu „Dascălița” lui Octavian Goga, o doamnă delicată, cu ochii limpezi, strălucitori și blânzi, cu părul bălai și, în orice caz, gata de a veni în ajutorul celui ce se află în nevoie.

Cu câteva decenii în urmă, vreo patru, venea prin repartiție, de la Bacău, într-o comună de care nu o lega nimic, IVEȘTI, o comună a cărei poziție pe harta județului îi dădea ceva speranțe de a face naveta la Bârlad. Ajunsă aici, domnișoara profesoară **MARIA CICOARE** avea să pornească la drum, drumul vieții, fără a mai lua în calcul naveta sau întoarcerea la Bacău. Aici avea să-și găsească jumătatea, pe **OPREA BUDESCU**, fiu al satului și profesor de istorie-geografie la aceeași școală.

Au durat împreună o casă, o școală, soțul doamnei Maria Budescu fiind un director harnic și respectat de elevi și de săteni, deopotrivă. Au făcut și un copil, un băiat frumos care este mândria familiei, datorită seriozității cu care și-a înțeles rostul în această lume.

Doamna profesoară **MARIA BUDESCU**

a devenit, de la an la an, o profesoară tot mai bună, mai devotată, mai determinată, deoarece și-a înțeles menirea de dascăl, a înțeles câtă nevoie aveau elevii de cunoștințele domniei sale și de îndrumările și sfaturile oferite cu dărnicie, celor pe care-i educa.

Nu a fost ușor! Munca unui profesor de țară este dublă, deoarece aici copii nu au nici meditații în particular, nici biblioteci personale, nici părinți care să-i poată ajuta. Doamna le făcea pe toate și le făcea bine, cu drag și cu seriozitate.

An de an, mergea cu mulți elevi la olimpiadă, obținând rezultate remarcabile, an de an, elevii dumneaiei aveau rezultate foarte bune la examenul de admitere în liceu și aceasta era singura răsplătă pe care o primea profesoara lor de limba română și de care se bucura din toată inima.

Totdeauna conectată la nou, totdeauna preocupată de îmbunătățirea stilului său de muncă didactică, îmi împărtășea din metodele ei de lucru, ne consultam adesea asupra unor probleme controversate de specialitate. Au trecut anii fără să ne dăm seama și, cum era firesc, doamna a ajuns la vârsta pensionării.

Din păcate, soțul „s-a grăbit” să plece în lumea umbrelor, dar ea nu este singură: zilnic, actualii elevi bat la poarta doamnei profesoare să-i ceară ajutor când au nevoie, și doamna nu-i refuză, dimpotrivă, se bucură că foștii elevi, părinți acum, își trimit copiii cu încredere la ea să le împărtășească și lor din bogăția minții și a sufletului ei.

Doamne, câtă nevoie au satele românești de astfel de dascăli !...

Bucurați-vă, doamnă profesoară, că nu ați trecut degeaba prin viață, că v-ați îndeplinit cu prisosință menirea, că ați fost un adevărat **APOSTOL**, că ați fost atât de bogată la minte și la suflet, bogăție din care ați dăruit cu generozitate tuturor celor ce au dorit să primească din darurile cu care **DUMNEZEU** v-a binecuvântat !

**LA MULȚI ANI TUTUROR DASCĂLILOR
DIN ROMÂNIA !**

VIS CU OCHII DESCHIȘI

Înv. MARICICA MĂȚĂ

Seara a adus pe aripile ei o ușoară melancolie. Iau o anumită carte din bibliotecă. Mă așez comod pe canapea și citesc cu voce tare: „Poezii” de Mihai Eminescu. Deschid cartea la întâmplare, nimerind chiar poezia pe care o știu pe de rost. Privesc departe... Și recit: „Dintre sute de catarge/ Care lasă malurile,/ Câte oare le vor sparge/ Vânturile, valurile...”? Fără să-mi dau seama mă las furată de valurile gândurilor, ale viselor cu ochi deschiși.

Nu putem trăi fără oameni. Ei ne înconjoară zi de zi. Omul în sine, omul de lângă mine, omul din mine, omul ca mine, facem parte din ei zi de zi.

Eu, omul – învățător, el, omul – elev, el, omul-părinte. E o lege necrisă, ce ne face să trăim pentru și prin cei din jurul nostru. Eu, omul-învățător, trăiesc pentru el, omul-elev. El, omul – elev, se oglindește prin mine. Sunt două imagini separate, dar indispensabile unui întreg.

Când ne privește el, elevul, să fim siguri că noi, învățătorii, am făcut totul pentru el, că i-am dat răspuns la toate întrebările, că i-am încredințat toate cheile deschizătoare ale ușii necunoscutului.

Când îi privim, să înțelegem că toate ușile pe care le-au deschis au lăsat să strălucească răspunsurile mult dorite de noi.

Eu, învățătorul de la catedră, deschid lui, omului-elev, ușa cunoașterii, a cinstei și a onoarei, a reușitei și a adevărului.

Tu, omule-elev, nu tăgădui în a trece pragul fără șovăire.

Iar eu, învățătorul de la catedră, voi simți prin zâmbetul tău recunoștință.

Când vezi ce se întâmplă, când vezi cum se întâmplă, când elevul devine unul cu tine, atunci să știi că nu visezi.

Pomul și învățătorul se cunosc după roade.
(proverb românesc)

GÂNDURI DESPRE ÎNVĂȚĂTORUL MEU

Înv. ZÎNA ANGHELUȚĂ

Prima zi din viața de școlar...ultima zi din cursul primar. Între aceste repere a stat învățătorul meu, domnul **DUMITRU ISTRATE**. Chipul său blând, cu zâmbet reținut, potolit la vorbă, a fost teiul plin de flori care a scuturat asupra mea dragostea pentru cretă și cerneală.

Glasul său blând era mereu însoțit de o mângâiere pe creștet. Domnul meu învățător știa de toate: matematică, lectură, istorie,... dar mai ales muzică! Vioara scotea sunete vrăjite când mâinile sale

mângâiau corzile și arcușul. Domnul nostru învățător avea un glas melodios reușind cu ușurință să urce două octave. De la el am învățat cântecul „Tatăl nostru” într-o perioadă când religia era interzisă în școală.

Domnul învățător venea dimineața la școală cu fața zâmbitoare, fie că somnul i-a fost liniștit sau tulburat. „El vine vesel pentru că se întâlnește cu **COPILĂRIA** și-și amintește de **COPILUL** care se află în adâncul sufletului său”, îmi spunea mama. Cu răbdare, pricepere și dragoste nesfârșită s-a apropiat de sufletele noastre pentru a ne face să înțelegem taina cărților.

Domnul învățător a știut să ne cufunde secundă cu secundă în lumea mirifică a matematicii, a poveștilor, a eroilor (de lângă noi sau a celor căzuți la Țiganca sau la Cotul Donului - unde căzuse și tatăl lui), a naturii.

Domnul meu învățător a plecat cu mulți ani în urmă spre înălțimile nemărginite, dar eu în fiecare an, de Ziua Învățătorului (și nu numai) mă închin în fața trudei sale.

Gânduri din prima zi de școală*

Înv. ZÎNA ANGHELUȚĂ

Iată-ne ajunși la o clipă distanță de sfârșitul celor patru ani petrecuți într-o sală de clasă minunată alături de buna noastră învățătoare.

Pentru un moment să ne amintim de începuturile acestei aventuri pe tărâmul cunoașterii. Eram niște „pitici” care nu ne desprindeam de mâna părinților în drum spre „noua cetate”. Așa îmi spunea tata: „**Școala este cetatea cărții**”. Cărți aveam și la grădiniță, de ce trebuia să le caut în altă parte? În zadar spuneau ei că la școală vom întâlni „o zână minunată” care ne va transforma din nevinovații analfabeți în cercetătorii viitorului. Dacă ar fi fost după dorința mea, în mare grabă aș fi fugit la cealaltă „zână” care chiar era un magician. Dar nimic nu i-a înduplecat pe părinți: nici rugăminți, nici lacrimi, nici promisiuni. Ei știau una și bună: „trebuie să ajungi mare și numai școala știe secretul”. Dar eu nu voiam să ajung „om mare”. Eram fericită așa micuță cum eram.

În cele din urmă mi-am ascultat părinții. Am ajuns în curtea școlii. M-a speriat puțin mulțimea de copii și de părinți și de bunici, dar când am văzut și colegi de grădiniță mi-am zis: „Nu voi fi singura care voi suferi de dorul poveștilor”. Dar iată că se apropie de noi o „zână” nu mai înaltă decât sora mea, cu o rochie pe care se opriseră toate culorile verii, cu un zâmbet reținut, și care ne spune:

„Bine ați venit!”

Glasul ei blând m-a cucerit. În acea clipă am uitat de toate jucăriile și lacrimi de bucurie, de speranță (sau poate de rușine) mi-au încețoșat privirea.

M-am desprins ușor de mâna părinților și m-am lăsat dusă de o altă mână la fel de caldă în „**cetatea cărții**”. Pe bănci ne așteptau manualele frumos rânduite, iar de pe pereți ne zâmbeau planșele desenate de copiii care se făcuseră „oameni mari”.

Acesta a fost începutul. Anii au trecut. Veneam cu drag la școală. Prin vorbe, doamna învățătoare ne-a modelat gândirea, cu inima ne-a modelat trăirile, prin vise dorințele.

De la doamna învățătoare am primit cheia cu care vom deschide încet, dar sigur, toate ușile: **CHEIA ÎNVĂȚĂTURII**.

Am terminat școala primară. De dragul doamnei învățătoare am dori să mai rămânem în clasa a IV-a, dar nu se poate. Ne așteaptă alte trepte pentru a ajunge „**oameni mari**”.

În fața trudei doamnei învățătoare venim cu o grădină plină de flori și cu mii de mulțumiri.

*Material preluat din Zîna Angheluță, *Cele mai sincere gânduri ale copiilor*.

IULIAN CHITUȚĂ,
organizator

SĂPTĂMÂNA BIBLIEI LA BÂRLAD

Eveniment cultural-academic

Bârladul a fost gazda unui eveniment cultural-academic desfășurat sub egida SĂPTĂMÂNA BIBLIEI în perioada 06-12 Iunie 2016. Cu această ocazie urbea bârlădeană a fost îmbogățită spiritual prin expoziția biblică cu caracter muzeografic la care au fost prezentate peste 200 de exponate în mai mult de 60 de limbi precum și lucrări de artă reprezentând anumite perioade din istoria creștinismului.

Evenimentul a fost găzduit de Fundația Culturală „Dr. Constantin Teodorescu” la Galerile de Artă „Nicolae Tonitza” din Bârlad, locație amplasată în zona centrală a orașului. Proiectul a fost inițiat de Asociația „UN NOU ÎNCEPUT ÎN VIAȚĂ”, organizație non-religioasă, care a avut ca scop promovarea valorilor moral-creștine bazate pe Sfânta Scriptură. Această acțiune s-a materializat în parteneriat cu Protopopiatul Bârlad, Academia Bârlădeană, Societatea Biblică Interconfesională din România (S.B.I.R.), Primăria Municipiului Bârlad.

În fiecare seară au avut loc prelegeri susținute de parteneri cât și de invitații speciali, personalități academice, scriitori, poeți, preoți, profesori și doctori în teologie de la facultățile de profil din București și Iași. Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Teofan, Mitropolit al Moldovei și Bucovinei a

fost delegat lect. univ. dr. Cătălin Vatamanu care, prin contribuția domniei sale de o adâncă spiritualitate, înalt nivel academic și profunzime teologică, a îmbogățit publicul prezent.

Punctul culminant al săptămânii a constat într-o dezbatere publică interconfesională cu tema: „O singură Scriptură, de ce atâtea confesiuni?” care a avut loc în sala mare a Teatrului „Victor Ion Popa” din Bârlad. Participanți la masa dezbaterii au fost: lect. univ. dr. Cătălin Vatamanu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, conf. dr. Corneliu Boingeanu delegat din partea Societății Biblice Interconfesionale din România (S.B.I.R.) și profesor la Facultatea de Teologie Baptistă din cadrul Universității București, conf. dr. Ieremia Rusu – membru S.B.I.R. și profesor la Institutul Creștin după Evanghelie „Timotheus” din București, ing. Toma Miron licențiat în Teologie, pr. asist. univ. Eduard Pătrașcu delegat al Facultății Romano-Catolice din Iași. Concluzia dezbaterii a fost întoarcerea la învățătura de bază a Scripturii prin citirea acesteia ca modalitate de a îți schimba viața.

La aceste manifestări au participat și membri ai Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, indiferent

de confesiune. Compartimentul Media al asociației, prin administratorul IT Cosmin Mihai și colaboratorul Jan Rusu, a asigurat filmarea întregului eveniment pe care-l puteți urmări pe canalul youtube CARP „Elena Cuza” Bârlad.

Poeta Lăcrămioara-Iolandina Ivan a scris în versuri desfășurătorul evenimentului cultural-academic, punctând fiecare moment important din prelegerile zilnice, activitățile artistice precum și elementele principale ale dezbaterii.

SĂPTĂMÂNA BIBLIEI

LĂCRĂMIOARA-IOLANDINA IVAN

TATĂL NOSTRU-ȚI MULȚUMIM/CĂ NE-AI DAT CA SĂ TRĂIM
7 ZILE ÎNCĂRCATE,/CU CREDINȚĂ, CU DE TOATE.
AM AVUT O SĂPTĂMÂNĂ/BIBLIA, LA ÎNDEMÂNĂ,
DE CU ZORI ȘI PÂNĂ-N NOAPTE./BIBLIA CU-ALE EI FAPTE
NE-AU FOST PUSE LA VEDERE,/SĂ NE GÂNDIM ÎN TĂCERE,
DE SUNTEM VREDNICI CREȘTINI/SAU MAI CĂLCĂM ȘI PE SPINII
AVEM O INIMĂ SUS?/ÎI DĂM DRUMUL LUI IISUS

SAU LA UȘĂ STĂM, ÎN SPATE,/IAR CLANȚA ESTE... DEPARTE?
NE E TEAMĂ, NE E FRICĂ,/IISUS OARE CE-O SĂ ZICĂ
DE-I DESCHIDEM ȘI-L PRIMIM?/NU ȘI NOI ÎL RĂSTIGNIM?
NU ȘI EU CU-A MELE FAPTE/BAT PIROANE ZI ȘI NOAPTE?
ȘI ÎN MĂINI ȘI ÎN PICIOARE,/DAR NIMICA NU MĂ DOARE!
NU ȘI EU ÎN NEPĂSARE/APĂS SPINII ȘI MAI TARE
ȘI-L FAC RĂU SĂ SÂNGEREZE;/AM PUTEREA SĂ-NCETEZE
ACEST CHIN ȘI ACEST RĂU/CE I-L FAC LUI DUMNEZEU;
DACĂ MĂ SCOL ÎN SFÂRȘIT/ȘI ZIC: DOMNUL MEU CEL RĂSTIGNIT,
IARTĂ-MĂ ȘI MĂ ÎNVAȚĂ,/PUNE-MI BIBLIA ÎN FAȚĂ-
CARTEA CĂRȚILOR CEA SFÂNTĂ-/CE ÎN DUH CURAT CUVÂNTĂ,
DĂ-MI UN ȘUT CÂND LENEVESC,/DĂ-MI UN PUMN CÂND RĂU GÂNDESC,

MAI STRICĂ-MI CALCULATORUL,/ÎNCHIDE-MI TELEVIZORUL,
NU MĂ LĂSA SĂ BÂRFESC-/ZI-MI DE TINE SĂ VORBESC
CĂCI TU EȘTI LUMINA VIE/ȘI VIAȚA ÎN VEȘNICIE!
DUPĂ-ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ,/MINTEA MEA ACUM E PLINĂ
ȘI INIMA A-NFLORIT/DE TOT CE A FOST ROSTIT;
DE-ATĂȚI OAMENI DE ISPRAVĂ,/CE-AU VENIT FĂRĂ ZĂBAVĂ,
SĂ DEZBATĂ SFÂNTA CARTE/ȘI CUVÂNTUL CE ÎMPARTE
LA TOȚI CEI CE ÎL ASCULTĂ:/LINIȘTE, DRAGOSTE MULTĂ,
SPERANȚĂ ȘI ÎMPLINIRE,/CERTITUDINE, IUBIRE,
CALEA SIMPLĂ SPRE-ÎMPĂRAT,/ADEVĂRU-ADEVĂRAT.
CĂ DUMNEZEU NE-A IUBIT/ȘI PE FIUL MULT DORIT
NI L-A DAT, CA ORIȘICINE/CREDE-N EL, SĂ-I FIE BINE,
SĂ AIBĂ VEȘNICĂ VIAȚĂ/TOT CE-I SFÂNT SĂ-I STEA ÎN FAȚĂ!
SE CADE SĂ MULȚUMIM/ȘI MÂNA SĂ OFERIM
CELOR CE AU DEZBĂTUT/SCRIPTURA DE LA-NCEPUT;
VECHIUL, NOUL TESTAMENT,/ASTA, DAC-AI FOST ATENT!
7 ZILE ÎMPREUNĂ/AU FĂCUT ECHIPĂ BUNĂ,
CREȘTINI BUNI ȘI DE ISPRAVĂ/CE-AU VENIT FĂRĂ ZĂBAVĂ
PÂNĂ-AICI LA GALERIE,/SĂ AFLĂM CE NU SE ȘTIE-
UN RĂSPUNS LA O-NTREBARE:/DE CE-N LUMEA ASTA MARE
E O SINGURĂ SCRIPTURĂ/ȘI CULTE FĂRĂ MĂSURĂ?

1.DECI ÎN PRIMA ZI DE LUNI,/AM VENIT TOT OAMENI BUNI;
ȘI N-A VENIT PE FURIȘ/NICI **VASILE-A LUI CHINDRIȘ**
6 ZILE-A EXPLICAT,/CARTEA SFÂNTĂ-A DISECAT,
A ADUS ȘI DOCUMENTE,/BIBLII DE PE CONTINENTE,
EXPONATE DE VALOARE/UNICE ÎN LUMEA MARE!
UN AȘA MUZEOGRAF-/PLIMBAT CA UN GEOGRAF-
MERITĂ UN PREMIU NOU,/ÎNC-O BIBLIE CADOU!
ȘI **PĂRINTELE RĂZVAN**/NU NE-A LĂSAT LA AMAN;
ȘI-AȘA BINE-A PREDICAT/CU TOȚII L-AM ASCULTAT-
OCHII DE LA EL N-AM LUAT,/PARCĂ NE-A HIPNOTIZAT!
MĂ SIMȚEAM UN PĂCĂTOS/ASCULTÂNDU-L PE HRISTOS.
OARE CE SĂ-I OFERIM/CA ȘI LUI SĂ-I MULȚUMIM?
TOT LUNI AM AVUT PITICI,/ **ELEVI DIN CLASELE MICI**,
CE-AU CÂNTAT DUMNEZEIEȘTE!/ APĂRĂ-I ȘI ÎI PĂZEȘTE
PE PĂRINȚI ȘI PROFESORI./ NE-AU TRECUT PE TOȚI FIORI
CÂND COPIII-AM ASCULTAT!/ DOMNUL FIE LĂUDAT!

2.DAR A DOUA ZI, DE MARȚI,/DRAGI CREȘTINI ȘI IUBIȚI FRAȚI,
AM AVUT UN SCRITOR/SPRE DELICIUL TUTUROR!
NOTA 10 DE I-AȘ PUNE.../PARCĂ-I PEA PUȚIN, PE BUNE!
ERNEST CEL AMERICAN/EVREU, ROMÂN, PLOIEȘTEAN,
NE-A ȚINUT PE TOȚI ÎN PRIZĂ/CREDE CĂ NE-A SCOS ȘI DIN CRIZĂ!

3.MIERCURI DACĂ A VENIT/AICEA A POPOSIT
A NOASTRĂ **ACADEMIE**/ȘI CU **MONU** PE VECIE!
PREȘEDINTA CEA PLIMBATĂ-/UN PIC ELECTROCUTATĂ-
A NUMIT CA DELEGAT/PE **GALAN**, CE-A PREZENTAT
TEME CE-AU INTERESAT/ȘI CREȘTINII AU-AFECTAT!
A VENIT NOUL **PRIMAR**/CA SĂ-I URĂM AȘADAR,
CĂ LA BINE ȘI LA RĂU,/IISUS E PE DRUMUL SĂU!
BOROȘ SĂ CONDUCI CURAT/ CĂ... PE BIBLIE-AI JURAT!

4.A VENIT ZIUA DE JOI/ ȘI DOI DOCTORI, AMÂNDOI,
DAR DE SUFLETE, CREȘTINE,/SIGUR NU GREȘESC, VEZI BINE,
DE LA IAȘI ȘI BUCUREȘTI,/NE-AU ȚINUT CA ÎN POVEȘTI
O LECȚIE CU DE TOATE/DE LA VIAȚĂ, PÂN' LA MOARTE.
VĂTĂMANU CĂTĂLIN-/CA UN POM DE ROADE PLIN-
NE-A FĂCUT PE TOȚI STUDENȚI/ȘI LA CURSUL SĂU, ATENȚI!
IAR **CORNELIU BOINGEANU**-/CÂTE-A PETRECUT SĂRMANU...
ȘI LA CÂTE-A FOST SUPUS/FIINDCĂ BIBLIA A DUS
ÎN ARMATĂ, CA SOLDAT,/STUDENȚIA L-A COSTAT!
MORALA-ÎNTÂMPĂRII SPUNE:/DE EȘTI RĂSTIGNIT ÎN LUME,
PE GOLGOTA AI URCAT;/DUMNEZEU TE-A ÎNCERCAT;
ȚI-A VĂZUT A TA CREDINȚĂ/PRINTR-O MARE UMILINȚĂ!
SCARA TUTUROR NI-I DATĂ,/NU DE TOȚI ESTE URCATĂ...
SE ÎNTÂMPĂLĂ BUNĂOARĂ/SĂ ALUNECI DE PE SCARĂ,

DACĂ-I MARE SUFERINȚA/NU ÎȚI PIERDE ATUNCI CREDINȚA-
CĂ DOMNUL PUNE PE CRUCE/ GREUTATEA CE-O POȚI DUCE.

5.BÂRLĂDENI LA TEATRU, VINERI,/DE LA VÂRSTNICI PÂN' LA TINERI,
AM FOST TOȚI, CU MIC CU MARE,/LA DEZBATEREA CEA CARE
A VRUT SĂ FACĂ LUMINĂ/ÎN A BIBLIEI GRĂDINĂ;
SĂ RĂSPUNDĂ LA-NTREBARE:/CE CONFESIUNE-I TARE?
AU VORBIT, DAR NU LA GARD/ ȘI **PĂTRAȘCU EDUARD**
CEL VENIT, DAR NU CU PILE-/ CU O BIBLIE DE 3 KILE;
BIBLIA DE EL TRADUSĂ,/ ÎN 5 ANI MUNCA DEPUȘĂ!
MIRON TOMA, VETERAN/ ȘI ȘAHIST CONTEMPORAN-
A SPUS CĂ NU E... DEȘTEPT,/ DAR LA TOATE-A ȚINUT PIEPT!
URMAȘ DEMN LUI EZECHIA/ ȘI UN, **RUSU IEREMIA**!
AU MAI FOST IARĂȘI PREZENȚI,/ȘI-N DEZBATERE ATENȚI,
CORNELIU ȘI CĂTĂLIN/ ȘI-UIE-AȘA PREZIDIU-I PLIN.
DE LA RADIO SUCEAVA,/N-A VENIT AICI DEGEABA,
GRIGORICIUC DANIEL-/ FOARTE CALM, SIGUR PE EL,
A CONDUS DISCUȚIA/ FĂCÂND PARTE EL DIN EA!
CEI MAI BUNI, E-UN LUCRU CERT,/ NE-AU OFERIT UN CONCERT,
ELEVII ÎNCÂNTĂTORI, BUNI SOLIȘTI ȘI SPECTATORI.
IAR ASTĂZI RECITATOR, **DANIEL**-MARE ACTOR-
DESPRE "PUI" NE-A SPUS ÎN VERS/ ȘI-A CUPRINS UN UNIVERS!

6. SÂMBĂTĂ, DUPĂ O PLOAIE,/A VENIT, NU LA BĂTAIE,
CI SĂ DEA EXTEMPORAL,/UNUL CHIAI, DELOC BANAL
ȘI SĂ DEMONSTREZE-N FAPTE/DACĂ BIBLIA SE POATE
ȚINE CU UN DEGET, DOUĂ,/UIE-AFARĂ NU MAI PLOUĂ...
TREI ȘI PATRU, UIE CINCI,/N-AȚI VENIT DEGEABA-AICI!
EXAMENUL DE-AȚI LUAT/**RUSU** FIE LĂUDAT!
TOT SÂMBĂTĂ, **MEREUȚĂ**, /CE RIMEAZĂ CU-O MIELUȚĂ,
DAR EL ESTE-UN MIELUȘEL,/ UNUL BLÂND ȘI TINEREL,
ȘTIE DOAR DIN ALFABET/ LUI "A" CA SĂ-I ȚINĂ PIEPT!
DACĂ TOȚI AM **ASCULTAT**,/ APOI AM **ANALIZAT**,
CORECT AM **APROFUNDAT**,/ ȘI ACASĂ-AM **APLICAT**,
BINE NE-AM **ARMONIZAT**-/ ÎNSEAMNĂ CĂ SFÂNTA CARTE
ESTE-A NOASTRĂ MAI DEPARTE!

7. ZIUA-A ȘAPTEA DUMNEZEU,/ CRED CĂ I-A FOST ȘI LUI GREU
DUPĂ 6 ZILE-N CARE/A MUNCIT FĂRĂ-NCETARE,
SĂ FACĂ-UN PĂMÂNT PERFECT/ ȘI UN OM FĂRĂ DEFECT-
DE-ACEEA S-A ODIHNIT/ ȘI-N CASA LUI NE-A POFTIT.
ZIUA-I BINECUVÂNTATĂ/ȘI DE DOMNUL SFÂNT LĂSATĂ
CA LUI SĂ I-O ÎNCHINĂM,/ DOAR CU EL SĂ DISCUTĂM.
DECI ASTĂZI, AICI, ACUM,/NU SE-NCHEIE AL NOSTRU DRUM.
NI S-A DAT LA FIECARE/ ÎNC-O TEMĂ, MULT MAI MARE,
TOȚI CREȘTINII SĂ ȘI-O FACĂ!/ VIAȚA PE-ALĂTURI, NU TREACĂ!

CRED CĂ PEA PUȚIN AȘ SPUNE,/ N-AM CUVINTE SĂ ADUNE
TOATĂ MULȚUMIREA NOASTRĂ,/ **DOAMNEI ANA**, CEA MĂIASTRĂ,
CARE-AICI LA **GALERIE**/ E-O SCUMPĂ BIJUTERIE,
ZIDITĂ DE DOMNUL SFÂNT/ PENTRU BINE PE PĂMÂNT!
ACUM ȘI-ALȚI CREȘTINI URMEAZĂ,/DOMNUL, SIGUR ÎI VEGHEAZĂ!
MULȚUMIM, **GIUȘCĂ PĂRINTE**/ C-AȚI PARTICIPAT CUMINTE;
DENISEI ȘI LUI **GHEȚĂU** /SĂ NU AIBĂ NICI UN RĂU;
LOREDANA E ȘI EA/VERS ÎN POEZIA MEA;
ȘI **GEORGETA** A LUI **STRAT**/ CHIAI DE-I GREU DE DESCIFRAT;
CEJOR CARE NE-AU FILMAT,/ **TOTUL AU ÎNREGISTRAT**;
DUMNEAVOASTRĂ CARE-AȚI STAT,/ ZI DE ZI ȘI-AȚI ASCULTAT,
BÂRLĂDENI CE-AȚI LĂSAT TOTUL/ ȘI AICI V-AȚI GĂSIT LOCUL!

NU CREDEȚI CĂ L-AM UITAT,/ OMUL CE-N PICIOARE-A STAT,
ȘI EFORTURI A FĂCUT/CHIAI DE NOI NU AM VĂZUT.
A AȘTEPTAT OLECUȚĂ, /**MODERATORUL CHITUȚĂ**
PÂNĂ LA EL AM AJUNS.../ SPER CĂ NU V-AȚI PUS PE PLÂNS...
CEI DIN URMĂ-S CEI DINTĂI,/BIBLIA LA CĂPĂȚAI
ȘI SĂ DEA DOMNUL CEL MARE,/SĂ NE PUNĂ LA-NCERCARE,
SĂ PORNIM CU DRAG ȘI DOR/TOT CU **CARTEA CĂRȚILOR**
PRIN ȚARA NOASTRĂ CREȘTINĂ/ ȘI A LUI IISUS GRĂDINĂ!

Escouri de la cititori

EPISCOPIA HUȘILOR

STR. ȘTEFAN CEL MARE, NR.1,
COD. 735100, HUȘI, JUD. VASLUJ
TEL.: +40.235.481.132;
FAX: +40.235.481.538;
SITE: www.episcopiahusilor.ro

**Domniei sale,
Domnului Mihai Nicolaie,
Președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor
„Elena Cuza” Bârlad**

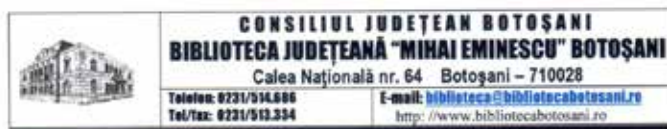
Stimate Domnule Președinte,

Episcopiei Hușilor, cât și nouă personal, ne revine deosebita onoare de a ne adresa Domniei Voastre pe această cale, dorind a Vă aduce spre mulțumire cele mai alese gânduri pentru faptul că ați aprobat ca slujba de sfințire a frumoasei biserici pe care am ridicat-o în satul natal, să fie imortalizată ca aducere aminte a lucrării noastre în această lume, spre preamărirea lui Dumnezeu, izvorul vieții și a sfințirii noastre.

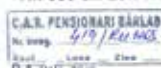
Primiți din partea noastră cele mai sincere urări de sănătate, împliniri cu viață îndelungată și rodnică spre tot lucrul bun pe care-l împliniți și spre care năzuți.

Cu aleasă prețuire și binecuvântare,

† CORNELIU
Corneliu
EPISCOPUL HUȘILOR

Nr. 698 din 23.05.2016

Către,

**Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor
„Elena Cuza” Bârlad**

Suntem încântați să primim în fondul nostru de carte, spre informare și documentare donația dumneavoastră reprezentând: 2 (două) exemplare din revista „Viața noastră”, precum și câte 2 (două) exemplare din suplimentul „Crypto” numerele 1, 2, 3.

Confirmăm prin prezenta primirea și recepționarea numerelor de revistă ce vor fi puse în circuitul public, mulțumindu-vă pentru generozitate.

Cu distinsă considerație,

**Director,
prof. Cornelia Viziteu**

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „ELENA CUZA” BÂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

Dir ec ționează

pentru casa ta!

SCRISOARE DE MULTUMIRE

**Adresata d-lui Presedinte NICOLAE MIHAI,
Consiliului Director, Comisia de Cenzori si
Personalului Salariat al C.A.R. Pensionari
„Elena Cuza” Barlad
Judetul Vaslui**

În numele participanților la excursia din 23 mai 2016, a Consiliului Director și al meu personal, vă mulțumim pentru primirea deosebită ce ne-ați făcut-o, dar și pentru tot ceea ce am văzut ca organizare, conducere, activități complexe desfășurate în sprijinul membrilor C.A.R.P.

Am rămas plăcut impresionat de rezultatele obținute de către instituția dvs., de numărul mare de membri, de facilitățile acordate (împrumuturi și ajutoare bănești), de atelierile de prestări servicii, de activitățile social-culturale, de prestațiile medicale oferite membrilor pensionari.

Vă mulțumim pentru documentele oferite, în special pentru revista „Viața noastră”, pentru Monografia Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” și pentru micile atenții ce ne onorează.

În calitate de gazdă ospitalieră, ne-ați însoțit la vizitarea obiectivelor culturale și istorice din Bârlad, ce ne-au impresionat plăcut și ne-au permis să realizăm unele comparații între Bârlad și orașul nostru, Roșiorii de Vede, dar și între Bârlad și Alexandria, reședința județului Teleorman, ajungând la concluzia că aceste localități mai au multe de învățat de la municipiul dvs. dar și de la toată zona Moldovei.

Cu această ocazie, între Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad și Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Roșiorii de Vede s-au stabilit foarte bune relații de prietenie, colaborare și întraajutorare. Avem multe de învățat și recunosc că am aplicat la C.A.R.P. Roșiorii de Vede multe din activitățile desprinse din practica și experiența dvs., printre care:

1. Am deschis un cabinet medical pentru recuperare prin fizioterapie, kinetoterapie, masaj la care lucrează un

număr de 3 asistenți medicali specializați și un medic specialist;

2. Am deschis Clubul Pensionarilor cu o capacitate de 200 de locuri dotat cu jocuri de șah, table, rummy, tenis, biliard;
3. Am deschis sucursale în 6 localități ale județului Teleorman. Avem 16 puncte de lucru în localitățile județului unde casierii sunt încadrați cu contract de muncă cu timp parțial;
4. La 31 mai 2016 aveam în evidență un număr de 9.000 membri activi din toate localitățile din zona de nord a județului Teleorman;
5. Întreaga activitate a Casei este computerizată, avem un colectiv de salariați bine pregătiți profesional.

Aceste realizări ale noastre se datorează în parte și schimburilor de experiență întreprinse la Bârlad, Fălticeni, Suceava, Galați, Pucioasa, Hunedoara etc. în urma cărora am avut multe de învățat și de pus în practică.

Vă mulțumim și vă asigurăm de stima și respectul nostru,

La Casa de Ajutor „Elena Cuza”

PETRUȘ ANDREI

La „Casa de ajutor” mă simt acasă
Ca-ntre prieteni și ca între rude
C-aici doar vorbă bună se aude
Și, dacă dai de greu, nu mi te lasă.

Ne guvernează niște paparude
Că mulți români nu au nimic pe masă
Dar lor, de toți aceștia, nu le pasă
Că nu suportă adevăruri crude.

Se laudă că țara și-o luară,
Dar și aceștia jaful patronară
Mai abitur ca ceilalți dinainte.

Atâta timp cât suntem împreună,
Noi vremea rea o facem vreme bună
Și credem cu tărie-n cele sfinte.

EMINESCU ÎN BLAJ

– Date despre Eminescu, cât timp a petrecut la Blaj –

La apelul domnului Ioan Scurtu, publicat în nr. 22 al „Tribunei” se dau publicității următoarele date despre timpul cât a petrecut Eminescu în Blaj și felul de viață al regretatului poet.

Subscrisul, în anul 1867, eram student în clasa a 5-a liceală în Blaj. Fiind lipsit de mijloace, mă susțineam mai mult făcând serviciul unor profesori.

Atunci eram la fostul prefect de teologie, dr. Ioan Bob – mort încă în 1867.

Prefectul dr. I. Bob îmi destinase drept locuință o odăiță din seminarul teologic, în parter, unde locuiam împreună cu credințarii teologilor și al profesorilor, care erau Ioan Goron – mi se pare azi protopop gr-cat. în Cușdrioara și Gregoriu Dragoș, astăzi preot gr-cat. în Samărghița.

Cu câteva zile înainte de prima Septembrie 1867, Eminescu venise de la un gimnaziu din Bucovina la Blaj, ca să se înscrie la gimnaziul de acolo în a 5-a clasă. Era stipendiat și-și primea ratele de stipendiu în galbeni.

Fiind el lipsit și neavînd cuartir – superiorii seminarului teologic i-au conces să locuiască în odaia amintită în care cum am spus, locuiam eu cu Ioan Goron și Gregoriu Dragoș. În odaia aceasta a locuit Eminescu cu noi vreo trei săptămîni. După trei săptămîni fără a-și lua adio de la noi, ne-am pomenit că Eminescu nu mai este în Blaj, fără a putea afla unde.

Cauza părăsirii Blajului – după cum o povesteau studenții, de pe timpul acela – a fost următoarea: Eminescu avea să depună examen din limba elină. Profesorul de elină – azi mort – Alimpiu Blajan, închizînd pe Eminescu singur într-o odaie a unei clase de gimnaziu, i-a dat lucrarea scripturistică; apoi s’a depărtat. După un timp s’a reîntors și deschizînd ușa clasei, a aflat pe Eminescu plîngînd, din cauză că nu-și putea face pensul scripturistic. Eminescu desgustat de nereușita cu pensul era mai mult melancolic. Desgustat apoi, poate și de purtarea dură a respectivului profesor – în odaia noastră n’a mai venit; dar nici prin Blaj n’a mai stat, ci se depărtase deja. După depărtarea lui din Blaj, studenții țineau că aceasta a fost cauza depărtării lui. Mai vorbeau teologii și studenții despre el că este poet și că ar fi fost mai bine dacă profesorii ar fi lucrat așa ca poetul să nu părăsească Blajul; ba spuneau că chiar pe timpul petrecerii lui în Blaj ar fi apărut într-o gazetă poezii de ale lui. Sigur nu știu că a apărut ori ba; căci eu nu le-am cetit, ci numai am auzit. Timpul petrecerii lui în Blaj a fost abia, de vr’o trei săptămîni.

Locuind și dormind poetul într-o odaie cu mine, I. Goron și G. Dragoș, mai am în memorie despre el și următoarele: mîncare căpăta fărămăturile și zama ce rămîneau de la masa teologilor. I se stricaseră ghetele și umbla numai cu picioarele desculțe. Unui teolog i se făcu milă de el și îi dăruî o pereche de ghetete mai bune ca ale lui. Purta păr mare negru, cam ca al preoților orientali, dar în partea dinapoi retezat.

Vesminte avea pantaloni și jiletcă de culoare sură și roc negru. De multe ori se culca și noaptea îmbrăcat, de și în chilie nu era frig. Cînd se scula dimineața din pat, părul lui cel frumos negru, precum și rocul îi erau împeștrîte cu fulgi de pene. Dar aceasta nu îl neliniștea, pentru că de și în odaie era perie de vesminte nu o folosea spre a se curăți, ci da numai de cîteva ori cu palma mînei peste roc, și așa unii dintre fulgi rămîneau toată ziua pe roc și în păr. Spălarea pe față îi era simplă.

Se spăla numai cu o mînă. De 2-3 ori pe față cu puțină apă și era gata. La peptănat de cele mai multe ori nu folosea peptenul, ci își făcea peptene din degetele ambelor mîini. Degetele le înfigea în părul său cel mare și cu ajutorul lor îl da îndărăt. După aceea eșia din odăița seminarului în piață în frontul edificiului seminarului. Acolo se aflau precupețe, cari vindeau struguri îi pune în pălărie, apoi ținînd pălăria cu brațul stîng și un strugure în mîna dreaptă, pășea încet prin piața Blajului, mîncînd din strugure. Aceasta o făcea mai în toată ziua. La locuință venea aproape numai cînd îl răsbea foamea, mai toată ziua o petrecea în afară de locuință.

Îi plăcea mult singurătatea și era mai mult melancolic. Pe cît însă deoparte era melancolic, pe atît de altă parte era în unele cazuri vehement și sigur în manifestarea însușirilor lui spirituale. De multe ori îl aflam în odaie discutînd din istorie cu d. Ioan Goron – atunci student în a șaptea cl. Liceală – iar Eminescu absolvent numai de a patra clasă, discutau cu mare înfocare și siguranță și de cele mai multe ori în discuta d. Goron rămînea învins, deși era student eminent.

Părăsind Eminescu Blajul, nu am putut observa și alte însușiri ale lui.

În fine, amintesc că d. Petra Petrescu scrisese în „Tribuna” din 1900, nr. 157, că mulți susțin că „Eminescu n’ar fi fost prin Blaj.” Această credință este greșită. Că cele narate aci de mine despre Eminescu sunt adevărate, poate își vor aduce aminte și d-nii Ioan Goron și Grigoriu Dragoș, cari ar face un bun serviciu dacă vorbirile și discutele avute cu poetul le-ar da publicității.

Credința că Eminescu n’ar fi fost în Blaj, eu o deduc din următoarea împrejurare. Neputînd poetul depune examenul de elină, desgustat s’a depărtat din Blaj, și astfel e posibil că profesorii nu l-au mai înscris ca student în matricula liceală.

Porgo Prund, la 18 Martie 1902.

IACOB ONEA

Dir. școlar

„Tribuna”, Sibiu, XIX, 11 45, 9/22 mart. 1902, p. 177 (Rubrica: Foița „Tribuna”)

Lui Mihai Eminescu

(La 127 ani de la trecerea în eternitate)

ȘTEFAN DURLAI

Și freamătă în valuri cîmpia cea bogată,
Și susur cristalin izvoarele în prund.
Se zbugiumă munți maiestuoși în înalturi
Și ciocîrlia în zbor se înalță cântând.

O armată de brazi, aliniată în fronturi,
Onorul îl dă foșnind maiestuos.
Natura-și serbează pe fratele Eminescu,
Pe cel ce-a cântat-o atât de frumos!

Trecut-au mulți ani de când el plecat este
La Domnul în Rai, spre eternă nemurire,
Dar poezia sa în inimi ne vibrează,
Balsam de alinare, spre cânt și izbăvire.

Din florile luminii să-i facem lui coroane
Și să-i împodobim mormântul său sărac.
Căci viața-i pe pământ i-a fost doară canoane
Și totuși a cântat-o, cu sufletu-i de dac.

În viața sa cea scurtă, trăită-n marș forțat,
I-au fost frate și soră cîmpia, rîul, ramul
Și le-a iubit cu patos și-n versuri le-a cîntat
Și cântecul dreptății i-a cultivat elanul!

Să îi cântăm lui astăzi un cânt de proslăvire!
Căci chiar și sfinții, în onor, îi pun masa în Rai.
Iar clopotele-n turnuri de biserici astăzi trist răsună,
Și ne amintesc plecarea spre astral... a geniului Mihai!

DIPTIC CU SURPRIZE ȘI CREDINȚĂ ÎN DESTIN

Prof. GRUIA NOVAC

1. Poezie experimentală poate...

Da, parc-aș zice că în poezia contemporană a ultimelor două decenii lirica lui Ștefan Amariței despică „în două ca o proră falică/oceanul nesfârșit”, străbătut pe meridiane și pe paralele de atâția vaporeni doritori de a se obișnui cu „strigătul enorm al cuvântului”...

Așa mi se înfățișează ultima carte de versuri, tipărită nu de mult, dar în 2016, *Eșarfele somnului*¹, volum inutil de comparat cu vreunul aparent similar; doar poate, cine știe, cu scriitură anamorfotică și el, l-aș putea apropia (sic!) de poetul băcăuan Iancu Grama, și el autor de destule opuri, conținând poezii care șochează, enervează, trezesc, alimentează suspiciuni, întrețin zămbete, provoacă scandaluri, dar și poeme năucitoare care lasă senzația de dezorientare: „*este prima trecere străbaterea cu pași mărunți și reversul unei/apropieri care imprimă peceti pe toate acoperirile// este redundanța forma dusului în preajma austerității/și decupajul pe care-l face un copil cu foarfecele mut/iar desprinderea este târzie și anevoioasă pe care o știe doar/femeia argotică din durător și mereu sunt date semnale/despre stocajele care-au atins dimensiuni exagerate/iar din loc în loc sunt miniadine care execută forme ovale/cu ieșirile dintr-o stare duplicitară*”.

Poate insist prea mult pe o vagă comparație, dar Iancu Grama e observatorul care oferă soluții vagi, literarizate, într-un fel rafinat totuși, fiindcă, vorba sieși, „*toți mănuiesc vorbe neterminate*”, într-o filosofie eclectică și într-o serioasă monotonie speculativă, continuându-i pe avangardiștii din prima jumătate a secolului trecut, dar, evident, mai sus.

Impresia de lisă de extenuare mi-a lăsat-o volumul lui Ștefan Amariței. Scriitură singulară. Nu am dubii, decât ochi atenți, ca să văd și să înțeleg. Dacă există la acest poet vreo investiție estetică, volumul *eșarfele somnului* stă mărturie. Aproape (!) toate poemele din cele douăzeci și opt au o „eșarfă” distinctivă, formând un buchet de concluzii ca niște didahii și, în final, o corolă spiritualizată ca în cromatica misterioasă a rogvaiv-ului. Pentru că „eșarfele” lui Amariței, fie și ale „somnului”, nu au rolul de podoabă epidermic înfrumusețătoare, ci pe acela, sempitern, de subliniere imperativă și de amplificare întrepridă a demnității somnului de veghe și a unei funcții înalte a acumulărilor înțelese ca elan spre aspirații: „*drumurile învață piciorul să zboare, reptila fără ochi, turtită în/ capete triumphiulare, poate de bărbat sau de femeie, acolo unde/fiul orb al luminii zdrobește fereastra soarelui//atunci totul, absolut totul se întoarce și se îngroapă în aripile/pământului, fulg de cristal adormit pe o frunte hieratică, saltea/de zăpadă în forma cearșafurilor imaculate*” (aripile pământului, pag. 49). Sau, poate, și mai edificant: „*atârnat parcă de crucea uriașă, fiul omului zorește pasul spre/ muntele golgotei, la momentul potrivit dau colțul străzii einstein și/sfântul petru*” (concluzia – „eșarfă” a poemului „teoria relativității, pe înțelesul lui einstein”, pag. 28, însoțită de o probantă grafică).

Poezia lui Ștefan Amariței nu trebuie numai citită, ci, mai cu luare aminte, văzută. E o poezie imagistică (vezi și superbe „susțineri” grafice ale lui Ștefan Gheorghiu, care ajută imens descifrării nebuloaselor închipuiri amarițiene), dar ușor distrăgându-ți atenția

1. Ștefan Amariței, *Eșarfele somnului*, Editura TIMPUL, 2016, 69 pagini, postfață de Ioan Holban.

de la gândul auctorial dacă el n-ar fi cu abilitate susținut stilistic: „*de acolo privești trecutul, eternitatea, în care tu ai durat doar o/ clipă. avid, stropul de otravă al vieții numără microbii, pune/ diagnosticul, unul simplu, căruia i-ai rămas dator până la/ moarte*” (stropul de otravă, pag. 33).

M-am întrebat, cu o pofticioasă curiozitate, dacă Ștefan Amariței se află în starea aceea de normalitate, așa cum o percep majoritarii planetei, sau poate, dacă e să-i luăm în serios mărturisirea lui Caragiale, și el e în stare să probeze că „simt enorm și văd monstruos!”. Am observat, cu un liniștitor firec, înșiruirea poemelor, toate (de)curgând dintr-o rațiune care nu putea fi nutrită altfel, rezultând un tot haotic în formă și perfect în substanța lui. Sunt premisele unui raționament binar care ajută construirii concluziei asupra originalității poetului, astfel fiindu-ne mai greu să-i declarăm singularitatea. El realizează, mai întâi, o „hartă nemărginită a lumii”, fiind primul privilegiat în folosirea „porților de intrare și de ieșire de oriunde spre oriunde”, până la a ajunge – după ce a trecut prin toate vintrele lumii – la „strigătul enorm al cuvântului”, cu care-și anunță, sigur pe sine, prezența sinonimă cu **locul său** într-un univers al rostirilor supraaglomerate: „*deocamdată e lumină, și lucrurile și ființele trăind printre noi,/nu în umbra lor le-am văzut, deși stau cu tâmpla lipită de/ steaua ultimă*” (steaua ultimă, pag. 41) sau, într-o întregire niciodată finită: „*stege literele poemului și respiră-le pe nas, dimineța, când soarele/se înalță din abis, coborâre în adânc*” (culoare, pag. 46).

Versurile lui Ștefan Amariței nu sunt scrise pentru neofii. Neînțelegându-i gândirea și nedescoperindu-i mai ales filosofia adjectivă, ei nu vor pricepe nicicând că lumea perfectă/imperfectă a lui/a noastră e întreținută de „*lumini și umbre pe un ecran plutitor*”, astfel renăscând mereu și mereu, pentru ca **timpul perpetuu** să întrețină miracolul de a fi al ființei: „*timpul, pasăre a noroiului, fabrică o clipă vie la o sută de ani,/ asemenea focului distrugându-se pe sine în zbor*” (lumina lucrurilor șterse, pag. 26).

Eu, declarat cititor atent măcar, rețin iluminat finalul ultimului poem, **eșarfele somnului**, și pentru a mă convinge de nevoia experimentului liric al lui Ștefan Amariței: „*așa rămâi mut de uimire, cu acești ochi de apărare, cu aceste gânduri/ în pulsații de inimă, în care se prăbușește eternitatea, din realitatea lui astăzi.*”

2. Despre Alexandra Teodora Concită

La început, orice poet adevărat este ori timid, ori modest, ori fricos sau toate la un loc, dar niciodată inconștient...

Despre adolescența cu numele din titlu mă văd silit să afirm că e dincolo și de timiditate, și de modestie, și de frică. Ea are cu certitudine, în ranița viitorului, bastonul care-i va conferi reputația. Acum când scriu, n-am citit decât o singură poezie a tinerei, publicată în revista „Viața Noastră”, nr. 28, Mai, 2016, editată de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, la pag. 62, pe care o transcriu în întregime:

Mai

„*Priveam cu tine răsăritul la/malul mării și deodată/m-a cuprins așa o poftă/cumplită/să te tăvălesc prin nisip și/prin apă/ până când mirosul mării/ți-ar fi intrat adânc sub piele/prin urmele*”

lăsate de scoici./Să te păstrez așa pentru totdeauna./Să fii tu marea mea și să-mi afund/în tine visele/să le acoperi cu valuri./să-mi trec mâinile prin părul tău/ ori de câte ori mi-e dor/să strâng nisipul între degete.”

Nu veți înțelege până la capăt ceea cereau să vă transmit dacă nu veți repeta lectura, fiindcă, repetând-o, pariez că o să reluați traseul. Cu șaisprezece versuri și optzeci și două de cuvinte, Alexandra Teodora Concită a edificat universul Ei în care, indiferent de câți indivizi este locuit, nu contează decât **Ea** și **El**, cuplul obliduit de mare, acceptat de nisip și scoici, ocrotit de dorul-vis care apare într-o constantă trebuință. Ezotericul vers „*să le acoperi cu valuri*” pare a încurca înțelesurile, dar numai o secundă terestră, repede pricepând că „*să fii tu marea mea și să-mi afund/ în tine visele*” este metafora care reface nevoia de profund abisal, eternitate adică, în cea mai sinceră, plină de devoțiune declarație de dragoste, nici indirectă măcar, care face ca poemul, dintr-o vagă impresie de filosofare, să devină partea celei mai frumoase lirici erotice din poezia contemporană.

Alexandra Teodora Concită este creatoarea a cărei evoluție nu știu de-mi va răsplăti dorința, dar că în această clipă e **POETĂ**, grație unei scânteii care ar putea deveni flacără, e o certitudine pentru care girez.

Până acum parcele au fost generoase. Deocamdată, Atropos și Clotho torc nederanjate de sora Lachesis, despre care aș vrea să aud că s-a „trezit” târziu, foarte târziu... Depinde de cât le va da Alexandra Teodora Concită de lucru primelor două, astfel înlesnindu-i îndelungă „odihnă” surorii a treia. Dar asta nu mai ține de mine...

15 iunie, 2016
Bârlad

Căsătoria Elenei Rosetti cu Alexandru Ioan Cuza (2)¹

În anul 1843 Alexandru Cuza s-a întors de la studiile pe care le făcuse în Paris, fără o diplomă de absolvire. În Iași devenise sufletul petrecerilor de tot felul, date de cele mai importante familii din înalta societate a timpului. Plăcut ochiului, frumos îmbrăcat, spiritual, scriitor de inteligent, lipsit de prejudecăți, era în centrul atenției. Alexandru Ioan Cuza era un tânăr strălucit căruia i se prevedea un viitor luminos, el avea faima de „duelgiu”, cum erau numiți atunci studenții care studiau la Paris sau la Berlin și care ajungeau să se dueleze pentru ideile și teoriile diferite pe care le susțineau. Tânărul Cuza de numai 23 de ani avea faima unui rebel și aventuros, gata să-și apere punctele de vedere nu numai cu vorba, dar și cu pistolul. Datorită acestor însușiri, era invitat cu insistență în cercurile de elită ale Iașilor, unde se bucura, în special, de atenție sporită, unde tinerele fete de măritat, ca și doamnele, îl găseau deosebit de atrăgător și distractiv.

Avea un fizic plăcut, cu trăsături fine, regulate, cu niște frumoși ochi albaștri, cu un păr castaniu, ușor ondulat, cu o mustăcioară simpatcă și cu cioc după moda lansată de împăratul Franței – Napoleon al III-lea, Cuza impunea de la prima vedere. Cuceritor, atunci când își impunea aceasta, prietenos cu toată lumea, participa cu toată ființa sa la mai toate petrecerile, unele dintre ele destul de deochete pentru cei care țineau la reputația lor. După obiceiurile pe care le practicase la Paris, Cuza petrecea multe nopți cu prieteni ușuratici, care-i speculau firea expansivă. De acest tânăr frumos, prezentabil, se îndrăgostise iremediabil eroina noastră care avea atunci vârsta de 18 ani, ea fiind fiica unui boier moldovean, după cum am arătat mai înainte, înrudit cu cele mai mari familii ale înaltei societăți ieșene. Cuza care avea o experiență deosebită de la Paris, unde fusese răsfățatul doamnelor, a remarcat imediat caracterul deosebit al delicatei domnișoare Rosetti, în care a văzut imediat o Doamnă adevărată, nu o curtezană, o tovarășă de viață, potrivită pentru destinul său pe care îl presimțea, vedea în ea o soție iubitoare, înțeleaptă, sinceră, străină de orice prefăcătorie, exact calitățile pe care avea să le aprecieze mai târziu. Convins de aceste calități, fără să ezite, cere mâna micuței și delicatei domnișoare, care acceptă imediat, temându-se numai de ce va spune mama sa, Catinca, care autoritară cum era, putea să nu-și dea acordul. Adevărul pentru

Elena era că orașul Iași nu era pe placul ei, nepotrivit pentru firea ei cuminte, abia aștepta să plece spre domeniul familiei sale de la Solești. Drumul spre casă era o adevărată desfătare pentru ea, abia aștepta să ajungă acasă pentru a se juca la fel ca în copilărie, cu sora sa mai mică, Zoe, și să admire frumoasele flori din grădina conacului, să afle ce mai fac diversele și multele rude ale familiei. Odată ajunsă acasă, era în sfârșit departe de agitația protipendadei, departe de obositoarele ieșiri în oraș, aranjate, multe dintre ele de mama sa, autoritara Catinca Rosetti, cu gândul ascuns de a-și vedea fiica măritată cât mai repede și să facă o partidă cât mai avantajoasă.

Pe drum, ghemuită într-un colț al trăsurii, rămânea străină față de colinele atât de cunoscute, dar atât de frumoase, care șerpuiau de-a lungul drumului dintre Iași și Solești. Alexandru Cuza era ținta gândurilor ei și teama că mama ei ar putea să nu fie de acord cu alegerea ei, o făcea să tresară ca și cum ar fi fost amenințată de o primejdie. Pe drumul spre casă, din când în când, îi apărea chipul iubitului ei, Alexandru. Înțelegea acum ce înseamnă dragostea adevărată pe care până acum o cunoscuse numai din cărți. I se părea o veșnicie până când avea să revadă din nou chipul drag și frumos al lui Alexandru. O frământa gândul de ce va spune mama ei despre alegerea făcută de ea, dacă îl va accepta oare pe Alexandru. Ajunsă acasă, primi aproape cu indiferență îmbrățișările fraților săi, gândurile ei se îndreptau spre întâlnirea ce urma să o aibă cu mama ei. Se așeză cu grijă pe colțul divanului, așteptând cu inima strânsă verdictul. Mama, nerăbdătoare, o întrebă cine este alesul. La care roșise ca racul, timorată, îi răspunse: „Alexandru... Ioan... Cuza”. La care mama o întrebă din nou: „Acel, Cuza?!”, iar Elena îi confirmă dând din cap, știind că mama sa face aluzie la reputația nu tocmai favorabilă pe care o avea fostul student de la Paris. După un răstimp îndelungat, Catinca Rosetti rosti, în sfârșit, verdictul mult așteptat care a umplut-o de fericire: „Ia-l maică! Am auzit despre el că e un om temător de Dumnezeu.”² Apoi mama își sărută pe frunte fata favorită și își exprimă recunoștința către Dumnezeu pentru fericirea ce se citea pe chipul emoționat al fiicei sale. Era convinsă că fetița ei dragă în care investise atâta dragoste merită tot ceea ce era mai bun pe lume. La 30 aprilie 1844, în Biserica de la Solești și apoi la conacul familiei lui Iordache Rosetti, a avut loc ceremonia căsătoriei lui Alexandru Ioan Cuza cu Elena Rosetti, eveniment ce a impresionat-o și a lăsat amintiri pentru toată viața gingașei mirese.³ Tânăra familie s-a mutat și stabilit la Galați și a locuit împreună cu părinții lui Alexandru în casa acestora, pentru că Alexandru Ioan Cuza a primit un post de judecător la Covurlui. Cele două – mama și fiica – au vărsat multe lacrimi la despărțire, făgăduind să își scrie cât mai repede posibil. Nici nu stabiliseră

¹ Fragmentul face parte din volumul semnat Gheorghe Vlad, *Sfânta. Viața Doamnei Elena Cuza*, Alexandria, Editura Cartea Ortodoxă, 2015, p.21-33

² Lucia Borș, *Doamna Elena*, Ed. Pelendava, Craiova, 1992, p.22

³ Buletinul oficial al Moldovei, mai 1844

bine tinerii însurăței la Galați că, îngrijorată, mama i-a și scris fiicei sale plângându-se de suferința ei și cât de greu suportă despărțirea de iubita ei fiică. Imediat, Elena Cuza îi răspunde căutând să o liniștească: „Scumpă mamă am primit scrisoarea ta cu multă plăcere, dar citind-o am fost foarte mișcată văzând cât de mult te costă lipsa mea. Crede-mă, dragă și bună mamă, că lipsa ta nu-mi este mai puțin dureroasă.”⁴

Într-o altă scrisoare, Catinca Rosetti s-a plâns fetei sale, acuzând-o că de dragul soțului ar fi uitat-o așa de repede. Îngrijorată de reacția mamei sale, Elena a căutat să o liniștească scriindu-i că: „Crede-mă că noua simțire pe care o am pentru bărbatul meu, nu mă va putea împiedeca să te pot iubi și pe tine, scumpă mamă.”⁵ Catinca Rosetti a continuat să se amestece în treburile tinerei familii, lucru care l-a deranjat mult pe Alexandru Ioan Cuza, care nu înțelegea să rămână pe locul doi în dragostea soției sale, iar fiecare întâmplare din mariajul familiei sale să fie judecată și interpretată cum dorea soacra sa. Acest amestec al soacrei a continuat producând și adâncind tulburările dintre cei doi soți, tulburări care în timp s-ar fi aplanat dacă nu ar fi intervenit această mamă atât de posesivă și autoritară, iar Elena ar fi avut curajul să-i ceară să nu se mai amestece în căsnicia sa. La începutul căsniciei, Alexandru era foarte încântat de soția sa, era foarte atent și cuceritor cu ea, o aprecia în mod deosebit pe soacra sa pentru modul cum a educat-o pe Elena, lucru ce reiese din scrisoarea adresată soacrei sale, în care îi mărturisește: „Nu găsesc cuvinte care să poată arăta recunoștința de care sunt pătruns către Dumneata, care ai născut pe Elena și i-ai insuflat principiile care-mi aduc cea mai deplină fericire. Rog pe Atotputernicul în toate zilele să nu vă lipsească de nimic, în schimbul fericirii de care mă bucur alături de Elena.”⁶ Deși Alexandru o respecta mult pe soacra sa, cu timpul aceasta s-a diminuat, pentru că soacra sa a continuat să se amestece în căminul lor. Dragostea pe care Alexandru Ioan Cuza i-a arătat-o la începutul căsniciei tinerei sale soții, s-a stins cu timpul din cauza firii sale nestatornice; el a început să petreacă, unde nopți întregi juca cărți, unde de regulă pierdea importante sume de bani și chiar pământurile primite de la părinți, ruinându-și chiar și sănătatea.⁷

Viața Elenei se scurgea greu, în emoții negative și în singurătate, pentru că socrii ei erau mai tot timpul plecați, fie la moșia lor de la Barboși, fie la Iași. Elena, pentru că soțul ei era aproape toată ziua plecat la judecătoria, își petrecea timpul mai mult singură, ocupându-se de gospodăria casei și citind multe cărți. Într-o scrisoare adresată mamei sale care îi ceruse să-i dea mai multe informații despre ce se petrece la Galați, Elena îi răspunde: „Nu pot să-ți dau informații din Galați pentru că eu ies foarte rar, deoarece nu găsesc plăcere decât în căminul meu.”⁸ Mama sa i-a cerut să iasă mai mult din casă, să o informeze cu ceea ce se petrece în oraș, dar primește un răspuns care o dezamăgește, pentru că Elena îi scrie că: „Nu aș putea să-ți dau amănunte și noutăți de prin Galați, fiindcă mă ocup prea puțin de ele. În ceea ce privește cunoștințele mele, cunosc pe toate doamnele, dar nu mă duc decât la doamna Ghica. Pot numai atât să adaug că sunt mulțumită și fericită și că te aștept cu nespuse nerăbdare!”⁹ Între timp, la Solești, situația mamei Catinca s-a agravat, pentru că a trebuit să trimită la studii în străinătate pe cei doi băieți mai mari. În această situație, rolurile s-au schimbat, cea care căuta să o încurajeze pe mama sa a fost Elena. Iarna 1845 a petrecut-o Catinca Rosetti la Iași, unde avusese loc un mare

incendiu, care mistuise casele multor rude ale familiei Rosetti, precum și două dintre cele mai importante biserici din oraș.¹⁰

Elena a petrecut iarna singură la Galați, căci soțul ei pleca de multe ori la Iași sau în alte locuri în interes de serviciu uneori nici nu o informa pe soția sa pe unde este, ceea ce o îngrijora mult. Aniversarea unui an de la căsătorie o găsește singură și melancolică pe Elena, lipită de fereastra camerei sale. Afară e o iarnă grea, ce s-a prelungit până în aprilie, cu muguri încă zgribuliți sub coaja ramurilor, amânând la nesfârșit venirea primăverii. La fel și în sufletul ei, lucru ce reiese din scrisoarea adresată părinților: „Astăzi este 30 aprilie, ziua care mi-a adus cea mai mare fericire. Dar, dacă poți într-adevăr să fii fericită în această zi unică, atunci poți să o și numeri ca pe o zi frumoasă din viață!”¹¹ Reiese din amărăciunea gândurilor tristețea ei, precum și apariția primelor iluzii spulberate. Începea din această primă iarnă de când era căsătorită ucenicia durerilor, care o va urmări toată viața. În vara anului 1845, cei doi soți Cuza au făcut o călătorie la Odesa, unde încă o dată Alexandru a făcut-o prin purtarea sa ușuratică, să sufere mult pe sensibilă sa soție.¹²

Elena și-a petrecut Crăciunul anului 1845 alături de cei dragi și de rudele sale, la Solești, dar abia ajunsă acasă a trebuit să se întoarcă de urgență pentru că se întâmplase o mare nenorocire în familie, la 10 ianuarie 1846 decedase bunica sa bătrâna vorniceasă Catinca Rosetti, iar la auzul întâmplării, tatăl său lordache Rosetti care era suferind de inimă, a făcut un atac de cord și a murit și el în aceeași zi. Elena a suferit cumplit, căci se despărțise de două ființe dragi, care i-au fost apropiate și pe care le-a iubit din toată ființa sa. La căpătâiul celor dragi, Elena a comandat o cruce de marmură pe care a pus să se scrie: „L-acest semn de pomenire,/Cată omule, să vezi/Cum a lumii fericire/Azi o ai și mâine o pierzi!”¹³

Până în 1848, familia lui Alexandru Cuza a purtat mai multe procese datorită situației încurcate a averilor moștenite. Unul din procese a ținut aproape 2 ani și s-a soldat cu mulți nervi și bani cheltuiți, este vorba de procesul pe care l-a avut cu vărul său Constantin Cuza. Procesul a fost câștigat de Alexandru Ioan Cuza și s-a încheiat în aprilie 1848. Cuza care avea o inimă bună, nu a purtat pică vărului său care a vrut să se împace. Dintr-o scrisoare pe care Alexandru Ioan Cuza a adresat-o cumnatului său, lordache Lambrino, ne putem da seama ce fel de om a fost viitorul domn: „Constantin Cuza, prost crescut cum este, sau mai bine zis de rușine a căutat să mă ocolească, dar eu m-am dus la el și am făcut tot ce mi-a stat în putere ca să-i fiu pe plac, uitând totul și nevăzând în el decât un membru decăzut al familiei mele, care nu-mi inspiră decât milă, prin lipsa oricărui bun simț și a demnității omenești.”¹⁴ Căsnicia soților Cuza mergea greu, de vină fiind Alexandru care era instabil și nestatornic, cu toate acestea deși nu mai păstra pentru Elena înflăcărarea de la începutul căsniciei, era totuși legat de ea prin sentimente puternice știind că pentru soția sa el reprezintă totul. În anul 1847, adresa o scrisoare prietenului lordache Lambrino, în care îi cerea să-i dea știre despre soția sa: „Spune-mi dacă ai văzut pe soția mea duminică sau luni și dacă este sănătoasă și ce ți-a mai vorbit?”¹⁵ În această perioadă situația din Moldova s-a deteriorat din cauza abuzurilor săvârșite de Domnitorul Mihail Sturdza, moldovenii se pregăteau să obțină emanciparea politică și socială și cereau tot mai hotărât Unirea tuturor românilor. Mihail Sturdza căuta să se mențină la

4 Arh. Ist. Centrală, Fond Elena Cuza, scrisori, mapa I, fila 3

5 Ibidem, fila 4

6 Arh. Ist. Centrală, Fond Cuza Vodă, scrisori, mapa I, fila 3

7 I. Ghibănescu, *Neamul Cuziștilor*, 1882, broșură, p.13

8 Arh. Ist. Centrală, Fond Cuza Vodă, scrisori, mapa I, fila 12

9 Ibidem, fila 13

10 Vasile Alecsandri, *Iași în 1844*, p.13

11 Arh. Ist. Centrală, Fond Elena Cuza, scrisori, mapa I, fila 16

12 A. D. Xenopol, *Din amintirile unui boier moldovean*, Analele Academiei Române, 1920

13 Lucia Borș, *Doamna Elena*, Ed. Pelendava, Craiova, 1992, p.26

14 Biblioteca Academiei, Fond Cuza Vodă, mapa I, fila 11

15 Ibidem, fila 13

putere prin orice mijloace, căutând să mulțumească atât puterea suzerană – Imperiul Otoman, cât și puterea protectoare – Rusia. În țară era anarhie, o corupție în creștere și tot felul de nedreptăți făcute de Sturdza și de oamenii săi care produceau mult rău țării. Cuza nu putea sta cu mâinile încrucișate, asistând pasiv la toate nenorocirile țării. El luase legătura cu cei care pregăteau revoluția și participa la toate întrunirile de la Iași. El era mereu pe drumuri și în nevoie de bani. Elena nu încerca să-l oprească, deși se temea de ce s-ar putea întâmpla dacă era prins, pentru că și ea dorea binele țării sale. La 24 martie 1848, el a participat la Iași, în casele lui Constantin Mavrocordat, la o întrunire ce urmărea înlăturarea coruptului și lacomului domn Mihail Sturdza. În acea noapte el a fost arestat de poliția domnului, a fost legat cot la cot și dus la cazarmă unde a fost bătut și rănit la picior, rană de care a suferit mult timp. A doua zi cei arestați au fost urcați într-o căruță și trimiși sub pază la Galați, împreună cu toți tovarășii lor: Manolache Costache Epureanu, Grigore Romalo, Vasile Conta, Dumitru Filipescu, Dumitru Răducanu Rosetti ș.a.m.d. La Galați, li s-a aplicat un regim foarte dur, urmând să fie trecuți peste Dunăre la Măcin de unde erau să fie exilați. Informată despre arestarea soțului său, Elena a alergat într-un suflet de la Solești la Galați. Ca să facă rost de bani, a vândut bijuteriile pe care le primise ca zestre de la părinți; cu banii primiți și cu ajutorul consulului englez Cuningham a cumpărat pe marinarii care urmau să-i transporte peste Dunăre. Când erau pe Dunăre, au dat bani și șampanie ofițerului comandant și marinarii, i-au îmbătat și i-au făcut să treacă, în alte bărci, iar marinarii plătiți cu bani grei au schimbat direcția și au mers la Brăila, unde s-au împrăștiat pierzându-li-se urma. Cuza care era rănit la picior și nu putea fugi a fost ajuns de ofițerul care a ajuns cu barca la Brăila. Cuza s-a jeluie ofițerului de modul neomenos în care purtaseră cu el tovarășii săi, care l-au părăsit și că el dorea să se răzbune pe ei și că dorea să-i arate locul unde s-au ascuns. Ofițerul ca să-l ajute, l-a sprijinit de braț ca să se poată deplasa. Cuza îl conduce pe ofițer la locuința consulului englez și când a intrat pe ușă a scos pălăria și a mulțumit ofițerului pentru sprijinul acordat. Ofițerul, văzând că se află în interiorul Consulatului englez, și-a dat seama că a fost păcălit, dar nu mai putea face nimic.¹⁶

Cuza a mai rămas câteva zile în incinta Consulatului englez, apoi s-a îmbarcat pe un vapor cu care a mers până la Pesta, de unde împreună cu tovarășii săi au ajuns în Bucovina, la Cernăuți. Aici Manolache Epureanu dorea să alcătuiască o legiune de oameni înarmați, cu care să pătrundă în Moldova, dar Alexandru Ioan Cuza i-a atras atenția să nu mai aibă încredere în acei oameni, care, într-adevăr, într-o zi după ce i-au jefuit pe tinerii moldoveni, s-au făcut nevăzuți. Dar, la Cernăuți, a izbucnit o epidemie de holeră, iar Alexandru Ioan Cuza s-a grăbit să plece la Viena. În Moldova venise, trimis de sultan ca să cerceteze conflictul dintre țară și Mihail Sturdza, Taloot Efendi. A fost chemat să depună mărturie și Ioniță Cuza, tatăl lui Alexandru Ioan Cuza. Deși în țară bântuia holeră, iar soția sa Sultana îi ceruse să nu meargă la Iași, Ioniță Cuza a înfruntat primejdia și a pornit spre Iași, iar la întoarcere s-a îmbolnăvit de holeră și a murit în brațele soției sale. În acest timp, Elena Cuza se pregătea să-și urmeze soțul în exil. Strângea bani de la rudele și de la socrul său Ioan Cuza. Ajutată de buna sa prietenă, Ana Ghica, Elena a reușit să treacă granița, cu ajutorul familiei Moruzzi, care avea o moșie ce se întindea pe amândouă părțile graniței. Toate aceste lucruri se petreceau în iulie 1848. În luna august, Elena se afla lângă soțul său în Bucovina, iar Alexandru Cuza a trimis scrisoare lui lordache Lambrino prin care îl ruga să se îngrijească de bunurile sale din Moldova și să o ajute pe mama sa, Sultana, care rămăsese văduvă după decesul soțului

ei, Ioan Cuza. Familia Cuza, la Cernăuți, locuia în primitoarea casă a marelui patriarh Eudoxiu Hurmuzachi, care adăpostise mulți compatrioți refugiați aici. Dar holera a ajuns și la Cernăuți, iar prietenul lui Cuza, Costache Negri, s-a îmbolnăvit grav și a scăpat cu viață numai în urma îngrijirilor devotaților săi prieteni. Cuza și Elena au părăsit Cernăuțiul și s-au refugiat la Cernăuța la moșia prietenului Eudoxiu Hurmuzachi unde au dus o viață cumpătată, liniștită. Cum am arătat mai înainte, familia Alexandru și Elena, a mers la Viena pentru puțin timp, apoi luându-l cu ei și pe fratele Elenei – Mitică Rosetti – ce era student la Paris. Românii de la Paris au început să acționeze arătând lumii civilizate situația

dezastruoasă a principatelor dunărene. Muntenii și moldovenii și-au dat mâna și acționau împreună, prin vorbă și scris, prin audiențe la conducătorii Franței, Angliei, Prusiei, prin memorii, prin ziare și broșuri, urmărind să obțină sprijinul Apusului. Alexandru Cuza făcea și el parte din acest cerc și și-a făcut mulți prieteni munteni care mai târziu, când a ajuns domn, i s-au alăturat în încercarea de reformare a țării.

În 1849, domnitorul atât de contestat Mihail Sturdza a fost înlăturat, iar în locul său a fost numit ca domn al Moldovei, Grigore Ghica. Alexandru și Elena Cuza au hotărât să se întoarcă în țară, s-au îmbarcat la Marseille, iar când au ajuns la Constantinopol, au avut plăcerea să călătorească spre țară pe același vapor pe care se afla noul domn Grigore Ghica, veche cunoștință. Pe drum, cei doi domni au stat de vorbă mult timp și între ei s-a legat o prietenie care l-a ajutat apoi pe Cuza în cariera sa administrativă. Întoarsă la casa sa de la Galați, Elena a dus aceeași viață de singurătată, datorită deselor plecări ale soțului ei și reluării petrecerilor și chefurilor cu prietenii. Singurele momente de liniște și relaxare le găsea atunci când mergea la soacra ei Sultana, la Barboși sau la Solești. Aici, o găsea cu plăcere pe sora mai mică Zoe, care avea 18

16 A. D. Xenopol, *Domnia lui Cuza Vodă*, Ed. Elf, București, 2010, p.30-31

ani și pe care o lua deseori la Galați ca să-i țină de urât, căci sora sa era zburdalnică și o zvăpăiată care o scotea din mohoreala ei zilnică. Atât Catinca Rosetti, cât și Elena doreau să o căsătorească cât mai repede pe zvăpăiată și zburdalnică Zoe, mai ales că zestrea ei era destul de mică. Tocmai atunci, Zoe l-a cunoscut pe cel mai vechi și bun prieten al lui Alexandru Cuza – pe lordache Lambrino, care avea moșia de la Banca și care s-a îndrăgostit de zburdalnică cumnată a lui Cuza, grăbindu-se să o ceară de soție, dorință care a fost pe placul lui Alexandru și al Elenei Cuza. Dar, Catinca Rosetti nu acceptă în niciun fel cererea în căsătorie a lui Lambrino și din această cauză a avut un schimb de vorbe violente cu Alexandru Cuza, care a adâncit și mai mult resentimentele dintre cei doi.¹⁷

Cu toată opoziția Catincăi Rosetti, aceasta în cele din urmă a trebuit să cedeze și în urma intervenției Elenei Cuza, care o sprijinea pe sora mai mică, care dorea să se căsătorească cu lordache Lambrino. Elena a fost tot timpul alături de tinerii căsătoriți și, de la moșia de la Banca, a scris mamei sale: „Crede-mă, scumpă mamă, te iubesc foarte mult, că dacă te-am amărât a fost fără voia mea, pentru care întâmplare am suferit tare mult; sper însă că mă vei ierta când vei vedea pe sora mea, mai ales fericită și vei cunoaște pe George sub adevăratul său aspect.”¹⁸

La un an de la căsătorie, Zoe a născut o fetiță, care a fost botezată Elena, după numele nașei sale, Elena Cuza. Imediat după naștere, la 18 octombrie 1851 Alexandru Ioan Cuza îi scria cumnatului său lordache Lambrino: „Glorie soției tale! Ea este mamă, are în sfârșit bucuria divină, consecință unei bucurii cu totul pământești, dar este mamă, cuvânt sublim care face să palpitate de emoție inima unei tinere femei astfel că descoperit mă plec în fața voastră a celorlalți și mă bucur de bucuria voastră.”¹⁹ Se vede aici bucuria sinceră pe care a încercat-o Alexandru Ioan Cuza, dar atât el cât și soția sa, în sufletul lor, erau mârșniți că nu puteau să se bucure și ei pentru proprii copii.

Pentru Elena destinul era altul, căci o cizela prin durere pentru alt rost în viață. Grigore Ghica, noul domn, l-a numit pe Alexandru Ioan Cuza director al Ministerului de Interne, iar mai târziu, pârșălab de Galați; Cuza de pe această poziție a avut durerea ca în 1856 când Ghica a părăsit țara, să-l salute, organizând o grandioasă serbare în onoarea acestuia, pe care îl saluta nu pentru înalta funcție pe care a deținut-o timp de 7 ani, din 1849 până în 1856, ci ca reprezentant al ideii de unire a românilor al cărui adept convins era și el. Primind postul de director, Alexandru Ioan Cuza, s-a mutat la Iași, singur, pe când soția sa a rămas în casa lor de la Galați. La Iași, Cuza își continua petrecerile și aventurile cu prietenii și diverse doamne, ceea ce atrage muștrările soacrei sale, care, evident, l-au nemulțumit pe Cuza. Cea care a avut de suferit în urma acestui nou conflict, între ginere și soacră, a fost Elena care-și iubea în mod sincer soțul cu toate defectele sale și cu comportarea sa scandaloasă. Ea, săraca, se mistuia, suferind ori de câte ori avea loc o confruntare între mama și soțul ei. O dată cu numirea lui Cuza ca pârșălab de Galați, soția sa a trebuit să-l însoțească la diferitele petreceri și serbări oficiale, participând cu voie sau fără, la jocurile de cărți de la care Alexandru Ioan Cuza era nelipsit. Pe când Elena Cuza era o persoană economă, cumpătată în cheltuieli, deprinsă cu o viață modestă pe care o ducea din copilărie în familia sa, cântărind și cheltuind cu grijă banii de care dispunea, soțul său era un mare cheltuitor și risipitor de bani, împrumutând pe toți prietenii.²⁰ Deseori, în special vara, cei doi soți mergeau la Banca la moșia cumnatului Lambrino unde petreceau cu mese întinse și lăutari vestiți. Duminicile, la mesele boierilor participau și țărani,

care jucau hora împreună, înveselindu-se, ascultând cântecele lăutarilor. Cuza, care îi simpatiza mult pe țărani, discuta mult timp cu ei întrebându-i despre viața lor, despre preocupări, despre problemele care-i frământă, țărani se văitau de munca grea. Cumnatul său lordache Lambrino se supăra pe Alexandru Cuza că prea le dă ascultare și nas țăranilor, dar cu timpul a făcut și el același lucru. Mai târziu, în 1864 când Alexandru Ioan Cuza a înfăptuit reforma agrară și a dat pământ țăranilor și a desființat obligațiile pe care țărani clăcași le aveau față de stăpânii lor, lordache Lambrino a zăcut bolnav de supărare pe cumnatul său.²¹

Elena Cuza era mai puțin prietenoasă cu cei sărmani decât soțul ei dar avea un suflet bun, era darnică și îi ajuta pe cei care îi cereau ajutor. De la soțul ei a învățat să fie aproape de țărani, să-i înțeleagă, astfel că după moartea lui Cuza, în 1873, soția acestuia a continuat să-i ajute și să-i ocrotească pe locuitorii de pe pământurile sale. Alexandru Cuza era un om vesel, plăcut, participa la multe petreceri, înveselind pe participanți cu glume și vorbe de spirit, căci știa să-și atragă simpatia și aprecierea tuturor, iar femeile căutau tot timpul să fie în preajma sa. Din contra, soția sa era adepta unei vieți liniștite, dorea să evite zgomotul să fie singură, izolată și de aceea de multe ori găsea pretexte ca să nu participe. Atunci, Elena pleca la Solești sau la Barboși, unde ea se simțea bine, unde găsea o atmosferă prielnică nervilor săi încordați, deranjată de șiragul de femei ce roiau în jurul șarmantului său soț. În intimitate, viața lângă Alexandru Cuza era plăcută pentru soția sa, dar în societate, pentru ea era un chin, de aceea trăiau mult timp despărțiți, Alexandru se bucura de libertate, pe când soția sa prefera să stea acasă și să-l aștepte.²² Datorită acestui stil de viață încordat, Elena Cuza s-a îmbolnăvit și Alexandru Cuza și-a luat soția și a plecat la Paris ca să fie consultată de doctorii de aici. Având parte de liniște, fiind departe de cauzele care o făcuseră să sufere atât, nervii săi s-au liniștit, i-a revenit treptat pofta de mâncare și de viață. Aici, la Paris, Elena și-a dat seama că nu deține destule cunoștințe care să-i permită să se întrețină cu oameni cu înaltă pregătire și de aceea a hotărât să fie la curent cu toate noutățile, să citească cât mai mult, să învețe serios, să cunoască toate problemele ce preocupau societatea. La Paris, locuia într-o căsuță mică, plăcută, odihnitoare și principala ei preocupare a fost să perfecționeze limba franceză, unde avea lipsuri și fiind o mare ambițioasă, a reușit să vorbească o franceză plăcută, fluentă. Timpul trecea totuși greu pentru Elena, dorul de iubitul său soț îi crea o stare de încordare, mai ales că acesta îi scria destul de rar, iar ea avea impresia că începea să o uite. În toamna anului 1852, Elena se simțea tot mai singură la Paris, dorul de soțul ei, de rudele din țară au grăbit-o să facă pregătirile de plecare, deși doctorul i-a cerut să-și termine cura medicală. Vasile Conta, vărul familiei, aflat la Paris, căruia Alexandru i-a cerut să aibă grijă de soția sa, i-a propus acestuia să vină la Paris, căci numai prezența sa lângă Elena va aduce la însănătoșirea acesteia. Mama sa Catinca, aflând de plecarea spre Paris a ginerelui său și bănuind că i se ascunde ceva grav despre sănătatea iubitei sale copile, a stăruit ca la Paris să meargă și fiul său Constantin. Totuși, Alexandru Cuza a plecat singur, Constantin nu a putut merge datorită pregătirilor sale de căsătorie cu Ruxanda Ventura. Elena Cuza i-a scris fratelui său o scrisoare în care îl sfătuia: „să fie blând ca soț și statornic în dragostea sa.”²³ La sfârșitul anului 1853, cei doi soți s-au întors în țară, după ce doctorul și-a dat avizul; Elena fiind însănătoșită.

- Va urma -

17 Radu Rosetti, *Familia Rosetti*, Buhuși, 1882, p.22

18 Arh. Ist. Centrală, Fond Cuza Vodă, scrisori, mapa II, fila 44

19 Ibidem, fila 46

20 Lucia Borș, *Op.cit.*, p.37

21 A. D. Xenopol, *Din amintirile unui boier moldovean*, Analele Academiei Române, 1910

22 Lucia Borș, *Op.cit.*, p.38

23 Arh. Ist. Centrală, Fond Elena Cuza, scrisori, mapa I, fila 26

Lecturi empalice

Gheorghe Vlad – Sfânta Elena Rosetti Cuza – „Ucenicia durerilor”

Prof. PETRUȘ ANDREI

„SFÂNTĂ a fost Elena Cuza, SFÂNTĂ prin înfrângerea durerilor omenești, SFÂNTĂ prin dragostea ei către săraci și nevoiași, SFÂNTĂ prin viața de pustnic pe care a dus-o!” (A.D. Xenopol)

Cartea istoricului Gheorghe Vlad „SFÂNTA. Viața Doamnei Elena Cuza” (Editura „Cartea Ortodoxă”, Alexandria, 2015) cu un generos și persuasiv „Cuvânt înainte” („Lumina vieții izvorâtă din fapta milosteniei”) semnat de părintele Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului este dedicată fiicei autorului, Alice Magdalena, și are un motto aparținând Sfântului Ioan Gură de Aur:

„Dați-mi o generație de mame bune creștine și voi schimba fața lumii!”

Opera sa de reînviere a trecutului nostru istoric, demn de pana lui Shakespeare, este impresionantă:

- *Maria – Singura regină a României Mari* (1998);
- *O istorie a trădării la români* (2009, 2010);
- *Carol al II-lea – o speranță neîmplinită* (2011);
- *Ferdinand I – regele care s-a întrecut pe sine* (2012);
- *Carol I – ctitorul independenței și modernizării României* (2013), toate apărute la Editura „TipoAlex”, Alexandria;
- *Constantin Brâncoveanu – martirul și Sfântul românilor* (Editura „Cartea Ortodoxă”, Alexandria, 2014).

Societatea românească și europeană, așa cum spunea părintele Galaction, „trece printr-o gravă criză morală” și mai ales tânăra generație „luând cunoștință de viața exemplară, de durerile și suferințele îndurate de această mare româncă, de viața și averea ei dăruite cu atâta dragoste celor în suferință, de modul cum a reușit să se învingă pe sine însăși și să treacă peste greșelile celor apropiați iertându-i din tot sufletul” are un exemplu demn de urmat.

Elena, în limba greacă înseamnă „flacăra”, „făclie” și o asemenea lumină a răspândit Sfânta Elena Rosetti Cuza, prima Doamnă a României Moderne. Viața sa a fost exemplară și apelativul Sfânta este pe deplin meritat.

Volumul închinat Elenei Cuza este judicios alcătuit de un adevărat profesionist, în unsprezece capitole, o „Bibliografie” impresionantă și „Anexe foto”.

Elena s-a născut la Iași, pe 17 iunie 1825, părinții săi fiind vornicul Iordache Rosetti și Catinca. Copilăria și-a petrecut-o la Solești-Vaslui. Copila „avea trăsături moștenite de la tatăl său, avea obrazul fin și prelung ca al celor din familia Rosetti, avea ochii negri frumoși catifelati” dar „era stângace în modul de a se manifesta” (p.15). Figura sa „de domniță bizantină” este remarcată în saloanele boierilor din Iași de viitorul prinț al Unirii Alexandru Ioan Cuza, născut la Bârlad pe 20 martie 1820 („Copilăria și tinerețea Elenei Rosetti”). La 30 aprilie 1844 căsătoria lor are loc la Solești. Mirele era „un bărbat de statură mijlocie, arătos, cu o înfățișare plăcută și ademenitoare. Manierele lui erau distinse, ceea ce nu puțin îl ajută în izbânzile sale diplomatice” (p.18). Nici nu împlinește bine anul de la căsătoria ei cu Alexandru Ioan Cuza și Elena scrie părinților astfel: „Astăzi este 30 aprilie, ziua care mi-a adus cea mai mare fericire. Dar, dacă poți într-adevăr să fii fericită în această zi unică, atunci poți să o numeri ca pe singura zi frumoasă din viață” (pp.25-26), („Căsătoria Elenei Rosetti cu Al. I. Cuza”).

În anul revoluționar 1848, Alexandru Ioan Cuza va fi arestat de poliția coruptului

și lacomului domnitor Mihail Sturdza și trimis sub pază, alături de alți complotiști, la Galați. Elena va fi mereu pe drumuri, urmându-și soțul înainte de a fi Domn, în timpul cât a fost Domn și după aceea, în exil.

În timp ce Elena „era adepta unei vieți liniștite”, dorind „să evite zgomotul, să fie singură, izolată și de aceea de multe ori găsea pretextul să nu participe” la petreceri „cu mese întinse și cu lăutari vestiți” (p. 32).

„Alexandru Cuza era un om vesel, plăcut, participa la multe petreceri, înveselind pe participanți cu glume și vorbe de spirit, căci știa cum să-și atragă simpatia și aprecierea tuturor, iar femeile căutau tot timpul să fie în preajma sa” (p.32). Aventurile extraconjugale ale soțului și lupta sa pentru realizarea unirii celor două țări, Moldova și Țara Românească, o determină pe tânăra soție să plece în repetate rânduri în străinătate, să cutreiere lumea: Austria, Italia, Franța, aceasta din urmă devenind o a doua patrie. Ea se va sacrifica mai întâi pentru frații ei mai mici: Constantin, Mitică și Theodor Rosetti, iar pe urmă pentru copiii surorii sale Zoe care n-a rezistat celei de a treia nașteri. În această perioadă „se fierbea” la Iași Unirea având partizani înfocați dar și potrivnici. Familia Elena și Alexandru Cuza are, la Iași, unde se mutase, și momente de liniște și armonie. („Familia Cuza luptă pentru înfăptuirea Unirii”). După o partidă de călărie, Al. I. Cuza fiind pasionat de cai, o țigancă bătrână se apropie de el și pentru un ban de aur îi ghicește viitorul: că, în scurt timp, „toți oamenii se vor închina în fața lui, dar că această situație nu va dura prea mult, că

o mare nenorocire se va abate asupra lui și că va pleca departe de țara sa, iar linia vieții i se va întrerupe brusc la o vârstă tânără” (pp.44-45). Colonelul Alexandru Ioan Cuza a fost într-adevăr ales Domn al Moldovei, iar în ziua de 5 ianuarie 1959, a depus jurământul și Mihail Kogălniceanu a ținut un emoționant discurs. Pe 24 ianuarie, Al. I. Cuza este ales și Domn al Țării Românești. „Primirea lui Cuza la București pe 8 februarie 1859 a fost o serbare populară cum nu se mai văzuse niciodată în Țările Române” (p.53).

De acum încolo „Clipele în care puteau să fie numai ei doi, erau tot mai puține.” Doamna Elena suporta tot mai greu faptul că la baluri, serate și recepții, soțul ei „care iubea sexul frumos, făcea pe față curte doamnelor care, pur și simplu, roiau în jurul său” (p.56). Apariția unei femei fatale, Maria Obrenovici, fiica marelui boier antiunionist Costin Catargi, devenită pentru scurtă vreme soția principelui Serbiei, Obrenovici căruia i-a născut un fiu Milan Obrenovici, (ce va deveni primul rege al acestei țări care a obținut independența în 1877, fiind apoi ucis de familia rivală Caraghiorghevici) este malefică. Maria „fără nici o rușine, intra la orice oră din zi și din noapte, în Palatul Domnesc din București, căutând să ia locul soției oficiale” (p.58). Elena, nemaiputând suporta umilințele, se autoexilează. („Alegerea lui Al. I. Cuza ca Domn al Moldovei și Valahiei”). Intrigile, manevrele

și nerușinarea amantei, o determină pe Doamna Elena să-și prelungească exilul dar, după ani de suferință, la insistențele vechilor prieteni Vasile și Iancu Alecsandri își calcă pe inimă și se întoarce în țară pentru a fi „lângă omul pe care nu încetase o clipă să-l iubească” (p.73). („Exilul voluntar al Elenei Cuza”). Neputând să-i dăruiască Domnului copii pe care și-i dorea, Elena își împarte timpul și banii între „Azilul Elena Doamna” și moșia Ruginoasa, istoricul Gheorghe Vlad scriind un adevărat roman despre această moșie care și-a schimbat des stăpânii și unde era construit „un castel blestemat”. Doamna Elena însă sfințește locul: „Palatul gotic de la Ruginoasa strălucea nou și alb în lumina vie a primăverii, iar parcul reconstruit după planurile întocmite cu grijă de soția Domnitorului, înmugurea sub căldura generosului soare primăvărat” (p.98). („Întoarcerea fiicei răătăcitoare”).

Din preaplinul inimii sale, Doamna Elena găsește puterea de a crește pe cei doi copii Alexandru și Dimitrie, roade ale iubirii extraconjugale dintre Domnitor și Maria Obrenovici („Elena Cuza în luptă cu ea însăși”).

Reformele lui Cuza, dar și greșelile sale au dus la crearea „monstruoasei coaliții”. În noaptea de 10/11 februarie 1866, domnitorul este silit să abdice și să plece în exil însoțit fiind de amanta sa („Abdicarea forțată a Domnitorului Al. I. Cuza”). În mai 1873, Domnitorul Cuza

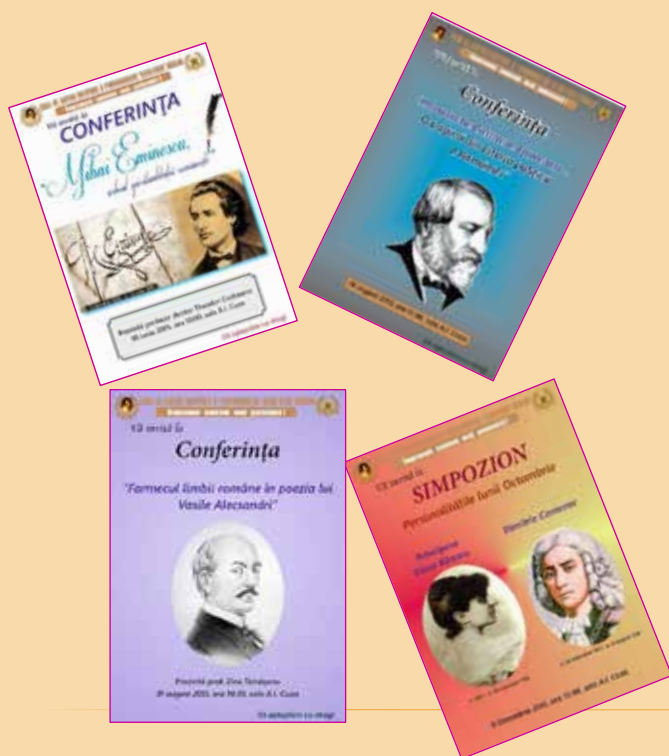
contractează o răceală puternică și moare la Heidelberg, iar trupul neînsuflit este adus la Ruginoasa („Amarul exil al familiei Cuza”).

Doamna Elena „care nu a putut fi mamă, crește cu o adevărată iubire de mamă adevărată, pe cei doi băieți Alexandru și Dimitrie, pe care soțul ei i-a avut cu Maria Obrenovici” (p.150). Băieții însă nu moștenesc virtuțile părinților, ci bolile. Dimitrie se sinucide, iar Alexandru, după ce contractează o căsătorie cu Maria Moruzi, îi lasă acesteia printr-un testament „de șase rânduri” moșia Ruginoasa, unde Domnitorul Cuza își doarme somnul de veci între cei doi băieți ai lui. („O mamă nefericită”). Astăzi osemintele Prințului Unirii se află la „Treii Ierarhi” din Iași.

La Piatra Neamț, pe 2 aprilie 1909, orele 9, se stinge făclia care a luminat viețile celor din jur și pentru care este numită SFÂNTA ROMÂNILOR. Capitolul „Istoria Ruginoasei după Cuza” încheie această adevărată carte de învățătură pentru tinerele generații care vor afla în Doamna Elena un model demn de urmat și greu de egalat.

O „Bibliografie” bogată și Anexele foto fac dovada că Gheorghe Vlad a îmbinat cu măiestrie acribia de cercetător cu talentul de istoric, opera rezultată fiind o izbândă editorială a anului 2015, pentru care autorul merită aprecierile și felicitările noastre.

SIMPOZIOANE, CONFERINȚE, DEZBATERI

Preocuparea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad pentru organizarea unor activități social-culturale menite a induce vârstnicilor o clipă de relaxare, mângâiere și speranță transcede paginile revistei "Viața noastră." Lună de lună, conducerea Casei organizează în sala ce poartă numele domnitorului născut pe plaiuri tutovene, Alexandru Ioan Cuza, conferințe, simpozioane pe teme dintre cele mai diverse. Astfel de manifestări surprind potențialul intelectual, spiritul de inițiativă, creativitatea membrilor pensionari, dar și a salariaților, colaboratorilor și voluntarilor. De altfel, anul 2015 s-a remarcat drept unul extrem de bogat în evenimente de acest gen ce au captat imediat audiența prin frumusețea discursului intelectual, cultural, spiritual, promovat ce a chemat la o acțiune și activitate responsabilă în fața propriei culturi, civilizații.

Prof. GHIȚĂ CRISTIAN

Cum scria CONSTANTIN BRÂNCUȘI

Nea Vasile și nea Petrică*

Nici măcar nu mă mai așteptam să-mi scrieți, dar iatăcă de vreo lună nu mai trecui prin Place Dauphine. Ieri, când trecui pe la un amic de-l lăsați în locul meu la mansardă, mă strigă portaru și-mi dete vreo 8 scrisori sosite din țară în care o găsiți și p-asta de la aldi matala. Nea Vasile și nea Petrică io vă dădui adresa asta că aci mă cunoaște și poștașu și portaru casei și mi le păstrează.

În casa în care am atelieru de vreo 7 ani îmi mai dădu proprietaru încă o cămăruță care are ușe în atelieru meu. Acolo io mai dormeam din când în când dară fiind și chiria mică cam preț de 8 pâini. Când mă întorsei din țară mă aflai cu un bun amic care-i bucătar la un restaurant din Paris, care taman că se însură și venea cu muiera după el, unde stătea mai era cu vreo 3 în cameră. Mă rugă dacă știu o cameră și eu mă oferii să-l las în locu meu de atunci îmi luai catrafusele și mă mutai cu totu, dormii o lună cu pietroaiele și buștenii la un loc până mă procopsi proprietaru cu încă o cămăruță.

Când plecai din București tare mâniat plecai, vă zisei io că după ce sunt gata cu lucrarea coanei Elisa plec la București cu proiectu fântânii lui Haret din fața Universității. Când ajunsei la ministru de cine credeți că dau, de Morțun, un vechi amic care mă ajută pă la '906 la o expoziție să vând capu de copil din bronz iată că ajunsese ministru. Dar ce credeți mai mare mahnire nici că se putea, bunul meu amic [1] nici nu se uită la mine și mă refuză cu a mai mare nerușinare. D'ăia vă zic că fusei tare mâniat. Acu stau cu proiectu în atelier și mă gândesc că ghini mi-ar fi prins să fi lucrat în țară.

Mă întrebați ce făcui cu expoziția, cum tare mă mânai lăsați măiastra mea și capu Muzei în grija Dnei Cecilia [2] pictorița a de mă vizitează la Paris am mare încredere în ea. Io atunci zisei să le pui într-o expoziție, da mahnit cum fusei plecai cam pe 17 iunie din țară. Acu îmi mai trecu și cum găsiți scrisoarea de la aldi matala ia că mă prinse iar doru de acasă. Pe aici începu răzbelu și tăta lumea fierbe, încă la Paris îi liniște. În iarna aceasta mă pregătesc să plec la Chicago în America, unde mă invită ai de la muzeul lor să le torn și lor măiastra mea în oțel inoxidabil.

Nea Vasile îmi pare ghini că-ți plăcu

Călăreța și icoana de ți-o lăsați la nea Petrică. Mă întrebați dacă fac și aici Călărețe și Vânoase d-alea. Apăi să știți că de-ar fi de pe ăștia ar trebui să cioplesc în fiecă zi câte una. Păi, io numa cu astea mă țiu că le vând al mai ghini din tăte cioplelile mele. Numa ieri ce vândui una la un pictor american de-i vecin de ușe cu mine, e vinit taman din nordu Americii fiiu de telectuali cu mari legături în tăt Parisu.

V-am zis că aici stau într-o casă cu 6 etaje, am mulți amici dă toate națiile. Io stau jos și ușa mea dă la atelier dă chiar în bățatură și cum până acu nu dădu neaua p'ăici și nici frig nu e aseară scosei chirostiile în curte și pusei de-o mămăligă cu 3 pui fripti pă jar cu usturoi, dă câte ori fac mămăligă miaduc aminte de nopțile pe care le petrecurăm în Mai la Măgura și mă învăța tanti Manda să las mămăliga să se lichească de fundu ceaunului.

Așa făcui eu dă-i băgai pă toți în draci, ieșiră pe la ferestre dă ziceai că-s lupi flămânzi. Le strigai să coboare da fie ce să aducă și vreo două sticle de vin. Ș-apăi să fi văzut ce se bătea turcii la gura americanului ș-a italienilor de ziceai că nu mîncară de când îi fătară muicăsa și să-ncinse un chef pă cinste. Mămăliga o făcui într-un tuci de-o vadră să îi satur și să dusă fumu în tăta mahalaua Montparnassului. Dapăi când mă gândesc că vine Crăciunu și tare îi ghini acolo la aldi matala mai că îmi vine să sui în tren că e gara lângă mine s-aud trenurile fluierând zi și noapte, dacă n-ar fi cu plecarea în America mai că aș fi venit.

Mă întrebați cum o duc. Ce să zic, no duc io ghini da nici să mor nu pot că mai am multe de făcut.

V-am spus că aici în mahalaua asta s-adună din toate părțile lumii, italieni, ruși, chinezi, ăștia au o droaie de restaurante, tăți mă invită în țara lor că aș duce-o ghini și io le zic dacă ghini îi la ei ce dracu caută la Paris.

Io cu mare drag mă apucați să vă scriu fiindu-mi tare dor de pămîntu nostru. Să vă mai zic și una hazlie, veni la mine un cărciumar, de-și făcu cărciumă nouă și mai făcu și câteva camere de adună muieri cu felinar roșu, asta ar vrea să-i fac eu un gard dă piatră da în fiecă par să-i fac câte o Vânoasă. Mă prinsă răsău la început, da el nimic, așa să-i fac, greu scăpai de el zicându-i că nu-l lasă al dă sus și pă mine malungă din oraș.

Nea Vasile și nea Petrică nu trebuie să-mi mulțămiiți dă cioplelile ce vi le făcui, io trebuie să vă mulțănesc pentru câte făcurăți pentru mine, că mai văzui eu frați da ca aldi matali mai rar. Acu că se apropie sântu Crăciun și sărbătorile de iarnă vă urez multă sănătate lu tanti Didina la tanti Manda și la toți copchii multe felicitări de sărbători și să petreceți cum numa la noi pă pămînt Românesc se poate.

Vă mai scriu aici adresa mea

54 rue de Montparnasse

Paris – France

Pentru toată viața cu tot devotamentul

C. Brâncuși

3 Decembrie 1914

* Nea Vasile, era fratele mai mare, vitreg, al sculptorului Brâncuși, iar Nea Petrică era fratele soției lui Vasile.

1] Vasile Morțun – ca Ministru al Lucrărilor Publice, i-a respins lui Brâncuși proiectul „Fântâna lui Haret”, care urma să fie amplasată în fața Universității București.

2] Pictorița Cecilia Cotescu, soția sculptorului Fr. Storn.

Epigrame

culese de Mihai Meleșag – Tulcea

COCOȘUL

Ieșit din dalta lui Brâncuși
Semeț cocoș cu gușă-n trepte
L-am izgonit spre alte uși
Căci prea voia să ne deștepte.

ROMÂNUL BRÂNCUȘI

Creând cu barda strămoșească,
Dintr-un butuc – comori de vis
Brâncuși e marcă românească
Omologată la Paris.

BRÂNCUȘI A PLECAT, CU BARDĂ CU TOT, ÎN FRANȚA

Maestre te-ai luat cu graba
Și n-ai mai stat să-ți termini treaba
Lăsând prin țară risipiți
Un milion de neciopliți.

Din rostirile lui Brâncuși:

... În artă nu există STRĂIN...

... Eu nu creez păsări ci ZBORURI...

Prof. GRUIA NOVAC

Patria în poezia unor înaintași

Am nebuneasca senzație că, scriind niște rânduri legate de subiectul dezvăluit prin titlu, m-aș putea face de tot răsul în fața modernilor care, depășind de mult marginile semantismului noțiunii de **patrie**, au intrat afund și inconștient în larma insidioasă a globalismului („internaționalismului”?!), îmbrățișat cu discernământ... pueril. Dar, probabil, n-aș mai scrie dacă intenția mi-ar fi demonstrarea zicalei cu caii care nu mor când vor... câinii!

Patrie, țară, glie, moșie, naștere, natal, vatră, baștină, țintirim sunt cuvinte curând căutabile într-un glosar de arhaisme... recente (sic!), cărora le-am putea adăuga: **popor, norod, obște, stat, țarină, plai**, ehei! Și mai câte încă!

Tălcul noimei intuite de unul sau altul nu poate fi descoperit decât în frământările de versuri uitate și scrise mai ieri (sau poate azi) de un și mai rar pomenit Poet: „**lară noi, noi, epigonii?(...)/Măști râzânde, puse bine pe-un caracter inimic;/Dumnezeul nostru: umbră, patria noastră: o frază;/În noi totul e spoială, totu-i lustru fără bază;/Voi credeți în scrisul vostru, noi nu credem în nimic!**”

O disertație, oricât de laconică dar laborioasă, despre **patrie**, autorul nu crede că ar fi utilă, pentru că cei care, aprioric, nu vor să știe n-o vor aprecia, iar pentru cei care știu n-are rost. Așa că, având exercițiul îndelungat al căutărilor prin mii de fișe și sute de surse, am gândit că o selecție, relativ riguroasă, ar (re)aduce în fața cititorului curios (indiscret!) un grupaj de poezii (cu text integral), aparținând unor scriitori inegali ca valoare, însă cu simțăminte asemenea despre locul lor originar. Comentariile sunt implicite intenției, așa că mă grăbesc să șterg „**colbul de pe cronică bătrâne**”, pentru a reînsufleți, măcar pentru o clipă, „**din nou iarăși pânzele posomorâte**”, întru reînvierea cât de cât a nu știu cărui vis național, românesc, cu gândul la versul Aceluiași: „**Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie...?**”

BRADUL

Bogdan Petriceicu Hasdeu

Când arde soarele de mai,
Când vântul iernii geme,
Mărețul brad pe-naltul plai
Stă verde-n orice vreme.

O rădăcină de colos
Și-a sfredelit în stâncă,
Și de pe stâncă maiestuos
Mai sfredelește încă!

De mult cu blocul de granit
El s-a făcut tot una,
Și p-amândoi neconținut
Îi zguduie furtuna.

Și lemn și piatră la un loc
Verdeața-i ne-ntreruptă
Aspiră ger, îndură foc,
Cu trăsnetul se luptă!

La piept cu viforul turbat,
La cap cu norul rece,
D-atâția ani nestrămutat
El tot așa petrece.

D-ar fi să-i dați în văi adânci
Odihnă dezmiertată,
Răpindu-i viscole și stânci
L-ați omorî pe dată!

Când arde soarele de mai,
Când vântul iernii geme,
Mărețul brad pe-naltul plai
Stă verde-n orice vreme!

Graiul neamului de George Coșbuc;
Steagul nostru de Andrei Bârseanu;
Cronicarii de Ștefan Oct. Iosif;
Scrisoare de Octavian Goga;
Limba noastră de Alexei Mateevici;
Țara de Ion Pillat;
Bună dimineața, primăvară! de

Tudor Arghezi;

Țară de Lucian Blaga;

Cântec pentru viața fiului meu de

Zaharia Stancu;

Pământ însořit de Horváth Imre;

Țara de Mihai Beniuc;

Pădurea tânără de Eugen Jebeleanu;

Țării mele de Victor Tulbure;

Patria de Ion Brad;

Țara de Nicolae Labiș;

Tinerilor de Nichita Stănescu;

Bărbații de Marin Sorescu;

Destin adolescent de Cezar Baltag;

Copilărie de Ana Blandiana.

Cititorii (posibili) vor avea, siguramente, felurite reacții. Nu vă grăbiți să le materializați. Fiți îngăduitori; nu cu mine, selectorul; cu dumneavoastră.

Muzeul
„Vasile Pogor”

Muzeul „V. Pogor” este sediul central al muzeelor literare ieșene. Casa a fost construită de tatăl junimistului, vornicul Vasile Pogor, în 1850, pe vechile temelii ale familiilor Coroi și Cerchez. Aici se fondează după 1863 Societatea „Junimea”, care va forma istorici, filozofi, scriitori, critici literari: Eminescu, Creangă, Slavici, Xenopol, Gane, Conta, Lambrior, precum și revista „Convorbiri literare”, în 1867. Din 1901, casa a fost în proprietatea principesei Moruzzi.

6

Vasilian Doboș

Tema generală e **ȚARA. E ROMÂNIA**. Dacă vreți s-o înjurați, faceți-o! Dar cu duioșie. Pentru că, vreți – nu vreți, real sau virtual, tot la... sânul ei veți poposi. Iar brazda strămoșească îi îngăduie pe toți fiii ei, oricât de bezmetici sau canalii vor fi fost. Mulțam!

GRAIUL NEAMULUI

George Coșbuc

Fie-a voastră-ntreagă țară,
Și de cereți vă mai dăm,
Numai dați-ne voi graiul
Neamului și se sculară
Să ne vremuiască traiul
Câți dușmani avem pe lume!
Graiul ni-l cereau anume,
Să-l lăsăm!

Dar nestrămutați strămoșii
Tot cu arma-n mâini au stat:
Au văzut și munți de oase,
Și de sânge râuri roșii,
Dar din țara lor nu-i scoase
Nici potop și nici furtună
Graiul lor de voie bună
Nu l-au dat!

Astăzi stăm și noi la pândă,
Graiul vechi să-l apărăm;
Dar pe-ascuns dușmanii cată
Să ni-l fure, să ni-l vândă.
Dacă-n vreme tulburată
Nu ne-am dat noi graiul țării,
Azi, în ziua deșteptării,
Cum să-l dăm?

STEAGUL NOSTRU

Andrei Bârseanu

Pe-al nostru steag e scris: "Unire,
Unire-n cuget și-n simțiri".
Și sub marea lui umbră
Vom înfrunța orice loviri.
Acela-n luptă grea se teme
Ce singur e rădăcitor:
Iar noi uniți în orice vreme,
Vom fi, vom fi învingători!

Am înarmat a noastră mână,
Ca să păzim un scump pământ;
Dreptatea e a lui stăpână,
Iar domn e adevărul sfânt.

Și-n cartea veșniciei scrie
Că țări și neamuri vor pieri:
Iar scumpa noastră Românie
Etern, etern va înflori!

E liber de-a pleca napoi,
Iar cine-i vânzător vândut
Să iasă dintre noi!
Eu nu mai am nimic de spus!
Voi brațele jurând le-ați pus
Pe scut! Puterea este-n voi

Și-n zei! Dar vă gândiți, eroi,
Că zeii sunt departe, sus,
Dușmanii lângă noi!

SCRISOARE

Octavian Goga

CONTESEI DE NOAILLES
NĂSC. PRINCIPESA BRÂNCOVEANU

Brâncoveanu Constantin,
Boier vechi și domn creștin...
(Cântec din bătrâni)

Îți recitesc răvașu-n franțuzește
Cu slova lui muiată-n ironie
Și, nu știu cum, un gând mă ispitește...
Mă iartă, doamnă, că ți-l spun ție...

Tu ne-ai uitat, tu din strigarea noastră
Nu știi nimic, nimic nu te doare;
Nici Dunărea nu-ți plânge la fereastră,
Nici munții mei nu pot să te-nfioare...

Portretul Anei, Contesă de Noailles,
de Philip de László (1913)

Nu ne-nțelegi nici visul, nici cuvântul,
Nici cântecul tu nu ni-l poți cunoaște...
Din țara ta ți-a mai rămas pământul,
Ai grâu în el, dar ți-ai uitat de moaște...

Abia o dat', când te chema Bizanțul,
Ai poposit la noi o clipă-două:
Verigă mândră ce te-ai rupt din lanțul
Unor vieți atât de scumpe nouă...

De-aceia azi te miri ca de-o poveste
Când cineva de rostul tău te-ntreabă,
O glumă-ți par cuvintele aceste
Și răzi de noi, odraslă basarabă...

Râzi în zadar! Trecutul ne-nfășoară
Oricât de mult l-am surghiunit din minte...
Străbunii-n noi de veci nu vor să moară
Și noi mințim, dar sângele nu minte!

Ei vin la noi... – Ș-acolo-n metropolă,
Pe malul Senei, umbra lor străbate,
Suflarea lor pătrunde sub cupola
Palatelor cu creștete bronzate...

Câți logofeți și vornici nu se schimbă
În noaptea ta cu visuri zburcimate...
Cu noi în drum doar pururi se plimbă
Un țințir de suflete uitate...

Când vei simți o jale vag-adeșe
Și-n liniștea amurgului de toamnă
Te vor fura îndemnuri nențelese,
Nu te mira: Sunt Brâncovenii, doamnă!

CRONICARII

Șt. O. Iosif

Când mă cuprinde dor adânc de țară
Și n-am pe nimeni să-mi potolească dorul,
Iau cartea unde curge sfânt izvorul
De-nțelepciune și tărie rară...

Citesc, - iar gându-mi își întoarce zborul
Spre vremi de bărbăție legendară,
De greu război și de robie-amară;
Și sufăr și mă bucur cu poporul.

Îmi cântă jalnic rostul nestatornic
A tuturor măririlor din lume,
Miron Costin, vestitul Mare Vornic;

Boier de țară, bunul Ion Niculce,
Oftând strecoară printre lacrimi glume
Din zile vechi, – și-n grai nespuse de dulce!

LIMBA NOASTRĂ

Alexandru Mateevici

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară,
Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam ce, fără veste,
S-a trezit din somn de moarte,
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre,
Roi de fulgere ce spintec
Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara.
În rostirea ei, bătrânii
Cu sudori sfințiți-au țara.

Limba noastră-i vechi izvoade,
Povestiri din alte vremuri;
Și cetindu-le-nșirate,
Te-nfiori și te cutremuri.

Limba noastră e aleasă
Să ridice slavă-n ceruri,
Să ne spuie-n hram și-acasă
Veșnicile adevăruri.

Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care-o plâng și care-o cântă,
Pe la vatra lor, țărani.

Înviați-vă dar graiul,
Ruginit de multă vreme,
Ștergeți slinul, mucigaiul
Al uitării-n care geme.

Strângeți piatra lucitoare,
Ce din soare se aprinde
Și-ți avea, în revărsare,
Un potop nou de cuvinte.

Nu veți plânge-atunci amarnic
Că vi-i limba prea săracă,
Și-ți vedea cât e de darnic
Graiul țării noastre dragă.

BUNĂ DIMINEAȚA, PRIMĂVARĂ!

Tudor Arghezi

Al Bună dimineața, Primăvară!
Iar proaspătă te-ntorci în țară,
Tu fragedă, și ea întinerită.
În țara din răspântii verzi, fii benevenită.
Te așteaptă cu cofa plină
De rouă nouă și lumină.
Te-ntâmpină-n cămașa de in și borangic,
Tivită cu chenare de iederă și spic,
Pe poale cu garoafe și cu vâpăi de mac,
De boance și crăițe și-albastre flori de ac,
Împodobită toată, de marea sărbătoare.
În așteptarea-n luncă a scumpei surioare.
Purtată-n umăr, cofa ți-o pleacă pân' la gură,
Să iei, ca-n sărutare, din ea, o sorbitură.

Băuși destule lacrimi într-altă primăvară,
Din ciutura cu sânge și-aghiazma lor amară.
Ți-au semănat în cale, aminte să-ți aduci,
Pământul cu morminte și cu păduri de cruci.
Dă-i mâna, copilandră de-a pururea fecioară,
Că vă-ntâlniți depline, acum întâia oară,
La început de vremuri, nădejdi și învieri,
Două-nfloriri de muguri și două primăveri.

ȚARA

Ion Pillat

Când una după alta iubirile de tină
Și-or desfoia obrazul în somnul meu de veci,
Când trupurile calde de dor și de lumină
Din brațe mi s-or smulge lăsându-mi-le reci,

În marea părăsire din mine și din groapă,
Sub lacătele morții eu tot voi auzi
Un freamăt lin de frunză, un murmur lung
de apă,
Tălângi suind la munte ca și în vechea zi.

Răzlețe m-or ajunge ca și odinioară
Un drum în pacea serii cu plopilor lui subțiri,
Sub sălcile boltite o strașină de moară
Și munții de zăpadă în toamna cu rodiri.

O troiță uitată, un piersic plin de floare,
Un schit tăcut, poiana cu turmele de miei,
Și pe câmpie taina apusului de soare,
Icoana țării mele din suflet nu mi-o iei.

ȚARA

Lucian Blaga

Pe dealuri se-nalță solare
podgorii albastre și sonde.
Râuri spre alte seminții
duc slava bucatelor blonde.

Țara și-a-mpins hotarele
toate până la cer.
Pajuri rotesc – minutare în veșnicul ceas –
peste câmp și oier.

Fluturând în veșminte
de culoarea șofranului,
ard fetele verii ca steaguri
în vântul și-n râsetul anului.

CÂNTEC PENTRU VIAȚA FIULUI MEU

Zaharia Stancu

Viața ta să fie numai faptă, numai faptă,
Și gura ta, azi cireasă coaptă,
Să strige pentru dreptate, pentru flămânzi,
Pentru muncitorii negri, uscați, plâpânzi.

Mâna ta, sprintenă, de zece ani,
Care acum își scrie lecția cuminte,
Să ridice spada roșie, necruțătoare, fierbinte,
Pentru izbânda neamului tău dârz de țărani.

PĂMÂNT ÎNSORIT

Horváth Imre

Mă-mprejmuiți voi, valuri de căldură,
ca pe un deal, ca pe o arătură
încinsă și fierbinte încă seara.
Acesta mi-e poporul, asta țara.
În sufletu-mi o văd în mii de fețe!
Iubesc poteca-ngustă prin fânețe,
izvorul care susură pe prund
și moara cu ecoul ei profund,
câmpia însetată-acum de ploaie,
copacul ciocănit de ghionoaie,

porumbul legănat ușor de vânt
și orice floare, orice fir plăpând.
Colinele și văile, de-asemeni,
cuptorul greu din tindă și pe semeni
care-au zidit cuptorul și-au muncit;
lampa de gaz cu licăr potolit
și masa cu ulcica de pământ,
și găștele, și caii nechezând,
și boii drumărind tăcuți și grei;
ulcioarele uitate de femei
și prunele pe ramura-ncărcată –
atâtea prune nu-s în lumea toată! –
gardul de lemn cu mii de crăpături
și porțile-ncrustate cu figuri,
și lăutarul meșter cu vioara,
cântând la horă-n sărbătoare, seara.
Mă mișcă orice doină și mă-aprinde;
iubesc și cimitirul cu morminte.
(Acolo dorm ai noștri, truditarii!)

Dar mai presus de toate, iubesc zorii
acestui timp: poporu-n libertate,
batoza mestecând în dinți bucate
și coasele-n întrecere pe luncă,
și umbra chiar a vitelor de muncă.
Femei, bărbați, mulțimea truditore,
cămeșile-asudate în spinare
și tinerii vorbind pe la ședințe
și urmele, pe mâini, de suferințe.
Mi-e dragă pacea, și cu tot poporul
lupt pentru ea și-mi apăr viitorul.
Iubesc aceste plaiuri românești,
cu soarele ce bate în ferești;
mi-s dragi și munți, și râuri, și câmpie.
Acest pământ mi-e patrie și mie!

În românește de Ioanichie Olteanu

ȚARA

Mihai Beniuc

De vrei să știi, nepoate cine-am fost,
Istoria învaț-o de rost.
Și află că mă trag din țara
Peste care luminează para
Coroanei de fier înroșit

Primăria
Municipiului Iași

14

Palatul vistiernicului Iordache
Rosetti-Roznovanu, construit după
planurile arhitectului J. Freywald,
adăpostește actualmente sediul Pri-
măriei Municipiului Iași.

Vasilian Dobos

Pe fruntea lui Doja cel vestit.
În țara ceea au zdrobit c-o roată
Pe Horea, c-a pornit flămânda gloată
Să sloboadă omul de subt jug
Și să strice blăstămatul nemeșug.
În codrii țării prin frunziș, răsună
Fluiera lui lancu cea nebună,
Pe care l-a mințit și l-a-nșelat
Mincinosul de-mpărat.
Acolo, fiecare colț de stâncă
Povestește încă
De cumplite răzvrățiri
A celor mulți, sătui de stăpâniri.
Fiecare val trecut pe piatră
Scrășnește parcă mânios și latră
Ca la un dușman ce dă târcoale
Noaptea, pe furie, prin vale.
Și unde miști, unde te duci,
Mormintele-s peste tot, și cruci,
Iar spicele din țarină, când cresc,
Sug sânge omenesc.
De aceea pâinea tăinuie virtute
Și mari puteri necunoscute,
Și apa când o bei e vie,
Cu duh și cu fiori de bătlie.
De aceea, măi nepoate, când mă-ndemn
Să scriu, îmi pare că fac semn
Cu coasa dreaptă: Înainte!
De aceea grunțuroasele-mi cuvinte
Nu-s duișii dulcege, ci porunci,
Ori arme de omor cu care-arunci
În cei ce ni s-au pus de-a curmezișul
Și-au vrut să lege-n lanțuri munții, Crișul.
Nepoate, ca să-mi fii moștean,
Eu am să-ți las o carte, două.
Dar tu să știi că-n ele-i viața nouă
Ce-a frânt și doborât-a pe dușman!

ȚARA

Nicolae Labiș

Zăpadă jucăușă s-a așternut pe țară.
Și-adună baba Iarnă troienile în clăi.
În seri cu lună rece trec sănii, parcă zboară,
Cu scârțâit de șine și zvon de zurgălăi.

Sunt negri stâlpii de telegraf și nucii,
Iar apele sub ghețuri au unde de plumb.
Rămas de astă-toamnă pe streășina ulucii,
Îngălbenit tresare strujanu-i de porumb.

Iar zările întinse îți sorb privirea parcă;
Se-adună depărtarea. Și nemișcat rămân
În bătătura țării, ca-ntr-o ogradă largă
În care împreună cu-ai mei rămân stăpân.

Îmi rostuiesc averea: furnale-n Hunedoara,
Cărbune la Petrița, pe Prahova țigăi,
Mii de păture-n care porumbul și secara
Și grânele se-ndesă în sacii mari și grei.

Iar prin păduri, cu coarnele pe spate despletite,
Am cerbii mei și țapii cei negri și țânțați;
Am urșii ce-și sug laba în hrubele tihnite,
Visând un vis sălbatic, de iarnă în Carpați.

Semn de belșug, zăpada câmpiile încarcă,
Și-i totul de-o lumină solemnă inundat.
Se-aud chemări de muncă și-i liniște și parcă
Întinderile-s albe ca sufletu-mi curat.

PĂDUREA TÂNĂRĂ

Eugen Jebeleanu

În codru-acela, niciodată
N-apune soarele, nici luna.
E o lumină triumfală,
E auroră totdeauna.

În codru-acela e lumină
Chiar când, cu ghiare rășchirate,
S-azvârle peste el furtuna
Cu bici de trăznete – și bate.

Pădure vie-a tinereții
Ce crești în țara mea, senină,
Ți-s ramurile luminate
De cei ce n-au avut lumină.

Și-n crengile-nverzite, care
De-atâta păsăret s-apeacă,
Sunt toate cântecele celor
Ce – robi – au trebuit să tacă.

Răsfrânge-ți zvelta frumusețe
În ale cerurilor lacuri:
De două ori ești mai frumoasă,
Tu, ce răsari din plâns de veacuri!

ȚĂRII MELE

Victor Tulbure

Potecile mi se aștern în cale,
Sub pașii mei noi drumuri se întind.
Mă-nalț în piscul frumuseții tale,
O, țara mea, adâncul să-ți cuprind.

De pieptul tău când lipesc obrazul,
Bătaia clipelor să o ascult,
Auzul meu îți deslușește glasul
Ce din strămoși ne vine, de demult.

Atâta soare e și-atât de bine
Sub cerul tău blajin, primenitor!
În tine m-am născut, trăiesc în tine
Și pururi de tine mi-este dor.

Te simt zvâcnind în ierburi și în muguri,
În fiecare sondă de țigăi.
Cu freacă pământului mă bucuri,
Ca pe-un copil, de mână tu mă iei.

Și-mi dăruie mie boarea primăverii,
Pe câmp îmi faci să-mi crească grâu-nalt.
Tu pâinea-mi rumenești în țestul verii,
Pe prispă îmi așterni culcușul cald.

La praznicul culesului de struguri
Îmbii cu coafe pline anii mei;
Te deslușesc și-n plopilor din amurguri,
Și-n părul dragei, și în ochii ei.
Când pleci din bărganele arșiței
Cu turmele spre munți, cântând din nai,
Unchieș mi-l dai pe baciul Mioriței
Și-mi sui poemul pe-un picior de plai.

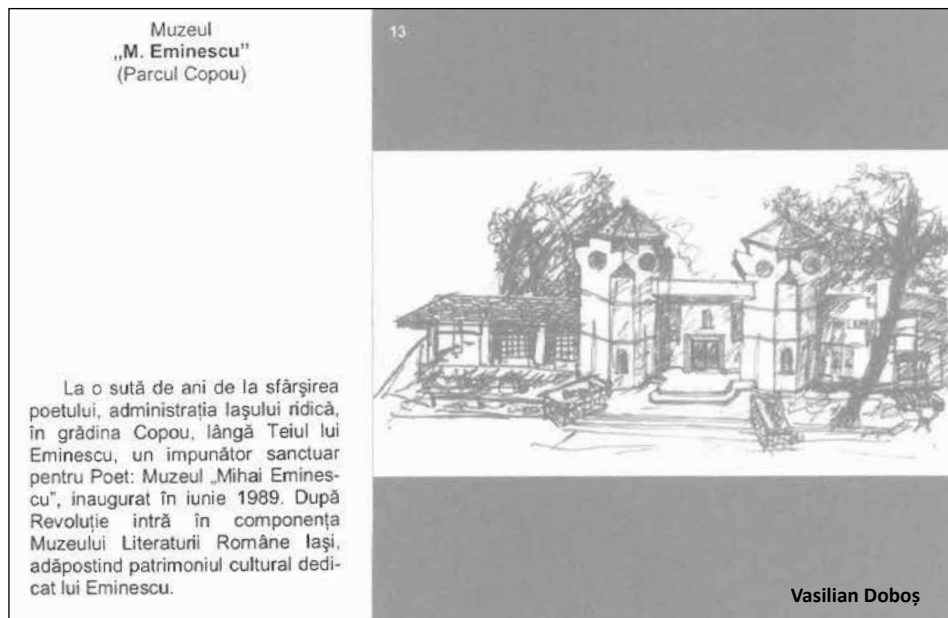
Aprinzi o stea de flăcări pe cupole,
În orice cărămidă pui un cînt,
Pe schele urci cu Meșterul Manole
Și zidul nu se surpă la pământ.
Sub colțul ierbii m-oi culca odată,
Cu holda ta m-oi contopi deplin.
O viață doar pe lume ne e dată –
Chiar de ți-o dăruie, e puțin.

Oriunde-aș fi, te întâlnesc în cale,
O, țara mea, cu tâmpile de argint!
Mă-nalț în piscul frumuseții tale,
Te apăr, și te laud, și te cânt.

PATRIA

Ion Brad

Patria e primul nostru leagăn,
Drumul până-n prag și înapoi,
Plopilor-n fața casei și-un mesteacăn
Ori un tei ce freacă în noi.

Patria e cartea de citire,
Cântecele toate scrise-n ea,
Tot ce-nveți cu dor și cu uimire,
De la firul ierbii pân-la stea.

Patria e marea și sunt munții
Care ne îndeamnă spre'nălțimi,
E lumina ochilor și-a frunții,
Tot ce înălțăm și ce iubim.

Patria e steagul pe uzină,
Flacăra de luptă, tricolor,
E cascada albă de lumină,
Arcul din trecut spre viitor.

TINERILOR

Nichita Stănescu

Tinerilor, voi suavi lungani,
existența voastră cea melodioasă
iscălește farmecul acestor ani,
pâinea parc-o face mai gustoasă.

Ce-au visat bătrânii luptători,
sângele jertfit să schimbe-o lume,
se-mplini de zece ori
și-i firesc acum ce-a fost minune.

Chipeșă, de-aceea, fantezia voastră
are-n ea un nu știu ce tulburător,
pentru crinul lunii cristalină glastră,
pusă-i la fereastră-n văzul tuturor.

Și de-aceea, poate, primăvara
mai curată-i și mai fragedă, prin ani.
Vă privește-ndrăgostită țara,
Tinerilor, voi suavi lungani.

BĂRBAȚII

Marin Sorescu

Mircea cel Bătrân îmbrăcat în zale.
Alexandru cel Bun îmbrăcat în zale.
Ștefan cel Mare îmbrăcat în zale.
Mihai Viteazul îmbrăcat în zale.
Ioan Vodă cel Cumplit îmbrăcat în zale.
Și aici, în Oltenia, Tudor Vladimirescu
Primenit și el cu zale
Peste cămașa morții.

Mie-mi vine să mă așez pe genunchii lor
Și să-i trag de mustăți
Și să-i întreb, de ce sunt toți
Îmbrăcați în zale?
Și unde tot pleacă în fiecare dimineață
Și de ce nu mai stau pe-acasă
Să se bărbiească mai des
Că, uite, bărbiile lor
Mă zgârie
Când mi-alint de ele sufletul.
Aș vrea să merg și eu cu voi, le zic,
Să văd măcar lupta de la Rovine,
Dar mă împingeți blând la o parte
Și mă lăsați în grija femeilor.
Și cum caii voștri și-au tocit pe drumuri
Până și șeile frumoase cu ciucuri,
Luați din prima biserică zidită de voi

Biblia legată în piele
Și-o puneți pe ei cu literele în jos
Să se umple de sudoarea și de sângele
Acestor locuri.
De multe ori vă întoarceți victorioși,
Și eu mă joc cu steagurile năvălitorilor
Făcând din ele corăbioare
Și dându-le drumul pe apa Dunării.
De multe ori nu vă mai întâlnesc
Și-atunci mă mir cum poate să nu se mai
întoarcă
Un om care are nevastă și mulți copii.

Brâncovene Constantine,
De ce-ți taie turcii capul
De cinci ori la rând,
O dată pentru fiecare copil al tău
Și o dată pentru tine?
Sultanul are în palat
Un coș de hârtii pentru capetele domnilor
români
Care niciodată nu se nimeresc spuse.
Dar, uite, trunchiul de pe care a fost retezată
Mândria ta de ghiaur
A rămas în picioare,
Ca un stâlp de pridvor românesc înstrăinat
La Istanbul.

Dar ce tot răsfoiesc eu cartea asta cu poze?
Mai bine să mă uit în sus,
Fiindcă cerul nostru e zugrăvit
Ca Voronețul,
Ca toată istoria românilor.
Deasupra Posadei e lupta de la Posada.
Deasupra Podului Înalt
E lupta de la Podul Înalt.
Deasupra Călugărenilor
E lupta de la Călugăreni.

Sunt bătlăii pe toți pereții,
Și în firide și ocnițe,
Pe stele e chipul încruntat al bărbaților de
demult.
Iar sus, în turla neagră,
Stă Decebal pe nori de otravă,

Bând otravă,
Și otrava prelingându-se de pe mustățile lui.

DESTIN

Cezar Baltag

Toamna când visele îmi ară
memoria c-un plug suav
și se încarcă de emoții
rotundul meu obraz moldav,

elastice aripi vrând parcă
în cerc vibrant să desfășor,
ca un arcaș îmi sprijin trupul
de arcul vârstei, gânditor.

Și brusc îmi fulgeră făptura
săgeata unei amintiri,
lăsându-mi inima de-a lungul
neînceputelor iubiri...

Și zilele-mi transfigurează
săgeata unui sentiment,
lansându-mi inima de-a lungul
destinului adolescent.

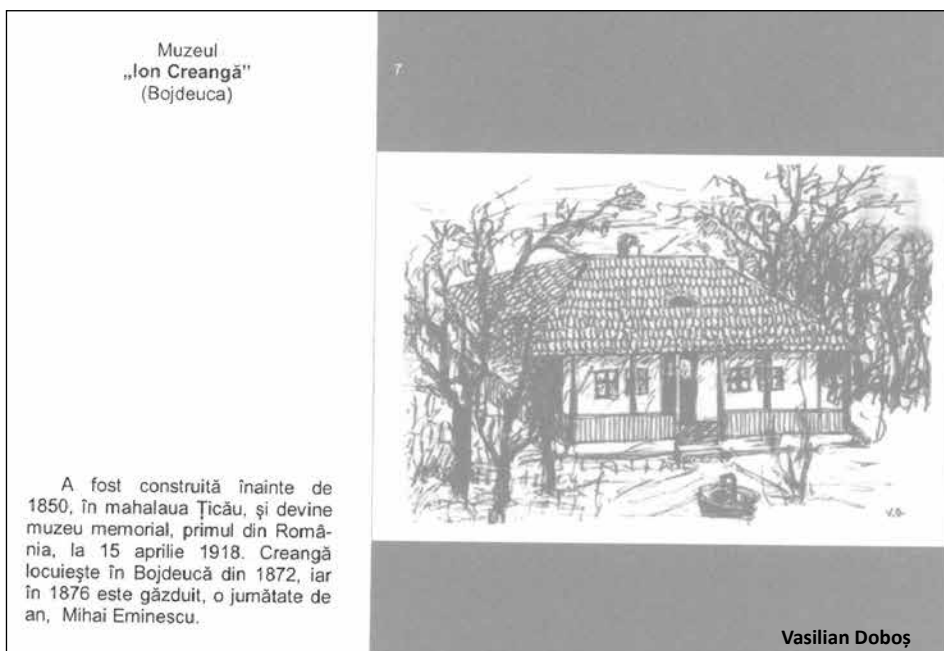
COPILĂRIE

Ana Blandiana

Din oglindă mă privea un trup firav
Cu claviatura coastelor distinctă,
Inima-apăsa pe clape grav
Și-ncerca să-apară în oglindă.

N-am văzut-o niciodată, dar știam
Ca-ntr-un joc de-a baba-oarba că-i ascunsă
(Precum inima salcâmului din geam,
Coșul pieptului de crengi o face frunză).

Mă-ntrebam de unde l-a-nvățat și dacă
E aievea cântu-i uniform,
Și ca nu cumva în somn să tacă,
Mi-era frică seara să adorm.

DAN HORGAN

Sarea, un minereu banal găsit în natură în stare liberă sub diferite forme, e cunoscută încă din paleoliticul superior drept principalul element pentru conservarea alimentelor. Carnea și peștele, atât de ușor alterabile, erau păstrate în saramură sau sărate uscat și apoi deshidratate în aer. Chiar și astăzi, pescarii, deși au congelatoare, preferă peștele sărat, sau depozitarea lui în ocne, conservantul suprem.

În Evul Mediu, comerțul cu carne sărată era o afacere de vârf, iar cine știa să obțină sarea și să conserve carnea sau peștele cu ajutorul ei, era un om prosper. Viitorul domnitor Petru Rareș fusese, în tinerețe, unul dintre aceștia. El achiziționa peștele de pe lângă Dunăre, Prut și Marea Neagră, îl săra după metode numai de el știute și îl transporta, cu căruțele, până în Polonia, acolo unde prețul era bun, iar sarmacia de Dunăre sau delicioasa păstrugă lipseau.

Importanța sării pentru comunitățile umane este binecunoscută, nu doar sub raport economic, ci și spiritual. Nevoia de sare, atât pentru oameni cât și pentru animale, a făcut ca așezările din apropierea izvoarelor și lacurilor sărate să fie mai numeroase încă din preistorie, în special în rândul populațiilor de agricultori și chiar s-au purtat războaie și s-au cucerit țări și subjugat popoare pentru a fi stăpânită.

Exploatarea sistematică a sării a început sub al patrulea împărat al Romei Ancus Marcius, prin numirea a doi cenzori denumiți „salinadores” care au introdus impozitele pe sare.

Totodată, scrieri din China ne arată că sarea se obține prin evaporarea apei sărate, ca urmare a expunerii ei la soare, fie prin fierberea apei de mare. Apa mării conține în medie 35 grame de sare la litru. Asemenea procedee de extragere

a sării marine mai sunt întâlnite și astăzi. Locuitorii Chinei erau obligați să plătească dările în sare. În Egipt sunt cunoscute cu mii de ani în urmă lacurile de sare, pe malurile cărora sarea se depunea sub formă cristalizată, urmare a evaporării sub acțiunea căldurii solare, constituindu-se în acest fel într-o chintesență a acestui mediu vital primordial, reprezentând în multe mitologii și tradiții focul eliberat în ape, respectiv esența lor.

În antichitate, una dintre formele timpurii de remunerație era sarea. Cuvântul din română salariu provine din cuvântul din latină *salarium*: „sumă de bani pentru cumpărarea sării dată soldaților, slujbașilor; soldă”; „indemnizație dată magistraților”; salariu, onorar, eventual, prin intermediul cuvântului din franceză *salaires*: salariu. Originea termenului o mai găsim într-o alocație în monedă care permitea soldaților din legiunile romane să cumpere sarea necesară conservării rației în zilele în care ea era abundentă în carne.

Statisticile ne demonstrează faptul că pe timpul sărbătorilor și în special al acelor de iarnă, consumul de sare este mai mare decât în timpul celorlalte zile. Desigur, caracterul sărbătoresc al respectivelor zile contribuie la această realitate. Sarea, indiscutabil, reprezintă capul de afiș al condimentelor alimentare, dar și al oligoelementelor, constituenți obligatorii ai alimentației umane.

Valoarea sării ține însă și de anumite aspecte simbolice ce îi revin. Dacă despre pâine, de exemplu, putem spune că întrușchipează simbolul alimentelor în general, în aceeași măsură putem spune, de asemenea, că sarea se identifică cu simbolul condimentelor, de unde și această alăturare sau cuplare a lor. Întâmpinarea oaspeților de seamă cu

pâine și sare, semn de ospitalitate, dar și de onorare a acestora, este întâlnită pe tot cuprinsul țării. Gestul s-a conservat însă ca o tradiție, și nu ca un ritual în care participanții sunt pătrunși și convinși de semnificația lui.

România este un spațiu favorizat, atât în ceea ce privește cantitatea de sare, cât și calitatea sării dispunând de peste 300 masive de sare, de calitate deosebită, ușor de exploatat, unele fiind chiar la suprafața solului, sub forma unor munți de sare situați pe ambii versanți ai Carpaților, dar și peste 3000 de izvoare și lacuri sărate (Amara, Razelm, Lacul Sărat etc.).

Zona saliferă din țara noastră este uriașă. Ea se întinde pe o fâșie lată de kilometri, care începe pe malul drept al Oltului, la Ocnele Mari, și cuprinde toată partea subcarpatică a Munteniei și Moldovei cu saline în exploatare sau închise la Doftana, Slănic Prahova, Târgu Ocna, Cacica în Bucovina. România dispune de zăcămintele bogate: numai cel de la Slănic-Prahova ar fi capabil să asigure nevoia de sare a întregii planete, pentru o perioadă de 400 de ani. În Transilvania, masivele de sare cuprind salinele de la Praid, Ocna Dejului, Ocnele Romane (azi părăsite), Turda, Ocna Mureșului și Ocna Sibiului, de asemenea părăsite. În Maramureș se află cele mai vechi saline exploatate de pe teritoriul nostru, iar în alte locuri cantități mari de sare stau neexploatare, prin lacurile sărate: la Techirghiol, lacul Ocnele Mari, Amara, Telega, Sovata. Sarea din țara noastră a fost totdeauna de calitate excepțională. Pentru puritatea sa, era foarte căutată în trecut ca și astăzi. Comerțul cu sare a fost cândva în România cam ce este astăzi comerțul cu petrol, deși cerea multă manoperă. Nu conta: manopera o depuneau ocnașii.

Încă din neolitic în curtea fiecăruia

țaran exista un bolovan de sare lins de vaca ori oaia întoarse de la câmp, asigurându-și astfel rația de sodiu cerută de organism. Au existat sălașe ale păstorilor valahi în spațiul din Nordul Mării Negre, până în Caucaz, în Peninsula Balcanică, până la Marea Egee și Marea Marmara, în Iliria și Panonia, până la Marea Adriatică, de unde primăvara turmele reveneau în Carpați. În toate spațiile circum-carpătice menționate mai sus nu există sare la suprafață, de aceea, când plecau în transumanță cu turmele de oi la iernat, ciobanii carpațici duceau cu ei, pe măgăruși, cantități suficiente de sare pentru ei și pentru animale, până-n primăvară, când reveneau în Carpați.

Dependența de sare fiind fiziologică, naturală, răspândirea populației a fost condiționată de asigurarea aprovizionării continue cu sare. Așa s-au dezvoltat străvechile drumuri ale sării care pleacă din Carpați, radial, în toate direcțiile ca o Roză a vânturilor. De-a lungul acestor drumuri au apărut noi și noi așezări omenești, din ce în ce mai depărtate de sursele de sare. Un astfel de drum pornea de la salina Slănic, trecea prin București, unde a și rămas o arteră care poartă numele Drumul Sării, traversa Dunărea și ajungea până la Bosfor.

Transportul pe distanțe din ce în ce mai mari nu era scutit de dificultăți și pericole, riscuri care trebuiau plătite. De aceea, sarea era scumpă, ajungând în unele momente, în anumite zone, monedă de schimb. Din această situație s-a născut expresia a fi prea sărat - a fi prea scump, referitor la un bun, o marfă expresie care circula în diverse limbi.

Nu există cultură în lume care să nu aibă obiceiuri și tradiții legate de sare. Este prezentă în proverbe, povești, mitologie, vorbe de duh, expresii și ritualuri

religioase.

În tradițiile românești, aceasta apare de obicei alături de pâine, ca semn al armoniei, prieteniei și ospitalității. La multe popoare întâmpinarea oaspeților se face cu pâine și sare; la arabi, gazda care oferea oaspetelui pâine și sare îi garanta implicit ocrotirea vieții și a avutului său. La ruși, la căsătorie se oferea tinerei perechi un sac cu sare și o pâine drept garanție că, dacă le vor mânca împreună, se vor cunoaște mai bine.

Sarea se găsește la baza multor superstiții, printre care cea mai cunoscută este aceea că împrăștierea ei pe masă constituie un semn rău. În antichitate, sarea era atât de greu de procurat și valoarea ei era atât de mare, încât nimeni nu-și îngăduia să o risipească. De aici superstiția populară „dacă se varsă sare, iese ceartă”. La originea ei stă probabil nevoia imperioasă de economisire, dată fiind raritatea sării în diferite părți ale lumii. Această superstiție este ilustrată în celebra „Cina cea de taină” a lui Leonardo da Vinci, unde îl vedem pe Iuda că împrăște din greșeală sare pe masă.

În poveștile lui Ion Creangă ne amintim de prostia omenească și de „drobul de sare” de pe cuptor și neuitatul „Drob de

Ispirescu, împăratul vrea să afle cum este apreciat de fetele sale: „ca mierea”, îl lingusește cea mare; „ca zahărul”, îi ține isonul cea mijlocie; „ca sarea în bucate”, spune cea mică, nemulțumindu-l pe împărat, care o alungă din ținut. După ce ajunge nora împăratului megieș, fata cea mică își poartă tatăl la masă, ospătându-l cu bucate pe care le-a „sărat” cu... miere și zahăr. Știința confirmă astăzi înțelepciunea ascunsă în vorbele aparent ciudate ale fetei: sarea reprezintă, cu adevărat, un element absolut indispensabil vieții fiziologice a omului.

În vechime, sarea era extrem de prețuită. Nu degeaba se spune, în popor, despre un om deosebit, că este precum „sarea pământului”. La modul propriu, „un grăunte de sare” face diferența dintre o mâncare bună și una fără gust, iar la modul figurat, „vorba nesărată” este vorba nelalocul ei, lipsită de „bun gust” și de bun simț. De la acest mineral derivă și numeroase zicale: în limba română – când cineva povestește fără haz înseamnă că „n-are sare”; ceva poate fi la fel de important ca „sarea în bucate”; altceva poate fi dezagreabil „ca sarea în ochi”; a spori intenționat suferința cuiva înseamnă „a turna sare pe rană”; despre cel ce face promisiuni fără acoperire se spune „că găduiește marea cu sarea”.

Abordând în continuare valențele nutritive ale sării trebuie menționat faptul că acest element mineral etichetat de către poetul satiric francez Pierre-Jean de Béranger drept zahărul săracului, este absolut necesar păstrării echilibrului volumetric ca și a echilibrului presiunii lichidelor extracelulare. Iată rațiunea pentru care un adult normoponderal trebuie să consume, după cum au demonstrat calcule de specialitate, între 1-5 grame pe zi. Cum însă o linguriță cu sare reprezintă cam 5 grame din acest produs și cum alimentele dețin și ele în structura lor o anumită cantitate de sare, ce variază de la un aliment la altul, se poate trece foarte ușor de la uz la abuz de sare.

sare în spinare/ Mălăieș în călcâieș”. Dar nu este singura exemplificare. În mai toate poveștile copilăriei eroul principal pedepsit era transformat în statuie de sare. Dar și în Biblie, se povestește despre o pedeapsă înfricoșătoare: Dumnezeu a făcut să plouă peste Sodoma și Gomora pucioasă, smoală și foc, iar locuitorii au murit în chinurile iadului. Sara, soția lui Lot, care n-a ascultat porunca Domnului și s-a întors pentru a se uita în urmă, a fost transformată într-o statuie de sare.

În basmul „Sarea în bucate” de Petre

Femei celebre

Prof. MARIA MARIN

Elena Caragiani - Stoenescu prima aviatore din România

S-a născut la 13 mai 1887 la Tecuci, unde a urmat și studiile. Este pasionată de cărțile ce prezintă expediții temerare, descoperiri geografice, zboruri cu aerostatul. Află de zborul fraților Wright din America și de zborul efectuat la 18 mai 1906 de Aurel Vlaicu lângă Paris. Se spune că într-o zi i-ar fi spus mamei: „*Vuia are meritul de a fi primul constructor și aviator român. Vom vedea cine va fi prima aviatore din țara noastră.*” În 1910 aflată la București este martoră la zborul lui Traian Vuia de pe micul aerodrom de la Cotroceni. Doi ani mai târziu, în 1912, împreună cu fostul partener de echitație, căpitan Mircea Zorileanu execută primul zbor. În 1913 își ia licența în Drept fiind prima femeie ce și-a luat licența în țară și se căsătorește cu avocatul Stoenescu. Se înscrie la Școala de pilotaj „Liga aeriană” a lui G.V. Bibescu având ca instructor pe căpitan C. Fotescu. Este prima care a solicitat înscrierea la o astfel de școală, deși părinții s-au opus. Nu se dă bătută și ia lecții cu căpitanii Nicu Capșa și Mircea Zorileanu. Se antrenează pe avioane aduse din străinătate și nu cedează nici când află că și-au pierdut viața Traian Vuia și Gheorghe Negel.

La terminarea școlii de pilotaj autoritățile refuză să-i dea actul legal care să-i ateste aptitudinile și munca depusă. De aceea, la sfârșitul anului 1913 pleacă la Paris, unde se înscrie la Școala Civilă de Aviație condusă de Roger Sommer de la Mourmelon le Grand din Champ de Chalon și susține examenul pe un avion cu dublă comandă. La 22 ianuarie 1914 obține brevetul de pilot internațional nr.159. Avea 27 de ani. 6 zile mai târziu, Federația Aeronautică Internațională consemnează emiterea brevetului și a insignei de zburătoare pentru Elena Caragiani. Era prima româncă aviatore și una din primele femei pilot din lume. Revenită în țară vrea să se angajeze drept copilot în aviația civilă, dar este refuzată. Este refuzată și atunci când a vrut să se angajeze în calitate de curier sau observator aerian. Din aceste motive se întoarce la Paris unde servește în aviația civilă franceză. În anii primului război mondial lucrează ca reporter pentru un cotidian francez și face zboruri în zona Mării Caraibelor, în Mexic, America Latină. Va fi angajată la un consorțiu de presă din Mexic și în calitate de corespondent de război realizează primele reportaje din avion din jurnalistică mondială. După intrarea României în război, Elena Caragiani revine în țară și vrea să se angajeze pilot, dar cererea nu i-a fost acceptată. Se angajează voluntară la unul din spitalele Crucii Roșii din București. Merge cu ambulanța alături de actrița Maria Ventura până aproape de linia frontului pe Neajlov și Argeș și chiar depășește zona. Când frontul se mută în Moldova revine la Tecuci, unde împreună cu sora ei organizează un punct de prim ajutor folosit ca un adevărat spital de campanie în timpul

bătăliei de la Mărășești. S-a implicat în lupta pentru unire și a fost medaliată de statul român.

A efectuat și în țară un raid pe ruta Craiova – Tecuci după care pleacă la Paris de unde va fi trimisă ca reporter în Mexic. Între 1917-1929 face reportaje în SUA, în țări din Africa și Asia, dar nu se știe dacă ele erau redactate la bordul avionului sau ca pasageră. Familia nu a avut niciun document în acest sens deoarece Elena Caragiani și-a distrus însemnările înainte de a muri. S-a îmbolnăvit de TBC și a murit în martie 1929, la 42 de ani.

Irina Constantziu - Vlasopol, prima femeie ofițer din marina comercială română

S-a născut la 9 iunie 1900 la Iași. Era fiica generalului de divizie Mihai Constantziu aflat la comanda Diviziei II Cavalerie Iași. A urmat școala primară și secundară prin diferite garnizoane, după care lucrează la o întreprindere forestieră și la o sucursală a Băncii Marmorosch Bank. În anul 1930 se căsătorește cu ofițerul în rezervă Spiridon Vlasopol. În același an obține livretul de marinar 270/1930 de la Căpitania Brăila și brevetul de ofițer navigant internațional.

După primul război mondial, datorită lipsei de fonduri, a stării precare a navelor și a imposibilității statului de a le finanța, Navigația română, Societatea Generală din Galați, Societatea Marină din Brăila își încetează activitatea. În 1930 ia ființă compania particulară de urgențe Vlasopol – Brăila condusă de Spiridon Vlasopol provenit din marina militară. Societatea închiriază vasul „Oituz” de la Serviciul Marin Român și cumpără 2 cargouri „Moldova” și „Dacia”, care navigau în Marea Mediterană, Marea Nordului, Marea Baltică, respectiv America de Sud. Irina Vlasopol se îmbarcă cu soțul ei pe vasul „Oituz” și ține contabilitatea companiei. Ziare precum „El Debate” din Montevideo, „Razon” din Argentina, „Extrabladet” din Copenhaga oferă informații elogioase la adresa Irinei Vlasopol numind-o „frumoasa Irina din România, cel mai gingaș marinar din lume”.

În tot acest timp, Irina a deprins tainele astronomiei, s-a perfecționat în arta navigației și a traversat Oceanul Atlantic până în Argentina. În 1936 divorțează de Spiridon Vlasopol. Un an mai târziu este decorată de Divizia Marinei Române pentru „dragostea cu care a îmbrățișat marea” cu medalia maritimă clasa a II-a de către regele Carol al II-lea. După 1945, suferă din cauza originii burghize și nu se poate angaja decât ca femeie de serviciu. Continuă corespondența cu Muzeul Marinei căreia i-a încredințat memoriile sale și fotografiile personale. S-a stins din viață la București în 1979.

Informațiile utilizate în redactarea materialului provin din George Marcu, Rodica Ilinca, *Dicționarul personalităților feminine din România*, Editura Meronia.

VASILIAN DOBOȘ*

19 Iunie 2016 - 63 de ani de la naștere

Prof. MIHAI LUCA

Absolvent al Colegiului Național „Gheorghe Roșca Codreanu” și licențiat în Arte Grafice al Academiei de Arte Plastice „George Enescu” din Iași se dedică studiului aprofundat și obține doctoratul în 2008 la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” cu lucrarea apărută la Editura Opera magna, „Imaginarul apocaliptic”.

Teza de doctorat este precedată la aceeași editură de o superbă lucrare „Memorii Grafice (culturale și spirituale)”, Iași, 2004 cu „Desene în tuș de Vasilian Doboș, în condiții grafice excelente care m-au determinat să mă aplec în repetate rânduri s-o mângâi și să retrăiesc, o dată cu lectura textelor, amintiri dragi din anii studenției, când hălăduiam prin Iași și vara în vacanță, oprindu-mă cu luare-aminte în șir, plin de admirație și o stare de meditație la podoabele arhitecturale ale capitalei culturale a Moldovei și a țării, surprinse de penița fermecată a artistului plastic, sensibil maestru al frumosului.”

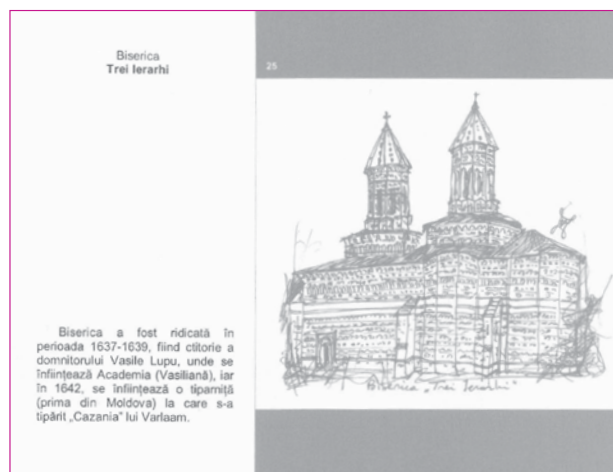
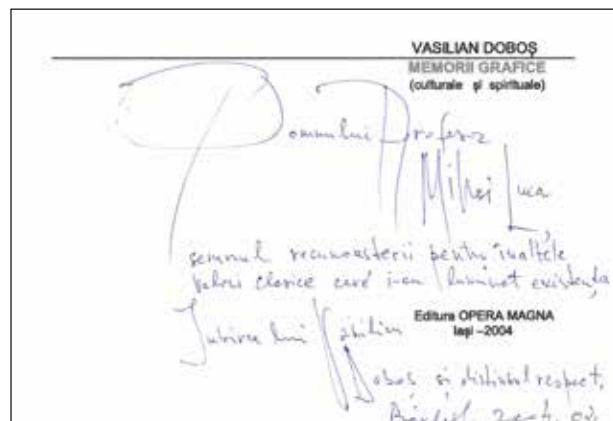
Grafica lui Vasilian Doboș este o poezie a peniței, o adevărată încântare, precum orfevrăriile lui Benvenuto Cellini, păstrând proporțiile, miniaturile sale sunt un medicament sigur pentru liniștea sufletului.

În numele unor colaborări fructuoase din cadrul Fundației Culturale „Dr. C. Teodorescu”, probabil, mi-au fost acordate autografele, atât de elogiase:

„Domnului profesor Mihai Luca

Semnul recunoașterii pentru înaltele valori clasice care i-au luminat existența. Iubirea lui Vasilian Doboș și distinsul respect, Bârlad, 2004, 02” și :

„Profesorului suprem, Mihai Luca admirația totală pentru implicarea sa în cultura Bârladului, Vasilian Doboș”.

* Material preluat din volumul *Fascinația și mirajul autografului*, Mihai Luca, Editura Sfera, Bârlad, 2016

CEL MAI PRESTIGIOS SCRITOR DE OPERE S.F. ION HOBANA*

Prof. MIHAI LUCA

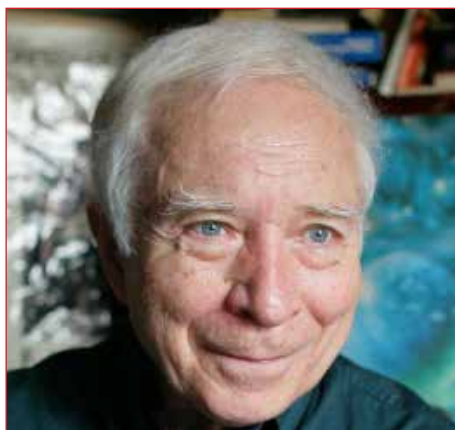
Tatăl meu, învățător, director de școală peste trei decenii și jumătate slujea în perioada anilor 1955-1967 cu aceeași constantă dăruire la Școala Primară din Pupezeni, comuna Bălășești, satul natal al magistratului Ion Mantăroșie, tatăl viitorului scriitor Ion Hobana, iar mama sa, prestigioasa profesoară de istorie Antonia (Antoneta Mantăroșie), un timp și directoare la Liceul de fete din Bârlad și, după sau înainte de a fi inspector, blonda și delicata doamnă îmi fusese și mie un an profesoară de istorie la Școala Pedagogică de Băieți.

Aștern aceste rânduri amintindu-mi cum tatăl meu cunoștea bine o bună parte a vieții magistratului, ajuns președinte de tribunal în oraș, Ion Mantăroșie, fost elev al poetului George Tutoveanu și manifestând o vocație publicistică ce ulterior se va concretiza în cadrul Academiei Bârlădene.

Aceste informații și altele le primisem de la tatăl meu în perioada când studențeam la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (1955-1960).

Unicul fiu al familiei Mantăroșie, Aurelian Mantăroșie este scriitorul Ion Hobana.

Între satele Pupezeni, Bălășești și Ciumeștii-Noi curge un pârâu numit Hobana de la care avea să-și ia pseudonimul scriitorul Ion Hobana și care, copil fiind, mergând în satul natal al tatălui

său făcea câte o modestă baie în firul firav al acestui pârâu care-l atrăgea în mod deosebit pe copil.

Din motive necunoscute, mai târziu, scriitorul nu a mai făcut referire, după câte știu, la aceste momente ale copilăriei.

Aceeași postură de slujbaş al culturii în județul Vaslui m-a norocit cu întâlniri numeroase cu scriitori din generații diferite și, firește, și cu scriitorul Ion Hobana.

În cadrul unora dintre manifestările de amploare care se organizau pentru cinstirea cărții (târguri, expoziții de carte, simpozioane...) a fost prezent și scriitorul Ion Hobana.

Am parcurs multe momente festive și-am trăit bucuria de a-l întâlni de mai multe ori.

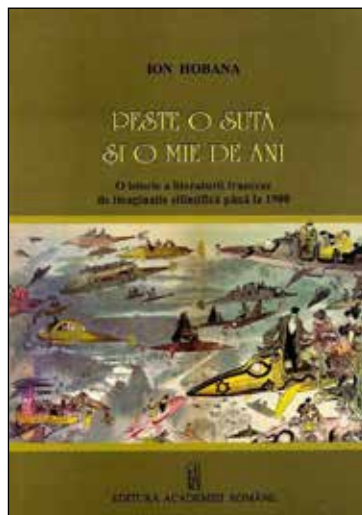
Autografele sale foarte concise, dar cu trăirea pleneră a momentelor, mai ales atunci când se afla în mediul său moldovean.

Pe pagina de titlu a cărții „20000 de pagini în căutarea lui Jules Verne” mi se adresa scurt și cu afecțiune, ca pentru doi concitadini:

„Lui Mihai Luca, împreună cu bunele sentimente bârlădene ale lui Ion Hobana, aprilie 1979”, iar opt ani mai târziu și mai edificatoare apropierea de urbea care ne leagă: „Lui Mihai, această carte și sentimentul comuniunii bârlădene al lui Ion Hobana. Mai 1988”.

Să remarcăm tonul simplu, cald, amical al scriitorului. La o altă întâlnire memorabilă la Bârlad, cu prilejul semicentenarului Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” i-am oferit o fotografie din perioada mea vasluiană pentru care s-a emoționat, manifestându-și bucuria față de gest, mai ales că în fotografie se afla împreună cu scriitorul Dorin Tudoran, în aprilie 1979, pe când acesta se mai afla în țară. Cu cinci ani în urmă, în 2011 se stingea din viață unul dintre cei mai avizați traducători ai lui Jules Verne în limba română.

* Material preluat din volumul *Fascinația și mirajul autografului*, Mihai Luca, Editura Sfera, Bârlad, 2016

Ion Hobana – un aristocrat al anticipației românești

Dialog realizat de **Traian BĂDULESCU**

- Să ne reîntoarcem la autorii care v-au marcat. Ce a urmat după Verne și J. Wells?

- În adolescență am devorat cărțile din biblioteca tatălui meu și pe cele de la "Casa Națională". Eram elev la Colegiul "Gheorghe Roșca Codreanu" din Bârlad, una dintre cele mai vechi școli din țară. A fost o perioadă fastă în privința așezării temeliilor culturii mele, cu deosebire în ceea ce privește literatura clasică, apărută până la cel de-al doilea Război Mondial.

- Cum v-ați apucat de scris science fiction?

- Începutul a fost făcut prin lucrarea mea de diplomă la Facultatea de Filologie, închinată literaturii SF. Îmi aduc aminte cu un amuzament nostalgic cum comisia în fața căreia am susținut lucrarea era un pic nedumerită, până când am ajuns la Edgar Allan Poe. Atunci fețele s-au luminat și a început o discuție însuflețită în legătură cu marele scriitor american, pe care îl cunoșteau nu ca întemeietor al genului nostru, ci ca poet, prozator, eseist... Monologul s-a transformat într-un dialog foarte interesant. Așa a început drumul meu în universul science fiction. Am spus univers pentru că SF-ul nu este numai literatură, nu este numai film... Există opere muzicale SF. "Războiul lumilor" a dat naștere unei compoziții celebre, foarte bine realizată, comentariul fiind rostit de Richard Burton. La o întâlnire de la Linz a societății World Science Fiction am asistat la un concert de muzică electronică interpretată de celebrul Isao Tomita. A fost o impresie extraordinară... Ascult cu foarte multă plăcere muzica lui Vangelis, care este o muzică de atmosferă SF, foarte evocatoare. Formații celebre, Electric Light Orchestra, Pink Floyd etc. au abordat teme ale genului. Apoi, există această extraordinară industrie a comics-urilor. Să nu uităm că Superman, cel pe care l-am văzut pe marile și pe micile ecrane, interpretat de regretatul Christopher Reeves, a fost inițial o bandă desenată. În curând, destinul cinematografic al eroului va continua de un alt interpret. Să nu uităm piesele de teatru SF. RUR a lui Karel Capek a fost jucată cu succes în foarte multe țări, inclusiv în țara noastră.

GAZETA SF
PANZIN.CLUBSF.RO ISSN 2049-3079

„Am crezut întotdeauna că Binele nu e altceva decât Frumosul în acțiune, că unul este legat strâns de celălalt și că amândouă și-ar găsi obârșia comună în natura cea bine orânduită. De aici rezultă că gustul se perfecționează prin aceleași mijloace ca și înțelepciunea și că un suflet deschis către seducția virtuților trebuie în aceeași măsură să fie sensibil la toate celelalte genuri ale Frumuseții. Ne antrenăm să vedem, așa cum ne antrenăm să simțim. Cu alte cuvinte un văz remarcabil nu e altceva decât un sentiment delicat și fin. Astfel, un pictor în fața unui peisaj sau a unui tablou frumos se extaziază pentru lucruri pe care un privitor de rând nici măcar nu le bagă în seamă. Dar câte lucruri nu sunt percepute decât grație sentimentelor, fără să ne putem explica de ce! Câte astfel de "nu știu ce" ne tot apar în care, pe care numai gustul le poate judeca! Gustul este oarecum microscopul rațiunii, întrucât o face să vadă lucrurile mici, iar câmpul său de acțiune începe acolo unde se sfârșește cel al rațiunii. Așadar, de ce anume avem nevoie pentru a-l cultiva? Să exersăm să privim după cum și simțim, să judecăm Frumosul ca pe un mod de explorare, iar Binele ca pe un sentiment.”

Noua Eloise, 1791

Fata cu cerceș de perle,
de Johannes Vermeer

Jean-Jacque Rousseau

Rembrandt - „Lecția de anatomie a
Doctorului Tulp”, 1632 - Mauritshuis,
Haga

Teatrul Mare
de la Copou

15

Teatrul Mare de la Copou a fost inaugurat la 22 decembrie 1846 și distrus, în urma unui incendiu, în 1888. Aici s-a montat primul spectacol de teatru în limba română la Iași, în 1816: „Mirtil și Hloe” de Gesner și Florian, tradus de Gh. Asachi. Tot aici, se țineau congresele didactice, la care participa și Ion Creangă.

Vasilian Dobos

DRAPEL - STEAG - FLAMURĂ

PROF. LIVIA ANDREI

Istoria Drapelului Românesc este o adevărată legendă, care începe cu Mihai Viteazul, cu Tudor Vladimirescu, cu voievodul Alexandru Ghica al Țării Românești când, în 1834, a atribuit Armatei ca steag tricolorul, cu cele 3 culori – roșu, galben și albastru – consfințirea steagului având loc prin decret în timpul Revoluției pașoptiste.

Ziua Drapelului a fost instituită pentru a marca data de 26 Iunie 1848, când guvernul a hotărât că tricolorul – roșu, galben și albastru – reprezintă steagul Țării Românești. Domnitorul Moldovei, Alexandru Ioan Cuza, după înfăptuirea la 24 ianuarie 1859 a unirii Principatelor românești Moldova și Muntenia într-un stat unitar, le-a dat tuturor românilor și un singur steag – Tricolorul. Toți românii știu că:

**„Roșu, galben și albastru,
Culori de curcubeu și astru,
Culori de țară și popor,
Culori de dragoste și dor,”**

versuri anonime ce spun mai mult decât zeci de articole ale istoricilor.

Ceea ce trebuie să știm cu adevărat este că pe 26 iunie se sărbătorește Ziua Drapelului Național, Ziua Tricolorului nostru, care trebuie instituit cum se cuvine de orice om cu suflet de român.

Mi se umplea inima de bucurie când pe unele case din Canada vedeam fluturând Tricolorul românesc. Acolo trăiau români și, chiar la mii de kilometri de țară, simțeau românește, gândeau românește, iubeau românește.

Tricolorul a fost cinstit de scriitorii noștri de-a lungul vremii. Ciprian Porumbescu scrie:

**„Trei culori cunosc pe lume
Ce le țin ca sfânt odor,
Sunt culori de-un vechi renume
Amintind de-un brav popor,”**

iar George Coșbuc îi dă replica prin poezia „Tricolorul”, pe când Grigore Vieru adăuga:

**„Trei culori și-o singură iubire
Românească,
Trei culori și-o singură vorbire
Românească!
Trei culori și-o singură credință
Românească,
Trei culori și-o singură ființă
Românească!”**

Și aș încheia cu versurile poetului Petruș ANDREI:

ONOR DRAPELULUI

Cinstim cu toții Sfânta Țară,
Că ea ni-i mamă pământească,
Și pe martiri c-o apărare
De cei ce-au vrut s-o cucerească.

Din munți la malul mării-albastre,
Aici unde se naște dorul
Cinstim drapelul țării noastre,
Purtând cu cinste Tricolorul.

Drapelu-nseamnă libertate
Pentru întreaga Românie
Și mai înseamnă și dreptate,
Fraternitate și mândrie.

Că pe drapelul Țării mele
Sunt trei culori mai dragi din toate
Albastru-i cerul plin de stele
Și setea de eternitate.

Albastru este adevărul
Ce în grădina lumii crește
Iar nu discordia cu măru
Ce lumea-ntreagă o-nvrăjbește.

Iar galbenu-i culoarea caldă
Ca o lumină aurită
A soarelui ce-n mări se scaldă
Și-a holdei care-i pârguită.

Ea e culoarea vie-a vieții
A dragostei și-a nemuririi
Și apa vie-a tinereții
De la fântâna amintirii.

Iar roșu-i sângele și focul
Ce-n suflete ni se aprinde
Când ne întoarcem iar la locul
Ce inimile ne cuprinde.

Și mai înseamnă și noblețe,
Curaj în luptă și putere
Virtute și izbânzi mărețe,
Pricepere și prevedere.

Onor drapelului cu toții
Dați astăzi ca întotdeauna
Că țării noastre patrioții
Îi pun pe frunte azi cununa.

SFÂNT DRAPEL AL ȚĂRII MELE

IFTENE CIORICIU

Sfânt drapel al țării mele,
Falnic stindard strămoșesc
Tu înalți până la stele
Mândru suflet românesc.

Scump drapel de suferință,
Steagul meu de vis și glorii
Ne-ai purtat spre biruință,
Martor ne-ai fost prin istorii.

Tu ne porți solie-n lume,
Prin tine au aflat toți
Despre al României nume
Și-al ei neam de patrioți.

Peste românească zare,
Întru neamul românesc,
Ne ești simbol și chemare,
Dor și crez dumnezeiesc.

Printre razele de soare
Strălucești precum un astru,
Prin culorile-ți regale:
Roșu, galben și albastru.

Eroii în lupte au însoțit,
Drapelul, onoarea și credința,
Murind, cu viața au plătit,
Stropind cu sânge biruința.

Drapel românesc, tricolor și sfânt
Erou al nației române
Te slăvesc în poezie și în cânt,
Te-nalț în miez de rugăciune.

Eu mă înclin, Măriei Tale,
Triumfător drapel românesc
Sufletu-mi ți-aștern în cale
Cu drag în inimă te prețuiesc.

Mândru mi-s că sunt român
Și jur pe brațu-mi de oțel,
Lupta-voi să rămân stăpân
Strângând la piept Sfântul drapel.

RECTILINIUL ȘTEFAN LUCHIAN ȘI PASIUNEA PENTRU PICTURĂ

Prof. GRUIA NOVAC

O comemorare cât un veac! Adică veselă. Deși pe 28 iunie 1916, se petrecea dintre noi CEL despre care Nicolae Grigorescu spunea, încă din 1904, «**Am în sfârșit un urmaș**», **ȘTEFAN LUCHIAN**, pictorul cu coloană vertebrală morală moștenită de la paterul său, mi se arată bonom adesea ironic și, ca un paradox, jovial, strălucitor în modestia lui și inspirator de încredere în viață.

Personal, sunt un consumator amator de pictură, avid până la saturație, obraznic și indiscret până mi se pare mie că m-am suit măcar pe gard. Asemenea senzații și stări îmi dă pictura de care, instantaneu și inconștient (sic!) mi se ... lipesc ochii. Și acum am pe rețină variantele **Anemonelor** lui Ștefan Luchian sau imaginea din **Bucătărie călugărească**, alături stând parcă Mama Mare din copilăria mea îndepărtată.

Pentru mine, marea pictură este nu cea recomandată sau vernisată de vorbăreți plătiți să pună aure pe capul unor copiatori care n-au văzut, în viața lor neîncepută, un răsărit, un apus sau măcar un curcubeu... Pentru mine, pictură e cea care mă oprește din mers și mă hipnotizează. Nu știam cine-i autorul, și mulți ani n-am știut, când am văzut într-un almanah, în 1942, **Atacul de la Smârdan**. Și-acum mă înfioară turbioanele de zăpadă și iureșul soldatului din primul plan, cu arma în cumpănire. La fel se petrece, și azi, cu picturile lui Ștefan Luchian. Ca atunci, cu tabloul lui Nicolae Grigorescu!

Cititorul ocazional poate va rămâne mirat că fac jocuri eseistice, părând când a compara, când a da sentințe virtuale (mai cu seamă declarând că sunt, și sunt, amator!), însă prefer și câte un derapaj semantic, chiar folosind pretextul Luchian, ca să-mi probez apetitul natural pentru arta cu adevărat frumoasă. Fiindcă arta frumoasă nu e cea care te gădileă epidemic, e... altceva. Tristan Tzara, de pildă, a fost poet avangardist, dadaist. Cunoscătorii însă își mai amintesc reveriile lui grafice, reprezentate în vestitul „**Cabaret Voltaire**” din fenomenalul an 1916, care arată adevărata „**La face intérieure**” a fondatorului celui mai condimentat și contestat curent modern.

Prin asta transcende banalul cotidian și ajunge astfel la a exprima ceea ce sufletele doritoare înalt caută. Și iată cum, fără a fi comparat, în materie de tehnică formală și specializată, cu Luchian, a tranșat ferm, curajos și mai ales, insolit, relația dintre el și iubitorul de artă. Asta înseamnă să fii artist autentic.

Revenind la **Ștefan Luchian**, pictorul optimist în nefericirea lui, voi spune că, dat fiind pregătirea sa serioasă și de calitate, el este coloristul de necontestat. Toți pictorii sunt colorști, mi se va replica. Așa și este, numai că Ștefan Luchian posedă o

„**calitate vibrată a culorii**”, cum afirma un bun cunoscător al artei noastre, francezul Henri Focillon, ceea ce evidențiază o tremurare aproape nebănuită a unei sensibilități care depășește firescul. Pun mărturie, dintr-un foarte lung șir alese, două excepționale

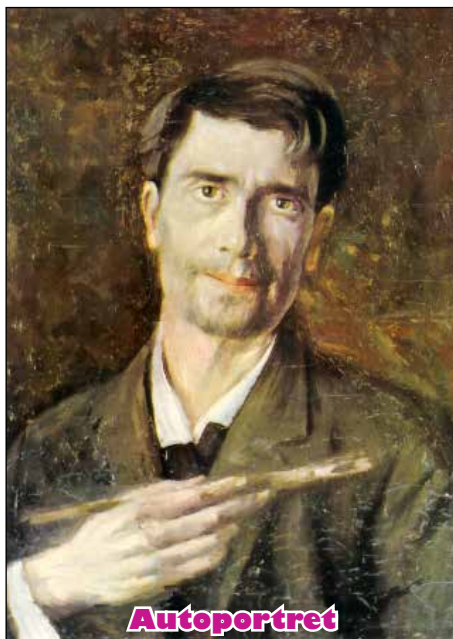
lucrări: **Safta florăreasa**, în care fizionomia serioasă, relativ calmă a tinerei femei, subliniată de doi ochi întrebători, o gură întredeschisă retoric și nări ferme presupunând răspunsuri posibile, îmi spune că pictorul știa să ne arate și culele nevăzute ale fiziologiilor umane; apoi, supun atenției **Albăstrele**, un tablou care, prin cromatica dominantă de albastru și negru, cu pete albe și galbene, totul pe un fond maroniu spre deschis, trezește simțăminte de mirări mari și dulci în fața exploziei de azur, parcă devorând vasul în care se află.

Ștefan Luchian a vibrat sincer la starea celor „**mulți și necăjiți**”. Tablourile sale sunt, de fapt, mai grăitoare, iubitorilor semnalându-le, selectiv, câteva: **Birt fără mușterii**, **Bătrân cerșetor**, **Cărbunarul**, **Spălătoreasa**, **La împărțitul porumbului** - un fel de frescă a lumii în care oamenii, acceptă parcă, din capul locului nedreptatea ce urmează să li se facă, **Florăreasa**, 1907 (episod al răscoalei), dar, mai abilit, **Lăutul**, o scenă familială plină de duioșie și realism.

Trecut prin încercări sufletești dramatice, Ștefan Luchian a înțeles altfel decât noi, cei obișnuiți, psihologia umană. Așa se și explică aplecarea lui spre trăiri intense și, nu o dată, frapante, vizibile în toată portretistica sa. Autoportretele, toate, sunt semnele unor mirări întrebătoare în care plăcerea viețuirii se îmbină cu efortul, dureros cel mai adesea, de a depăși cataractele ei. Bunătate cristică

și durere nemărturisită se simt în **Un zugrav (autoportret)** expus în 1907, un fel de imn închinat modestiei, dar și îngenuncherii în fața artei îmbrățișate conștient și dorit. Mai remarc **Moș Nicolae cobzarul**, căruia lumina frunții ascunde dorințe inaccesibile, iar privirile, aproape întunecate, neputința palpabilă de a le împlini vreodată. **Cap de țăran** definește, mi se pare, curiozitatea mirată într-un moment, cred fast din viața lui, ochii și buzele zâmbind vag dezvăluie o bucurie trecătoare. **Moș Nicolae** e gânditorul atent la clipa de acum, după cum **Profil (Laura Cocca)** e sugestiv prin adâncimea meditației susținute de mina serioasă a unui facies încercat de o suferință.

Prin pastel, o tehnică pe care Luchian a ridicat-o la înălțimea măiestriei perfecte până acum, cred, unică în pictura noastră, el și-a arătat pasiunea pentru natură, prin mulțimea **florilor** pictate cu însemnată atenție. Pictând florile, mâna lui Luchian devine febrilă în încercarea reușită de a ne releva efectul total

al acestora în prefigurarea imaginii vitale a deplinătății naturii. Celebrele și clasicele lui **Anemone** deșteaptă senzații mai dificil de cuantificat în micul univers inefabil în care ne învârtim. Alături de aceste capodopere, amintesc și altele în care culoarea capătă nuanțe aproape inexprimabile, pentru că forma e decorativă, dar expresivul e sintetic, și de aceea dens, ca în covoarele (chiar basarabene) pe care le țesea bunica mea în stative. Sufletul pictorului mi se pare a se transfera în corolele nemurite pe pânza muncită cu penelul său fermecat: **Dumitrițe, Gălbenele, Crizanteme cu mere, Scară cu flori, Albăstrele** - amintită și mai devreme, **Garoaie, Tufănele, Crizanteme în vas albastru, Trandafiri, Trandafiri albi, Crizanteme galbene, Imortele, Gura Leului, Oală cu crizanteme, Garoaie cu maci, Maci**. Mai amintim și alte pânze asemenea: **Sălciile de la Chiajna, Peisaj cu casă de țară, Lunca Ialomiței, Claie cu fân, Sălci, Iarnă la Bariera Filantropiei, Peisaj de la Moinești, Lunca de la Poduri, Peisaj, Marea Neagră la Tuzla**.

Clasările și surclasările nu au ce căuta în artă. Fiecare artist, fiecare pictor vine cu partea de contribuție proprie la creșterea patrimoniului național și consolidarea valorii acestuia.

Ștefan Luchian, prin întreaga sa operă artistică, și-a arătat propensiunea spre elementul național românesc, dar credibilitatea cu care și-a exprimat atitudinea față de specificul autohton îi conferă universalitate. Prin asta **Ștefan Luchian** este pictor modern, trecerea vremii măbind strălucirea nimbului pe care-l merită. Este și omagiul nostru, și al meu personal, pe care-l aducem acum, la rotunjirea unui secol de când nu se mai află fizic printre noi, dar simțindu-i sufletul cu care și-a durat nemuritoarea operă.

Viața lui rectilinie, exemplară, s-a conjugat perfect cu pasiunea nestăvilă pentru pictura pe care a slujit-o cu devoțiune și respect fără țarm.

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

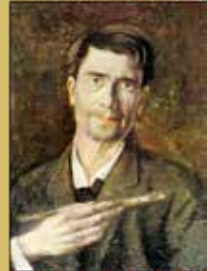

Vă invită la

CONFERINȚA

ȘTEFAN LUCHIAN
POETUL PLASTIC AL FLORILOR

„Acesta Anemone (1908), ca și Autoportretul cu pensula în mână, încep a fi considerate de specialiștii de peste tot drept unele din marile tablouri ale lumii.”
Petru Comăneșcu

Luchian
1 FEBRUARIE 1868 - 28 Iunie 1916

100 DE ANI DE LA MOARTEA PICTORULUI

Susține profesor Ghiță Cristian
Marți 28 iunie 2016, ora 10.00
Sala Alexandru Ioan Cuza

Expoziția de flori și peisaje „Armonii cromatice” a prof. Ghiță Cristian, 28 iunie 2016

ȘTEFAN LUCHIAN – POETUL PLASTIC AL FLORILOR UN CRIST AL PICTURII ROMÂNEȘTI

Prof. GHIȚĂ CRISTIAN

„Simpatice și bunule cititor – este alături de Grigorescu (despre care sper că vei fi auzit vorbindu-se în treacăt): O GLORIE A PICTURII ROMÂNEȘTI.” (Nicolae Tonitza)

„Sfânta Treime” a picturii române este alcătuită din: **Nicolae Grigorescu** (1838-1907); **Ion Andreescu** (1850-1882) și **Ștefan Luchian** (1850-1916), care au trăit și au activat la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul celui următor, perioadă de mari transformări sociale, politice, economice, culturale și religioase, atât în plan intern cât și extern, reflectate în opera celor trei mari artiști plastici.

Nicolae Grigorescu – primul și cel mai mare pictor român, s-a născut în satul Pitaru din Dâmbovița. Murindu-i tatăl, mama se mută la București, astfel că va cunoaște de mic greutățile vieții, iar ca ucenic al lui Anton Chladek, își va însuși meșteșugul care avea să-l facă celebru – pictura. La început picta iconițe, pe care le vindea în piață, la Obor, ajutând la întreținerea familiei. Se perfecționează în arta picturii bisericești, pe care o exersează împreună cu fratele său Gheorghe, la Căldărușani, Băicoi, Zamfira. Va culmina cu pictura de la Mănăstirea Agapia, unde este descoperit de Mihail Kogălniceanu, ministrul de atunci, al culturii, și trimis cu o bursă la Paris, centru cultural european și mediul propice unor mari transformări revoluționare, mai ales în cultură.

Având antecedente în familie, bunic zugrav de biserici, Grigorescu va face un salt calitativ de la „zugravii din subțire”, la plain-air-iștii (pictori în aer liber) impresionisti, atât în ce privește genurile abordate, cât mai ales în tehnică. Arzând etapele, parcurge rapid academismul osificat, pictura linsă, abordând un nou stil, realist și o nouă viziune, în tratarea picturală a suprafeței și culorii – tușe largi, luminoase, vibrante. Ajuns la Paris, face copii după picturi clasice de: Rembrandt, Delacroix, Rubens, Gericault și este influențat de contemporanii săi: Rousseau, Millet, Corot, împreună cu care va picta în satul Barbizon și în pădurea de la Fontainebleau.

Grigorescu își va forma un stil propriu, prin care se va impune, în tratarea unor teme inspirate din istoria națională: *Unirea Principatelor*, *Dragoș și zimbrul*, *Atacul de la Smârdan*, *Prizonieri turci* etc. Va excela în toate genurile: portret, peisaj, natură statică, în care se reflectă optimismul său robust și dragostea față de oameni și de frumusețile patriei, pe care le-a zugrăvit ca nimeni altul, devenind astfel un clasic al picturii românești și universale, exemplu și mentor pentru generațiile care vor urma.

Ion Andreescu – pictor introvertit, demn urmaș al lui Grigorescu, despre care mărturisea: „dacă ar fi trăit ar fi fost mai mare decât mine”.

Urmează studii clasice, dar se formează ca și Grigorescu în afara artei oficiale. Numit profesor de desen la Buzău, va lucra

intens pe diferite teme: portret, peisaj, natură statică, impunând un stil grav, o pictură densă, concentrată cu un colorit sobru, inspirat de starea socială a timpului dar și de temperamentul său. Are șansa unei burse la Paris, unde îl va întâlni pe maestrul său, Grigorescu și vor picta împreună la Barbizon, unde Grigorescu îi va face un portret.

Va face studii intense de nud, portret și personaje în costume de epocă dar și peisaje în plain-air. A realizat circa 240 de tablouri diverse, dar un destin tragic – boala secolului – ftizia (tuberculoza), va pune capăt scurtei sale existențe, de 32 de ani, în plină efervescență picturală. Opera sa, nerecunoscută postum, decât târziu, se înscrie în panteonul culturii românești prin

capodopere ca: *Stejarul*, *Iarna la Barbizon*, *Fata cu broboadă verde*, *Pădure de fagi*, *Iarna în pădure* etc.

Ștefan Luchian – un alt mare martir al picturii românești, răstignit pe altarul celei mai nobile arte, pictura, în care, după cum mărturisea: „noi privim cu ochii dar pictăm cu sufletul” și așa cum s-a dovedit în opera sa a pus foarte mult suflet, suflet pe care și l-a transpus în toate lucrările sale, dar mai ales în nemuritoarele *Anemone* și alte tablouri cu flori.

Original din Ștefăneștii Botoșanilor (s-a născut la 1 februarie 1868) de unde au izvodit: Eminescu, Nicolae Iorga, George Enescu, Luchian a stat puțin, doar până la 5 ani, deoarece tatăl său, Dumitru Luchian, ofițer de carieră, prieten cu Al. I. Cuza cu care a luptat pentru Unirea Principatelor, a fost transferat la București.

Mama, Elena Chiriacescu, provenea din Muntenia și a avut doi fii, pe Luchian și pe Anibal. Trist e că și în cazul său, ca

și al lui Grigorescu, îi decedază tatăl (26 noiembrie 1877). Mama intenționa să-l facă militar dar Luchian având înclinații spre muzică și desen, se va opune, astfel că după ce urmează cursurile gimnaziale și Liceul la „Sf. Sava” se va înscrie la Școala Națională de Arte Frumoase (urmând în paralel clasa de flaut la Conservator) unde îi avea ca maestri pe Gheorghe Tatarescu și Theodor Aman, reprezentanți ai academismului, pe care Luchian nu l-a agreat. Va termina studiile cu „medalia de bronz” pentru: *Cap de expresie* și *Studiu după natură*. Obține o bursă și timp de un an, 1889, urmează Academia de Arte Frumoase din München, unde domina clasicismul. Pe lângă studiile clasice execută copii după Rembrandt și Correggio. Revine în țară și participă cu patru lucrări la prima expoziție a societății de artă „Cercul artistic” din 1890.

În 1891 pleacă la Paris, unde în următorii ani va studia la Academia Julian. Aici, în plină efervescență spirituală, va asista la

Cap de copil

„Expoziția artiștilor independenți”, la primul „Salon al Refuzaților” și la retrospectiva Van Gogh. Sub influența lui Eduard Manet și a lui Edgar Degas va picta: *Ultima cursă de toamnă*, iar influențat de Toulouse Lautrec, lucrarea *La curse* și de Pissarro, *Bătaie cu flori, la șosea*.

La Paris va veni în contact cu mișcarea „Arta 1900” pe care însă o depășește, asimilând de la marile personalități ale postimpresionismului: Cezanne, Van Gogh, Gauguin – inovatori în tehnica picturii, dar mai ales în concepția estetică privind: structura, forma și conținutul, ceea ce se cupla pe personalitatea sa. Astfel: - de la Cezanne - reconstrucția formei, pulverizată de impresioniști, nefiind de acord nici cu cubiștii care o descompuneau; - de la Van Gogh - exprimarea prin linie și culoare a stărilor intime, sufletești, a neliniștilor psihice; - de la Gauguin - decorativismul suprafeței, iar de la foviști, prin Matisse, forța expresivă a culorii. Nu aderă la noile curente, iar durerea și angoasa, specifice expresionismului, de care a avut parte, le va suporta cu stoicism, precum Cristos pe cruce, reușind să zâmbească, uneori cu ochii în lacrimi.

Receptiv, Luchian, va prelua în mod creator și sintetic, realizând un sincretism al tuturor influențelor, formându-și un stil propriu conform sensibilității sale, în spiritul tradiției și specificului național.

Se va opune vehement artei oficiale și va intra în conflict cu mai marii zilei (Stăncescu, Mirea) care dominau prin poziția socială și vederi înguste, academice, refractari la nou și la progres.

La 9 februarie 1892, îi moare mama și se reîntoarce în țară, unde va rămâne definitiv. Răsfățat al sorții și fire boemă, la început, va epuiza repede resursele materiale provenite din familie și obligat de situație va trece la muncă pentru a-și asigura existența chiar cântând din flaut în orchestra Teatrului Național până când va pierde instrumentul. Conștient că trebuie să pună în operă tot ceea ce învățase și pentru a-și realiza idealul său de artist independent cu viziune plastică socială și umanitară, se apucă serios de lucru.

În 1893, expune lucrări în maniera lui Grigorescu: *Păstorița, Car cu boi, Fetiță cu oi*, la expoziția „Cercului artistic”.

În 1894, face parte din juriul „Expoziției artiștilor în viață” și expune *Ultima cursă de toamnă*, distinsă cu medalie, iar la „Cercul artistic”, zece lucrări noi. Se înscrie la concursul pentru o catedră de pictură la Școala de Belle-Arte din Iași, dar dându-și seama de mașinațiunile de culise se retrage.

În 1895, pictează *Safta florăreasa*, portret aproape monumental, de o predominantă expresivitate și modern ca interpretare psihologică și tratare plastică. Cu acesta începe seria portretelor dramatice ce va continua cu *Moș Nicolae cobzarul, Meșterul lăcătuș, Moșul, Alecu literatul, Hahamul din Moinești* și altele.

Om al timpului său, a fost receptiv la tot ce se întâmpla în jur și cu talentul cu care a fost înzestrat a trecut prin filtrul conștiinței sale toate căutările artistice, evenimentele vremii, necazurile și bucuriile semenilor, frumusețile patriei, reflectându-le în operele sale. Opera sa este o sinteză între tradiție și modernitate, între ceea ce au realizat înaintașii – Grigorescu, Andreescu – și noile tendințe artistice.

Artist cetățean, nu a rămas indiferent la evenimente sociale

și politice. Astfel în 1896 la „Expoziția artiștilor independenți”, inaugurată de Grigorescu, va expune patru lucrări inspirate din Războiul pentru Independență: *Sentinela de la 1877, O sentinela, Roșiorul și Curaj*.

Criticul Al. Bogdan Pitești, îl caracteriza în 1896: „...altminteri el este un gânditor, unul din cei obsedați de ideea realizării unei alte lumi, un indignat contra actualei stări de lucruri, contra acestei societăți nedrepte și apăsătoare, un refractar, un revoltat, în sfârșit, un luptător pentru libertate”

Între 1897 și 1900, asociat cu Constantin Artachino a pictat

biserici: 1897 – Tulcea, Catedrala „Sf. Nicolae”; – 1899, la Alexandria „Catedrala Sf. Alexandru” (Aici a trăit și marea lui dragoste pentru Cecilia Vasilescu, fiica primarului, care nu a fost de acord cu căsătoria lor); – 1900, București, Biserica „Sf. Treime”.

Tot împreună cu Artachino, a pictat saloanele de epocă ale lui Victor Antonescu, ministrul justiției și salonul unui vapor fluvial.

Participă curent și la expozițiile organizate în țară, iar în 1900, la „Expoziția universală” de la Paris, unde prezintă două pasteluri. În 1901 expune la Ateneu 11 lucrări, dar la vârsta de 33 de ani, grav bolnav se internează la Spitalul Pantelimon, în clinica profesorului Gheorghe Marinescu, care i-a stabilit și diagnosticul: „scleroză multiplă” – boală iremediabilă. Mărturie cutremurătoare a suferințelor îndurate este scrisoarea adresată de Luchian lui Constantin Mille, directorul ziarului „Adevărul”... „Pe lângă

paralizia picioarelor care de la șolduri în jos îmi sunt complet amorțite și în imposibilitate de a face vreo mișcare cu ele, apoi [am] încă o serie de boale care provin tot din prima. [...] Sunt aici de o lună și jumătate și nu am ajuns cel puțin nici să cobor din pat, cu toate îngrijirile distinsului profesor Marinescu [...] Cât de greu să trăiești când ești sănătos, dar încă bolnav [...] Încă nu m-am deprins cu ideea că nu pot umbla și câteodată uit și voiesc să mă dau jos din pat, și când văd că sunt țeapăn mă îngrozesc și încep să plâng [...] Un singur lucru mă întristează mai mult și acesta este că nu pot face pictura pe care am iubit-o atât de mult”.

După șase luni de spitalizare, își va reveni și la recomandarea profesorului va frecventa băile de la Govora și alte stațiuni, astfel că în perioada 1902-1909, va renaște și va fi cea mai fructuoasă.

Este îngrijit de familia Cocea Ernest, soția sa, Polina, fiind verișoară bună cu Luchian (mama ei soră cu tatăl pictorului). Aveau și trei copii: Laura-Lorica, Vintilă și Vlad, pe care, ca și Tonitza mai târziu, îi va picta, servindu-i drept modele.

Conștient de misiunea sa, își va cultiva talentul pictând în aer liber, făcând schițe în pastel și acuarele, prelucrându-le apoi în atelier, purtându-și pașii prin diferite locuri pe care le-a nemurit: Govora-1902; Filipeștii de Pădure; Constanța; Techirghiol-1903-1904; Poiana, Bărgan-1904; Brebu-1908; Moinești, Băneasa, Chiajna-1909. Au rezultat numeroase peisaje în pastel, ulei și acuarelă, pe care le-a expus: în 1902 – la „Tinerimea artistică”, unde este membru fondator; în 1903 – expoziție personală cu 39 de lucrări la Casa Assan și 13 la „Tinerimea artistică” și o expoziție personală la Ateneu împreună cu Petrescu-Găină.

În 1905 pictează *La împărțitul porumbului*, lucrare care prevestește „momentul” tragic de la 1907, reflectat și în lucrările:

Lăutul

Dijma în Moldova, Durerea, 1907, Sfârșit 1907, Conac incendiat. Ca și Octav Băncilă și alți contemporani: Al. Vlahuță, I.L. Caragiale, Șirato, Ressu, Iser, Tonitza, a luat poziție față de armata regală care a tras în țărani.

Expune 16 lucrări la „Tinerimea artistică” și la „Expoziția artiștilor în viață”. Nicolae Grigorescu este singurul care îi cumpără una din lucrări și afirmă: „Am în sfârșit un urmaș!”

De altfel și Luchian, exprimându-și admirația față de mentorul său declara: „Am învățat mai mult de la Grigorescu și prin muzeele și expozițiile din străinătate”.

Este elogiat și de Nicolae Iorga.

Perioada 1905-1909, constituie apogeul carierei sale, realizând acum cele mai de seamă lucrări: portrete, flori, peisaje. Și-a făcut 12 autoportrete, începând din 1892, la Paris în anii studiilor și până în 1910, ultimul, și în care se reflectă dramatismul existenței sale. Între acestea, cel intitulat „Un zugrav”, „cel mai reușit autoportret psihologic” (Ghidul Muzeului Luvru). A fost expus în 1907 între cele 9 lucrări la „Tinerimea artistică” și la o nouă expoziție personală la Ateneu.

În 1908 expune 12 lucrări printre care și *Anemone*. În „Tribuna” din 1 octombrie 1964, romancierul francez Jean Blot exclamă: „Anemonele lui Luchian este unul din marile tablouri ale lumii, ca și autoportretul cu pensula”.

A expus mult, a vândut puțin și ieftin, a purtat flacăra creației și a ars ca o lumânare, luminându-și drumul său și pe al altora. Suferind el însuși, i-a înțeles și pe alți suferinzi, contemporani ai săi.

A fost primul pictor care a abordat universul urban: *Mahalaua dracului, Ghereta din Filantropia, Spălătoreasa* și altele.

Din 1909, ținut în fotoliu, continuă să picteze flori și să trimită lucrări la expoziții. A fost comparat cu Dimitrie Anghel, poetul florilor, fiind considerat „Pictorul-poet al florilor” (Petre Comarnescu) sau mai recent „Poetul plastic al florilor”.

În 1912 începe să picteze *Lăutul*, ultima lucrare de dimensiuni mari, considerată a fi cântecul de lebadă al creației marelui damnat (asemeni lui Van Gogh).

În 1915, Virgil Cioflec, un vechi prieten, îl convinge pe George Enescu, care îl va vizita pe Luchian și îi va cânta. Participă pentru cea din urmă oară la o expoziție – Salonul oficial – și i se acordă medalia I.

Ultimele flori le-a pictat cu mare greutate, cu pensula legată de mână, așa cum ne mărturisește Nicolae Tonitza, un demn

urmaș al său: „I-am legat pensula de antebrațul mâinii drepte (căci boala i-a luat vigoarea degetelor) și mâna lui începe să se zbată nervos și stângaci pe suprafața pânzei și fața lui se crispa ca de durerile unei faceri, înfricoșător... Rezonanțele nebănuite de adânci, ale unui suflet încă viu, m-au impresionat până la lășitate. Am fugit din fața acestei schingiuri voite și, într-o cameră alăturată, în urma perdelelor groase, am plâns, plânsul sec al neputinței mele detestabile”.

După o îndelungată suferință, în noaptea de 27 spre 28 iunie, flacăra sufletului său s-a stins. Avea 48 de ani.

A fost înmormântat, joi 30 iunie, la cimitirul Bellu.

În „Cronica” din 3 iulie 1916, Tudor Arghezi scria: „De 15 ani sângele acestui trup în sfârșit înfrânt, se risipește zi de zi, ca o vapoare. Prometeu crucificat, de șase mii de zile, marele chinuit, căruia fatalitatea i-a dăruit o suferință feroce, demnă de geniul lui neînvins și prea curat, e un sfânt pentru glia românească și un mucenic pentru voința și răbdarea unui bărbat”.

În București, pe strada Mendeleev (aproape de Piața Amzei), găsim o placă comemorativă pe care scrie: „În această casă a trăit, a lucrat, a suferit și a murit neînțeles pictorul Ștefan Luchian (1868-1916)”.

Este membru post-mortem al Academiei Române.

Primul pictor care „pentru a marca personalitatea distinctă a artei românești în ansamblul european s-a inspirat din frescele tradiționale ale bisericilor medievale și din arta populară, conturând și simplificând planurile și aplatizând volumele” (Adina Nanu).

„Luchian aduce în problema expresiei o soluție ce pare foarte specific românească și în același timp, fiind autentică și originală asumă o valoare generală ce depășește cu mult problema locală a unei țări” (Jacques Lasaigne – Monografie, 1939).

„Întocmai ca toți marii artiști ai lumii, Luchian este un pictor profund național, înzestrat cu o întinsă știință a tuturor înfățișărilor țării, a oamenilor ei.

Vibrația în fața realităților locale este adâncă și răscolitoare și focul simțirii trezește pe a noastră, pentru a ne face să pricepem mai bine lumea în care am trăit” (Tudor Vianu).

SURSE: „Luchian” – Petru Comarnescu;
„Istoria Artei Românești” – Vasile Florea;
Internet.

Ziua Universală a lei este sărbătorită în fiecare an la 24 iunie. Comunitatea online „La Blouse Roumaine” a propus, la 21 ianuarie 2013, ia - bluză tradițională românească - drept brand de țară și a organizat, pe 24 iunie 2013, odată cu sărbătoarea de Sânziene, prima Zi Universală a lei. Evenimentul a devenit în scurt timp un eveniment global, sărbătorit pe 6 continente, în peste 50 de țări. „La Blouse Roumaine” a generat o serie de inițiative de re poziționare identitară a iei, precum și a culturii tradiționale în general.

ÎN ȚARA LUI PAPURĂ VODĂ

Av. CARMEN FRĂȚIMAN

Expresia folosită azi de conaționali pentru a defini România își are originea nu într-o legendă, ci în istoria Moldovei. „Papură Vodă” e porecla dată lui Ștefăniță Vodă, domnitorul Moldovei, sub a cărei domnie oamenii au fost nevoiți să se hrănească cu papură din pricina secetei și a foametei cumplite. Expresia o folosim astăzi ca termen de comparație a traiului nostru de zi cu zi.

De multe ori am impresia că funcționarul român nu este în slujba cetățeanului, nu este nici măcar un slujbaş al statului, ci un personaj frustrat, arogant, atotștiutor.

Funcționarul român știe tot, cunoaște tot, de la sport la agricultură, de la sănătate la educație, dar mai ales... știe drept.

De remarcat plăcerea sadică a funcționarului de la Casa de pensii de a opri sau întârzia valorificarea dreptului la pensie. Zeci de cereri de pensionare respinse cu motivații greșite, prin interpretarea și aplicarea greșită a legii.

În mod constant Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat în interesul cetățeanului contrazicând prin aceasta „experții” Caselor de pensii.

În 16 mai 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis un nou recurs în interesul legii (R.I.L.) prin care stabilește că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor punctelor 6-8 și 12 din Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.50/1990, instanțele de judecată au posibilitatea analizării și constatării pe cale judiciară, ulterior abrogării acestui act normativ, a încadrării muncii prestate în perioada 18 martie 1969 – 1 aprilie 2001, după caz în grupele I și a II-a de muncă.

Tot în aceeași zi s-a pronunțat și o dezlegare asupra unei chestiuni de drept stabilindu-se că acțiunile și constatarea dreptului la încadrarea în grupe de muncă conform dispozițiilor Ordinului 50/1990 sunt imprescriptibile (pot fi făcute oricând).

Acestea fiind zise așteptăm cu interes noile interpretări date de mințile odihnite din sistem.

Regrete

RAFAEL-TUDOR LUPĂȘCU

Neliniștea ce mă cuprinde,
Atunci când mă gândesc la tine,
Mă face să tresar, s-aprind
Un sentiment ciudat în mine.

Dulce-amintire de demult,
Vrăjit priveam la chipul tău.
Îmi spuneai să nu te uit,
Iar eu uitam de tot ce-i rău.

Poate că te iubeam sau nu,
În mintea mea rămâi doar tu.
Azi, din amintiri trăiesc
Și doar pe tine te iubesc.

În viață când îți ceri iertare
De multe ori e în zadar.
Cum să fac, iubito, oare,
Să nu mai simt gustul amar?

Gustul amar ce mi-a rămas
În suflet, inimă și-n glas.
Azi, am aceleași sentimente,
Dar am și mii de regrete.

Matisse - *La blouse roumaine*. În aprilie 1940, în hotelul „Regina” din Nisa, Henri Matisse termina de pictat „La blouse roumaine”. Pictorul lucra la acest tablou din noiembrie 1939. Ca inspirație i-a servit colecția de ii românești care i-a fost făcută cadou de pictorul Theodor Pallady.

*„Tu spui că-ți place ploaia,
dar când plouă deschizi umbrela,
spui că iubești soarele,
dar când el strălucește alergi la umbră,
spui că iubești vântul,
dar când începe să sufle închizi geamurile.
De aceea mie mi-e teamă când îmi spui că mă iubești!”*

(Bob Marley)

Am alergat prin ploaie... - un gând liber, independent de reguli... -

OANA ROTARU

Clasa a IX-a Colegiul Național „Gh. Roșca-Codreanu”

Am ieșit pe poarta liceului, era joi. Căldura dimineții era acum lipsită de lumina soarelui, iar griul cerului părea o punte în care ochii se întâlneau cu sublima claritate a recunoștinței față de ceea ce iubesc. M-am îndreptat spre trotuarul ce încă rezistă în ciuda tinereții noastre fără limite și uneori, puțin cam exagerată. Aerul era tare, iar atmosfera parcă nu se putea decide, să izbucnească sau să ne mai țină în misterul cerului de argint?

Am simțit o picătură de ploaie pe obrazul drept, se simțea ca propria-mi lacrimă, dar care nu durea, ci mă liniștea. Am întins mâinile să pot simți și alte picături de ploaie. (Așa face omul, când are, vrea mai mult, când nu are, spune că nu este bun.) În jurul meu, pașii se grăbeau într-un ritm alert, „Să nu cumva să ne prindă ploaia”.

Sunt în fața casei. Picăturile sunt din ce în ce mai dese și parcă mă copleșesc. Deși mai am doi pași și intru în casă, aștept. Simțeam că nu se terminase, învăluirea ploii asupra mea, simțeam că nu m-a cuprins cu toată ființa. Ea a fost ca un El ce trebuia să fie până la sfârșit, să mă iubească și să mă alinte. L-am lăsat să mă ia. Am început să alerg, să-L simt cu totul. Am fugit cu El, nu de El, și am deschis ochii larg. Pentru prima dată nu m-am mai ascuns de ceea ce iubeam. Eram din ce în ce mai udă, atinsă de apa cerului, dar nu mă mai răceam. Eram caldă și încălzită de alegerea mea.

Plouă. Acum da, chiar plouă. Am ajuns în gara orașului. Niciodată nu am mai văzut-o atât de pustie, parcă nici trenurile nu circulă pe ploaie. Am ridicat

privirea, mi-am dat jos ochelarii intimidați de lumină. Am ridicat brațele de parcă aș fi încercat să zbor. Am închis ochii și am simțit. Așa se simte când lecția pe care o primești îți oferă până și un test final pe care fie îl treci, fie îl repeți, până înveți. Am iubit și am fost iubită. Visezi să dansezi în ploaie, dar nu ai curaj să o faci, așa-i? Cine ar mai face asta?

Am ales să iubesc ceea ce mi s-a oferit, să iubesc până la capăt, fără jumătăți de

acceptți, fie că te poate uda, fie că te poate încuraja să mergi mai repede înainte, fie că te motivează să privești cerul și să vezi ce ai pierdut până atunci, fie că poate nu te cuprinde în întregime, dar în ființă cu siguranță o poate face. Și dacă iubești, iubește cu totul! Simte și fă să te simtă! Stai, dar nu uita că deși două picături de apă staționează în două locuri diferite, ele vor ajunge în cele din urmă în același

măsură. Am trăit fiecare clipă. Nu m-am crispat, nu am refuzat să mă simt bine. Am zâmbit, udă, din cap până în picioare, am zâmbit cu sufletul și cu ochii.

Îmi dau seama că atunci când iubești, și recunoști pentru tine că iubești, o

loc de unde au venit, se vor reîntâlni, și își vor continua misiunea, intrând și în alte suflete, așa cum au făcut cu al meu. Dacă mă voi mai întâlni cu ploaia mea? Nu știu, dar ce știu sigur este că la următoarea ploaie îmi voi lua pantofii de dans cu mine!

Sculptor român de renume mondial, născut la Bârlad, pe 28 iunie 1922, intrat în eternitate la 12 iunie 2012, la București.

A urmat cursurile unei școli primare din Bârlad și o parte a celor secundare, pe care le termină în Galați. Ulterior, a frecventat cursurile Școlii de Belle Arte din București (1941-1945), la clasa lui Corneliu Medrea.

A funcționat ca profesor de desen și caligrafie la școlile din Bârlad: Liceul „Gheorghe Roșca Codreanu”, „Liceul Comercial de băieți”, „Liceul Industrial de băieți”.

Între 1954 – 1956 a lucrat la Iași, ocupându-se cu restaurarea unor monumente istorice din localitate. Începând cu anul 1948, participă cu lucrări de sculptură la expoziții anuale și bienale. În 1956, când a devenit membru al Uniunii Artiștilor Plastici, s-a mutat în București.

A participat la expoziții din Budapesta, Odense, Roma, San Marino, Napoli, Belgrad, Paris, Sao Paolo, New York, Ankara, Washington, Sevilla, Miami. Are o colecție muzeală, care-i poartă numele, la Contess Madelaine din New York.

În 1992, s-a creat Fundația „Marcel Guguianu”, demarându-se lucrările pentru Complexul muzeal „Marcel Guguianu”, în zona centrală a orașului Bârlad, vis-a-vis de Muzeul „Vasile Pârvan”, care adăpostește impresionanta sa creație artistică în domeniul sculpturii.

În semn de adâncă prețuire față de elevul său, conducerea liceului în care Marcel Guguianu a învățat și predat a hotărât ca liceul să se numească *Colegiul Tehnic „Marcel Guguianu”*, Zorleni.

„Vrăjit, când de unduirea caldă a marmorei, când de incandescența scilpitoare a bronzului”, așa cum spunea un alt mare sculptor român, Ion Irimescu, a creat o imensă și valoroasă colecție de statui având ca temă femeia, căreia îi șlefuește îndelung formele, devenind suplă asemenea plantelor în plină creștere.

Opere reprezentative:

- *Grup statuar Tinerețe* - statuie monumentală în bronz, Fântâna din fața corpului B al Universității din Iași, România (1959)
- *Dalila* - figură monumentală în bronz, Muzeul în aer liber, Arandelovac, Iugoslavia
- *Auroră și amurg* - figuri în marmură, Teatrul Național din București, România
- *Timpul și Clio* - marmură monumentală, Iugoslavia
- *Neutralitate* - statuie în marmură, San Marino
- *Selene* - marmură, colecție de stat, România
- *Antineea* - marmură monumentală, colecție particulară, Canada
- *Meditație* - marmură, colecție de stat, România
- *Salomeea* - figură monumentală în marmură, Belgrad, Iugoslavia
- *Dalila* - figură monumentală în marmură, Paris, Franța

- *Pietà* - figură monumentală în marmură, România
- *Victorie* - figură monumentală în bronz, Iași, România
- *In memorarum* - marmură monumentală, colecție de stat, România
- *Maternitate* - marmură monumentală, colecție de stat, România
- *Armonie* - marmură, colecție particulară, Viena, Austria
- *Extaz* - marmură monumentală, colecție particulară,

București, România

- *Eminescu* - bust bronz monumental, Focșani, România
- *Nostalgie* - bronz, colecție particulară, România
- *Ciocârlia* - bronz, colecție particulară, New York, SUA
- *Clio* - marmură monumentală, Copenhaga, Danemarca
- *Ciocârlia* - bronz, Fundația „John F. Kennedy”, Washington, SUA
- *Luchian* - piatră monumentală, Botoșani, România
- *Eminescu* - bust monumental, Cernăuți
- *Aurora* - nud monumental, marmură, New York, SUA
- *Tors* - bronz monumental, Președinția Republicii Ungaria
- *Concorde* - marmură, Miami, SUA
- *Pietà* - bronz, Muzeul Bruckental, Sibiu, România
- *Luchian* - statuie bronz, Muzeul Craiova, România
- *Clio* - marmură monumentală, colecție particulară, New York, SUA
- *Nostalgie* - marmură monumentală, colecție particulară, New York, SUA
- *Remember* - bronz, colecție particulară, Buenos Aires, Argentina
- *Iudith* - marmură monumentală, colecție particulară, Miami, SUA
- *Selen* - tors marmură, Pinacoteca INTELSAT, Washington, SUA

* Material preluat din revista Școlii Gimnaziale „George Tutoveanu”, „Aripi de lumină”, nr.12/2016.

Pavilionul Muzeal "Marcel Guguianu"

Recital cameral instrumental

26 iunie 2016, ora 12,00

sustinut de: LILIANA IACOBESCU (PIAN), RADU ROPOTAN (VIOARĂ)

- C. Debussy - Vals - La plus que lente
- L. van Beethoven - Sonata pentru vioară și pian no.7 în do minor op. 30 no. 2
Allegro con brio
Adagio cantabile
Scherzo
Finale
- E. Elgar - Salut d'amour op. 12
- G. Enescu - Sonata pentru vioară și pian no. 2 op. 6 în fa minor
Assez mouvemente
Tranquille
Vif
- C. Saint-Saens - Introducere și Rondo Capriccioso op.28

Comemorare Marcel Guguianu, 26 iunie 2016

Lolita

Președintele C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, Mihai Nicolaie, a fost prezent alături de membrii asociației la comemorare.

Mircea Mamalaucă, directorul Muzeului „Vasile Pârvan”, organizatorul manifestării, alături de Liliana Iacobescu și Radu Ropotan, protagoniștii concertului omagial.

Personalități ale muzicii

PIOTR ILICI CEAIKOVSKI, creatorul Baletului Rus (2)

Piotr Illici Ceaikovski face parte din creatorii Școlii naționale de muzică ruse alături de M.I. Glinka, N.R. Korsarov, Al. Borodin, M.P. Musorgski și alții ale căror creații muzicale au fost inspirate din folclorul rus, care aveau drept scop satirizarea și biciuirea regimului feudal. Creația muzicală a lui Ceaikovski cuprinde : simfonii, concerte pentru pian și vioară, cel mai renumit fiind „Concertul nr.1 pentru pian și orchestră”, muzică de cameră, suite, opere - „EVGHENI ONEGHIN”, „DAMA DE PICĂ”, „IOLANTA” - el rămânând însă în istoria muzicii universale prin muzica la baletele „Lacul Lebedelor”, „Frumoasa din Pădurea Adormită” și „Spărgătorul de nuci”.

Iată pe scurt povestea celor 3 baletе:

► **Baletul „LACUL LEBEDELOR”** - este primul balet prezentat în 1877 pe scena teatrului „Bașoi” din Moscova. El povestește aventura tânărului principe Siegfried care s-a îndrăgostit de Odette, o prințesă care a fost transformată în lebdă de un vrăjitor rău. Ea nu-și putea lua înfățișarea umană decât între miezul nopții și zorii zilei, când explica prințului că e sortită să rămână așa (lebdă) până când un om o va ajuta, jurându-i dragoste

eternă. Fascinat de frumusețea ei, prințul îi promite că o va ajuta. La împlinirea vârstei de 21 de ani, prințul e înșelat de același vrăjitor care îi prezintă pe propria sa fiică, Odile (lebdă neagră), ca fiind Odette, făcându-l să-i jure acesteia dragoste eternă. Când prințul își dă seama de greșala sa, se întoarce pe lac, luptându-se cu vrăjitorul pentru a-i distruge puterile malefice. Astfel, Siegfried și Odette pot să se căsătorească și să trăiască fericiți împreună pentru totdeauna.

► **Baletul „FRUMOASA DIN PĂDUREA ADORMITĂ”** este prezentat în 1890 la teatrul „MARIGINSKI” din Sankt Petersburg. Povestea o prezintă pe prințesa AURORA care, la naștere, este victima unei vrăji făcută de zâna cea rea, CARABOSSE și care spune că prințesa

va muri înțepându-se într-un fus când va împlini 16 ani. Totuși, zâna LILIAC, nașa sa, poate reduce parțial blestemul, schimbând moartea într-un somn profund care va dura 100 de ani, până când fata va primi un sărut de dragoste de la un prinț. Într-adevăr, la 16 ani AURORA se înțeapă și adoarme. Zâna LILIAC îi face pe toți ai săi să adoarmă pentru a nu se întrista. Timpul trece, iar zâna cea bună face ca prințul FLORIMOND, moștenitorul regatului vecin, să treacă, urmărind un cerb, pe la castel și să o vadă pe AURORA dormind în

Prof. NECULAI GHEȚĂU

Motto: „Atât în Rusia unde s-a născut, cât și în altă parte a lumii, muzica lui Ceaikovski este cel mai frumos limbaj pe care îl pot adopta sentimentele pentru a-și exprima intensitatea.”

patul său. Se îndrăgostește de ea, o sărută, iar ea se trezește. Se trezesc și părinții săi și totul se termină în mod fericit, prințul și Aurora se căsătoresc iubindu-se pentru totdeauna.

► **Baletul „SPĂRGĂTORUL DE NUCI”** este prezentat la 18 decembrie 1892 la același teatru din Petersburg. Este povestea unei tinere fete CLARA și a unui obiect - un spărgător de nuci - pe care îl primește în dar de Crăciun. Într-un vis Clara îl vede pe regele Șoarecilor care încearcă s-o răpească. Prințând viață, spărgătorul de nuci, împreună cu ea însăși luptă împotriva șoarecilor, câștigând bătălia. Spărgătorul de nuci se transformă într-un prinț care o ia într-o minunată călătorie prin ținuturi de poveste unde trăiesc mari și frumoase aventuri. Clara se trezește și își dă seama că totul n-a fost decât un frumos vis.

Ca și „Concertul pentru pian și orchestră”, care a fost una din piesele de muzică clasică cele mai des prezentate, baletul „Spărgătorul de Nuci” a fost prezentat de marile orașe din lumea întreagă și mai ales în perioada vacanțelor.

Referindu-ne la personalitatea lui Ceaikovski, el nu a fost prețuit în Europa, dar niciun alt compozitor n-a compus atâta muzică clasică de un atât de mare succes, el fiind demn de o prețuire universală.

Pe când compunea ultima sa lucrare, Simfonia a 6^a „Patetica”, a afirmat: „această simfonie reflectă toate visele mele, tot sufletul meu...” Ea reflectă cu intensitate un adânc sentiment de regret și disperare, ca și cum compozitorul ar fi vrut să-și amintească dragostea pierdută și să o readucă la viață.

Ceaikovski va trăi pentru totdeauna prin muzica sa.

Bibliografie

„Istoria muzicii universale”, capitolul „Compozitorii Școlii Naționale Ruse”.

Petruleana (I)

Educator TEODORA COSTEA CAZACU
sucursala Șuletea

Dedicat scumpei Valentina – Maria,
venită pe lume la Moșii de vară, 18 iunie 2016

Strașnică iarnă mai trecuse peste satul pitit printre dealurile îmbătrânite ale Fălciului! Troienele uriașe și viscoalele nesfârșite acoperiseră case și garduri și drumuri, de nu mai știai dacă te afli pe o așezare omenească sau pe un câmp pustiu... Flăcăii mai năstrușnici ieșiseră din tunelurile de zăpadă, croindu-și pârtie peste acoperișurile caselor încremenite sub povara albă.

-Băi, am dat de băgeacul casei parohiale! strigă tânărul tractorist Nicu Mocanu, către ceilalți amici, bine chercheliți la acea oră.

-Păcat că n-ai dat de cârciuma lui Anton Toma, spuse Neculai Ciobotaru.

-Măcar ne putem orienta pe unde s-o luăm spre crâșmă, râse Tudorel, unul dintre tractoriștii venetici, ajunși cu convoiul de tractoare dinspre Bărăgan, încă de pe la mijlocul toamnei, pentru lucrările agricole de sezon, în această zonă a Moldovei.

Cum iarna a căzut timpuriu și cum vremea nu le-a îngăduit să termine lucrările în câmp, tractoarele au iernat în diferite sate din zona Fălciu, iar tractoriștilor li s-a asigurat cazare în barăci și masă în internatul școlii, până ce arăturile ar fi putut să fie reluate. Colectivizarea era în toi în acel an 1951, așa că ordinele „de sus” erau respectate cu strictețe, în ce privește agricultura mecanizată.

Prinși de iarna grea pe meleaguri îndepărtate, mulți dintre tinerii tractoriști s-au „aclimatizat” locului, împlinindu-și destine, căsătorindu-se cu fete băștinașe, sau pur și simplu trăind laolaltă, adaptându-se „din mers” la viața, obiceiurile și datinile locale, conviețuind împreună cu tinerii acelei zone, participând la șezătorile, horele și balurile, la petrecerile tinerești, legând prietenii durabile...

Părea că primăvara nu se va mai ivi, că pământul se va sfârși, căci mulți săteni mai muriseră și-n iarna aceea. Când, în sfârșit veni luna martie, oamenii începură să-și reia treburile de acolo de unde le lăsaseră la sfârșitul toamnei, iar forfota se întetea atât în vatra satului cât și în împrejurimi și totul reveni la armonia perfectă între om și natură, ca întotdeauna.

Frăsâna, văduvă de război, de lângă primărie își trimise fetele pe ogor, la marginea Jigăliei spre Peicani, unde era depozitat gunoiul de grajd, în grămăjoare, de-a lungul

și de-a latul gliei, încă de astă toamnă.

-Luați o furcă și o greblă din bățătura lui frate-miu Vasile și împrăștiați gunoiul peste toată tarlaua. Nu vă zbunguiți, nu pierdeți timpul de pomană și nu faceți treabă de mântuială! Nu veniți acasă până nu terminați totul acolo!

Cele două fete, Natalița și Ruxanda, trebuiau să ia în serios orice poruncă a mamei, că de altfel aveau de-a face cu ea... Rămăsă văduvă de tânără, Frăsâna își crescuse copiii cu asprime ca nu cumva să-i scape de sub control. Cele mai multe băți le încasase Ruxanda, fiind fata ei mai mare. Acestea i se părea că sora mai mică e prea veselă când ea „o fura” de la mamă-sa și nu după multă vreme o îngrămădea pe sora mai mică dându-i dupaci până se sătura. Traian, primul născut al familiei plecase de acasă la ucenicie la Iași, pentru cizmărie, în-deletnicire pe care o practicase și tatăl cât trăise. De altfel tatălui i se spunea „Vasile Petrea” Ciobotarul”.

Mai alergând, mai cântând, fetele ajunseră repede pe tarla și se apucară serios de treabă. În vecinătatea ogorului lor se auzea bârâitul unui tractor, la care tractoristul tot meșterea de zor.

-Hei, fetișoară, se auzi Natalița strigată de tânăr, în timp ce înainta cu ulciorul cu apă pe cărarea dinspre izvor: Dă-mi și mie un strop de apă proaspătă. Fata se abătu spre flăcău, dar când ridică ochii spre el, o bufni râsul, văzându-i chipul mânjit de ulei și motorină.

-Dă-mi din cabină, dacă vrei, săpunul, ștergarul și gamela cu apă clocită și toarnă-mi să mă curăț... Cât zăbovi fata acolo, tânărul îi puse o mulțime de întrebări, din care află destule lucruri despre fete.

-Ești cu sora ta? Câți ani aveți? Cum vă cheamă? De-a cui sunteți din sat? Ieșiți duminică la horă și la bal? Eu sunt Tudorel Cozma, tractorist venit din Bărăgan. Mă trag dintr-un sat brăilean... Poate ne vedem la „Joia tineretului”...

Când ajunse la ogor, Ruxanda o luă la rost pentru că întârziase. Munca aceasta era istovitoare pentru fete, iar soarele se grăbea să coboare spre asfințit. După ce Tudorel termină cu aratul, se îndreptă către fete și luând grebla din mâna Nataliței, ajută la încheierea împrăștierii gunoiului, apoi le trimise pe fete cu bagajul cu tot la capătul

ogorului și el porni tractorul dând câteva brazde și-n bucata de pământ a fetelor.

-Vă prinde noaptea pe drum până ajungeți în sat. Urcați în cabină cu mine. Vă duc eu acasă.

Ajunseră pe înnoptate acasă, cât mai zăboviră și pe la moșul lor, Vasile. Tudorel oprise tractorul în fața prăvăliei lui Anton Toma și la adăpostul întunericii mai întârzie la vorbă cu fetele. Pusese ochii pe Ruxanda și-i ceru să se întâlnească la horă în sat duminica următoare. Ruxanda însă nu-i promisese nimic, nici măcar nu-i spuse că în afară de șezători, unde fetele mergeau cu lucrul, mama lor nu le lăsa să meargă nicăieri.

Atât fusese! O strângere de mână și toți florii din lume îi străfulgeraseră pe amândoi. Din acea clipă băiatul nu-și mai dori nimic altceva, decât s-o întâlnească pe fată, fie măcar și întâmplător. Dar lucrul acesta nu se întâmplă.

Fetele Frăsânei erau recunoscute în sat ca pricepute la orice fel de lucru manual: împletit, croșetat, țesut covoare și cuverturi etc. Unde munca era mai grea și mai migăloasă, acolo își băgau ele capul. Neveditul cerea multă pricepere și concentrare, iar cine stăpânea această capacitate era foarte apreciată și bine plătită.

-Ruxandă, zise într-o dimineață Tasia lui Mihalache, te cheamă doamna Draga Rășcanu să vii la nevedit mâine. O să te plătească bine.

Asta a fost tot! Atrasă într-o cursă,

Și viața noastră

Ruxanda se pomeni încuiată într-o cameră împreună cu Tudorel, în casa Tasiei. Fratele ei, Gheorghe, pusese la cale această mârșăvie împreună cu flăcăul îndrăgostit. Ruxanda crezuse că e o glumă, că e doar o simplă întâmplare, o întâlnire între o fată și un băiat. Înfrântă, îngenunchată, învinsă, fata se închise în sine și nu pomeni nimănui despre această întâmplare gravă. Tudorel, zadarnic își mai purta pașii nopțile pe la poarta Ruxandei, sperând s-o mai întâlnească, pentru că așa nu se mai întâmplă în veci, iar peste o săptămână plecară și convoaiele de tractoare cu tractoriști cu tot către Insula Mare a Brăilei, la sute de kilometri depărtare încheindu-se un prim capitol din viața tinerei și nefericitei Ruxanda...

Oricâte scrisori i-a trimis Tudorel fetei, aceasta nu i-a răspuns niciodată, ba, mai mult de atât, vorbind despre scrisorile lui Tudorel, cu sora sa, Ruxanda jubila că „l-a păcălit și de astă dată pe băiat”, nerăspunzându-i la scrisoare. Ce-o fi fost în mintea ei, de nu realiza că, de fapt, cea păcălită fusese doar ea, nimeni nu știa. Poate că nici nu realiza bine că e însărcinată, poate că nici nu-i venea să creadă așa ceva, poate că fiind copleșită de rușine, considera că nu mai era nimic de făcut, decât să se lase în voia sorții: „Fie ce-o fi...”

Se rostogoli peste lume o nouă iarnă grea – 1952. Începutul lui decembrie adusesese ninsoarea abundentă, crivățul și poleiul, pe toate acestea deodată. La ceas de seară, Frăsâna înainta cu mare greutate prin vântul hain și peste ghețușul oglinzii, având inima cât un purice, către crâșma lui Mănlache,

Constantin Daniel Rosenthal,
România revoluționară, 1850,
Muzeul Național de Artă al României

unde Traian, fiul ei se cinstea cu alți tineri din sat. Venise de curând din Hunedoara, unde lucra cizmărie și cum flăcăii roiau în jurul lui, poftindu-l la tot felul de chermeze, Trăienică dădea tot mai rar pe acasă serile!

-Traiene, strigă mama din ușa crâșmei, hai repede acasă că moare Ruxanda! izbucni disperată femeia. Trebuie s-o duci cu sania la dispensar! Moare fata!

Până acasă, Traian se desmeticise de-a binelea din băutură. O găsisse pe fată tăvălindu-se pe jos, bolborosind cuvinte fără noimă. Frăsâna o înfășură în berata ei de lână, apoi o suiră pe sanie.

-Rămâi mamă, acasă. Stai liniștită și întreține focul în sobă până ne întoarcem noi. Merge Natalița cu mine.

Drumul spre dispensar fusese anevoios. Ruxanda se zvârlolisese în dureri cumplite, înăbușându-și cu greu țipetele. Pe drum se întâlniră cu Ion al lui Ghiță Guzmanu, trecând dinspre biserică spre casă cu sfeșnicul cu lumânări.

-Gata, Ioane? L-a iertat Dumnezeu pe Neculai?

-Da. L-a iertat Dumnezeu!

Neculai era fratele lui Ion. Toată vara zăcuse la pat de tuberculoză. Abia de trecuse de 23 de ani, că firul vieții i se curmase...

La dispensar, când bătură la poartă, le deschise chiar moașa comunală care dintr-o singură privire, se lămurii ce e cu Ruxanda.

-Voi doi plecați acasă. Ruxanda rămâne aici!

Urmară ore grele de așteptare pentru toți ai casei. Îngrijorarea creștea cu orice minut, zeci de întrebări le stăteau pe buze: „Ce-o fi cu Ruxanda?”, „De ce a luat-o atât de repede moașa?”, „De ce n-a ieșit doctorul Covrig? Poate nu și-a revenit din durerea lui că își înmormântase fiul de șase ani de mai puțin de două săptămâni?”

-De ce a oprit-o pe fată acolo? se trezi deodată Frăsâna bocind. De ce ați lăsat-o singură? Fata mea, cea frumoasă! Plângea în hohote și Natalița, iar Traian se străduia cu greu să le potolească.

-N-are rost să plângeți: Până mâine, oricum nu avem un răspuns.

Dis-de-dimineață, prăvălia lui Anton Toma era ticsită de lume. Gerul se mai muia, iar oamenii ieșiră din casă, după treburi. Traian intră în prăvălie să cumpere niște biscuiți pentru ceai, ca să îi mai îmbuneze inima frântă a mamei. Nimeni nu dormise toată noaptea din cei ai casei:

-Să-ți trăiască nepoțica, Trăiene! îl întâmpină sarcastic Anton Toma.

-Ce nepoțică...? se repezi băiatul.

-Cum? Nu știi?! Tot satul vuieste. A născut în ziua sora-ta, Ruxanda, o fată de toată frumusețea!

Trăian amuțise pe loc. Ieși năuc din prăvălie și până acasă se tot întreba cum s-o

anunțe pe biata mamă. Când reveni acasă, o găsi pe biata mamă tot plângând.

-Ajunge, mamă! Gata! Ruxanda nu e atât de bolnavă precum credeam noi...

-Ce-i cu fata mea? Ce-i cu fata mea? striga mama.

-Fata ta cuminte are... boală cu ochi! Tocmai ne-a făcut o nepoțică.

-Ce-ai spus?! Ce, ce spui, băiete?!

-Ai auzit bine!

-Dar...

Femeia se prostise de tot. Simțea cum se prăbușește totul în jurul ei.

-Nu e adevărat! Nu se poate! Nuuuu!! urla femeia, ca scoasă din minți. Deja, în drum, la poartă se adunaseră câțiva săteni mai curioși. Vecina, Catrina lui Costache Scarlatache, se năpusti asupra acestora, trimițându-i la plimbare. Frăsâna urla în neștire, smulgându-și părul.

-Trăiene, mamă! Du-te la staționar și află adevărul despre fata mea! strigă femeia de parcă asta ar mai putea schimba ceva.

-N-are rost, mamă. Deja știe tot satul...

-Nu se poate! Nu-i adevărat!...

Rotindu-și privirile spre Natalia, se puse din nou pe urlat.

-Cum?! Nimeni nu a observat la ea nimic în atâtea luni? Nici tu, Traiane? Nici tu, Nataliță? Doar a fost aici cu noi tot timpul... Deodată se năpusti cu pumnii asupra Nataliței:

-Dimoniță! Tu ai știu tot și ai tăcut! Tu ai știut dușmanco și ai acoperit-o! Spune! Spune care-i golanul care a râs de casa mea, de casa unei văduve cinstite! Doamne! De nu l-ar mai răbda pământul! Doamne!

Cu greu o scoase Trăian pe biata Nataliță din fabrica mamei...

-Eu! Eu să fi făcut în văduvie o poznașă asta, dar nu fata mea! Doamne, cum mai scot eu capul în lume? Câtă rușine s-a năpustit asupra casei mele, Doamne!

Intrară pe ușă vecina de peste drum, Catrina, deodată cu fratele Frăsânei, Vasile din Jigălia și cu nevasta lui, Irina.

-Vasile! Vasile! urlă Frăsâna și mai tare. Mare năpastă s-a abătut asupra casei mele, Vasile! Aceștia o înconjură cu brațele, încercând s-o domolească.

-Lasă, Frăsână, surioară, lasă, că s-a văzut așa poznașă și la case mai mari... Nu-i nici începutul, nici sfârșitul de la Ruxândica noastră... Și-apoi, ce-i atâta nenorocire? Fata a adus pe lume un copil. A dat viață, n-a ucis! Gata cu tânguirile, surioară! Gata! Avem treabă! Ruxândica are nevoie de ajutorul nostru și nu de bocete! Iaca, ți-a adus Irina o găină gata tăiată, numai s-o pui în oală, să-i faci ceva de mâncare fetei, să prindă la puteri. Vezi că ți-a mai adus și niște pelinci din finet, să aduceți fetele acasă! Gata cu văicărele!

- **Va urma** -

EVOCARE GALANTĂ ȘI REZONABILĂ

Prof. GRUIA NOVAC

Am intrat de mulțișor în frontul generației „*expire*”, așa cum, cu „gentilețe”, se exprimă contemporanii mei mai tineri. Zâmbesc, fiindcă de polemică n-am chef, mai cu seamă că polemica nu e chiar nodul conflictual gândit de pleiada ... globalistă.

Mi se spune că un sfert de veac a trecut de când PROMOȚIA 1991, a liceenilor, a lăsat în urmă frumoasa și nemaiîntâlnibilă etapă a juneții adevărate, în care visurile se învâlmășesc, dar undeva un far te cheamă și, hipnotic, te călăuzește spre un destin himeric.

Mă uit și eu, parcă rușinat cumva, într-o oglindă, cu intenția naivă de a-mi aminti „moaca” de acum douăzeci și cinci de ani. Nu prea mă dumiresc, dar, puțin infatuat, nu descopăr mari... deosebiri! Însă **văd** promoția aceluia an, aceluia „*timp nou*”, promoție aerisită de suflul unei revoluții (!) ce încă-și cântă ecoul; tot ce zbură atunci se putea mânca, egalitatea era la modă; în sfârșit eram, **pe bune**, abia acum, „*tovarăși*”. Profesorii adevărați priveau, atenți, în jos, elevii (viitori absolvenți maturi!) priveau tavanul și cerul, uitând că **pe pământ** mai sunt și... gropi. Ce mai, căzuse fericirea cu hârzobul de dincolo de nori! ...

Dar, vorba unuia Ion Creangă, vremea curgea cu amăgele, iar noi, cu toții, ne căutam drumul, drum pe care nici după atâta amar de vreme încă nu l-am dibuit. Fiecare însă și-a găsit măcar o cărare, fiindcă nu întotdeauna asfaltul autostrăzilor înseamnă și desăvârșire. Civilizație, da! Până la cultură mai este cale! Oare de ce Prințul Charles caută **liniștea** la Viscri? ...

Îmi întorc amintirile spre generația 1991 a „Codreanului”. Aș minți dacă aș afirma că mi-i amintesc pe toți ai celor cinci clase. Vreau să spicuiesc, totuși, câteva nume: Marlena Bularda, Cornelia Ciobanu, Oana-Maria Ciobanu, Mihaela Golăeș, Cătălin Kiru, Costel Oportov, Bogdan Fantu, Iulian-Cătălin Arhire, Aurel Bobea, Daniela Costorel, Felicia-Carmen Costin, Daniela Radu, Adina Beldiman, Petrișor Costin, Laurențiu Dodi, Luisa-Daniela Harnagea, Laurențiu Ignat, Laura-Livia Ilaș, Doramina Mitrofan, Lăcrămioara-Cătălina Sava, Cristina Simileac, Constantin Sumanariu, Cătălin Strat, Ionela-Meda Țirbu, Paul Timofte, Cornelia Bădăraș, Paul Busuioc, Ermil Diaconescu, Adrian Iftene, Cosmin-Grigoraș Ioniță, Teona Lefter, Sergiu Stoica, Octavian-Ștefan Pagu, dar lista este mult mai lungă. Să mă ierte și să mă înțeleagă cei pe care nu i-am numit, asta neînsemnând că nu-i iubesc și stimez ca pe toți ceilalți.

Mă simt tânăr – fără glumă! – alături de întreaga promoție, iar dacă peste următorul sfert de veac îmi veți afla „adresa”, nu pregetați să mă invitați, eu trebuind musai să fiu... **prezent!**

Urare? Ce urare să vă adresez? Să existați. Să dăinuțiți.

Pe unde vă va fi dus pasul și... interesul, vă roagă taica **Gruia Novac** să nu uitați că sunteți **ROMÂNI**, chiar dacă **unii** dintre „străini” vor zâmbi... strâmb. S-aveți, uitată într-un fund de buzunar, o cocardă tricoloră, în felul acesta pomenindu-i pe părinții, bunicii și înaintașii Dumneavoastră, care au crezut în **TRICOLOR** și în **DUMNEZEU**. Copiii pe care-i aveți e bine să știe engleza și alte limbi, dar să n-o uite pe a lui Mihai Eminescu. Și mai treceți printr-o bibliotecă. Și printr-un muzeu românesc. Și printr-un teatru. S-aveți într-un raft din casă și **Dicționarul Explicativ al Limbii Române**. Dar și fotografia părinților și a socrilor. Pozele cu copiii să le purtați mereu în buzunar. Nu vă uitați **Țara**, nu vă uitați **Orașul**, nu vă uitați **Satul** natal sau al bunicii, nu vă uitați **Școala**, nu ne uitați...

Unora dintre Dumneavoastră le-am fost profesor de Românească. „**Amănuntul**” acesta îl puteți, la nevoie, uita; dar nu v-aș ierta dacă ați uita **Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu” din Bârlad**, care v-a format și v-a făcut **OAMENI!**

Vă îmbrățișează cu sfiiciune și cu dragostea dintotdeauna, prietenul întregii **Promoții 1991**.

Iunie, 2016, Bârlad

Având un ghid practic pentru urgențele medicale – am ales pentru articolul de față câteva metode ce pot fi folosite de membrii familiei până la sosirea medicului.

Unele din ele sunt simple intervenții, dar au un efect nesperat de bun. Dacă primul ajutor e dat corect, salvarea victimei sau a unor organe este asigurată. Aceasta e constatarea medicilor care au îngrijit ulterior persoanele care au trecut prin necaz.

În acest scop a fost editat „Ghidul practic pentru urgențe medicale în familie”. Folosindu-mă de titlul de mai sus, m-am oprit la unul din organele de simț foarte important pentru viața noastră – **Ochiul** – organ al văzului; despre importanța ochiului – ne dăm seama zilnic. Dar sunt situații când ochii pot suferi leziuni grave în contact cu substanțele corozive: flacăra de sudură, sau căldură intensă, uneori lovituri, sau pătrunderea de corpuri străine în ochi. Dacă nu se intervine la timp persoana respectivă își poate pierde vederea. Aceasta are dureri intense, își pierde momentan vederea, apare roșeața și lăcrimări abundente. În acest caz – a contactului cu substanțe corozive – se ține ochiul sub un jet de apă, cu temperatura de circa 20 grade Celsius – reducând durerea. Dacă aceasta încetează se pune un bandaj sau o compresă sterilă – apoi un control la medicul specialist. În cazul pătrunderilor de corpuri străine, un fir de păr sau un fir de praf – controlul medical e obligatoriu. În cazul pătrunderii unei musculițe persoana nu trebuie să se frece la ochi, să clipească des, ochiul lăcrimează și lichidul ajută la înlăturarea corpului străin. Se folosește metoda difuză. Cu un colț de batistă, bandaj steril sau prosop se trage corpul străin către colțul exterior al ochiului.

În cazul inhalării unor otrăvuri – suntem primii care trebuie să intervenim orice minut contează în salvarea victimei. Spitalul de urgență din oraș este asaltat zilnic de pacienți care au inhalat voluntar sau involuntar diverse otrăvuri. Exemplu: gaze toxice din fumul provocat din arderea unor materiale care conțin substanțe chimice.

Aceste gaze provoacă iritarea ochilor și lezarea schleroticii – cristalinului sau mai grav retina, strotul format din celule nervoase răspunzătoare de formarea imaginii. Gazele atacă mucoasele căilor respiratorii și a plămânilor. În unele cazuri prin capilarele sangvine, substanțele toxice trec în vasele de sânge purtate pe la toate organele. Monoxidul de carbon, gazele de eșapament sau substanțele volatile emise de unele produse de curățenie. Simptomele sunt amețeli, agitație, stare de vomă, stop respirator,

Gesturi care salvează

PROF. ECATERINA TELETIN

colorarea anormală a pielii (albăstrirea). Recomandarea specialistului este să nu se atingă nicio sursă de lumină sau aparat electric. Se deschid geamurile, persoana se scoate la aer curat până la sosirea ambulanței. Victima se așează culcat pe o parte și se controlează poziția limbii – e posibil în stare de inconștiență să-și înghită limba.

Dacă otrava a fost un ierbicid – fie prin contactul cu pielea – victima se dezbracă de haine care se pun într-o pungă pentru a evita contactul cu alte persoane, iar pielea atacată de ierbicid se spală cu apă caldă – nu se aplică creme, loțiuni – până la controlul medicului. Dacă a înghițit o substanță toxică, victima are amețeli, greață, dureri de stomac, arsuri pe căile respiratorii și stomac. Agitație, vărsături, halucinații, leziuni bucale e tabloul intoxicatului cu substanțe chimice.

Întâi trebuie aflat ce substanță a băut sau inhalat și în ce cantitate. Până la sosirea medicului se iau următoarele măsuri:

- nu i se dă apă decât pentru clătirea gurii;
- dacă a vomat se păstrează o mostră pentru analiză;
- se culcă persoana pe o parte și i se controlează limba;
- dacă este inconștient i se ține limba pentru a nu fi înghițită.

La fel se procedează și în cazul înghițirii de medicamente mai ales de către copii. Din curiozitate copii și tinerii sunt tentați să ingereze medicamente – copii pentru că sunt frumos ambalate, bulinele colorate diferit, iar tinerii pentru suicid. În concluzie, medicamentele se țin sub cheie dacă aveți copii – la fel și pentru tinerii cu manifestări curioase.

Trebuie păstrate în locuri speciale substanțele folosite pentru curățenie. Nu

trebuie amestecate, prin combinarea lor rezultă o substanță a cărei toxicitate nu o cunoaștem.

Plante otrăvitoare

Copii sunt cei mai expuși substanțelor toxice din plantele care le conțin și pe care nu le cunosc toți locuitorii din oraș. Oamenii din satele noastre cunosc efectul negativ al plantelor pe care le vom descrie mai jos:

Cucuta de apă (*Cicuta virosa*) crește în locuri umede – seamănă cu morcovul sălbatic – flori albe, mici în umbrelă (iulie – august) – fructe mici, rotunde. Toată planta este otrăvitoare – substanța otrăvitoare activă este CICUTOXINA.

Degețelul (*Digitalis purpurea*) sunt 2 varietăți – roșu și galben. Este toxică în general – frunza, fructele – dau halucinații, accentuarea ritmului cardiac, leșin, vomă.

Hurmuzul – arbust din care se realizează gardurile vii dintre blocuri. Florile foarte frumoase țin toată vara. Planta este atrăgătoare prin flori, fructe care seamănă cu niște perle. După ce cad frunzele sunt vizibile și atrag atenția copiilor. Sunt persoane care rup crenguțele cu boabele extrem de frumoase pentru a face buchete cu frunze colorate de toamnă.

Lăcrămioara (*Convallaria majalis*) – plantă modestă ca aspect, dar foarte elegantă, tijă mică, frunza lomboasă – flori albe ca niște clopoței mici, suavi, mirositoare, fructele roșii sau grenă. Copii sunt atrași de fructe. Ingerarea lor dă amețeli, grețuri, tulburări de ritm cardiac. Din plantă se fabrică medicamente pentru tratarea bolilor de inimă.

Leandru (*Nerium oleander*) – planta este toxică. Prin ardere produce tulburări digestive și tulburări cardiace, înghițirea unei frunze produce decesul.

Lemnul câinesc (*Ligustrum vulgare*) – intră în componența gardurilor vii de lângă blocuri și din parcuri. Inflorescența formată din flori mici, ce are un miros puternic, îmbietător, este totuși toxic. În cazul în care se consumă fructe de lemn câinesc simptomele sunt ca cele descrise mai sus.

În toate cazurile prezența la medic e obligatorie, mai ales că la unele pot apărea alergii care seamănă cu pișcăturile de urzică. În același grup, intră și alte plante otrăvitoare însă ele nu se regăsesc în orașe, precum: salcâmul galben, tisa, zarna, mărăguna, rodul pământului, tulchina lupului, poama câinelui etc.

Bibliografie

Ghid practic pentru urgențe medicale, editura Reader's Digest, pag. 10-15, 166, 162-163, 167, 169, 181, 185.

RELICVE ARHITECTURALE BÂRLĂDENE ÎN VÂRFUL PENITEI LUI CIK DAMADIAN

cu unele aspecte din memorie

Prof. MIHAI LUCA

Prezentat succint, cum e și firesc, în dicționare enciclopedice, Cik Damadian este numele care onorează colaborarea cu multe publicații de după cel de al doilea război mondial.

Născut în Constanța în 1919 s-a stins din viață în 1985. Graficianul de prestigiu național și european este autorul unui însemnat număr de portrete și caricaturi „cu o linie incisivă, peisaje lirice într-un desen simplu și sintetic” (*Dicționar enciclopedic*, vol. II D-G., Editura Enciclopedică, București, 1996) cu profunde și temeinice studii în Italia între 1931 și 1941.

În cuprinsul unui catalog selectiv sunt menționate vreo șaisprezece expoziții personale din anii 1942-1979 și premiile care i-au fost acordate între anii 1950 și Premiul Festivalului „Constantin Tănase” (Vaslui, 1976) și același premiu în 1978, precum și douăsprezece desene în peniță din Vaslui – Bârlad – Huși.

În una din vizitele sale de studiu și de lucru din toamna anului 1977, l-am însoțit mai multe zile în plimbările zilnice prin Vaslui, la dejun la Restaurantul „Racova” și-am avut prilejul fericit să întrețin conversații cu artistul plastic din neamul armenilor a căror limbă veche a fost folosită, în parte, și la redactarea Bibliei în prima sa formă.

Cu o mustăcioară dichisită cu grijă și o fizionomie totdeauna bonomă, senină, blândă și o ținută zveltă la cei aproape 60 de ani, Cik Damadian era un interlocutor foarte plăcut, fapt pentru care orele destul de multe, petrecute zilnic pe străzile orașului erau o adevărată desfătare, mai ales când se aprecia bilanțul plastic de fiecare zi.

Înainte de a prezenta câteva din superbe desene înfățișând case și străzi din cele trei orașe vom cita câteva considerații ale unor critici de artă de prestigiu despre lucrările reputatului grafician:

„Cik Damadian e unul dintre acei artiști care demonstrează convingător, că modalitățile tradiționale ale graficii conțin încă ne bănuite valori emoționale, că desenul în peniță poate depăși condiția simplă noutăți documentare, și că vibrația lirică se ascunde adesea în reprezentarea locurilor știute de mult, pe lângă care trecem de multe ori fiind deprinși cu înfățișarea lor. Linia fină a inteligenței a lui Cik elogiază frumusețea cotidianului, o laudă poetică a orașului, pașnic, înobilat de trecerea veacurilor. Artistul are un simț acut al observației; redescoperim, odată cu el, priveliști despre care socoteam că știm și ne dăm, acum, seama cât de neobișnuite pot să fie.” (Dan Grigorescu în „România literară” din 27 iunie 1977)

Autorul excepționalului serial televizat cu mai mulți ani în urmă „Spectacolul lumii”, Dan Grigorescu, adevărată enciclopedie în imagini cu un comentariu foarte avizat se referă la expoziția lui Cik Damadian din 1977 „Bucurescii (II)” desene și gravuri, dar acest expozeu este perfect valabil și pentru expoziția din 1979, „Vaslui” cu 43 de desene din Vaslui, Bârlad și Huși.

Din păcate cea mai mare parte a acestui „tezaur arhitectural”, ca în întreaga țară, va rămâne doar în asemenea lucrări de artă

plastică. Cu zeci de ani în urmă, în peregrinările mele prin Moldova îmi atrăgeau atenția o seamă de trăsături comune ale edificiilor din orașele moldovenești: Botoșani, Fălțiceni, Bacău ș.a.

Selecțiuni din lucrările grafice

Sediul Bibliotecii orașenești Vaslui mai târziu al Primăriei și câțiva ani buni al Tribunalului Județean. (Clădirea în centrul orașului este reconstruită până în forma inițială)

28 iulie 1978 Bârlad, str. Republicii

Este singura și cea mai frumoasă clădire din arhitectura centrală a orașului care a fost readusă cu minuțiozitate la linia arhitecturală definitorie din anii ei de glorie. De altfel pe axa principală a municipiului de la sediul fostei Bănci Naționale până la Spital pe aceeași parte mai există încă două clădiri în spatele acestora și pe aceeași parte clădirile în care se află secția de boli infecțioase a Spitalului municipal de urgență „Elena Beldiman”.

Probabil graficianului îi va fi plăcut mult imobilul de mai sus că îl mai angajase în vârful peniței pe data de 18 iulie același an și cu notația „Școala de Arte Plastice”.

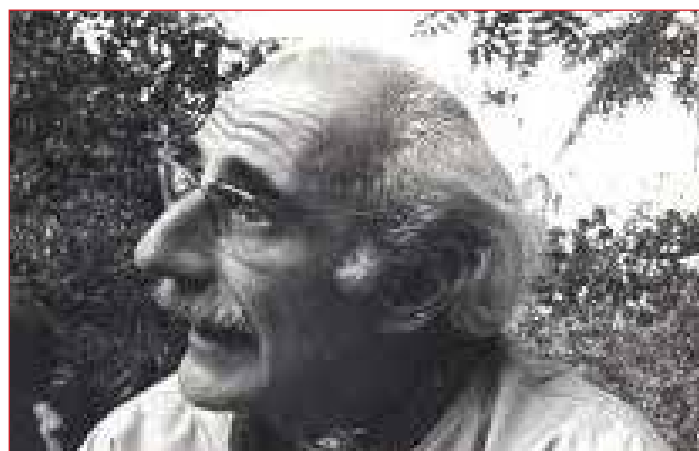
Bârlad, str. Victoriei, 17 iulie 1978. Pe atunci era strada dintre Biserica „Domnească” și vechiul „Palat al telefoanelor”.

Lista lucrărilor

VASLUI, str. Ștefan cel Mare	tuș	30,5 × 46
" " Str. P. Rareș	"	28 × 46
" " Procuratura	"	35 × 54
" " Școala spec. pt. surzi	"	35 × 54
" " Fostul centru	"	27,5 × 54
" " Str. Vasile Alecsandri	"	31,5 × 54
" " Clopotnița	"	49,5 × 34,5
" " Str. Dobrogeanu Gherea	"	47,5 × 33
" " Copou	"	50 × 37
" " Str. M. Kogălniceanu	"	33 × 50
" " Palatul pionierilor	"	33 × 48
" " Spre Copou	"	37 × 50
" " Str. Călugăreni I	"	26 × 46
" " Biserica Sf. Ion	"	32,5 × 32,5
" " Str. Călugăreni II	"	31,4 × 46
" " Str. Frunzelor	"	33,4 × 50
BİRLAD Str. Republicii I	"	32 × 32
" " Str. Republicii II	"	32 × 32
" " Str. Republicii III	"	28 × 46
" " Piața 9 Mai	"	28 × 46
" " Str. Moldovei	"	28 × 46
" " Str. Victoriei	"	32 × 46
" " Str. Vasile Lupu	"	32 × 46
" " Str. Fagului	"	50 × 42
" " Școala de arte plastice	"	46 × 46
" " Spre piața 9 Mai	"	32 × 46
HUȘI Spitalul de pediatrie I	"	35 × 35
" " Spitalul de pediatrie II	"	33 × 46
" " Spitalul de pediatrie III	"	33 × 50
" " Str. Al. I. Cuza I	"	24 × 24
" " Str. Al. I. Cuza II	"	35 × 35
" " Str. Al. I. Cuza III	"	31 × 46
" " Str. Vilcu veteranu	"	37 × 27,5
" " Conac	"	49,5 × 32,5
" " Str. Crizantemelor I	"	32 × 50
" " Str. Crizantemelor II	"	30 × 50
" " Str. Republicii	"	41 × 32,5
" " Str. Kernbach	"	32,5 × 38,5
" " Str. Ștefan cel Mare	"	33 × 50
" " Biblioteca	"	33,5 × 50
" " Piața 1 Mai	"	31 × 50
" " Casa M. Ralea	"	35 × 35
" " „Castelul”	"	33 × 50

Lista lucrărilor din expoziția de grafică a lui Cik Damadian.

Huși, 24 iulie 1978, Biblioteca

Clădire cu linie arhitecturală specifică stilului moldovenesc așa cum remarcam și care constituie și astăzi un edificiu simbolic alături de clădirile de pe strada Ștefan cel Mare surprinse de prestigiosul plastician în imaginea de pe strada Ștefan cel Mare.

MIHAI CODREANU

(1876-1957)

25 iulie 2016 - 140 de ani de la
nașterea „părintelui sonetului”

IOAN ȘT. POCOVNICU

„La Carlton, ca dintr-un vis
Lugubre-i morți scăpatam trenul
Însă aflai că m-a ucis
La Iași, Codreanu, cu catrenul.”

(C. Noica)

Acest original poet care și-a urmat drumul solitar, fără a se înregimenta sau adera la vreun curent sau vreo școală în poezie, practicând, timp de 60 de ani, sonetul, în concepția sa poezia de maximă virtuozitate, este fiu al cerului azuriu al binecuvântatei capitale a Moldovei, născut în ziua de 25 iulie 1876. Tatăl său era magistrat și în cariera sa a trecut și pe la Bacău și pe la București, astfel că Mihai, fiul, va fi nevoit să-l urmeze și să frecventeze cursurile liceale și în aceste orașe.

După absolvirea liceului va face, nici mai mult nici mai puțin de 4 facultăți, toate la Iași: Drept, Medicină, Filosofie și Artă Dramatică. Ultima fiind cea căreia i s-a dedicat, practicând-o toată viața, ca profesor. O perioadă de timp a îndeplinit funcția de director al Teatrului Național din orașul său.

„Părintele sonetului”, așa cum a fost supranumit și-a început cariera poetică în revista „Lumea ilustrată” din București, cu două poezii: „Sonet” și „Glossă”. Colaborarea lui, în continuare, va fi cu multe, foarte multe publicații, dar cel mai atașat va fi de „Viața românească”. Primul volum intitulat „Diafane” îi apare în anul 1901. Însă cel mai apreciat este volumul „Statui”, apărut în anul 1914 pentru care a primit premiul „Năsturel Herescu”, premiu instituit de Academia Română.

„Sonetistul absolut”, cum i se mai spunea, nu s-a limitat numai la sonet. De altminteri, ediția definitivă, din 1939, se intitulează „Sonete și evadări din sonete”. Deși era înzestrat, din plin, cu darul spontaneității, Codreanu evita de a se da în spectacol, „ținând să nu apară în vitrina vieții decât „rece sonetist”. De asemenea,

deși avea pregătirea actoricească fugea și evita cât putea luminile scenei și aparițiile în public și nu dădea niciodată autografe „oricât de en-vogue era această modă susținută cu fervoare de un Ionel Teodoreanu sau de un George Topîrceanu”.

Ibrăileanu și Sadoveanu erau recunoscuți ca cei mai sobri, serioși și pudici scriitori ieșeni. Și în privința comportamentului, dar și în cea a expresiilor. În contrast cu aceștia, „adepti, prin excelență, ai expresiilor libere, fără perdea, au fost Mihai Codreanu și Ionel Teodoreanu. Dar în timp ce Ionel le profera oriunde și cu un fel de teribilism... Codreanu o făcea numai în incinta „Academiei” și cu o artă tot atât de subtilă ca și în sonete. Expresiile lui Ionel Teodoreanu riscau scatologia, ori se volatilizau repede; ale lui Codreanu circulau, prindeau consistență tocmai prin circulație, asemeni „păstorismelor” lui Alexandru O. Teodoreanu. De altfel, cei doi erau principalii stâlpi de boltă ai „Academiei”. (Aurel Leon, *Umbre*, vol. I)

Era prieten cu George Topîrceanu, însă o dată l-a zgândărit într-o chestiune mai gingașă și „personificând, ca de obicei, substantivele comune parnasianul sonetist i-a ripostat cu pana mușată în venin concentrat”, astfel: „Îmi fac, amice, datoria/Să spun că ești deștept minune./Fiindcă până și Prostia/ La tine e Deșteptăciune./ Dar nu te supere minunea/ Că-mi fac această datorie/ Fiindcă și Deșteptăciunea/ La tine-i, scumpul meu, Prostie!”

Mihai Codreanu era o personalitate calmă, stăpână pe ea, elegantă, în sensul clasic al cuvântului, directă cu o viață personală foarte puțin sau deloc

cunoscută. „Trecutul? Vag, mai mult legendă”, scrie în „Umbre” același Aurel Leon. A fost cândva căsătorit. Dânsa? Nu se știe nimic precis, parcă ar fi fost la mijloc legătura morganică a unui prinț moștenitor. Se zice că ar avea un fiu care-i seamănă leit. Se zice. (...)

Nu frecventa redacțiile, apărea rar în public, detesta reclama zgomotoasă, refuză să dea autografe, împotriva modei timpului. Pentru „săptămâna poeziei” din 1930 a încuviințat în fine să i se pună portretul în vitrină, alături de un catren de circumstanță.

„O clipă doar sărbătorim
Pe-ncântătoarea vrăjitoare
Ce face prin avânt sublim
Din orice clipă, sărbătoare.”

Trece la cele veșnice în ziua de 23 octombrie 1957, la venerabila vârstă de 81 de ani. Pentru merite și realizări deosebite a fost distins cu Marele Premiu Național de poezie, decorat cu „Ordinul Muncii”, clasa I și a fost ales și membru corespondent al Academiei Române.

De la francezi a primit titlul de „Cavaler al Academiei Franceze” și „Ordinul Național al Legiunii de Onoare”.

„Dacă sonetul n-ar fi existat, spunea Alexandru Al. Philippide, Mihai Codreanu l-ar fi inventat, ca să se poată exprima.”

De aceea ieșenii și nu numai ei, ci toți moldovenii ar trebui să-i păstreze memoria și să se încline cu respect și recunoștință celui ce a dus pe înalte culmi prestigiul nostru de moldoveni, ori de câte ori trec prin fața „Vilei Sonet” din Iași.

Și viața noastră

Mihai Codreanu

„Seul le silence est grand, tout
le reste est faiblesse.”
(Alfred de Vigny)

Senin amurg, coboară-ți lin tăcerea
Pe inima-mi de doruri chinuită...
Și-n măreția ta nemărginită,
Îmi farmecă și-nvăluie-mi durerea.

În tine doar de aflu mângâierea
De-a nu mai ști de soarta mea trudită,
Căci mintea îmi adoarme liniștită
Și-ți sorb numai prin simțuri adierea.

Nici visuri n-am, nici cugetări deșarte;
De lumea-ntreagă nu mă mai desparte
Nici fericirea, nici nefericirea;

Nu simt atunci iubire și nici ură,
Mă soarbe-n largul ei nemărginirea
Și mă topesc în sânul tău, Natură...

¹ Din volumul *Statui – Din armoniile
durerii*, 1914

Mihai Codreanu

A mai trecut o zi din viața mea
Și-acuma-n miez de noapte-i plâng sfârșitul;
Dar îmi trimite vorbă Preaslăvitul:
„Cu ce te-ai fi ales, de nu trecea?

În vreme clipa dacă-ncremenea,
Ți-ar fi rămas în noapte răsăritul...
Și-n volbură ți-ar fi rămas zenitul...
Și slava ta-n gheenă rămânea...

Când trecerea e singura tărie,
A veșniciei nestatornicie
N-o tângui cu plânsul tău nerod;

Ci-ncântă-te că-i clipa trecătoare,
Căci, floare de n-ar trece, n-ar fi rod
Și rodul de n-ar trece, n-ar fi floare”...

² Din volumul *Statui – sonete și
evadări din sonet* – Lira neagră, 1939

SERGHEI COLOȘENCO

OBSESIA

Adio! Dorul mi s-a stins pe veci;
Nimic în pieptul meu nu mai tresare...
Satan, ne ești simpatic, maistre... și
Căderea ta ne pare-o înălțare;

De unde vii să-mi tulburi pacea, spune...
Și somnul nopților de ce mi-l furi?
Prin crângul meu de dor îți treci ușoară
Insinuarea ritmicei făpturi.

E miezul nopții. Trece bătaia lui sonoră,
Că vechiul orologiu din turn e ruginit;
Mă-ntorc din când în când la poezie
Cu sufletul de proză învrăjbit...

Sonetul meu acesta e suspin
Pornit din frământări de suflet crunte;
Nimic din zbuciumul de altădată
Nu mai frământă azi bătrânul munte...

Câte două versuri de început din opt poezii,
plus titlul, de Mihai Codreanu.
Mihai Codreanu, *Sonete și aforisme*, Junimea,
Iași, 1982.

Principesa Ileana, Principesa Elena,
Regina Maria...

...toate au purtat cu mândrie ia
românească. Dintre toate, cea care
a transformat ia în stilul vestimentar
personal a fost Majestatea Sa Maria,
regină a României, principesă a Romaniei,
principesă de Edinburg și de Saxa Coburg
și Gotha.

Un gând frumos poate fi
ca o biserică în care omul
își odihnește sufletul.

Regina Maria a României

EUGENIU COȘERIU

(1921-2002)

27 iulie 2016 – 95 de ani de la nașterea lingvistului

IOAN ȘT. POCOVNICU

Născut în Moldova din stânga Prutului, la Mihăileni, județul Bălți, în ziua de 27 iulie 1921, Eugeniu Coșeriu este unul dintre cei mai mari lingviști ai lumii din cea de a doua jumătate a secolului XX. El a reprezentat și reprezintă un adevărat reper teoretic pentru viitorul lingvisticii, pentru care a și fost supranumit „un lingvist pentru mileniul al III-lea”.

După absolvirea liceului „Ion Creangă” din orașul Bălți, urmează studiile superioare la Iași și la Roma. În Italia a continuat perfecționarea profesională și a susținut și obținut două doctorate: în litere și în filosofie.

Timp de 13 ani (1950-1963) a fost profesor la Universitatea din Montevideo (Uruguay). În acest timp a dobândit și cetățenia acestei țări, chiar dacă în 1963 a părăsit-o și s-a stabilit în Germania, unde a predat la Universitățile din Bonn și Tübingen.

A fost invitat să țină cursuri la cele mai mari și importante universități din aproape întreaga lume: Europa, America, Asia etc. Stăpânea bine și foarte bine limbile germană, franceză, spaniolă, italiană, limbi în care, alături de română și-a scris impresionanta sa operă, de peste 50 de volume și mii de pagini de exegeză.

A primit de la peste 40 de universități, din toată lumea, titlul de „Doctor honoris causa”. Între acestea, desigur că nu pot lipsi cele acordate de universitățile din Bălți, Chișinău, Iași și București. În 1992 orașul Iași i-a conferit și titlul de „Cetățean de onoare” al acestuia. Una din preocupările marelui lingvist, teoretician al limbajului și romanist a fost cunoașterea limbii române în vestul Europei, scriind o lucrare tradusă în românește, cu titlul „Limba română în fața Occidentului” (editura Dacia, 1994). În lucrare sunt analizate scrierile unor clerici și profesori, cu profil enciclopedic din Occident, începând din secolul al XVI-lea, în care marele nostru lingvist a semnalat existența limbii române și recunoașterea, adesea indirectă, a statutului ei de limbă romanică, adică de descendentă din limba latină, pe baza textului rugăciunii „Tatăl nostru” publicat, comparativ pentru

toate limbile cunoscute din lume. Între autorii analizați sunt: Gilbert Générard (1537-1597), Andrés de Poza (1530-1595), Claude Duret, Andreas Müller, Martin Opitz, Hérvas y Panduro etc.

S-a mutat la cereștile locașuri în ziua de 7 septembrie 2002.

„Coșeriologie”¹

În zilele de 27-29 iulie 2011 s-a desfășurat la Iași și la Bălți colocviul „Eugeniu Coșeriu – 90 de ani de la naștere”. La acest mare eveniment au participat peste 40 de personalități ale domeniului, atât din spațiul daco-românesc: Iași, Bălți, Chișinău, Galați, Suceava, Sibiu, Cluj-Napoca și București, cât și din țări europene, precum: Germania, Franța, Austria, Ucraina.

Cu acest prilej prof. dr. Gheorghe Popa, rectorul Universității „Alec Russo” din Bălți a lansat termenul „coșeriologie” și respectiv „coșeriologi” pentru cei peste 40 de participanți. Iată comentariul

profesorului lingvist Stelian Dumistrăcel de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, unul dintre participanți la importantul eveniment: „Suntem martorii unui moment al conștiinței lingvistice; exigentul termen de coșeriologie a fost provocat, în spiritul sistemului denominativ internațional și românesc, de existența unei remarcabile preocupări științifice pentru studiul și cunoașterea, la nivelul exegezei și al diferitelor segmente ale publicului cultivat, a operei coșeriene, capitală nu numai pentru orientarea, în secolul al XXI-lea în spirit „integralist”, a abordării filosofiei și teoriei limbii, ci și pentru înțelegerea superioară a fenomenului lingvistic în acțiune, a limbajului, pe terenul comunicării și politici lingvistice, ca și al deontologiei omului de știință.

Adoptarea acestui inspirat termen, în perspectiva asumării dimensiunilor și comandamentelor unei adevărate științe, poate reprezenta, implicit, exprimarea unei profesii de credință, în viziunea exemplară a principiilor coșeriene privind lingvistica în ipostaza de știință a culturii: principiul obiectivității, al umanismului, al tradiției, al antidogmatismului și al binelui public, servite într-o fascinantă carieră științifică de peste 60 de ani și formulată drept învățăminte ale acesteia de Eugeniu Coșeriu, a cărui știință a dezvoltat adevărate școli în Europa (Germania, Italia, Franța, Spania, Republica Moldova, România) și în țări din America de Sud, dar cu adepți și în alte continente. De altfel, cei 90 de ani de la nașterea sa au fost deja celebrați și printr-un colocviu omagial la Roma (10-11 iunie 2011), iar între 5 și 7 octombrie, sub titlul „Eugeniu Coșeriu, lingvистa entre dos siglos”, un congres internațional va avea loc la Almería (Spania).

Avem toate motivele să sperăm că lansarea, la Bălți, a termenului de „coșeriologie” poate avea un destin similar celui al celebrului purtător al numelui de familie de la care pornește, bălțeanul Eugeniu Coșeriu.”

¹ Material preluat din ziarul „Lumina”, 3 august 2011

100 DE ANI DE LA INTRAREA ROMÂNIEI ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL (1)

Colonel (r.) CONSTANTIN CHIPER

Domnule colonel în retragere Constantin Chiper, în calitate de fost profesor de istorie militară în Centrul de Instrucție al Trupelor Radiotehnice, vă rog să prezentați câteva probleme, referitoare la caracterul și împrejurările începerii Primului Război Mondial.

Conținutul și caracterul Primului Război Mondial (1914-1918) au fost relevante cu pregnanță de scopurile politice și obiectivele militare urmărite de beligeranți. Germania imperialistă

După asasinarea principelui moștenitor al tronului Austro-Ungariei, Franz Ferdinand, și a soției sale, Sofia, de către extremistul sârb Prințip, la Sarajevo, au urmat declarațiile de război ale Germaniei și Austro-Ungariei, adresate Serbiei, urmate de cele ale Franței, Angliei și Rusiei. Această primă și mare conflagrație mondială a început la 15/28 iulie 1914 și a atras în mrejele sale 33 de state, cu o populație de peste un miliard de locuitori. Rând pe rând s-au înscris

Care a fost poziția adoptată de guvernul României în momentul începerii Primului Război Mondial?

Consiliul de coroană întrunit la 21 iulie/3 august 1914 a optat pentru poziția de neutralitate, de „esperativă cu apărarea frontierelor”, confirmată prin hotărârea Consiliului de Miniștri, din aceeași zi. Luând cunoștință de textul tratatului secret din 1883, deși regele Carol I și Petre P. Carp s-au pronunțat pentru intrarea în luptă alături de Puterile Centrale (Germania și Austro-Ungaria), Consiliul de coroană a apreciat că războiul declanșat de Austro-Ungaria împotriva Serbiei constituia o agresiune, încălcându-se astfel caracterul defensiv al tratatului dintre România și Tripla Alianță, din anul 1883. România „nu are nici un interes să ajute Austro-Ungaria să distrugă Serbia” (col. dr. Vasile Alexandrescu ș.a., *Istoria Militară a Poporului Român*, vol. V, Editura Militară, București, pag. 331). Este de remarcat faptul că Partidul Național Liberal (partid de guvernământ), Partidul Conservator, Partidul Conservator-Democrat, participante la Consiliul de coroană, cât și Partidul Social-Democrat și Partidul Naționalist-Democrat s-au pronunțat pentru neutralitate, până se vor crea condiții pentru eliberarea teritoriilor românești (A. D. Xenopol). Take Ionescu, președintele Partidului Conservator-Democrat, Ion I. C. Brătianu, Nicolae Iorga, Nicolae Filipescu, Octavian Goga, Iuliu Maniu, Barbu Ștefănescu-Delavrancea, Alecu Constantinescu, Vasile Lucaciu și mulți alți români patrioți au impus o linie de cooperare cu Antanta (Franța, Anglia, Rusia).³

La data de 22 iunie 1916, Franța și Rusia au somat România, prin intermediul unor telegrame, să intre imediat în război, de partea Antantei. Presiuni făceau și Puterile Centrale. La data de 4/17 august 1916, Ioan I. C. Brătianu, șeful guvernului român, încheia cu reprezentanții Rusiei, Franței, Angliei și Italiei un tratat politic și o convenție militară prin care România se angaja să intre în război până la

Cimitirul Eroilor de la Țiganca

se lansa într-un „război hegemonial” pentru dominație imperialistă în lume, în timp ce Austro-Ungaria viza luarea sub control a Balcanilor, prin extinderea influenței sale în Serbia, Bulgaria, Grecia și Albania. Marea Britanie căuta să elimine flota germană de pe principalele mări, să anihileze concurența celui de al II-lea Reich și să-i acapareze bogatele colonii din Africa de sud-est și sud-vest. Franța dorea nu numai redobândirea Alsaciei și Lorenei, ci și dezmembrarea imperiului Wilhelmian și anexarea Ruhrului. Rusia spera să-și instaureze dominația în Balcani, la Istanbul și în Persia.²

în război, de partea ambelor tabere angajate în război – Puterile Centrale (Tripla Alianță): Germania și Austro-Ungaria pe de o parte, și Antanta (Tripla Înțelegere): Franța, Anglia și Rusia, pe de altă parte – și alte state, din motive diferite. Astfel, România, Serbia și Belgia au participat la acest război cu dorința apărării în fața agresiunii, eliberarea unor teritorii ce se aflau sub stăpânire străină, constituirea sau întregirea statelor naționale, independente și suverane. Alte națiuni, aflate de secole sub dominație străină, precum polonezii, cehii și slovaci, care se luptau pentru același drept fundamental la viață proprie, s-au angajat cu hotărâre în efortul general eliberator, acționând pentru reconstituirea statelor independente.

1 Material preluat din revista "Bacăul Eroic"

2 col. dr. Vasile Alexandrescu ș.a., *Istoria Militară a Poporului Român*, vol. V, Editura Militară, București, pag. 319 -320.

3 Idem, pag. 337

15/28 august 2016. Prin Tratatul politic, reprezentanții Antantei se angajau să respecte integritatea teritorială a României și recunoșteau dreptul României de a uni teritoriile românești din Transilvania, Banat și Crișana. Se consemnau obligația ambelor părți de a nu încheia pace separată, precum și egalitatea în drepturi a României cu puterile aliate, la preliminarile și tratativele de pace.⁴

Convenția militară stabilea că România va declara război numai contra Austro-Ungariei, fixând condițiile cooperării militare cu Antanta. Aliații se declarau de acord cu orientările stabilite în Planul român de campanie și se angajau să sprijine ofensiva principală de eliberare a Transilvaniei și operațiile militare de pe linia Dunării și din spațiul dintre Dunăre și Marea Neagră. Rusia se angaja să trimită în Dobrogea două divizii de infanterie și o divizie de cavalerie, subordonându-le Marelui Cartier General Român. Totodată, Rusia se obliga să întreprindă flotele de la Dunăre și din Marea Neagră în susținerea armatei române. Înainte cu opt zile de intrarea României în acțiune, aliații se angajau să execute o ofensivă generală cu armata din zona Salonic. Antanta se angaja să furnizeze, contra cost, muniții și material de război, într-un cuantum de 300 tone pe zi. Se recunoștea dreptul reprezentanților României de a participa la elaborarea direcțiilor generale de acțiune a coaliției pe fronturile de luptă din Europa.⁵

Care au fost măsurile adoptate de Marele Stat Major pentru pregătirea Armatei Române în scopul participării la

4 Idem, pag. 347

5 Ibidem

războiul de întregire statală și eliberare națională 1916-1919?

În iulie 1916, Marele Stat Major a definitivat planul de campanie, elaborând documentul-cadru intitulat „Proiectul de operațiune în vederea unui război contra Puterilor Centrale și a Bulgariei”, cunoscut și sub numele de „Ipoteza Z”. Planul de campanie român prevedea, conform contextului geopolitic est european, desfășurarea operațiilor

(reuniți în Armata de Nord, Armata a 2-a și Armata 1-a), 142.523 oameni pe frontul de sud (reuniți în Armata a 3-a) și 13.561 oameni în Corpul 5 Armată și Artileria Grea, aflate la dispoziția Marelui Cartier General. Trei armate, întărite ulterior cu rezerva generală, ce reprezenta 80% din totalul disponibil, urmau să opereze în Transilvania și Banat, până la Tisa, în vreme ce Armata a 3-a, cu 20% din efectivul Armatei de Operații, avea

La Cimișlia

militare pe două fronturi: unul în nord și nord-vest, contra Austro-Ungariei, și altul în sud, care să contracareze eventualele acțiuni ale Bulgariei, aliată Puterilor Centrale. În „Ipoteza Z”, repartizarea forțelor proprii – 576.408 oameni în unitățile combatante – se făcea în felul următor: 420.324 pe frontul transilvan

misiunea să treacă la apărare pe frontiera de sud, asigurând libertatea de acțiune a ofensivei eliberatoare din Transilvania.⁶

Cum a dispus Marele Stat Major cele patru armate românești în vederea angajării Armatei României în campania militară din august-decembrie 1916?

În vederea pregătirii Armatei României pentru trecerea la eliberarea teritoriilor românești aflate sub stăpânirea Austro-Ungariei, la data de 14/27 august 1915 Ministerul de Război a hotărât trecerea la acoperirea frontierei de stat între Broșteni și Vârciorova, în concordanță cu viitoarele operațiuni militare prevăzute în planul de campanie. În acest scop s-au fixat trei zone de acoperire, corespunzătoare fâșiilor de acțiune ale armatelor respective: Armata de Nord în Moldova, de la pâraul Neagra (afluent al râului Bistrița) până la Valea Cașin (225 km), Armata a 2-a în Muntenia, până la Valea Topologului (245 km) și Armata 1-a până la Cetate, pe fluviul Dunărea (240 km). Acoperirea frontierei

6 Arhivele militare Române Pitești, Fond Direcția 1 Infanterie, Inventar S/19842, din 07.04.1976, poziția 20, dosar F.N. 1919-1920, pag. 737 și 743.

Salvador Dalí, *Halucinație parțială: 6 chipuri ale lui Lenin pe un pian*, 1931

cu Bulgaria s-a realizat începând din februarie 1916, de către Armata a 3-a, de la Cetate și până la Oltenița, apoi în Dobrogea, până la litoral.⁶

După realizarea înțelegerii cu reprezentanta Antantei, Rusia, România au declarat război Austro-Ungariei, la data de 15/28 august 1916.

Însă aliații nu și-au onorat promisiunea de a începe luptele cu opt zile înainte de înscrierea României în război. Franța nu a început atacul de la Salonic spre Bulgaria și Rusia a trimis cu întârziere, după 15 septembrie, corpul de armată, în Dobrogea, în ajutorul trupelor românești care urmau să se apere împotriva atacurilor începute de trupele bulgare, sprijinite de unități militare germane și, ulterior, și turce (fără declarație de război, la data de 19 august 1916). Efectivul mobilizat al Armatei Române la data de 14/27 august 1916 și dispunerea forțelor românești se prezenta astfel: Armata de Nord (Punct de comandă Bacău), comandată de generalul de divizie Constantin Prezan, Armata a 2-a (Punct de comandă la Băicoi), comandată de generalul de divizie Alexandru Averescu, Armata 1-a (Punct de comandă la Craiova), comandată de generalul de divizie Ioan Culcer și, de la 11 septembrie, de generalul de brigadă Ioan Dragalina și Armata a 3-a (Punct de comandă la București), comandată de generalul de divizie Ion Aslan.⁷

Cum s-a desfășurat Campania militară din toamna anului 1916?

Lupta unităților militare române în

prima perioadă a războiului s-a încadrat în concepția generală a planului de operații „Ipoteza Z”: apărarea Dobrogei și ofensivă în Transilvania, pe direcția generală Târgu Mureș – Cluj – Debrețin. Armata Română a început traversarea Carpaților în noaptea de 14/15 august, ostașii români fiind primiți de populația românească în calitate de eliberatori. Până la sfârșitul lunii septembrie armata română a ajuns pe aliniamentul Orșova – Sibiu – Sighișoara – cursul superior al Mureșului. Armata rusă nu a intervenit în ajutorul armatei române, în Transilvania, așa cum se promisese în cadrul Convenției militare, iar Franța a slăbit ofensiva împotriva Armatei a 9-a germane, comandată de generalul Eric Faltchenhein, permițând inamicului să-și sporească efectivele în Transilvania și să înceapă o puternică ofensivă împotriva armatei române.

După insuccesele armatei române în Dobrogea și în bătălia de apărare a Bucureștiului, pe râurile Argeș și Neajlov, cumulate cu înfrângerile din Transilvania, armata română s-a retras, pentru refacere, în luna decembrie 1916, în unele localități din Moldova. Frontul de apărare al unităților militare române s-a stabilit, la data de 28 decembrie 1916, în poarta Focșanilor și la Oituz.⁷

Care au fost măsurile adoptate de Marele Cartier General pentru pregătirea

marilor și eroicelor bătălii din vara anului 1917?

Prin intermediul misiunii militare franceze conduse de generalul Henri Mathias Berthelot, sosit în țară la data de 3/16 octombrie 1916 (al cărei efectiv a crescut, până în februarie 1917, la 277 de ofițeri de stat major de infanterie, cavalerie și artilerie, 37 de piloți, 88 medici și 1150 de soldați), care a adus literatură de specialitate și instructori francezi, ostașii români au participat la procesul de instruire bazat pe principii moderne de luptă.⁸

Marele Cartier General a stabilit cu multă atenție locurile de dislocare în județele și localitățile Moldovei, pentru refacere a marilor unități, a luat măsuri organizatorice completând efectivele de luptători la toate eşaloanele, a completat mijloacele de luptă (armamentul, tehnica de luptă, munițiile de infanterie și artilerie, echipamentul, alimentele și medicamentele necesare) și a perfecționat instrucția trupelor pe terenurile de instrucție și în aplicații comune. A fost perfecționată instrucția la nivelul plutonului, companiei și batalionului. Cu ajutorul Biroului de Operații de la Marele Cartier General a statelor majore de la Armatele I-a și a II-a, comandat de locotenent-colonel Ioan Antonescu, s-au elaborat planurile de luptă pentru campania militară din vara anului 1917.

- Va urma -

⁷ General-locotenent Ion Șuța, *Infanteria Română*, Editura Militară, București, 1982, pag. 41

⁸ Idem, pag. 49-50

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Împreună suntem mai puternici!

dispune de cel mai performant
APARAT pentru AEROSOL

Util în tratarea

- Bronșitei;
- Astmului bronșic;
- Laringitei;
- Mucoviscidozei;
- Faringitei;
- Pneumoniei;
- Traheitei;
- Deshidratării;
- Pre/post operativ;
- Sinuzitei.

Program
Luni - Joi 8.00 - 15.00
Vineri 8.00 - 14.00
PREȚ: 3 lei/sedință

Nebulizatorul Suchatzki
produs în Germania

Etaj 1, camera 19

Etaj 2, camera 24

Eveline SALON

- * MANICHIURĂ
- * PEDICHIURĂ
- * COSMETICĂ

- * MASAJ LIMFATIC
- * MASAJ RELAXANT
- * MASAJ CU ROCI VULCANICE
- * ÎMPĂCHETĂRI CU ALGE ȘI PARAFINĂ

Victor Ion Popa – Personalitate artistică polivalentă

Prof. PETRUȘ ANDREI

Înainte de a fi bârlădean, Victor Ion Popa este puieștean. Părinții săi au fost învățători la Puiești, în județul Tutova, iar fratele său, Nicolae I. Popa, chiar s-a născut la Puiești, pe 25 februarie 1897; aici a urmat cursurile școlii primare, devenind apoi ilustrul universitar, cu o carieră strălucită la Iași.

Nicolae I. Popa a trăit 85 de ani în timp ce Victor Ion Popa doar 51 (29 iulie 1895 – 30 martie 1946) fiind răpus de cele trei excese: abuzul de tutun și de cafea și excesul de muncă.

Poetul, dramaturgul, pictorul, caricaturistul, regizorul, actorul, scenograful, romancierul, nuvelistul, criticul de artă Victor Ion Popa s-a născut pe 29 iulie 1895, an în care s-au născut Ion Barbu (19 martie) și Lucian Blaga (9 mai).

Profesorul codrenist Traian Nicola în monumentală sa lucrare „Valori spirituale tutovene”, vol. 5, îi consacră acestei mari personalități polivalente a urbei noastre nu mai puțin de 31 de pagini (651-682).

După studiile liceale, Victor Ion Popa urmează Conservatorul, Facultatea de drept, Școala de ofițeri, iar din 1919 se stabilește la Bârlad. Ocupă diferite funcții la Teatrele din București, Cluj, Craiova și Cernăuți.

În vara anului 1927 a vizitat Germania, Franța, Anglia și Austria perfecționându-se în arta teatrală. „*Mă simt în stare să progrez și experiența mea de teatru de până acum mi-i o temelie mai folositoare acum ca oricând*”, mărturisea omul de teatru într-una din scrisorile sale. Pentru activitatea sa în domeniul dramaturgiei, guvernul francez îl va recompensa cu Legiunea de onoare, iar bârlădenii cu un teatru care îi poartă numele.

Victor Ion Popa s-a dedicat total artei arzând ca o flacără olimpică. Opera sa este impresionantă. Dramaturgia sa cuprinde:

1. piese pentru copii (*Păpușa cu piciorul rupt, Pufușor și Mustăcioară*);
2. piese într-un act inspirate din lumea satului (*Încercarea, Plata birului, Deșteapta pământului...*);
3. creații memorabile (*Ciuta, Mușcata din fereastră, Shakespeare în infern, Mironosițele, Zece milioane, Cantonament buclucaș* și capodopera *Take, lanke și Cadâr*, care a făcut săli pline, cu casa închisă, cum se spune, la teatrul bârlădean în interpretarea lui Sorin Ghiorghe, Marcel Anghel și a regretatului Gruia Novac jr., poet sensibil, reflexiv și cerebral, plecat prematur la cele veșnice.

Victor Ion Popa este și un nuvelist remarcabil. Ne-a lăsat trei volume de nuvele: *Povestiri cu prunci și moșnegi, Ghicește-mi în cafea și Bătaia*. Ca romancier s-a făcut cunoscut prin romanele: *Floarea de oțel, Velerim și Veler, Doamne, A fost odată un război, Sfârlează cu fofează și Maistorașul Aurel, ucenicul lui Dumnezeu*. Ca poet are un volum de versuri intitulat *Cântecele mele – Postume* (Editura Boema, București, 1946), iar artistului și criticului plastic, Academia Bârlădeană, prin președinta Elena Monu, Elena Popoiu și Cătălin Andrei Teodoru i-a editat întreaga

operă, un impresionant volum, 760 de pagini, în condiții grafice de excepție. Un „Cuvânt înainte” îl semnează președintele de onoare al Academiei, poetul și traducătorul „de aur” C. D. Zeletin care surprinde magistral trăsăturile acestei mari personalități bârlădene: Victor Ion Popa „rămâne una din cele dintâi figuri renascentiste, în sensul universalității, ale artei românești. Poet, prozator, dramaturg, biograf, desenator, pictor, sculptor, regizor și actor, director de scenă și profesor de conservator, director de teatru și creator (unul dintre primii) de scenarii radiofonice, jurnalist, plâsmuitor de formule noi în teatru și în exprimarea artistică a vieții sătești, dar și tehnician multiplu obsedat de reveria leonardescă a zborului, el a uluit contemporanii prin câte a putut să înfăptuiască într-o viață de om, și aceea scurtă...” (op.cit., p.17).

În teatru, Victor Ion Popa a diversificat și îmbogățit tipologia umană. Carmen Anta este sălbatica și inocenta „Ciută”, iar „Take, lanke și Cadâr” din târgul de provincie sunt modele de conviețuire armonioasă, în ciuda prejudecăților și a egoismelor mărunte.

Dramaturgul excelează prin comicul de situație, dar și prin comicul de limbaj, savuros și în zilele noastre, când, din păcate, are loc, dezastruos, mutația

valorilor estetice spre antiartă.

În nemurire, Victor Ion Popa rămâne așa cum l-au văzut contemporanii săi:

► „*Mic de statură, subțirel, rămas un provincial în îmbrăcăminte, rezervat*”, „*scriitorul apare cu un obraz subțire, de adolescent, mai curând feminin, cu pistrui aurii, care în anii din urmă devenise fragil. Avea ochii blânzi, cuminiți, cărora abia mai pe urmă le descopereai febrilitatea. Dincolo de zâmbetul liniștit se ascundea o energie capabilă de acțiuni impetuoase, stimulatoare pentru cei din jurul său, în incandescență de arc voltaic. Era generos, nepretențios și avea o singură perseverență: de a munci fără măsură.*” (Vasile Damaschian)

► „*Finețea grafiilor lui, pătrunderea psihologică, umorul lui, ar fi putut impune ele singure personalitatea artistică a lui Victor Ion Popa.*” (Tudor Vianu)

► „*Desenele lui Victor Ion Popa ne arată pe omul de gust, de mare talent și putere de muncă.*” (Silvian Ionescu)

► „*Victor Ion Popa a murit visând.*” (Mircea Ștefănescu)

► „*Era un moldovean blând și bun. Bunătatea lui ieșea din vorbele potolite pe care le rostea. Bârlădean. Pe fața lui se citea liniștea sufletului și o înțelegere binevoitoare pentru cei cu care discuta sau lucra.*” (George V. Bumbești)

Într-unul din cântecele sale, Victor Ion Popa ne îndeamnă și acum la vis: „*Visează!/Aripa luminii s-a strâns/Și pasărea vieții pe valul nopții legănând/Se înfrățește cu zeul stâns/Însăgetându-l cu o vrajă, o năzuință, ori un gând/ Visează!*”

Dar bârlădeanul Victor Ion Popa n-a murit, pentru că el este mult mai viu decât cei vii.

POVESTEA IMNULUI

România a avut șase imnuri de stat

Prof. MIHAIL MANCIU

Marș triumfal și primirea steagului și a Măriei Sale Prințul Domnitor

(1862-1884)

Imnul este unul din simbolurile naționale, menționate în constituție. Imnul de stat al României are o istorie de peste 150 de ani. În anul 1862, a fost compus primul și s-a intitulat „*Marș triumfal și primirea steagului și a Măriei Sale Prințul Domnitor*” pe vremea domniei lui Alexandru Ioan Cuza. În urma unui concurs organizat la care s-a acordat și un premiu de 100 de galbeni, a fost declarat câștigător compozitorul și violonistul Eduard Hubisch.

Trăiască Regele

(1884-1948)

Melodia nu a avut versuri până în anul 1881 când Vasile Alecsandri a compus textul pentru viitorul „*Imn regal român*” intonate pentru prima dată la încoronarea regelui Carol I în anul 1884. Imnul a fost preluat și inclus de George Enescu la sfârșitul lucrării sale „*Poema Română*”. Poate că cel mai aproape de sufletul românilor a fost acest imn deoarece a rezistat cel mai mult, până în 1947. Se cânta de ziua națională, care devenise și ziua întregii națiuni române.

Zdrobite cătușe

(1948-1953)

În anul 1948, o dată cu instalarea regimului comunist, în ziarul „*Flacăra*” a fost publicat noul imn al României. „*Zdrobite cătușe*”, pe muzica lui Matei Socor. O melodie cu versuri de propagandă în care era preaslăvită Republica Populară și prietenia cu poporul rus liberator.

„*Zdrobite cătușe în urmă rămân,
În frunte-i mereu muncitorul
Prin lupte și jertfe o treaptă urcăm,
Stăpân pe destin e poporul.*”

Te slăvim, Românie!

(1953-1977)

În anul 1953, în plină sovietizare a

României, imnul „*Zdrobite cătușe*” este înlocuit cu „*Te slăvim, Românie!*” pe versuri de Eugen Frunză și Dan Deșliu. Partidul a hotărât ca poporul să se bucure de faptul că armata rusă era încă în țară, elitele României își aflau sfârșitul în închisori, iar libertatea de expresie devenise o amintire interzisă.

Trei culori

(1977-1989)

Din 1977 și până în 1989 la propunerea lui Nicolae Ceaușescu a fost ales un nou imn, „*Trei culori*”, melodia fiind un cântec patriotic compus de Ciprian Porumbescu, dar cu textul modificat.

Deșteaptă-te, române!

(1989-prezent)

În anul de grație 1989, ne-am trezit din „*somnul cel de moarte*” și am ieșit în stradă. Interzis în perioada comunistă „*Deșteaptă-te române!*”, la origine „*Un răsunet*”, a devenit imnul național al României, pe versuri de Andrei Mureșanu, iar melodia de Anton Pann. Poemul „*Un răsunet*” al lui Andrei Mureșanu, publicat în timpul revoluției de la 1848, a fost pus pe note în ziua când a fost recitat în grădina Șchei din Brașov, în fața unor prieteni. În privința melodiei se știe că la acea vreme avea o largă circulație și că nu prea se știe care ar fi autorul adevărat. De atunci melodia s-a cântat cu ocazia fiecărui conflict din România, datorită mesajului de patriotism și de libertate pe care-l poartă în el. S-a cântat în perioada războiului de independență (1877 – 1878), primul și al doilea război mondial, în timpul crizei după lovitura de stat de la 23 august 1944. În ziua revoltei de la Brașov din 15 noiembrie 1987, iar pe 22 decembrie 1989 în timpul revoluției anticomuniste, imnul s-a înălțat pe străzi, risipind frica de moarte și unind întregul popor în sentimentele nobile ale momentului. Astfel că instituirea sa ca imn național a venit de la sine înlocuind imnul „*Trei culori*”.

Timp de câțiva ani „*Deșteaptă-te române!*” a fost și imnul național al Republicii Moldova înlocuit în 1995 cu „*Limba noastră*”, pe versuri de Alexei Mateevici, iar melodia scrisă de Alexandru

Cristea, aranjament orchestral de Valentin Dînga.

Adevărat arc de cerc peste decenii și veacuri „*Deșteaptă-te române!*” redevine simbol național după 1989, iar prin Constituția României din 1991 este consfințit ca imn național. Imnul conține acest sublim „*acum ori niciodată*”, prezent și în alte imnuri naționale, de la „*paion*”-ul cu care grecii au luptat la Marathon și Salamina, dar și în „*Marseilleza*” Revoluției franceze.

În anul 1998 Parlamentul României proclamă ziua de 29 iulie „*Ziua Imnului Național a României*”.

TONI HULUBEI MACOVEI

Bunica mea

Coana Ana
era
bunica mea,
cu păr cărunt
adunat la spate,
cu două spelci lungi,
înaltă și subțire.
Duminica
se gătea de sărbătoare
și, braț la braț,
coboram spre Mitropolie.
Deși cu mulți ani,
mergea dreaptă
ca o lumânare!
Îngenunchea
și se ruga
la Parascheva,
punea bănuți
în racla de argint
și săruta veșmântul.
Cred și acum
că bunica
a fost
o sfântă !
Mi-a rămas
lada ei de zestre
meșterită-n lemn
de trandafir.
Când o deschid
miroase a copilărie,
a poveste
și a bunica mea
ce nu mai este !

Cântă prin poiene vara,
Prin păduri cântă pământul,
Peste glie cântă țara
Imnul în slăvi înălțându-l!

Din suflet cântă poporul,
Românesc este cântul,
Cântă munții, cântă zarea,
Imnul țării înălțându-l!

Cântă ciocârlia-n ceruri,
Buzele-și cântă sărutul,
Cântă vinul, cântă mierea,
Imnul nostru înălțându-l!

Cântă-n cuget toți românii,
Prea curat le este cântul
Și bogatul și săracul
Imnul țării înălțându-l!

Cântă-n cântece toți pruncii,
Vibrează-n cântec cuvântul,
Cântă îngerii și zeii,
Imnu-n ceruri înălțându-l!

Poezia-n ritmuri cântă,
Cânt și eu, îmi cântă gândul,
Imnul patriei iubirii mele
Printre versuri înălțându-l!

Cântă dorul prin baladă,
Cântă muza-n vatra sfântă,
Cântă florile-n livadă,
Imnu-n stema țării cântă!

Cântă marea și Carpații,
Din al pământului scoarță
Sus pe cerul libertății
Imnul României înălță!

Cântă râuri de mătase,
Dunărea albastră cântă,
În al oglinzilor izvoare
Imnul strălucind în undă.

Cântă sfinții în biserici,
În mănăstiri preoți cântă,
Imnul înălțând în slavă
Până la Măicuța Sfântă!

Cântă neamul și eroii,
Cântă tot poporul meu,
Imnul țării îl înălță,
Sus în slăvi la Dumnezeu.

Motto: „Iubesc aceste plaiuri românești,
Cu soarele ce bate în ferești
Mi-s dragi și munți, și râuri, și câmpie
Acest pământ mi-e patrie și mie!”
(Horvath Imre)

Avem o Țară milenară
C-un mândru și un brav popor,
În Imnul Țării se-mbinară
TRECUT, PREZENT și VIITOR.

Din multe jertfe ni-i trecutul
Și de eroi și de martiri
Și-s pline Dunărea și Prutul
De sânge, lacrimi și jeliri.

Prezentul însă, din păcate,
Corupt e și ticăloșit,
Bunic, părinte drag sau frate
Par că zadarnic au murit.

Ne cumpără din nou străinii
Și-n Țară iar devin stăpâni,
În trupul Țării intră spinii
Precum și-n inimi de români.

Dar când o să răsună cântul
Privind cu toți la Tricolor
O să se-ndure Domnul Sfântul
S-avem un bun conducător.

Un domn cu dragoste de Țară
Ca Ștefan, lancu sau Mihai
S-avem o Țară ca afară
Pe-acest divin picior de plai.

Românii sunt mai blânzi ca mielul
Dar sunt ca leii în război,
De-aceea IMNUL și DRAPELUL,
În veci, sunt sfinte pentru noi.

Trăim cu alții-n bună pace
Că patria-i a tuturor
Și numai armonia face
Să fim o Țară și-un popor.

Iubim cu toții România
Pământul care ne dă rod
Să piară veșnic dușmănia
Cum spune biblicul izvod.

Avem o sacră datorie
Iar noi cu toții să jurăm:
Frumoasă, dulce Românie
Cu prețul vieții te-apărăm!

Români s-avem în noi putere
Ca să învingem suferinți,
În noi e singura avere
Ce ni-i lăsată din părinți.

Avem și noi un loc în lume
Și-un IMN pe care îl cântăm,
O Țară scumpă și un nume
Cu lauri să le-ncununăm.

Cântăm *Deșteaptă-te, române!*
Iar IMNUL nostru-i cântec sfânt
Și-n veci de veci el va rămâne
Cât va fi viață pe pământ.

**28 iulie – Ziua Națională a Ambulanței
din România**

Icoana țării noi o purtăm în suflet!

(Milenii românești între Bârlad și Reghin)

C.A.R.P. REGHIN

Formația de mandoline „Doina Similei” din comuna Alexandru Vlahuță

Corul „CRIZANTEMA” al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

Prezentator:

prof. Mihaela Oprea
Liceul Pedagogic „Ioan Popescu” Bârlad

Geanina Pascu
elevă Liceul Pedagogic „Ioan Popescu” Bârlad

prof. Gruia Novac

Ansamblul „Răzeșii” din comuna Pogonești

prof. Petruș Andrei
poet

Magda Sîriac
elevă Școala Ep. Iacov Antonovici” Bârlad

Botez Eduard
Școala de Muzică și Arte Plastice „N.N. Tonitza” Bârlad

Surorile Raluca și Denisa TOMA
Școala de Muzică și Arte Plastice „N.N. Tonitza” Bârlad

29 iulie 2016

În perioada 28-30 iulie a.c., Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad va fi prezentă în cadrul unui schimb de experiență în municipiul Reghin, județul Mureș. În parteneriat cu C.A.R.P. Reghin, Primăriile Municipiilor Bârlad, respectiv Reghin, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Elena Cuza Bârlad va oferi un spectacol cu prilejul Zilei Imnului Național (29 iulie) la Casa de Cultură „Dr. Eugen Nicoară” intitulat sugestiv „Icoana țării noi o purtăm în suflet! Milenii românești între Bârlad și Reghin”. Vor cânta și încânta Corul „Crizantema” al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, Ansamblul folcloric „Răzeșii” Pogonești, Ansamblul folcloric de mandoline „Doina Similei” din comuna Alexandru Vlahuță, prof. Gruia Novac, prof. Petruș Andrei, prof. Mihaela Oprea, elevii Magda Sîriac, Eduard Botez, Geanina Pascu și surorile Toma Denisa și Raluca. În numărul următor al revistei vom reveni cu impresii de pe tărâmurile reghinene.

GÂNDURI SINCERE PENTRU ARDEAL

Magistr. (pens.) NICOLAIE MIHAI

*Dragi prieteni, nu sunt literat de profesie, dar sentimentele mele de dragoste pentru locul natal s-au împletit întotdeauna cu cele de admirație profundă pentru pământul românesc, pentru toate „țările” locuite de milioane de truditori harnici și iubitori de viață, din Biharia până la Adamclisi și din Dorohoi până-n dunăreana și romana Drobeta a Turnului-Severin. Din acest „rotund” românesc, **Ardealul transilvan** iese în evidență frumos, prin neasemuitele lui plaiuri brăzdate de ape cu nume rezonante și cu o tumultoasă și mereu schimbătoare istorie.*

*Acum, cu gândul dus la un punct de pe harta Transilvaniei, aud, pe undele nevăzute ale memoriei, armoniile inegalabile ale tuturor viorilor iscate de mâinile de artiști ale lutierilor din **REGHIN**, de-a lungul unui timp dificil (sau inutil) de precizat.*

*Mă aflu sau poate chiar mă găsesc în orașul mureșean Reghin, către care, prin mine și prin prietenii mei, se îndreaptă gândurile noastre de prea adâncă prețuire și respect. Relația cu Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din vechea așezare ardeleană este semnul că oamenii de aici, ca și cei din seculara așezare omenească a Bârladului moldovenesc, doresc amicitia, buna înțelegere și întrajutorarea în domenii variate, în numele celui mai frumos și de folos simțământ: **omenia**.*

*Iată un motiv care mă îndreptățește să prețuiesc inițiativa președintelui C.A.R.P. Reghin, domnul **Leon STOICA**, care a gândit și încurajat schimbul cultural – artistic între cele două orașe, împărtășindu-ne astfel din experiența fiecăruia, din aspirațiile noastre, în așa fel încât satisfacția celor de vârstă a treia, ca oameni care au pus umărul, în tinerețe, la construirea României moderne a nepoților lor, să fie deplină. Iată de ce gândurile mele, ca și ale tuturor bărlădenilor, le călăuzesc spre inimile reghinenilor de pe apa Gurghiului, în ideea consolidării deprinderii de a ne regăsi mereu în orice fel de împrejurări. Pe drumul care duce la înțelegere și armonie, pe cărarea de la OM la OM.*

*Am rostit cuvântul **armonie**... Parcă-i aud pe George Enescu și Franz (Ferenc) Liszt, pe aceeași scenă, interpretând, alternativ, „Rapsodia română” și „Rapsodia ungară”, într-o frăție muzicală și umană demnă de cea mai admirabilă exemplificare morală. Și mă gândesc pe loc: nu cumva au cântat pe strunele viorilor din Reghin ?!...*

MESAJ OFICIAL ȘI DE SUFLET

Iubiți concetățeni și stimați cetățeni din Reghin, aș vrea ca mesajul meu „oficial” să cuprindă măcar o parte din aspirațiile de bine, de frumos, de adevăr și de înțelegere, poate că, cine știe ecumenismul va deveni astfel platforma unui europenism validabil, dar și păstrător al caracteristicilor specifice etniilor participante conștient la schimbările acestui mileniu imprevizibil.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad este promotoare a unor inițiative moderne și globaliste, în tandem, deloc întâmplător, cu asociații similare din țară. Punctual, colaborarea cu C.A.R.P. din Reghin este un argument în favoarea schimbării de mentalități și atitudini, asigurând consolidarea în fapt a înțelegerii dintre oameni, indiferent de originea etnică sau izvorul istoric. Promotori ai acestui nou mod de a gândi și acționa fiind cei doi președinți, domnul Nicolaie Mihai și domnul Leon Stoica, eu nu pot decât să aplaud demersul amândurora, în credința că un început sănătos nu poate înregistra decât un rezultat ceremonios, cu contribuția binefăcătoare și a Primăriei municipiului Reghin.

Ca primar al municipiului Bârlad mă declar mulțumit de inițiativa Dumneavoastră, iar ca cetățean onest sunt alături de asemenea ispitiri cu finalizare certă.

Sunt onorat să pot transmite urări de reușită celor două „combatante” – Bârlad și Reghin – iar părtașilor la acest eveniment excelentissim le doresc victorii depline, în numele a ceea ce toată Europa dorește: armonie și înțelegere.

Succes și sănătate celor de azi și viitori!

AV. DUMITRU BOROS

Primar al municipiului Bârlad

„ÎN TOATĂ ȚARA NU-S ATÂTEA PRUNE!”

Prof. GRUIA NOVAC

Într-o împrejurare oficială din luna noiembrie a anului 1919 (se împlinea un an de la Marea Unire), marele maestru al vorbelor de duh, Nicolae Iorga, zicea: „*Să fii fericit în funcție de fericirea tuturor, iar nu în funcție de nenorocirile celor mai mulți!*”

De atunci, din 1919, dar și până în clipa aceea de rememorare a unui adevăr secular, omenirea asta a făcut: caută, eventual să găsească fericirea („tuturor!”). Nu stă în seama mea să decretez izbânda. Dar că existențele noastre le robim unui asemenea nobil țel, e un fapt de netăgăduit. Și nu se poate să nu reușim ... cândva. Momente de fericire am avut fiecare o dată sau de două ori în viață, acesta fiind semnul posibilităților în așteptare latentă.

...Despre un asemenea moment vreau să vorbesc. Demersul meu textual (sau literal) e ca o paranteză, mai detaliată poate, într-o **epistula disertissima**, pe o temă ca cea din titlu de pildă, „epistolă” pe care o voi scrie odată...

Vara anului 1975. În toamna aceluiași an adunam patru decenii și, poate de aceea, am hotărât cu întreaga familie novăcească să ne bronzăm două săptămâni la Saturn și apoi să ne ozonăm, alte două săptămâni, la Ocna Șugatag, dincolo de Gutâi și Țibleș. Pe atunci se putea! Câștigurile noastre de didactică, alături de înlesnirile oferite de sindicat, erau garanția reușitei. Se înțelege deci, că, plecând de pe litoral, am traversat în diagonal întreaga țară. Tăiem, în zumzetul Daciei, bărgănul mirosind a grâu și lubenițe, alergăm voinicește pe autostrada (fără gropi!) spre Pitești, ne răcorim și ne potolim foamea la Curtea de Argeș, zorim pe malul Vidrarului și ne minunăm, până la extaz, de meandrele pe margini amețitoare de prăpăstii ale Transfăgărășanului, care ne duce în legendara vatră a lui Badea Cârțan, îi mângâiem numele și grăbim spre Sibiu, unde ne aștepta, „rezervat”, Împăratul Romanilor!...

A doua zi, la sugestia junilor mei, am peregrinat, preț de o oră (9:00-10.00 a.m.) cam puțin, prin celebrul „Brukenthal”, (ne-am revanșat însă peste vreo cinci ani!), grăbind apoi, prin Sebeș, spre Alba Iulia, Ocna Mureș, Turda, Cluj-Napoca, Dej, Târgu Lăpuș, Baia Sprie și, prin pasul Netađa, am ajuns teferi, **fericiți** și

neobosiți (pe bune!) la **Ocna Șugatag**.

După zece zile de maramureșeneală (că li se făcuseră „flăcăilor” dor de... Bârlad!), am adăugat impresiilor din timpul traversării țării și pe cele ale staționării, schimbate aproape zilnic, în mirificul ținut istoric de nord, „moștenire” cu care într-o dimineață de august, am plecat în direcția Răsăritenilor. Trebuie să știți că pitorescul pământurilor transilvane, încântă ochiul și minunează sufletul. Iar

oamenii, admirabilii ardeleni, indiferent de graiul matern, te privesc în ochi cu seninătate și-ți răspund, românește, la orice întrebare. (Pauză afectivă: mi-am amintit de camaradul meu din armată, Marton Istvan, născut în Târgu Secuiesc, pe care nu l-am mai întâlnit din 1956 și de care mi-e dor și acum!)

Stările sufletești generând sentimente nu trebuie, asemenea gusturilor, discutate. Dar nici nu pot fi impuse prin decrete. Pot fi subiectiv, dar impresiile mele, nefiind ale altcuiva, mă reprezintă obiectiv și sincer. Iată motivația pentru care, trecând prin atâtea așezări, mi-au venit în memorie și frânturi de poezie, că prea frumoase erau priveliștile în vara aceea și parcă regretai știind că-n toamnă își vor schimba veșmântul, deși se pare că natura e într-o sărbătoare veșnică. Și zice poeta Nina Cassian: „**Cucernice privești se-aștern până departe/ Se pregătesc de somnuri coline, văi și vii/ Iar frunzele pădurii, docile intră-n moarte/ Și nu mă pot împotrivi**” (*Post festum*). Cam astea erau simțirile mele, și alor mei, trecând prin sate moroșene precum Călinești, Bârsana, Rozavlea, Bogdan Vodă, Săcel, apoi, prin pasul Șetref, trecând în zona „grănicească” Romuli, Nășăud, Bistrița, Șieut, Monor, prin Batoș, ajungem la... **Reghin**.

N-am oprit, la vremea aceea, în orașul care se oglindește în râul Gurghiu, dar **acum** am prilejul s-o fac, pentru anunțatul „turneu” în țara viitorilor.

Itinerariul de la Ocna Șugatag la Reghin m-a impresionat cu pomii roditori de pe marginea șoselelor, dintre toți atrăgându-mi atenția mulțimea prunilor. Mii, zeci de mii de pruni, împovărați de roade. Și era chiar timpul lor, nimeni oprindu-te să le gusti.

Am și făcut-o, la un popas cu băncuță de lemn, chiar aproape de Reghin, cu gândul la armonie, la înțelegere, la civilizație, la respectul față de natura locului, uitându-mă la crengile copacilor obosind de doldora poamelor. Am recitat cu voce puternică, ca a toboșarilor-crainici de la primăriile unor așezări ardeleni, versul unui poet de expresie maghiară, în traducerea fidelă a lui Ioanichie Olteanu: „**În toată țara nu-s atâtea prune!**”

Cu această imagine am trecut surzând prin Reghin, mărturisindu-i apoi întreaga mea simțire și admirație unui prieten din Târgu Mureș, la care-am și mas în noaptea aceea.

...Mă-ntorc acum, după ani și ani, în orașul care m-a impresionat cu zona lui plină cu pruni. Dar și cu viori. Dar și cu palincă. Dar și cu **Oameni** buni, unii români, alții unguri, câțiva secui, dar **Oameni** care în simplitatea lor nobilă, departe de interesele veroase ale unor ... (să lăsăm însă „cuvântul”, ce-ar putea fi rostit, lăcătuț într-un ungher ascuns!) își duc cinstit și liniștit viața cotidiană, cu gândul la o Țară pașnică și la o Europă pacifistă. Așa se-ntâmplă și cu etnicii polonezi din Soloneț (Suceava), cu lipovenii ruși din Ceatalchioi, Slava Rusă și Jurilovca (Tulcea), cu turco-tătarii din Topraisar (Constanța), cu sârbii din Pojejena (Caraș-Severin) sau cu ucrainenii din Suharău (Botoșani). Dumnezeu a vrut ca pământul românesc să fie unul al făgăduinței pentru concordie, întrucât sub Soare este loc pentru fiecare.

Nutresc un sentiment de mare admirație pentru inițiatorii de apropiere între oameni, fie prin mijlocirea culturii, fie prin alte căi. Este ceea ce mă încântă la auzul veștii că între Bârlad și Reghin e pe cale să se recepționeze edificiul unei fructuoase colaborări. Ceea ce înseamnă că se poate. *Speranța trăiește și „animă pe toți muritorii!”*.

Iunie, 2016
BÂRLAD

VASILE CHELARU

Lumina sufletelor curate (2)

Motto: „Ce oameni excepționali trec pe lângă noi, anonimi, și noi admirăm prostește atâția neghiobi, numai pentru că au vorbit de ei presa și opinia publică!”

(Mircea Eliade)

În virtutea acestei povețe voi împărtăși câteva gânduri despre un om al cărui destin a fost marcat de o mare și nesfârșită suferință și o permanentă speranță de bine – **psihologul CRISTINEL ROȘCA**.

Din 1991, timp de trei ani, am îndeplinit sarcini profesionale legate de prevenirea și combaterea delincvenței juvenile, fenomen care se evidenția cu dimensiuni alarmante și trend grabnic ascendent, pe fondul libertăților greșit percepute de tineri, a autorității subrezite a instituțiilor, a abandonului școlar, a tendințelor de nesocotire a normelor civice și juridice, chiar și de către unii elevi și liceeni. Un obiectiv important, din acest punct de vedere, îl reprezenta „Casa de Copii” nr.2, de pe strada Epureanu din municipiul Bârlad, un adevărat furnicar în care exista permanentă activitate, atât personalul cât și numărul de copii instituționalizați fiind destul de ridicat. Câteva luni de zile, până am cunoscut bine riscurile și vulnerabilitățile care puteau influența comportamentul deviant al copiilor, vizitam des instituția. Mă bucuram de sprijinul personalului, de disponibilitatea directorului, domnul profesor Vasile Pintilie, care mă știa din vremea când eram elevul său la ora de istorie, în școala gimnazială, de încrederea directorului adjunct, domnul învățător Aurel Chiculiță, dar mai ales de simpatia numeroșilor copii, cu vârsta de la șase la paisprezece ani, care alergau înaintea mea când mă vedeau intrând în curtea școlii, îngrămădindu-se să le strâng mânuțele, să le mângâie obraji sau capul, copleșindu-mă cu plângeri de toate felurile, la care de multe ori nu găseam soluții. Este la fel de adevărat că tinerii din centru, care se apropiau de vârsta majoratului, mă așteptau încordați, încruntați, cu priviri ostile, din care aruncau săgeți otrăvite sau mi se transmiteau de după ferestrele dormitoarelor amenințări și injurii, ca o ripostă la îndrăzneala mea de a le anihila apucăturile umiltoare și violente, asemănătoare celor din penitenciare, îndreptate împotriva celor mici, speriați și lipsiți de apărare. Știam că din această categorie făceau parte mai toți cei pe care i-am „consiliat” în biroul meu, ocazie cu care la sfârșitul fiecărei ședințe de astfel de terapie îi „rugam” să-și aranjeze reciproc frizura, întrucât părul mare cu care se mândreau foarte tare, putea afecta serios sănătatea și igiena dacă

nu era întreținut în mod corespunzător. Știam că munca mea dă roade, deoarece, ulterior, mă informau copiii mai mici și supraveghetorii că toți cei invitați la „consiliere” alegeau să se tundă „zero”, ca să nu poarte săptămâni întregi capul acoperit, în așa fel încât să nu se observe „brazdele” transversale din podoaba capilară. La un moment dat era ușor să-mi identific

„prietenii” prin curtea instituției, după șapca de pe cap ori noua modă a tunsorii.

Trebuie să precizez că numărul celor cu derapaje comportamentale era mic în raport cu cei care se integraseră perfect în atmosfera instituției, iar după trecerea anilor m-am reîntâlnit cu mulți dintre aceia cu care am interacționat în acea perioadă, constatând cu satisfacție că unii au reușit pe deplin în viața socială, profesională sau de familie, poate o fărâma de contribuție aducând-o și eu. Cu toate acestea, am fost plăcut surprins când am aflat că unii dintre tinerii trecuți prin „casă” erau studenți sau absolviseră deja forme de învățământ superior.

— Știți că avem patru absolvenți de facultăți și nouă studenți, din rândul elevilor noștri? m-a întrebat într-o zi directorul adjunct. Iată, în grupul acela sunt câțiva dintre studenții veniți în vacanță! mi-a arătat cu privirea. Deși nu avem obligația să le asigurăm cazare, nu putem să nu-i primim, mai ales că ne mândrim cu ei. Cu dormitul n-ar fi o problemă, dar cu

masa este mai complicat, ei nefiind incluși la cheltuieli cu hrana, dar ne descurcăm...

Abia terminase propoziția, căci spre noi s-au îndreptat vreo trei tineri, pe care mi i-a prezentat, în timp ce ne strângeam mâinile. Unul dintre ei, scund, costeliv, îmbrăcat cu un trening ce părea mai mare decât mărimea sa, cu părul negru, pieptănat cu cărare pe mijlocul capului, cu fața ovală, nasul drept, gura cu buze subțiri, bărbia fermă, cu ochi căprui, ageri, care mă iscodeau și scanau de după lentilele ochelarilor de vedere, insistent și iritant, din cap până-n picioare și invers, mi s-a adresat după câteva secunde, înșurubându-și privirea în ochii mei:

— Deci dumneavoastră sunteți noul polițist care răspunde de instituție! Numele meu este Cristinel Roșca și sunt student în ultimul an la Facultatea de Sociologie și Psihologie din cadrul Universității București.

Vorbea rar, apăsând într-un mod enervant pe unele cuvinte, pe care dorea să le evidențieze, pentru a fi mai bine înțelese.

— Mă bucur că v-am cunoscut! am spus eu rezervat, simțindu-l ca pe un arc gata să se desfacă brusc și să se întindă.

— Am auzit multe despre dumneavoastră! Vorbesc și copiii și angajații!

— Nu este bine să credeți totdeauna ce vorbesc oamenii!

— Să știți că nu sunt de acord cu metodele dumneavoastră de intervenție! a afirmat sec, fără să-și desprindă privirea din ochii mei.

— Nu cred că mă interesează această părere! Dar, fiindcă ați adus vorba, eu nu sunt de acord cu metodele folosite de tinerii de aici față de elevii din clasele mici și am să fac tot ce pot pentru a normaliza situația. Trebuie să înțeleg că sunteți unul dintre cei care militează pentru menținerea privilegiilor „asistaților” în defavoarea celor mici, obligați la tot felul de servicii, cum ar fi menajul, spălatul lenjeriei intime, taxe de protecție, renunțarea la lucrurile mai valoroase, la alimente?...

Nu voiam să-l las să mă enerveze, dar calmul său mă scotea din sărite. Aveam impresia că repeta cu mine un curs învățat la facultate, ca și cum ne aflam într-un laborator sau cabinet psihologic. Deodată a devenit relaxat, a zâmbit, iar chipul a devenit mult mai plăcut.

— Nici eu nu sunt de acord cu aceste metode. Voiam să spun că a venit timpul unei altfel de abordări în educația copiilor și tinerilor aflați în dificultate, ceea ce presupune multă răbdare cu ei. Am participat la unele proiecte coordonate de personalități importante din mediul academic (le-a enumerat numele și funcțiile) și am înțeles cât de important este să avem strategii noi și clare de protecție a copilului. Era evident că era informat și inteligent, strecurând abil numele unor personalități pentru a-mi atrage și mai mult atenția, însă dincolo de acel minor șiretlic ieșea în relief o personalitate puternică, un entuziasm sănătos, armonizat de o dorință de schimbare.

O dată cu trecerea timpului am început să-l evaluez altfel pe Cristinel Roșca. Era un tânăr în care clocoteau dorințele de afirmare, de depășire a unor bariere pe care nu reușeau mulți din mediul în care crescuse să le depășească, de împlinire socială, de utilitate, de perfecționare, pentru a fi de folos camarazilor săi. Temperamentul rebel a fost strunit de țeluri și idealuri mărețe. A fost mereu îndrăzneț și incomod. Am aflat că imediat după ce în țară s-a aflat despre frământările populației din Timișoara, în decembrie 1989, împreună cu câțiva colegi au fugit din centru și au plecat cu trenul în București, unde s-au alăturat protestatarilor, expunându-se unor potențiale pericole. Nu știu dacă acei tineri înțelegeau foarte limpede idealurile pentru care oamenii s-au răzvrătit, ori poate că tocmai ei, crescuți în condiții speciale, au simțit mai clar nevoia de libertate, căci ulterior li s-a recunoscut contribuția prin atribuirea de certificate de participant la Revoluție. Cristinel Roșca era membru cu toate drepturile al unei asociații de revoluționari din București, în susținerea acestei calități aducând documente de evidență, precum și articole din ziarele unde fusese fotografiat. Multă vreme s-a zbatut, folosind influența și experiența sa, pentru a clarifica situația altor colegi care nu au fost destul de atenți în a depune documentația în baza căreia să li se acorde drepturile prevăzute de lege. Nu a uitat niciodată locul în care a crescut și nu a precupețit nimic pentru a-i ajuta pe copiii aflați la necaz.

După terminarea facultății a fost remarcat de scriitorul Alexandru Mironov, devenit consilier al Președintelui Ion Iliescu și ministru al Tineretului și Sportului, căruia i-a fost consilier câțiva ani. S-a întors în Bârlad, acolo unde a simțit că îi este adevărata menire, lucrând un timp în învățământ, apoi angajat ca psiholog la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului. Când lucra în București și venea periodic în Bârlad nu pierdea ocazia de a ne întâlni, apoi discuțiile cu dânsul au fost mai multe, mai dese, mai consistente. Mă invita în cabinetul său unde ore în șir discutam despre problemele copiilor, despre

proiectele sale, despre viziunea sa cu privire la copiii defavorizați. De multe ori îl deranjam în toiul nopții și-l rugam să realizeze evaluarea psihologică a minorilor care săvârșeau fapte penale; niciodată nu a refuzat. Deși iubea tare mult copiii, era exigent cu cei care încălcau legea, el însuși trăind gustul neplăcut rămas păgubașului după comiterea unei fapte penale. I-au fost sustrate din cabinet imprimanta, telefonul mobil și alte bunuri, de asemenea din camera unde locuia, în imobilul de pe strada Epureanu, i-au fost sustrate lucruri.

Iubea foarte mult animalele, o mare parte din banii câștigați lunar cheltuindu-i pe hrana pisicilor, din cauza cărora de multe ori a intrat în conflict cu mai mulți cetățeni. Pentru a nu mai fi vizitat de hoți l-am rugat să asigure corespunzător ușa și ferestrele și și-a însușit, parțial, recomandarea mea. La scurt timp m-a anunțat că a observat, din nou, lipsa unor alte bunuri din camera unde locuia. Ușa, cu sistem eficient de închidere, era intactă, însă fereastra era deschisă, iar de pervazu ferestrei era sprijinită, la un capăt, o scândură, în timp ce celălalt capăt era sprijinit de sol.

— Se pare că hoții au intrat pe fereastră! La ce folosește o ușă foarte bine asigurată, dacă ați lăsat fereastra deschisă și o scândură sprijinită pe pervaz? am întrebat surprins.

— Se vede că nu ați înțeles! Păi pe această scândură urcă și ies pisicile mele!

— Bine, dar pe această scândură a intrat și a ieșit și hoțul! Nu ne-am înțeles să asigurați ușa și ferestrele?

— Decât să suferă pisicile, mai bine renunț la bunurile furate! Renunț și la plângere!

Așa era Cristinel Roșca, uneori excentric, surprinzând cu atitudinea sa pe toată lumea! Nu se ferea să atragă atenția, să critice, să reproșeze, să avertizeze, să laude, să aprecieze, să mulțumească. Nu se temea de neprieteni, dar nu-și dezamăgea prietenii.

Îmi amintesc că într-o campanie electorală a fost invitat la un post local de televiziune, ocazie cu care au fost dezbătute o serie de subiecte legate de activitatea invitatului, însă spre finalul emisiunii moderatoarea a avut inspirația de a-i solicita să prezinte, din punct de vedere psihologic, un profil al principalilor candidați înscrși în cursa electorală. Cristinel Roșca s-a așezat mai bine pe scaun, a privit fix la cameră ca și cum voia să pătrundă în creierul subiectului, apoi, cu calm, rar, a început a-l descrie pe candidatul considerat favorit:

— Este un om cu o bogată experiență de viață...

A făcut o pauză. Moderatoarea, și probabil telespectatorii, îl urmăreau cu maximă răbdare, curiozitate și atenție. A continuat imperturbabil, figura lui exprimând concentrare.

— Are experiență politică, are discurs convingător, a lucrat în multe domenii, nu poate fi ușor păcălit, are multe relații, are

bani... Ce mai pot spune? Un golan!

Asemenea unui sportiv gata să intre pe stadion, după încălzire, a încercat să treacă la alt candidat, i-a rostit numele, în timp ce realizatoarea emisiunii se străduia din răspuțeri să-l oprească.

Pe cât de incomod devenea față de unii, pe atât de săritor era față de alții. Privea cu încredere în viitor, citea și studia ore în șir, a scris singur sau împreună cu colegul său mai tânăr, psihologul Ionuț Brătianu, articole, cărți, studii, alte materiale, toate de natură a îmbunătăți rezultatele în activitatea de protecție a copilului defavorizat, abuzat sau neglijat. Spera să poată implementa proiecte pentru sprijinul copiilor dotați, cum știa că se procedează în alte state din lume.

Totuși, în teritoriile sale sufletești nu era ușor de pătruns. Era discret, chiar timid în felul său, unele riposte cred că erau menite să-i ascundă unele temeri, suferințe, năzuințe neîmplinite. Puțini se bucurau de privilegiul de a-i cunoaște adevărata înfățișare lăuntrică. Mi-a spus odată că are unele probleme de sănătate, dar nu s-a plâns, nu se alarma. L-am vizitat într-o după amiază pentru a-mi împrumuta niște cărți și materiale de specialitate. Mi le-a oferit cu toată inima. Când i le-am restituit am observat că îi lipsește entuziasmul, chiar am spus că nu-i stă bine prea liniștit, fiind obișnuit să-l simt permanent în ofensivă. A râs și mi-a mărturisit că mă apreciază. Eu îmi lăsasem cu mult timp în urmă libere sentimentele de admirație și respect pentru munca lui, dragostea pentru animale, pentru oameni și, în special, pentru copii.

Într-o zi, la început de octombrie, în anul 2012, psihologul Ionuț Brătianu mi-a dat o veste extrem de tristă; CRISTINEL ROȘCA a părăsit lumea pământeană, trecând granița cerească către Dumnezeu. Avea 42 de ani, a parcurs un drum greu al vieții, dar a trăit intens fiecare clipă, a visat mereu la o lume mai bună, a rămas în memoria celor care l-au cunoscut ca un om sincer, harnic, onest, perseverent, bucurându-se de respect și apreciere. După un an de la moartea sa, ca urmare a implicării colegilor, a eforturilor acestora, în frunte cu domnul psiholog Ionuț Brătianu și cu sprijinul nemijlocit al conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului Vaslui, a apărut cartea la care CRISTINEL ROȘCA lucra, fără să o mai fi văzut-o tipărită. În seara când am scris aceste rânduri, am reușit să citesc câteva pagini din lucrarea "Modalități de dezvoltare familială și psiho-socio-școlară a copiilor aflați în dificultate din mediul familial – substitutiv și mediul rezidențial – instituțional", apărută la Editura „Lumen” din Iași în anul 2013.

Felicitări CRISTINEL ROȘCA pentru truda, dragostea, grija și dorința de bine, ce le-ai nutrit permanent față de copiii aflați în dificultate.

DANIELA TEODORU,

Specialist în kinetoterapie și motricitate specială

Managementul optim al limfedemului

Motto: „Sănătatea este o convenție între tine și corpul tău.”
(Terri Guillemets)

Mă bucur nespus de mult că în ultimul timp se vorbește și se pune accent din ce în ce mai mult pe **drenajul limfatic manual**. Mă bucur că medicii încurajează pacienții și îi îndrumă spre cabinetele de kinetoterapie, spre terapeuți, pentru a fi ajutați în problemele de sănătate diagnosticate în urma analizelor efectuate.

Este binevenită această terapie a drenajului limfatic manual pentru pacienți, dar mai e și o parte negativă, și anume că această tehnică este pusă în practică de persoane nepregătite, persoane care își desfășoară activitatea în tot felul de saloane de coafor, cosmetică sau mai știu eu ce.

GREȘIT! Trebuie tras un semnal de alarmă pentru a-i proteja pe pacienți.

Drenajul limfatic manual este practicat din vremuri străvechi, fiind menționat ca o metodă de tratament încă de pe vremea școlii medicale a lui Hippocrates. Este un tip de masaj care acționează asupra sistemului limfatic. În 1932, doctorul danez Emil Vodder a observat că mulți dintre pacienți au ganglionii limfatici umflați și a început să studieze sistemul limfatic pentru a determina nivelul de legătură între acesta și alte condiții. După 4 ani de studiu, metoda de tratament a fost recunoscută și pusă în practică de terapeuți din întreaga lume.

Este o legătură strânsă între sistemul imunitar, circulator și cel limfatic, cu rol principal în menținerea homeostazei și a sănătății, precum și a funcțiilor de apărare împotriva agenților patogeni. Sistemul limfatic este al treilea sistem important din organism, după circulația arterială și

cea venoasă, cu rol primordial în procesul de detoxifiere al organismului. Reprezintă ansamblul de vase prin care circulă limfa,

de la țesuturi și organe spre inimă, fiind alcătuit din capilare, vase, trunchiuri limfatice și ganglioni limfatici. Doar sistemul nervos central, oasele, dinții și măduva osoasă sunt lipsite de sistem limfatic.

Când volumul încărcării limfatice depășește capacitatea de transport a sistemului limfatic se produce o acumulare de lichid formându-se edemul.

Ca rol terapeutic al drenajului limfatic manual în intervenții chirurgicale (mastectomii, histerectomii), tulburări de

circulație periferică, afecțiuni cardiace, pulmonare, renale, endocrine, stres prelungit, sedentarism, poziții incorecte, statul mult pe scaun, sunt numai câțiva dintre factorii care tulbură buna circulație a limfei în corpul nostru.

Drenajul limfatic manual, **ATENȚIE**, nu este indicat pacienților cu boli maligne care nu au fost tratate chirurgical sau cu radioterapie, chimioterapie. Alte contraindicații: inflamații acute, alergii, tromboză venoasă profundă, insuficiență cardiacă (numai la zona edematoasă) și ar mai fi câteva. Aceste situații pot fi îmbunătățite, remediate cu ajutorul drenajului limfatic manual.

Persoanele care aplică tehnicile drenajului limfatic manual trebuie să fie foarte bine pregătite, acestea din urmă necesitând mult studiu. Este nevoie ca acele persoane să fie specialiști în medicina fizicii. Alegerea este a voastră, a pacienților, în ceea ce privește sănătatea pe care vreți să o aveți. Eu nu fac decât să vin cu informațiile corecte. Ceea ce vă voi povesti în continuare nu sunt decât niște constatări având în vedere experiența mea în acest domeniu, și anume că mulți pacienți aleg locații, aleg branduri și mai puțin știința. Depinde doar de voi!

Sănătate, pace în suflet vă doresc !

Perpetuum mobile

*„Am alergat atâția ani
Cu sănătatea după bani.
Iar astăzi, când mă lasă toate,
Cu banii după sănătate.”*

(Eugen Albu)

**CINE ARE SANATATE, ARE SPERANTA;
SI CINE ARE SPERANTA, ARE TOTUL.**

Thomas Carlyle

MARIAN ROTARU

Dioxidul de carbon și civilizația (3)

Pereți verzi cultivați cu iarbă și flori, așa cum apar pe blocul Tree House din Singapore, grădinile interioare, grădinile subterane, grădinile plutitoare sunt tot atâtea soluții care ajută mediul, aplicate mai ales acolo unde asfaltul a ocupat fiecare petic de pământ. Grădinile interioare sunt de mult cunoscute, dar pe cât de banale pe atât sunt de utile. Îmbunătățesc calitatea vieții, iar dacă se cultivă plante alimentare, grădinile de apartament asigură 2% din necesarul de fructe, legume și ciuperci al unei comunități. Horticultorii au creat specii de pomi fructiferi pitici cultivați în ghivece, care rodesc fructe puține dar de dimensiuni normale. Grădinile subterane au fost implementate cu succes în Bolivia, unde li se spune walpini și în China. Razele soarelui trec prin luminatoare așezate pe sol. Căldura telurică permite grădinilor subterane să rodească și iarna. Spațiile verzi plutitoare sunt fie insule flotante, fie platforme legate de mal. Din prima categorie exemplific mărunta insulă plutitoare pe canalul Regent din Londra, jardinierele de pe râurile Marghoty din Virginia și Cam din Anglia, ori de pe canalul Gowanus din New York. La noi, studenta Palma Derszi a ancorat pe Crișul Repede, la Oradea, șapte bărci pline cu pământ pe care a cultivat plante de apă. Din inițiativa lui Ivan Patzaichin, asemenea plute verzi vor împodobi apa Dâmboviței la București. Arhitectii Diana Galoș și Silviu Medeșan, precum și sociologul Lala Panait propun amplasarea pe râul Someș, la Cluj, a unor plute care să găzduiască activități culturale. Londonezii vor avea pe Tamisa un parc plutitor de câteva hectare. Exemplu tipic pentru a doua categorie de grădini flotante sunt panourile cu flori care însoțesc la Paris cheiurile Senei.

Grădinile plutitoare servesc în egală

măsură agriculturii. Oamenii săraci din Mesopotamia antică, lipsiți de pământ, cultivau legume pe rogojini din nuiele acoperite cu măr care pluteau pe apele Tigrului și Eufratului. În Thailanda, fluviul Mekong este înțesat de gospodării plutitoare. Pescarii veșnic nomazi de-a lungul apei au pe bărcile lor casa în care locuiesc și răzoarele cu legumele pentru masa de zi cu zi. În Bangladesh, țară suprapopulată, ogoarele semănate pe plute de nuiele nu sunt o raritate.

William Skaif a inventat o platformă flotantă modernă pentru cultura legumelor, experimentată pe fluviul Mississippi. Ideea a prins în provincia canadiană Columbia Britanică, unde cei ce vor să nu distrugă pădurile au construit pe lacuri și râuri case lacustre și au amenajat grădini de legume plutitoare. Arhitectul Buckminster Fuller a imaginat orașe flotante ancorate lângă țărm, de aceste proiecte fiind interesate Japonia, China, India, Malaezia și Singapore. Sunt construcții sofisticate alcătuite dintr-o platformă plută pe care se înalță piloni. La rândul lor pilonii susțin orașul propriu – zis. Acest design are scopul de a folosi cât mai eficient spațiul și de a feri așezarea de valurile mării. Concurența determină inventivitatea și iată că unii întreprinzători oferă turiștilor experiența campingurilor plutitoare. Satul de vacanță Tatai de pe râul omonim din Cambogia, pune la dispoziția oaspeților 40 de căsuțe – bărci înșirate pe firul apei.

Din procesul de fabricare a alcoolilor rezultă dioxidul de carbon. Alcoolii nu înseamnă doar băuturi spirtoase, ci și materia primă pentru cauciucurile sintetice, de exemplu Nicolae Z. Chrissoveloni a înființat în 1874 la Ghidigeni, Fabrica de Spirt. Borhotul rămas din procesarea alcoolului servește mai

departe la producția drojdiei alimentare, care, de asemenea, generează dioxid de carbon. Cândva dioxidul de carbon era îmbuteliat sau folosit pe loc la prepararea acidului carbonic (sifonului). Așa se proceda la Ghidigeni. În Arhiva Administrației Financiare a Județului Tutova se păstrează planul fabricii de drojdie întocmit în anul 1940 și tot din 1940 datează "Jurnalul de intrări – ieșiri a agentului de control al fabricii de acid carbonic din Ghidigeni". Dioxidul de carbon are întrebuințări multiple. Este agent de stingere a incendiilor, se folosește în fizioterapie pentru activarea circulației sanguine, intră în compoziția gazelor active pentru sudură, servește la fabricarea carbonatului de calciu utilizat ca masă de umplutură în industriile farmaceutică și a dulciurilor, la acidularea berii sau la fabricarea apei carbogazoase. După ce au ieșit din pământ apele minerale carbogazoase sunt purificate de oxizii de fier și de sărurile de magneziu. În procesul de condiționare pierd dioxidul de carbon original și de aceea sunt iarăși acidulate cu dioxid de carbon alimentar (din lucrarea "Dialog despre apele minerale", autor Corneliu M. Dumitrescu). În mediul îmbogățit cu dioxid de carbon se pot conserva fructele și legumele. Excesul acestui gaz împiedică reacțiile oxidative din țesuturile vii și întârzie deprecierea. Într-un manual destinat școlilor de maiștri din industria uleiurilor vegetale, editat acum 50 de ani, era descris generatorul de monoxid de carbon. Dioxidul de carbon rezultat la centrala termică a întreprinderii era dirijat într-un reactor. În această instalație simplă dioxidul de carbon trecea deasupra unui pat de cărbune incandescent. Din reacția cu cărbunele rezulta monoxidul de carbon, care era trimis înapoi la arzătoarele centralei. Monoxidul de carbon nu întreține arderea, dar arde în prezența

20 Iulie

**Ziua Aviației
Române și a Forțelor
Aeriene**

**Ziua primului
zbor. Momentul
în care Traian
Vuia a devenit
un pionier al
aviației la nivel
mondial**

oxigenului. Drept rezultat se reducea consumul specific al centralei termice, poluarea și prețul de cost.

Sunt bacterii identificate cu nume latinești care în prezența apei pot transforma dioxidul de carbon în glucoză, zahăr necesar în alimentație și industrie. Din glucoză se fabrică de exemplu etanolul folosit drept combustibil la autovehicule. Reacția de transformare a apei și a dioxidului de carbon în glucoză este exotermă. Căldura produsă poate fi recuperată cu schimbătoare de căldură și folosită ca agent termic în ciupercării să spunem. Alte bacterii, tot în prezența apei, transformă glucoza în celuloză, zahăr nedigerabil. Din celuloză se fabrică hârtie, celofan și fibre textile. O singură bacterie produce în 24 de ore un fir de celuloză lung de 3 mm, dar evident cu grosime de

ordinul micronilor. Despre aceste bacterii capabile să transforme industrial dioxidul de carbon în substanțe utile a scris acum 30 de ani Ion Enescu în volumul "Microbii, ființe cu însușiri uimitoare". Tehnologiile respective au fost brevetate încă din 1965! Ar fi interesant ca un întreprinzător să construiască în Covasna o fabrică care cu dioxidul de carbon vulcanic ieșit din pământ să producă hârtie!

Se pune întrebarea de ce nu se aplică aceste descoperiri. De vină este reaua voință a unora și neștiința altora. Nu vrem să învățăm, nu vrem să citim și suntem mereu puși în situația de a redescoperi roata! Un exemplu edificator! Într-un ziar electronic se scria triumfător acum patru ani: "anul acesta te vei delecta cu căpșuni albe, cu gust de ananas". Mai departe ne lămurea autorul anonim că

această specie minunată de căpșuni a fost aclimatizată în România, fiind adusă tocmai din Mexic! Dacă s-ar fi aclimatizat arborele de căpșuni care crește în Tunisia și care produce fructe similare căpșunilor noastre, mai zic că era o noutate horticolă, dar nu și în privința căpșunilor albe. Lăsând la o parte tutuiala de prost gust la modă azi, autorul habar nu avea că acest soi de căpșuni se cultiva de mult în România. Chiar un cetățean din Bârlad plantase soiul cu câțiva ani mai înainte. Într-un manual adresat merceologilor specializați în comercializarea produselor alimentare editat în 1963, se spunea că în România există căpșuni roșii comune și căpșuni albe. Mai departe elevii învățau caracteristicile calitative, condițiile de transport și depozitare etc.

NICOLAE ARTENE

Ascultă

Ascultă marea cum cuvântă,
talazurile se izbesc și mor,
în veci de veci aceeași undă
apune depărtărilor.

Dacă aș putea

Dacă aș putea să prind vara de mijloc,
s-o urc într-o corabie în jurul lumii,
să-ți aducă bucurii și noroc!

Mi-i viața¹

Mi-i viața
poem
din ziua cu fața spre ieri,
amurguri
de pâine dospită
și teamă...
Mi-i viața
poem
ce mă suie
pe ruguri.

¹ Poezii preluate din volumul *Tărâmul paradiselor*, Nicolae Artene, Editura Sfera, Bârlad, 2016.

RĂZBUNARE

LIZA ACSINTE IACOB

Vis risipit, cum se destramă
Corola mult prea înflorită,
Singura dramă-i iubirea mea
N-a fost iubita.
Chiar dacă fusta înflorată
Îți duce gândul către sațră,
N-o să cerșesc!
Înfrigurată, atât mai pot
Să-ți spun:
– Te iartă!
De ne-am, mai întâlni în cale,
În alte lumi, în altă viață,
Voi trece lucie de gheață
Prin vara așteptării tale!

FACILITĂȚI CE VĂ SUNT OFERITE DE C.A.R.P. "ELENA CUZA" BÂRLAD

SALONUL DE FRIZERIE

Prețuri fără egal!
DOAR PENTRU MEMBRI
*** 5 LEI - BĂRBAȚI**
*** 7 LEI - FEMEI**

Puncte de lucru: Bârlad - sediul central,
Sucursalele - Puiești, Zorleni, Iana.

ATELIER DE CROITORIE

Suntem specializați în
retușuri haine, în servicii de
cusut și croitorie la
comandă.

PREȚURI MODICE!

Puncte de lucru: Bârlad - sediul central,
Sucursala - Pogana.

CONSULTANȚĂ CONSILIERI

Consilierii noștri vă stau
la dispoziție cu
informații cu privire la
activitatea asociației.

CONSULTANȚĂ JURIDICĂ

oferită de Cabinet Individual
avocat **Carmen Frățiman**
strada Republicii nr. 277 bloc Z1, ap.4

GRATUIT PENTRU
MEMBRII ASOCIAȚIEI

MARIA CURELARU

Cum o mai duceți cu sănătatea ?

Cu ceva ani în urmă academicianul Mincu, a spus într-un interviu la radio că după șazece de ani fiecare zi trebuie trăită ca pe o sărbătoare. Eu sunt convinsă că domnul academician nu s-a referit la faptul că un om de vârsta a treia trebuie s-o țină tot într-o petrecere. Eu cred că s-a referit la un anumit mod de a privi ceea ce se întâmplă cu noi și în jurul nostru.

Când ajungem la vârsta înțelepciunii, așa cum este considerată vârsta a treia, este necesar să avem mai multă grijă de sănătatea corpului nostru, dar și de cea a spiritului nostru ca să putem parcurge cu demnitate, scurtul drum care ne-a mai rămas. Sănătatea spiritului cu cea a corpului nostru, se interconstruiește, așa că nu trebuie să neglijăm pe nici una.

Vorbind despre starea de bine din lăuntrul nostru, nu este greu să ne-o întreținem, trebuie numai să ne-o dorim.

Pentru asta eu aș avea câteva propuneri:

- ▶ Bucurați-vă în fiecare dimineață, când vă treziți că viața v-a mai oferit șansa de a mai privi un răsărit de soare și de a vă mai bucura de multe lucruri din viața dumneavoastră;

- ▶ Bucurați-vă de lucrurile mărunte, ca atunci când veți privi înapoi, să nu descoperiți că erau foarte importante;

- ▶ Purtați-vă cu cei din jur așa cum v-ați dori să se poarte ei cu dumneavoastră;

- ▶ Nu vă mai gândiți la „capra vecinului”;

- ▶ Nu răstălmăciți vorbele copiilor dumneavoastră care vi s-au părut cam nepotrivite și nu le căutați sensuri, la care de fapt, copiii nici nu s-au gândit;

- ▶ Bucurați-vă mai mult, atunci când puteți dăruia ceva, decât atunci când primiți;

- ▶ Iertarea nu este un semn de slăbiciune, ci unul de noblete;

- ▶ Un zâmbet și o privire caldă, pentru cei din jurul dumneavoastră, nu vă costă nimic, dar în final, câștigul dumneavoastră va fi imens sub o formă sau alta;

- ▶ Nu uitați, că fericirea, este singurul lucru pe care poți să-l dai, fără să-l ai și singurul lucru pe care poți să-l primești fără să-ți fie dăruit!

În continuare, vorbind despre grija pentru sănătatea corpului dumneavoastră și aici puteți interveni cu ceva. Ceea ce am să vă recomand eu în continuare sunt rezultatele cercetărilor doctorului Constantin Pârnu, dar și a băiatului meu care este doctor în științe biologice și cercetător la un institut de specialitate.

Pentru asta, acum, nu vă recomand să mergeți la un magazin Plafar, ci la piață.

Multe din legumele, verdețurile, fructele pe care le consumați zilnic, pregătite într-un alt mod, se pot transforma, din alimente, în eficiente leacuri naturiste.

Exemplu: ceapa, morcovul, cartoful, pătrunjelul, mărul etc.

1. CEAPA

Intern - se recomandă în: astenii, surmenaj fizic și intelectual, edeme (umflături), ascite (organe cu lichid), pleurezii, reumatism, artrite, litiază biliară, diaree, dezechilibrare glandulară, afecțiuni respiratorii, obezitate, ateroscleroză, impotență, diabet, limfatism, rahitism, paraziți intestinali.

Extern - panarițiu, abcese, furuncule, degerături, crăpături ale pielii, migrene, surditate, țâuituri în ureche, nevralgii dentare, negi.

Pentru prevenirea unor boli și creșterea imunității se recomandă 1-2 bulbi pe zi.

1) Pentru combaterea afecțiunilor pulmonare, tusei și bolilor vezicii urinare, se prepară suc din ceapă coaptă în spuză (cărbuni din lemne, aproape stinși). Se iau câte 2-3 linguri pe zi.

2) Pentru prostată și litiază urică - se folosește tinctură obținută din părți egale: suc din ceapă și alcool (de preferință alcool din fructe). Se lasă la macerat zece zile. Se filtrează și se ia câte o linguriță înainte de masa de prânz și o linguriță înainte de culcare.

3) În prostatite - se folosește tot tinctură, timp de zece zile pe lună, se face pauză douăzeci de zile și se reia timp de șase luni pe an.

4) Pentru tratarea litiazei biliare - ulei în care s-a macerat ceapă (un bulb mare tăiat mărunt la patru linguri de ulei vegetal). Se lasă la macerat zece zile. Se iau trei lingurițe pe zi.

5) Pentru tratarea reumatismului - decoct din 3 bulbi mari la un litru de apă. Se bea cald, câte o cană dimineața și seara la culcare.

6) Pentru bronșitele cronice și tuse - se face infuzie din 4-6 bulbi (fără coajă), miere sau zahăr. Se beau 1-2 cani pe zi din care una dimineața. Se folosește și sirop dintr-un kg de bulbi fierți într-un litru de apă. Se fierbe acoperit până rămân 250 mililitri lichid. Se strecoară, se adaugă 250 grame zahăr și se fierbe 20 de minute. Se iau 4-6 linguri pe zi.

7) Pentru insuficiență cardiacă cu edeme - decoct din 100 grame ceapă tocată mărunt la 200 ml. apă. Se fierbe 5 minute la foc moale într-un vas acoperit, se strecoară și se lasă la răcit. Se pun 50 grame miere. Se bea cald seara la culcare. Cura se repetă cât este nevoie. Contraindicat pentru cei care suferă de ulcer și gastrite hiperacide.

8) Pentru oscită și viermi intestinali - suc din ceapă proaspătă. O jumătate păhărel la o ceașcă de lapte dulce cald îndulcit cu miere. Se iau câte trei linguri dimineața și seara.

9) Diuretic și viermi intestinali - vin din ceapă - 300 g. ceapă

rasă și ½ litru vin. Se îndulcește cu 100 g. miere. Se iau câte 2 linguri pe zi.

EXTERN

1) Pentru combaterea durerilor de gât, a durerilor articulare, în degerături, furuncule - cataplasme cu ceapă coaptă. (Coaceți foile de ceapă pe o tablă și le puneți căldute pe locul dureros, acoperiți cu o pânză. Țineți minim o oră);

2) Pentru afte și ulceratii – suc din ceapă. Se fac tamponări locale. Este bine să folosiți pansamente sterile pe care să le înmuiți în suc de ceapă;

3) Pentru combaterea durerilor de ochi și otite – suc de ceapă amestecat cu ulei cald. Se picură în ureche;

4) Pentru tratarea surdității – 300 g. suc de ceapă se combină cu 30 g. rachiu. Se amestecă bine soluția, se încălzește. Se pun 3 picături de 3 ori pe zi în ureche. Ultima dată seara la culcare;

5) Tratarea retenției de urină - cataplasme cu ceapă crudă aplicate pe partea de jos a pântecului;

6) Pentru hemoroizi - cataplasme locale cu ceapă coaptă;

7) Pentru negi - se freacă dimineața și seara cu ceapă roșie;

8) Pentru dureri de dinți – tampon îmbibat în suc de ceapă care se introduce în carie.

Într-o emisiune Tv, Doctor Oz spunea că dacă consumăm zilnic o jumătate de cană (cană pentru ceai) de ceapă proaspătă tăiată mărunt aceasta va duce la remisia tumorilor canceroase fiindcă împiedică vascularizarea tumorii și astfel tumoarea nefiind hrănită se micșorează. În final vă recomand să pregătiți în casă alifia din flori de gălbenele.

Se iau 3 pumni (pumnul unei mâini) de flori de gălbenele proaspete, se taie mărunt. Se înfierbântă bine 300 g. untură proaspătă, nesărată. (Cea mai bună este untura din osânză) Când este bine încinsă se pun florile. Se amestecă și se ia imediat tigaia de pe foc, se acoperă și se lasă 24 ore la temperatura camerei. În ziua următoare se încălzește din nou (cât să puteți strecura), se strecoară printr-o pânză mai rară și se pune în borcanele. Se păstrează la frigider. Gălbenelele strecurate nu se aruncă, ci se pot pune pe un loc dureros și acoperiți cu o bucată de plastic. Țineți o jumătate de oră apoi le aruncați. Se folosesc numai florile care au o culoare aproape de portocaliu culese pe timp însorit (între orele 11:00-16:00).

Florile perfect galbene să nu le folosiți că sunt mai mult decorative fără nicio eficiență.

La fel se pregătește și alifia din flori de coada șoricelului sau sânziene. Florile de la orice plantă medicinală se recoltează numai pe timp însorit (este timpul în care sunt pătrunse de un maximum de energie solară), să nu fie umezite de ploaie sau rouă.

Să nu culegeți plante din zone poluate.

Să nu cumpărați de pe piață flori de gălbenele cu petale închise (asta înseamnă

că au fost recoltate seara).

Nu folosiți flori de coada șoricelului dacă au început să capete culoare maronie.

Închei urându-vă să aveți un munte de bucurii și o mare de liniște!

Să fiți sănătoși!

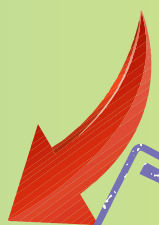
CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BÂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

**MAGAZINUL
DE
PRODUSE NATURISTE**

vine în sprijinul dumneavoastră cu o gamă diversă de produse, de la ceaiuri, tincturi până la semințe și legume deshidratate oferite de producători autohtoni.

Prof. VIRGIL VESEL

Extinderea domeniului silvic preorășenesc, o prioritate !

Grădina publică din Bârlad, considerată unul dintre cele mai frumoase parcuri naturale ale Moldovei, este cel mai vechi spațiu verde amenajat în zona orașului.

Începutul datează din anul 1834, când la inițiativa voievodului moldovean Mihail Sturdza, edilii locali au decis plantarea de arbori pe o suprafață de 15 ha, în partea de nord a Bârladului. Executarea lucrării a fost încredințată grădinarului Pavel Steiner, adus de la curtea boierească din Epureni. Plantările au durat ani, au impus asigurarea surselor de apă în incinta parcului și aprovizionarea cu puiți selectați din pădurile județului.

Au fost plantați puiți aparținând speciilor din următoarele genuri: ulm - *Ulmus*, frasin-*Fraxinus*, stejar - *Quercus*, tei - *Tilia*, arțar - *Acer* precum și arbuști: păducel - *Crataegus*, soc - *Sambucus*, corn sângieru - *Cornus* etc. Concomitent au fost trasate aleile și rondurile. În timp, plantația a devenit o adevărată pădure, punct de atracție pentru localnici, loc de promenadă, întâlniri, recreere, activități culturale. Pădurea s-a constituit într-o sursă de aer curat, adevărat plămân al orașului!

Terenul în pantă, situat în vestul Grădinii publice și al stadionului, a cunoscut și el, de-a lungul anilor, o evoluție interesantă. Pentru început, funcționa ca islaz comunal, fiind numit de localnici Dealul brândușelor. Dreptul de a-l folosi ca pășune și-l disputau locuitorii din cartierele Cotu Negru și Munteni. Covorul de brândușe - *Crocus variegatus* îmbracă și astăzi peisajul, vestind, încă din februarie, venirea primăverii!

După cel de-al doilea război mondial, în țară au apărut marile șantiere naționale: Bumbesti-Livezeni, Salva-Vișeu, Ceanu Mare, Cluj etc. Acestea au atras mii de tineri voluntari. Urmând modelul, tineretul bârlădean a participat la acțiunea de împădurire a fostului islaz și a altor versanți din zona preorășenească. În fruntea echipelor de voluntari s-au aflat elevii din liceele orașului: *Liceul "Codreanu"*, *Școala Normală de Băieți*, *Liceul Comercial*, *Liceul de Artă și Meserii* etc. Ca urmare, domeniul silvic din preajma orașului s-a extins cu zeci de hectare în anii 1948-1955 ai secolului trecut.

Plantațiile acelor ani au devenit, în timp, adevărate păduri având o compoziție floristică similară cu cea din Grădina publică. Aceste păduri au contribuit la ameliorarea calității aerului orașului nostru și la protejarea versanților împotriva eroziunii.

În preajma anilor 1990, edilii bârlădeni au extins aleea principală a Grădinii publice cu direcția E-V, pătrunzând și în zona Dealului Brândușelor. S-a deschis accesul publicului spre vârful pantei, prin realizarea unei alei betonate, prevăzută cu peste 90 de trepte. Lucrarea a

produs includerea zonei forestiere de pe pantă, în vechea grădină publică. Concomitent, la piciorul pantei a fost executat un dig și un șanț colector al apelor de șiroire, provenite din precipitații și devierea acestora spre nord. S-a evitat astfel inundarea grădinii publice.

În zilele noastre, la capătul de vest al treptelor, s-a amenajat un rond cu trandafiri, specii de flori anuale, sălcii - *Salix babylonica*. În mijlocul rondului s-a instalat un monument cu o cruce înaltă, iluminată electric. Soclul monumentului a fost îmbrăcat în icoane. Construcția și amenajările au sporit valoarea turistică a parcului. S-a lansat astfel o reală invitație la mișcare și efort fizic pentru vizitatori. Mulți urcă zilnic acest adevărat drum al crucii, pentru a face mișcare, a se închina și a aprinde lumânări la monumentul amintit. Tinerii urcă și coboară treptele alergând, în timp ce vârstnicii parcurg traseul pășind treaptă cu treaptă.

Luna iulie a anului 2015 a fost catalogată de meteorologi ca una din cele mai secetoase din ultimii 50 de ani. De fapt, pe tot timpul verii anului 2015, precipitațiile au lipsit. Seceta din sol și din aer a atins cote maxime. Luna iulie 2015 a fost și cea mai caldă din ultimii 136 de ani!

Dacă avem în vedere că nici în anii anteriori nu am avut un regim de precipitații normal, înțelegem mai bine de ce s-a produs dezastrul ecologic din primăvara anului 2016, când mulți dintre arborii pădurii de pe pantă s-au uscat. Procentul arborilor uciși de secetă crește o dată cu altitudinea. Au rezistat, din loc în loc, exemplare de ulm, salcâm, arțar tătarăsc, oțetar, păducel. Umiditatea și temperatura, factori importanți ai biotopului, atingând valori inferioare, critice, s-au constituit în așa-ziși factori limitanți, care au determinat moartea arborilor. Specialiștii ecologi discută despre posibilitatea morții pădurilor planetei datorată secetei care provoacă deficiențe în transportul sevei dinspre rădăcină spre frunze. În

coloana de lichid din lungul vaselor conducătoare, consecință a dezechilibrului dintre absorbție și transpirație, apar pauze pline cu aer.

Considerăm drept cauză primordială a acestui fenomen încălzirea globală a planetei, ca urmare a accentuării efectului de seră, prin acumularea în atmosferă a componentelor gazoase care îl provoacă: dioxid de carbon, vapori de apă, metan, oxizi de azot, etc. Consecințele imediate ale încălzirii globale sunt stările de vreme neobișnuite: seceta, inundațiile, grindina, furtunile – fenomene pe care planeta, inclusiv țara noastră, le cunoaște de la un an la altul, în forme tot mai accentuate.

Literatura de specialitate amintește că, pe lângă factorii climatici defavorabili, moartea frasinului, specie dominantă în pădurea amintită, ar fi cauzată și de atacul unei ciuperci parazite - *Hymenoschyphus fraxineus*, apărută în pădurile din Asia de est, ajunsă accidental în Polonia, de unde s-a extins în pădurile din Țările Baltice, în Franța, Italia și România. În zona noastră ciuperca parazită este semnalată de prin 2005. Probabil, acțiunea conjugată a factorilor climatici și a ciupercii parazite a provocat uciderea arborilor din spațiile amintite ale parcului nostru. Altfel nu am putea explica de ce frasinul, caracterizat ca fiind o specie rezistentă atât la ger cât și la secetă, este cel mai afectat.

Un mare câștig pentru zona silvică preorășenească ar fi plantarea de arbori și amenajarea unui parc natural în spațiul cuprins între actualul Obor și Centrul de Afaceri Tutova. Până la sfârșitul celui de-al doilea război mondial terenul era islaz comunal pentru cartierul Munteni; prin urmare, aparține domeniului public. În prezent este ocupat de bălării și gunoaie, oferind o imagine deplorabilă. Amenajarea ar crea o zonă de agrement comparabilă cu Grădina Publică.

Inițierea unui proiect cu finanțare europeană, în acest domeniu, ar fi o măsură binevenită.

Povești de viață

Anton Cucu, un om care s-a dedicat sportului

Prof. MARIA MARIN

S-a născut în anul 1948 în satul Buda, comuna Alexandru Vlahuță, județul Vaslui. Provine dintr-o familie numeroasă cu 12 copii. Părinții, Grigore și Aneta, erau ajutați în treburile gospodărești de copii. S-au îngrijit, de asemenea, ca fiecare să meargă la școală. Clasele primare le face în satul natal, iar ciclul gimnazial la Școala generală din comuna Alexandru Vlahuță, la 6 km de casă. S-a remarcat la serbările școlare recitând poezii sau dansând, dar și la activitățile sportive.

Aleargă zilnic 5 km și din 2011 a participat la crosurile organizate de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad. A luat parte la 11 ediții și de fiecare dată a fost pe podium obținând de trei ori locul I, de patru ori locul II și de patru ori locul III.

Este pasionat și de mersul pe bicicletă participând la un concurs organizat de SC URB SA. A fost cel mai în vârstă concurent și a obținut o diplomă de onoare și o minge.

Este căsătorit cu Elena Lica și au împreună 2 copii: fata este jurist la Primăria Craiova, iar băiatul căpitan de navă – cargo petrolier și străbate mările și oceanele lumii. Se bucură de cei trei nepoți: un băiat și două fete. Ultimii 20 de ani a lucrat la SC FEPA SA.

Domnul Cucu Anton ne recomandă să ieșim în aer liber și să practicăm orice sport pentru că mișcarea menține omul sănătos și viguros, dovadă și excursia întreprinsă în data de 26 iunie pe ruta Bârlad – Tecuci – Hanul Conachi – Galați

(120 km) și retur pe ruta Galați – Cuca – Bălăbănești – Bârlad (97 km). Domnul Cucu Anton „și-a învins propriile limite” (Erich Segal) și de aceea vă îndemn să-i urmați exemplul și vă garantez că nu veți regreta.

„Să fii mereu tânăr nu înseamnă să ai douăzeci de ani. Înseamnă să fii optimist, să te simți bine, să ai un ideal pentru care să lupti și pe care să-l obții!”

Prof. Dr. A. A. Călinescu

Cu cât dai îmbrățișarea asta ?

FLORENTINA LOREDANA DALIAN,
Slobozia

Sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel mi-a amintit de icoana în care aceștia apar îmbrățișați. O icoană deosebită, care transmite mult, cum de altfel transmite orice îmbrățișare sau măcar imagine a ei.

E un fapt dovedit – și chiar nu e nevoie de demonstrații științifice, așa cum se chinuie unii să ne convingă – că îmbrățișările au efecte absolut uimitoare, terapeutice chiar, atât pentru om cât și pentru... maimuță; pentru orice ființă vie, fie plantă, animal sau... dihanie vorbitoare. Pentru că îmbrățișarea e, de fapt, „traducerea” iubirii. Despre ce și cum se-nțămplă, vorbesc alții destul. Eu voi lăsa doar câteva amintiri/ impresii personale.

Când eram mai tânără și suficient de prostuță (între timp, am mai îmbătrânit) încât să mă iau după teoriile care ne învățau cum să **nu** ne alintăm copiii, cum să-i învățăm să doarmă singuri, să **nu**-i legănăm etc., mi-a venit și mie ideea (inteligentă, cum altfel?) să-mi obișnuiesc fiul de 4 ani să doarmă singur. Că doar așa zicea la carte. Nu din alt motiv (măcar de l-aș fi avut!), că eu beneficiaz de avantajul burlacului, de vreo... în fine, peste 15 ani. Nu știți care-i avantajul burlacului? Că se poate da jos din pat pe oricare parte a acestuia. Săc! Păi, e puțin lucru, să cobori pe unde vor mușchii tăi? Dar să lăsăm autoironia și să revin la ce spuneam. Copilul meu – destul de ascultător din fire – când l-am anunțat că „de azi înainte” va dormi singur, n-a zis nimic. M-a privit numai cu niște ochișori de copil lăsat în gară, dar s-a culcușit cuminte în patul pe care i-l pregătisem, în aceeași cameră cu al meu. În timp ce mă foiam pe lângă patul meu, m-a strigat: „Mami, dar eu, când dorm, trebuie să țin pe cineva în brațe!” *Și eu la fel, dar... asta e!* Uite, vezi, ăia, în carte, nu-mi spusese treaba asta. Dar cum mă știam deșteaptă și descurcăreață, m-am orientat repede la un simpatic urs de pluș pe care i l-am plasat pe pernă, cu indicația prețioasă: „Ține-l pe Ursi!” Copilul, mai deștept decât

mumă-sa, l-a luat, s-a străduit sau măcar a mimat (aici nu sunt sigură) concilierea cu numitul Ursi, după care a conchis, pe același ton, ușor plângăreț: „Mamiii, pe cineva viu!” Pe cineva viu!!! Nu voi uita niciodată lecția primită de la un copil de 4 ani care, în cuvintele lui puține, a reușit să transmită esența îmbrățișării. Va să zică, surrogatul pe care i-l ofeream pe post de mamă putea să fie oricum, putea să fie și un urs, un hipopotam, o girafă, dar să fi fost măcar VIU! Să aibă, așadar, *sufflare de viață*. Doar astfel va fi fiind în starea de a transmite acea energie, acel miracol absolut încântător pe care numai îmbrățișarea îl transmite. Da, cred că îmbrățișarea este forma cea mai sigură și eficientă prin care se transmite dragostea. Nu vorbele, nu faptele de eroism, nu... urșii de pluș.

Poate nu întâmplător oamenii au ajuns să lanseze zile ale îmbrățișării. Poate nu întâmplător, o tânără din America scoate bani frumoși cu o afacere cu... îmbrățișări. Atât. Fără nicio conotație sexuală, spune articolul, fără nimic altceva. Îmbrățișări simple, curate. Și cu tarif. Atât ora. Unde am ajuns? Cât de mult am fugit de iubire, cât de departe ne-am ascuns de gesturi de tandrețe față de semenii noștri, dacă îmbrățișările au ajuns fie să se ofere gratuit (încă) de necunoscuți la colț de stradă, fie să se vândă cu ora. Sau la kilogram.

De ce ne temem să iubim? De ce ne e frică să îmbrățișăm? Eu n-am răspunsuri, ci doar întrebări. Și o propunere: Să dăm cu urșii de pluș de toți pereții, să îmbrățișăm viu și adevărat, cu sufletul, cu mintea, dar și cu trupul, cu brațele, cu ochii, cu... inima. Sunt două categorii care n-au problema asta: animalele și copiii. Atât de frumos știu să îmbrățișeze. Ce-ar fi să redevenim și noi copii? Să redescoperim copilul din noi. Că, de „animalul” din noi – nu ducem lipsă.

Îmi păzește un om grădina
Florilor de levănțică,
Trandafiri frumoși cu lacrimi,
Mă privesc după urzică.

Om din grădină

Mariana Gavrilă

Omul sapă în grădină,
De i-e foame, de i-e sete,
Nu are cui să-i zică
Știe că Dumnezeu îl vede.

De-i bolnav, își cată singur
De durerile ce poartă,
Fiindcă azi e tot mai singur,
Mila, cine-i mai arată?

Mamă, vrednică de raiul
Ce în ceruri te așteaptă
Tatăl meu, ce mult cu graiul
La necaz mă tot adapă.

Mulți l-au ocărât, săracul,
L-au bătut, l-au dat afară,
Dar el plânge și tot sapă
Printre flori de lăcrămioară.

Doar Maria-i calcă pragul
Și-o îmbrățișa cu milă,
Om cărunț cu haine negre,
Sapi la margine de vilă.

Și pe mâna mea cea dreaptă,
A pus aur de logodnă,
M-a povățuit cu graiul,
Să nu fiu celor la modă.

Caută pe la icoane, uneori,
Când nu mai poate,
Rugăciunea i-e fierbinte,
Ochii sus, privesc în zare.

Acest om e mama mea,
Cu coșta lungă, ninsă,
Te rog, Doamne, n-o lăsa,
De tristețe iar cuprinsă.

Om smerit cu batic negru,
Prigonit de-a sale rude,
Se întoarce precum Petru,
Către flori ca să le ude.

Giuseppe Arcimboldo, *Vara*, 1573,
Muzeul Louvre, Paris, Franța

Destinații de vacanță

Munții Rarău-Giumalău - ținut de poveste

PROF. ZINA TĂMĂȘANU

Situați în Moldova de nord, județul Suceava acești munți constituie o zonă turistică de mare importanță în cadrul Carpaților Orientali, fiind formată din două masive strâns legate a căror importanță derivă din *varietatea peisajelor, a reliefului și vegetației cât și a accesibilității* determinată de prezența culoarelor de vale ce încadrează cele două masive. Punctele spre cele două masive: Câmpulung Moldovenesc – Moldova și Vatra Dornei.

Frumusețile naturii, misterul și legendele care învăluiesc munții Rarău și Giumalău (acesta din urmă supranumit și muntele sihaștrilor, atrag un mare număr de turiști dornici de cunoaștere, dar și de aventură). De cum se trece de Târgu Neamț și Piatra Neamț se vorbește tot mai puțin de Ceahlăul „Un uriaș cu fruntea-n soare/De strajă țării noastre pus.” (George Coșbuc) și-și face loc în conștiința oamenilor un alt munte Rarăul. „Soarele răsare sau apune pe Rarău, Moldova și Bistrița curg de o parte și cealaltă a Rarăului, turmele urcă sau coboară de pe Rarău. Rarăul prezintă dimensiunea fundamentală a lumii, latura cosmică a vieții și istoriei.” (Geo Bogza)

Acești munți urcă spre cer, apele curg la vale, mestecenii asemenea unor lumânări albe luminează enorma catedrală verde a pădurilor, iar clinchetul tălăngilor picură în auz fermecându-te

cu preaplinul firii întrebându-te dacă poți să-ți mai dorești ceva! Traseele din masiv sunt marcate, accesul este facil, are și drumuri modernizate. Numele locurilor atrag și ele atenția amintind fie de ocupația oamenilor - „Prisaca Dornei” fie de faptul că te afli în vechea țară a pădurilor - „Mestecăniș”, „Molid”, „Frasin”, „Păltinoasa”, fie de istoria noastră cu bune și rele - „Strigoia”, „Părhăuți”, „Soloneț”, „Pojorâta” – aceasta din urmă „Din ce foc de demult și-o fi trăgând numele?” (Geo

Bogza). Masivul are numeroase puncte de atracție turistică: *Pietrele Doamnei, Piatra Zimbrului, Piatra Șoimului, Vârf Adam și Eva, Piatra Buhei*, impresionante prin măreția și farmecul lor fără asemănare.

La fel de spectaculoase sunt și formele de relief carstic – cheile săpate în calcar cum ar fi: Cheile Zugravilor, Moara Dracului, Izvorul Alb, însă principalul punct de atracție îl constituie **masivul Rarău, ansamblul de stânci Pietrele Doamnei**, despre care locuitorii spun cu mândrie legendele moștenite de la înaintași.

Se crede că Muntele Rarău își trage numele de la domnul Petru Rareș, care în timpul celei de a doua domnii (1541), vremurile fiind din ce în ce mai tulburi, năvălirile tătarilor îndesindu-se, caută un loc în **masivul Rarăul** unde să-și adăpostească familia și o parte din avere, însă hoardele de tătari îl urmăresc și atunci doamna Elena, soția lui Petru Rareș și fiul Ștefăniță, se ascund într-o peșteră începând să se roage. La un moment dat se aude un zgomot puternic. Mai multe bucăți de stâncă se prăbușesc peste locul unde se afla averea domnului îngropându-i pe atacatori, domnița cu fiul scapă, iar averea se crede că stă și acum sub stâncile uriașe stârnind curiozitatea căutătorilor de comori. Locuitorii spun că de atunci aceste stânci ce se înalță ca niște turnuri ce-și „leapadă de pe umeri cămașa vegetației

alpine și țâșnesc spre cer goale, albe, lunatice” (Geo Bogza) se numesc **Pietrele Doamnei**. Din Câmpulung Moldovenesc până la cabana Rarău aflată la 1538 metri turiștii pot ajunge pe un drum modernizat, de 14 km cu peisaje mirifice, iar la Pietrele Doamnei pe o potecă de încă un km.

Dar și celelalte trasee amintite sunt căutate de turiști, admirate și prinse pe peliculă de oricine ajunge la ele.

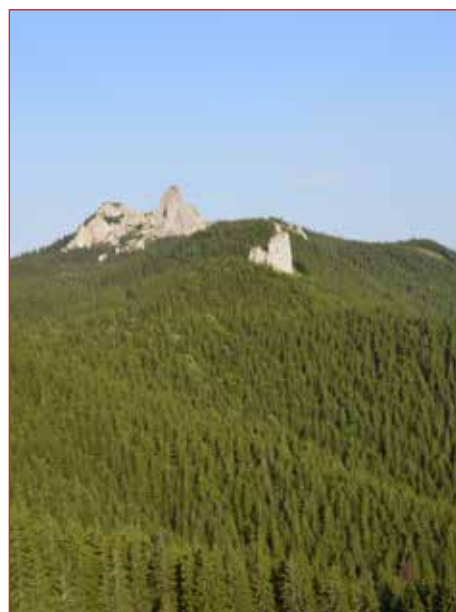
Piatra Buhei este un pisc semeț de dolomite acoperită parțial cu păduri de conifere și foioase, de fânețe și pajști.

Cheile Moara Dracului sunt pe versantul estic al Masivului Rarău și la ele se ajunge pornind din Câmpulung Moldovenesc pe un drum pietruit de 5 km, când valea se îngustează brusc, se intră în chei și de acolo pe o potecă se ajunge la cabana Rarău. Dar după atâta mers pe cărări de munte, te poți relaxa în

Parcul dendrologic sau la Muzeul lemnului din Câmpulung Moldovenesc de o valoare excepțională. Obiectele sunt realizate din lemn de molid, brad și foioase în majoritate din secolul XIX și începutul secolului XX, dar și mai vechi din secolele XVII care, pluguri, grapă, furci, sănii, război de țesut, mobilier țăranesc, dar și instrumente muzicale.

Un spațiu special este acordat păstoritului, o ocupație de bază a populației din zonă unde sunt păstrate fel de fel de obiecte necesare prelucrării și păstrării laptelui și a derivatelor acestuia multe din ele unicat.

Deoarece suntem în plină vară, a venit vacanța și rînd pe rînd concediile dumneavoastră vă invit într-o călătorie nu prea îndepărtată prin Bucovina unde *natura, divinitatea și oamenii* și-au dat mîna, vă urez drum bun și vacanță plăcută.

ION TOHĂNEANU

Bătrânețe¹

Ți-amintești curba lui Gauss?
Creste, crește – apoi, repaus.
Și descrește ușor, ușor.
Vremea trece, toate mor!

Omenia

Floare rară-i omenia;
O virtute, odinioară.
Mândră era România
Era, specificu-i, de țară.

Îndemn

Că ai fost și vei mai fi
Prin ce scrii și prin copii,
Viața, petrece-o ca OM
Lasă o casă, lasă un pom!

Speranță

Peste ani și ani, și ani
Valoarea n-o mai fi în bani.
Vom avea altă măsură,
Unitatea de cultură.

Povață

Ia aminte și învață
Dacă vrei să-ți meargă bine.
Umple zilele cu viață
Nu viața cu zile!

¹ Din volumul Ion Tohăneanu, *În dodii*, Ploiești, Editura Karta-Graphic, 2009

6 mai 2016. Ora 5:00, pentru mulți ora deșteptării, pentru unii somn dulce, dar în centrul satului, la șosea, în stația de autobuz **lume multă**. Se așteaptă autocarul. Se pleacă undeva, în pelerinaj pe plaiuri moldovene, pe urmele strămoșilor, a celor ce-au iubit, apărât și înălțat multe din frumusețile țării noastre.

Traseul e lung, dar cei din autocar vor avea ce vedea, vor avea ce mărturisi celor de acasă la întoarcere.

Zi de primăvară, soare, picături de ploaie și multă frumusețe în natură. În mașină e o atmosferă plăcută. Se explică traseul, se dau puține date cu privire la punctele principale. Și așa cu muzică, cu voie bună se trece de Bacău, de Buhuși, traseu pe unde am mai fost spre **Mănăstirea Nechit** în anul trecut, și iată-ne la Piatra Neamț. De la distanță se vede muntele Petricica; clădiri vechi, noi blocuri, vile frumoase, „Perla Moldovei”.

Se ajunge la **Mănăstirea Văratec**, ridicată acum 235 ani, în care azi se reface pictura. E slujbă în altar. Afară e pregătit postamentul-scenă pentru sfințirea apei. E sărbătoare mare „**IZVORUL TĂMĂDUIRII**”. Călătorii privesc peste tot. Numai chiliile îngrijite, grădinițe cu flori și măicuțe drăguțe și binevoitoare. Aici a trăit Sf. Iosif de la Văratec.

Văratec, case ale scriitorilor, mormântul Veronicăi Micle.

Mănăstirea Vovidenia. Altă frumusețe. Un preot ne primește cu bucurie, ne face o citanie, adică ne citește câteva rugăciuni, ne miruiește, ne stropește cu agheasmă. Plecăm mai liniștiți și bucuroși de ce am văzut. Călătoria continuă spre **Mănăstirea Agapia**. Pentru unii lucruri noi. Un sat de măicuțe cu două biserici frumoase, cu parcul mănăstirii numai flori și multă lume. Se săvârșește Sfințirea agheasmei mici. Se primește miruirea de la preoți, stropirea cu agheasmă, dar cei mai avizați ascultă explicații și privesc spre pictura din biserică realizată de pictorul Nicolae Grigorescu, pe când avea doar 18 ani. Sărută și trec pe sub icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni. Se plătesc pomelnice pentru cei vii sau morți. Se cumpără amintiri.

Am ajuns la **Casa Memorială Ion Creangă**. Fiecare își amintește de năzdrăvăniile din copilărie, de povești - toate personajele prezente în muzeu parcă stau de vorbă cu

noi. Ai vrea să pui mâna pe urs, pe lup și să cumperi pupăza din tei. Este o realizare deosebită, pentru copii e de neuitat. Aici pe buturugile lungi din curtea casei e mare ospăț, cozonac, ouă, friptură, fiecare ce are ca după sfintele Paști.

Spre Târgu Neamț și la drum. Se ajunge la parcul natural de zimbri, căprioare etc. Acum mergem pe meleagurile unde Ștefan cel Mare își petrecea o parte din zile. **Mănăstirea Neamț**, ziduri groase și înalte, porți de fier, chiliile monahilor la etaj pe zid, biserica de acum 600 de ani înnegrită prin interior, dar icoanele parcă sunt vii, se uită la credincioși. De ce ușile bisericilor sunt joase? Fiindcă Ștefan cel Mare era scund, mic de statură, dar mare în fapte, **47 ani de domnie**, tot atâtea **bătălii cu dușmanii** și tot atâtea **biserici și mănăstiri** ridicate în timpul domniei lui. Figură luminoasă din istoria poporului român, mândria țării peste hotare a fost și va fi în veci. O privești minunată a Munților Neamț cu tot ce a fost și va fi pentru urmașii țării.

Timpul trece și traseul se scurtează. Deci, la Cetatea Neamțului. E greu urcușul, dar merită să-l faci. Încă din mașină se explică, se povestește despre Cetatea Neamț, despre cei 10 plăieși care au apărât timp de 5 zile cetatea în fața regelui polonez Sobieski și a armatei lui. Cetate ridicată în sec. al XIV-lea (1300) loc de apărare de hoți. Domnitorii Moldovei timp de 400 ani aici își duceau familiile, averile, și-și găseau adăpost țăranii de sub cetate.

Azi cetatea a prins viață. Vizitatorul vede în realitate cum a fost camera de taină, camera de tortură a dușmanului, brutăria, sala de mese și chiar camera de rugăciune, o mică biserică cu altar, icoane, cărți.

Merită să urci cu tot efortul depus la urcare, dar mai greu la coborât!!

Jos, sub cetate, o parcare mare cu magazine, chioșcuri etc. Ziua e pe trecute. Urcăm în mașină. Obosiți, dar cu ochii să mai vedem ceva, să ni se mai spună lucruri interesante. Și iarăși Piatra-Neamț-Bacău-Pogana - ora 20:30.

O zi minunată! Avem o țară, România!

Mulțumim Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, personal domnului președinte **Nicolaie Mihai**, pentru ajutorul dat mulțumiri conducătorului auto care ne-a adus sănătoși acasă și tuturor celor care au organizat acest pelerinaj.

Mănăstirea Agapia

Mănăstirea Văratec

Mănăstirea Neamț

EMILIAN STERESCU
C.A.R.P. Curtea de Argeș

Cum am cunoscut Bucegii ?

Îți amintești, nea Petrică?

Plecasem de la cota 1400 spre Vârful cu Dor, priviți din înălțimi de un cer ca lacrima, minunându-ne de candelabrele impunătoare ale brazilor încărcăți cu horbota zăpezii... Noi, mai mult eu și colegul meu Fănel, necunosători ai muntelui, alături de dumneata, nea Petrică, pentru că pe dumneata te știa fiecare piatră din cărare, iar munții nu o dată ți-au oferit cu prietenie, adăpost. Nu ne-am gândit nicio clipă că, după plecarea de la cabana Vârful cu Dor, vom trece prin ce-am trecut. S-a topit de atunci zăpada în Bucegi de zeci de ori, dar mie unuia întâmplarea mi-a rămas întipărită în minte de parcă ieri s-ar fi petrecut.

Îți mai amintești, după ce am intrat pe Valea Dorului, cum s-a întunecat cerul deodată și cum a început să viscolească? Nu mi-am făcut niciun fel de grijă, doar mă întrebam dacă vom rezista până la „șaua Lăptici”, unde urma să ne aștepte „băieții” dumitale veniți înaintea noastră de la Padina să ne ajute, așa cum de altfel te-ai înțelege cu ei prin stația de la Vârful cu Dor. Și viscolul a continuat să se întetească, iar vântul din spate sufla, după aprecierea dumitale, de om cunoscător al muntelui, cu peste 100 kilometri pe oră. Eu văd și acum lupta noastră cu nămeții în care la fiecare pas ne afundam până la brâu și pentru a ieși la suprafață ne trăgeam unii pe alții, culcați pe burtă.

Și știi ce-mi trecea prin minte în clipele acelea? Că pierd ocazia unică a vieții mele de fotograf amator, de a immortaliza pe peliculă lupta noastră cu viscolul. Nu aveam decât să scot aparatul de fotografiat din rucsac, să-l încerc. Și tot eu mi-am zis să mă potolesc, pentru că ceea ce se petrece cu noi nu era o simplă întâmplare, ci o luptă aprigă pentru supraviețuire. Mai ales când Fănel, în disperare, a început să strige că nu va mai trăi, am simțit cum mă treceau fiorii. Dar am avut încredere în dumneata, nea Petrică. Și bine am făcut. Nici nu știu când a trecut timpul, abia a doua zi aveam să înțeleg că lupta noastră cu nămeții și forțele naturii a durat unsprezece ore. Unsprezece ore pentru viață și numai cine nu a trecut prin asemenea momente nu le poate înțelege.

Când am văzut luminile de la Padina, am răsuflat ușurați, nu-i așa? Dar necazul nostru nu se sfârșise. În pădure, din cauza viscolului, cărarea se pierduse sub zăpadă și cât erai dumneata de cunoscător al Bucegilor, te-am simțit, la un moment dat, că șovăi. Știam că până la urmă o vei scoate la capăt, dar probabil te gândeai că noi suntem epuizați de efort, că nu vom mai avea rezerve să ajungem la cabană. Și când probabil îți făceai asemenea gânduri, ce frumos au răsunat glasurile băieților de la

Salvamont care porniseră pentru a doua oară în căutarea noastră. Îți amintești cum ne-au dat ceai fierbinte, cum l-au luat pe Fănel cu „achia” și au zburdat cu noi spre cabană, cum am prins noi puteri, văzându-i gata să ne ia pe sus la cel mai mic semn de slăbiciune? Dar ne-am ținut bine, nea Petrică, și, din vorbă în vorbă, am ajuns cu bine la Padina. Se oprise și viscolul, pe cer se aprinseseră făclii strălucitoare, zăpada sclipea la lumina lămpilor, totul era acum un basm.

Și știi ce m-a impresionat în această întâmplare? Felul cum medicii aflați la raliul Salvamont l-au îngrijit pe Fănel. Zău că merită câte o întâmplare ca asta să cunoști oamenii. Și-apoi nu pot uita cursa cu „achia” a echipei Salvamont din Sinaia, când l-au dus pe Fănel la mașină. Noi am venit pe picioarele noastre, dar el avea să mai tragă vreo două luni, având picioarele aproape înnegrite de mușcătura gerului.

De la întâmplarea din Bucegi te-am mai însoțit de multe ori pe alte drumuri de munte și, la întoarcere, am adăugat câte ceva nou la bagajul de cunoștințe montane învățate de la dumneata. Nea Petrică, ești vinovat!

Dumneata ne-ai îmbolnăvit de munte și în acest fel îți mulțumesc încă o dată acum, când ești plecat dintre noi...!

P.S. Nea Petrică a fost un turist experimentat, acum plecat într-o lume poate mai bună, și care a lăsat amintirea unui mentor a zeci de tineri în tainele turismului pe munte.

Iaca, măi frățioare,
Am ajuns la terminare!
Mai la școală, mai pe-acasă,
Am făcut și eu opt „clasă”
Și mi-a zis atunci mămucă:
Trebuie să-mi cat de muncă!
Și-apoi frate, am umblat...
Din Măscurei la Bârlad,
Din Galați pân' la Arad,
Și-am umblat de-am obosit
Și nimic nu am găsit.
Căci în fiecare parte
Mă-ntrebau dacă am carte
(Vreun liceu, vreo facultate)
Și când am văzut că-i greu,
M-am gândit în capul meu:
Oare nu ar fi mai bine,
Să rămân în sat la mine?
Cresc un porc, cresc o găină,
Dau c-o sapă prin grădină,
Îmi iau cal, îmi iau căruță,
Găsesc eu și vreo mândruță,
Și cred că sunt în măsură
Să m-apuc de-agricultură.
Și poate fac într-un an
Și-un proiect european.
Și-ntr-o zi, prin luna mai,
M-am gândit să-mi cumpăr cai.
Taci din gură-mi-am zis mie
Că mai știu din zoologie
Că tâmpitu' ist de cal
Îi cuminte animal
Dar când colo, nățăflețu'
Vrea să-i bag sub nas nutrețu'
Dacă masa nu-i servită
Îmi mai trage și-o copită.
Toată ziua să-l „săcel”
Să nu pun hamul pe el,
Să-i dau tain și grăunță
Fără să-l pun la căruță
Doar să se plimbe, hopa-tropa,
C-așa zice Europa.
Și atunci ce să faci?
Mi-am cumpărat niște vaci.
Da' nici aicea nu-i ușor
Ca să fii și mulgător.
Tre' să știi unde-i tărăța,
Tre' să știi pe unde-i țâța,
Tre' să știi cât fân să-i dai,
Tre' să știi pe car' s-o tai,
Care caută buhai,
Deși vaca, îi tot vacă.
Nu mai e ca altădată,
Acuma-i modernizată!
Trebuie să-i vorbești atent,
Trebuie mulsă la curent,
Să aibă multă mâncare
Și condiții de cazare,
S-o dai la apă la uluc,
Să-i faci cont și pe Facebook
Să-i pui o poză buzată
Cum își pune orice vacă,

S-o vadă că e frumoasă,
Durdulie și lăptoasă,
Gata de trecut la fapte
(Și de carne și de lapte)
Și până la Anul Nou,
Sigur o vede vreun bou,
Și ca orișice ființă
Poa' să facă cunoștință.
Ba un like, ba un mesaj
(Invitație-n islaz),
Și dacă am noroc îmi fată
Doi vițeluși dintr-o dată.
Visul e un vis agrar,
Băi, dar chiar să fiu văcar??
Asta spun, că n-o voi face,
Să rămân la coada vacii.
Și atunci, într-o joi,
Am intrat cioban la oi.
Dar și oaia, tot ca oaia.
Zice că nu-i place ploaia
Să n-o ții mult în picioare,
Nici să stea prea mult în soare,
Vrea la umbră, colo-n stână,
Scărpinată pe sub lână,
Tre' s-o mulgi așa, ușor,
Să o duci la coafor,
Să-i cânti din fluier, ca un artist
Și s-o tunzi la hair-stylist.
Să nu o duci prin dudăi,
Să nu ai prea mulți dulăi,
Să ai doar berbeci de soi,
(La o oaie câte doi)
Să nu stea în așteptare
Pân' la Dumitru cel Mare.
Nu facem ce zice popa,
Doar ce zice Europa!
Și atunci, vai de mine!
Am intrat drept la porcine.
Da' să vedeți ce dobitoc
Îi umflatu' ist de porc!
Porcu-i porc arde-l-ar focu
Să dă șmecher idiotu
Zice că-i așternutul vechi,
c-are rapăn în urechi,
că mâncarea îi săracă,
că nu-i bine preparată,
Și că vrea servit la troacă!
Nu înghite poți să-l tai
Doar pizza și cartofi pai!
Nu tre' să mănânce gras,
Să nu-i mai pui sârmă-n nas,
Nici vorbă să-i dai bătaie,
Să nu-l mai pârlești cu paie,
Să nu folosești bricheta,
Să-i smulgi părul cu penseta,
Dacă poți să-i faci și-o baie,
De la cap până la.... coadă,
(În vreun duș sau în vreo cadă)
Să fie porc adevărat
Tuns, frezat și parfumat.
Și am zis : îs dobitoc
Să ajung slugă la porc?
Și cum mergeam prin sat,
Obosit și supărat,
M-am gândit c-ar fi de soi
Să mă fac șofer la boi.
Că n-ar fi mare scofală
Să tragi boii de tânjală,

Să-i dai hăisa, să-i dai ceală,
Nici nu trebuie carnet,
Opresc singuri la bufet.
Nici nu prind viteză mare,
Îi poți mâna din picioare,
Te poți uita după fete,
Ești ferit de accidente,
Te poți bucura de toate
Aer curat, sănătate,
Stai în căruță lungit
În miros de fân cosit,
Nu miroase a benzină
(Ca la domnul în mașină)
Și-așa bine o s-o duc,
Primăvara ies la plug,
Merg forțos cu pieptu-n fală
Nu e nevoie de sală,
Asta-nseamnă viață frate!
(Fără școli și facultate).

(Monolog inspirat din folclor)

Respectul

MARIAN PAVEL

Din tot ce-am învățat la școală,
Să fiu cuminte, sincer, drept,
Pe primul loc, fără-ndoială,
Să dau dovadă de respect.

Dacă respecti pe cel de-aproape,
Atunci pe tine te respecti
Și șterge-ți lacrima din pleoape,
Fericite de cei înțelpleți!

Pe toți cei gureși îi asigur
De prea distins respectul meu,
Nu pierd nimic, asta sunt sigur,
Căci să respect nu este greu.

Ne străduim, dar nu avem
Purtare sinceră, perfectă,
Greșim adesea, făr' să vrem,
Respect pe cei ce mă respectă.

Pierre-Auguste
Renoir - „Tinerețe la
pian”

VIZIUNEA EPIGRAMIȘTILOR DESPRE VACANȚELE DIN "VIAȚA NOASTRĂ"

Selecție de NELU VASILE - NEVA

Marea vara

De marea limpede spălate,
Impurități spre-adâncuri cad.
Și-acolo, jos, ar fi un iad
De ne-ar spăla și de păcate.

Vasile TACU

Salvamar

Îi convine, nu-i convine,
Ea de gâtul lui se ține!
Că a scos-o de la apă...
Pe el, bietul, cine-l scapă?!

Otilia MORTUN

Ca pâinea caldă

Pe litoral, cu pas ușor
A defilat zâmbind suavă.
S-a copt în luna lui cuptor
Și-apoi s-a oferit pe tavă.

Mihaela KERESTELY

Ecologică

Două zile-am stat la mare
Și sunt negru – dracul gol,
C-am avut nisip și soare
Și o pată de petrol.

Mihai DANIELESCU

Tratament

S-a întors vecina de la mare
Și-i frumos bronzată, realmente.
Dar de la „pârlit” nu știu ce are,
Toată ziua ia medicamente.

Ștefan AI.SAȘA

Balneară

An de an tot crește plata
Și mă zbat s-adapt formula:
De mai merg la Căciulata
Anul ăsta-mi vând... căciula.

Virgil POIANĂ-VIPO

Ciudățenie

În concediul de-astă vară
Mă-nsurai c-o căprioară
Și cred că, prin simpatie,
Coarne mi-au crescut doar mie!

Radu ASANACHE

Călătorie la mare

Promite-n largul lui, ca mire,
O insulă de fericire,
Dar ea, cu un picior în prag,
Pretinde un arhipelag.

Vasile TIL BLIDARU

Amintire de la mare

Voi sta la plajă, mă gândeam,
O vară – cât ar fi de lungă –
Dar m-am pârlit prea rău și am...
Arsuri de gradul trei... la pungă!

Ion RUSE

La întoarcerea de pe litoral

Au plecat să stea la soare
Mama mare și-o nepoată.
Prima s-a întors tot mare,
Iar a doua numai fată.

Ionel JECU

Din dispoziția șefului

În concediu toată vara
M-am distrat cu secretara...
Șeful m-a trimis cu ea,
Că era... nevastă-mea!

Mircea CONSTANDA

În concedii

Miss Neptun, Miss Costinești,
Zeci de miss în vara asta;
Toate mi-s dumnezeiești,
Numai eu mi-s... cu nevasta.

Viorel MARTIN

Vară

Căldură... prevestind infernul,
La colț, aproape peste tot,
Gogoși privatizații scot,
La concurență cu guvernul!

Florina DINESCU-DINU

În concediu fără soție

E cam trist și cam răcoare
Cum să-și strice-așa vacanța?
A găsit o-nsoțitoare
Să-ncălzească ambanța.

Mariana DOBRIN

Vacanță

Un timp cu plajă și cu soare,
În care, undeva, la mare,
Copilul se distrează bine,
Iar mama-nvață limbi străine!

Nicolae ZĂRNEȘCU

Vacanță sentimentală

Doamnei de odinioară,
Care-o face pe augusta
Numai vântul, într-o doară,
Dacă-i mai ridică fusta!

Anda ANDRIEȘ

Costumele de plajă și baie

Sunt pline de decență
Acele „capodopere”,
Că scot în evidență
Exact ce vor s-acopere.

Ion GRIGORE

Scrisoare de pe litoral

Frivola-i scrie de la mare
Bărbatului naiv: „Să știți,
Din suta dată la plecare
Am mai rămas cu... două mii!”.

Sorin BEIU

La mare

Când le vezi cum și-au bronzat
Trupul și figurile,
Cât ai fi de dezbrăcat,
Te cuprind căldurile.

Nelu IONESCU-QUINTUS

Concediu

Acum, chiar și în strămoșeasca vatră,
Ne descurcăm cu greu, în general:
La munte, ca în epoca de piatră,
Ca-n epoca de bronz, pe litoral!

Victor GORȘCOVĂZ

Sinaia (Amatorilor de cotă)

Am cunoscut eu în Sinaia
O tipă bine, vorba aia,
Ce-mi spuse: „Noaptea plăcute
Sunt la o mie patru sute”.

Florin CRISTEA

Idilă pe litoral

S-a dăruit pe undeva
Unui arab, c-avea mașină.
Și parcă i-a mai dat ceva,
Că prea făcea... penicilină.

Gheorghe PENCIU

Prostul la mare

Nu mă mir că e în viață
Și-a scăpat de la înec,
L-a ținut la suprafață
Capul sec.

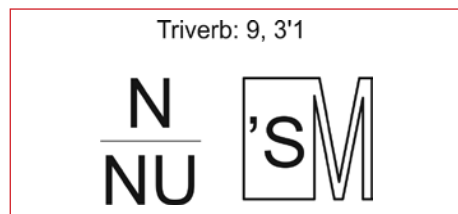
Costel VLĂDESCU

Estivală

El plecat-a la Sinaia
Ca să schimbe aerul,
Ea a preferat Mamaia,
Ca să schimbe fraierul!

Ion Petre STOICA

Dimineața lui 2 iulie 2016 m-a găsit la Pensiunea Rem'S din Râșnov înconjurat

de rebusiști din Abrud (Dumitru Cioflica), din Câmpeni (Eugen Mihu), din Brașov (Gheorghe Constantinescu și Costică Dumitriu), din Bârlad (Bogdan Artene, Serghei Coloșenco, Costel Filiuță, Dorin Prodan și Ionel Șerban) și, bineînțeles, din Râșnov (Mihai V. Matei și Dan, fiul, Olimpiu Langa, Marian Stanomir și Ion Tohăneanu). Pe lângă aceștia, s-a alăturat Ion Popa din Zărnești, fostul coleg de facultate al lui Serghei Coloșenco. Bucuria întâlnirii a fost mare.

O vorbă înțeleaptă spune că omul sfîntește locul; așa s-a și întâmplat la Râșnov, unde pentru două zile, centrul rebusist de pe Valea Oituzului, ctitorit de Serghei Coloșenco, s-a mutat la poalele Cetății, gazda celei de a șasea ediție a Simpozionului „Casa rebusiștilor”.

În Caietul-program invitații au primit un set de enigme „inspirate” din numele fiecăruia, dar și tema propusă spre dezbatere: „Rebusul, încotro?”. Punctez concluzia finală redată la unison – *pasiunea rămâne pe primul plan, va*

continua, iar răutățile unora postate pe rețelele de socializare aparțin doar celor „deranjați” de întâlnirile organizate în fiecare an.

Serghei Coloșenco, artizanul acestei ediții, a oferit râșnovenilor placheta nr. 118 din colecția „Biblioteca rebus”, în care a inclus câte cinci careuri încrucișate de fiecare și definite împreună, un curriculum vitae și o enigmă din numele acestora.

Au început concursurile care s-au întins pe parcursul celor două zile:

- careu de încrucișare cu formă fixă;
- careuri de dezlegare oferite de bărlădeni, de cei din Țara Moșilor și de localnici;
- dezlegări enigme;
- careu de definiții în colectiv.

În timpul desfășurării Simpozionului am primit telefoane de felicitare pentru cei prezenți de la dr. Nicolae Andronescu,

de la Nelu Vasile, de la Vlademir Rață și de la Gheorghe Nemeș, care n-au putut fi prezenți din varii motive. Ultimul a spus, printre altele, că „adevărații rebusiști sunt acei care-s prezenți la Râșnov în zilele de 2 și 3 iulie”.

În după-amiaza de 2 iulie s-au lansat publicațiile:

- Numărul 27 al revistei „Alb și negru”, îngrijit de către Ionel Șerban și Dorin Prodan (vezi p. urm.);

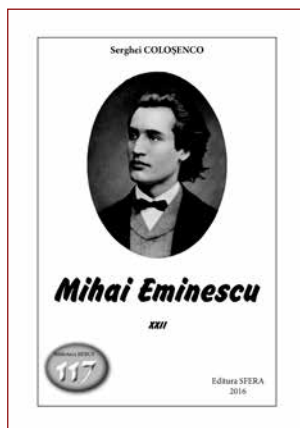
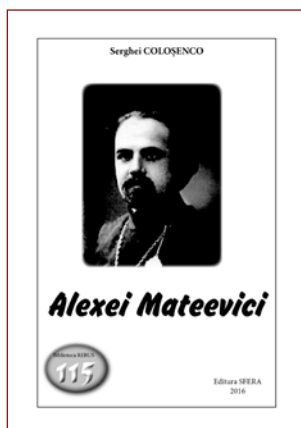
- Numerele 115 și 117 din „Biblioteca rebus” dedicate lui Alexei Mateevici și Mihai Eminescu, autor Serghei Coloșenco;

A urmat un regal epigramistic susținut de brașovenii Gheorghe Constantinescu și Costică Dumitriu.

Unul din momentele mult așteptate a fost cel al decernării premiilor: Dorin Prodan, Costică Dumitriu, Dumitru Cioflica, Ionel Șerban, Eugen Mihu, Ion Tohăneanu s-au numărat printre protagoniști la concursurile de dezlegări organizate de Cercurile rebusiste „Alb și negru”, „Cetate” și „Abruttus”. Serghei Coloșenco a oferit tuturor, care au participat sau nu la concursurile organizate de el, câte trei plachete din „Biblioteca rebus”.

Dumitru Cioflica a oferit două cupe omagiale: una lui Serghei Coloșenco, pentru îndelungata activitate rebusistă, și o medalie inscripționată, și a doua Cercului rebusist „Alb și negru”.

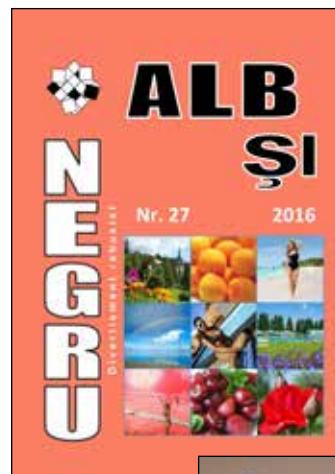
Serghei Coloșenco a oferit gazdei și participanților câte o diplomă și o medalie cu panglica tricolorului, iar lui Costel Filiuță o cupă (foto) „pentru implicarea în realizarea

Dumitru Cioflica și Serghei Coloșenco, în spate Dorin Prodan

Cupa

„Cercul rebusist Alb și negru - Bârlad, pentru prodigioasa activitate publicistică”. Cercul rebusist „Abruttus” Abrud, la Râșnov.

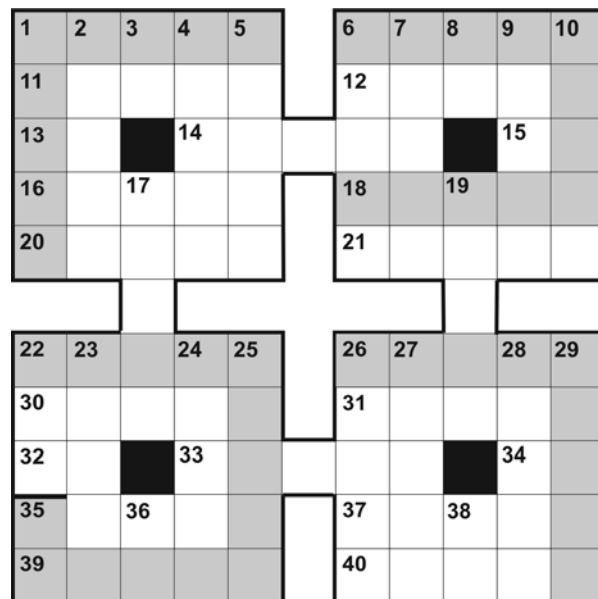
artistică a revistelor de rebus bârlădene: *Labirint*, *Crypto*, *Alb și negru*. De menționat că această ediție a avut colaboratori Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, Editura SFERA și S.C. Nairolf s.r.l., toate din Bârlad.

Duminică, 3 iulie, Serghei Coloșenco a propus spre dezlegare enigme și un careu-fantezie.

Careu-fantezie

1) Sfântul din noiembrie - Corvinul din istorie. 2) Nemișcat. 3) Hău! 4) Laț. 5) Timpuri reci. 6) Munte mitologic - Militar. 7) Prenume masculin italian. 8) Caier! 9) Fata morgana. 10) Pisc în Retezat. 11) Ordinul broaștelor. 12) Încărunțiți. 13) Pe tine. 14) Ondulați. 15) Careu! 16) Deputat în „Sfatul țării” de la Chișinău, 1918 (Pantelimon). 17) Prăpăstii. 18) Anagramă de la GALAN. 19) Regizor român de film (Gheorghe). 20) Locuitori de la munte. 21) Dâre lăsate pe apă de o navă care înaintază. 22) Tănase, în muzică - Vechi locuitori din Africa. 23) Scriitor german (Achim von). 24) Fierăria acestuia e amintită în „Moromeții” lui Marin Preda. 25) SATAN anagramat. 26) Marcă veche de biciclete - Brantă la încălțări. 27) Cameră. 28) Personaj din mitul german. 29) Zăpadă + Negație. 30) Scriitor român (George). 31) Râu în Italia. 32) Primul. 33) Oraș în Ungaria. 34) Poftim! 35) Încrețit la față. 36) Notă muzicală. 37) Handbalistul Omer. 38) Simbolul chimic al mercurului. 39) Simona și-a pierdut capul! 40) Închis la culoare.

Literele din casetele rasterate alcătuiesc numele rebusiștilor râșnoveni.

Într-o pauză de respiro l-am sărbătorit pe sibianul Ștefan-Cornel Rodean, colaboratorul revistelor „Labirint” și „Crypto”, care a împlinit 65 de ani, la 3 iulie. Cu acest prilej, Nelu Vasile, Serghei Coloșenco și Bogdan Artene au relizat suplimentul „Enigmistul”, dedicat acestui eveniment.

Buna dispoziție și verva rebusiștilor au fost principalele atuuri ale desfășurării Simpozionului „Casa rebusiștilor”. Mărturie stau gândurile așternute pe hârtie de câțiva din cei prezenți:

Dumitru Cioflica – *Plăcut, interesant și antrenant, într-un cuvânt, prietenesc.*

Mihai V. Matei – *Am avut plăcerea de a*

contribui la organizarea întâlnirii rebusiste al cărei „suflet” a fost Serghei Coloșenco.

Olimpiu Langa – *Au fost zile de neuitat.*

Costică Dumitriu – *La Rem'S Râșnov au fost două zile frumoase pentru care mulțumesc organizatorilor.*

Ionel Șerban – *Ediția a VI-a a Simpozionului „Casa rebusiștilor” a fost un reper persuasiv al continuării activităților ludice sub bagheta lui Serghei Coloșenco.*

Eugen Mihu – *Încântat de această organizare impecabilă. Felicitări rebusiștilor de la „Cetate” Râșnov și neobositului profesor Serghei Coloșenco. Apreciez și diversitatea și*

atmosfera concursurilor care au avut loc.

Marian Stanomir – O reușită totală, cu voie bună și cu surprize plăcute. Organizare bună a Domnului „Senior”. Pe când reeditarea?

Dorin Prodan – Am fost impresionat de

organizarea foarte bună și de atmosfera excelentă. M-a bucurat întâlnirea cu vechi prieteni și faptul că am putut cunoaște și alți rebusiști din țară.

A urmat „ședința” foto obligatorie, imaginile immortalizând momentele

importante. Au urmat despărțirile, toate cu strângere de inimă. Ne-am dat întâlnire la ediția a VII-a cu speranța că vor veni și alți rebusiști.

*

Costică Dumitriu, Eugen Mihiu, Gh. Constantinescu, Mihail V. Matei, Serghei Coloșenco, Olimpiu Langa, Dumitru Cioflica, Dorin Prodan și Ionel Șerban.

Martți, 5 iulie, am poposit la Abrud, împreună cu Serghei Coloșenco. La Pensiunea „Detunata” ne-a așteptat Dumitru Cioflica, iar după-amiaza ne-am întâlnit cu Ana și cu Ionuț, copiii amfitrionului, și cu Eugen Mihiu, venit de la Câmpeni. S-au continuat discuțiile începute la Râșnov, iar Ana ne-a încântat cu melodii moștești până după miezul nopții.

Am ajuns și la Curtea de Argeș, unde am vizitat familia Sterescu. În camerele de la etaj am admirat „comorile” adunate în timp: medalii, insigne, cărți rare, colecțiile revistelor de rebus, almanahuri ș.a.

*

Reîntorși acasă, după periplul rebusist, savurăm reușita acestei ediții a Casei rebusiștilor.

*

La familia Sterescu

Careul cu formă fixă

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

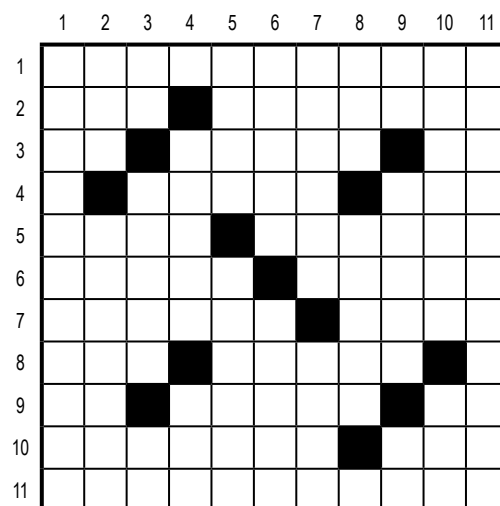
Încercați o încrucișare corectă îngrilând cuvinte din DEX și unul rar, cu încă 10 puncte negre.

Viata noastră

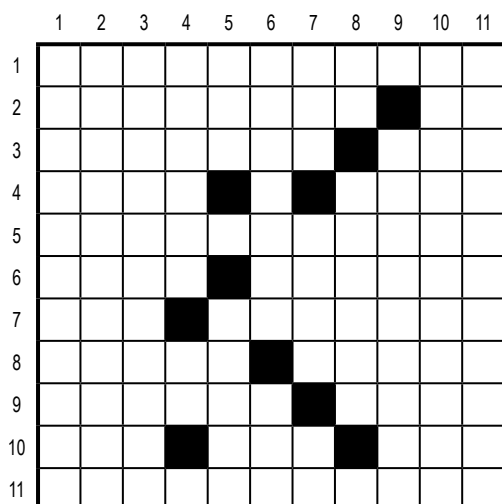
ORIZONTAL: 1) Creatori de noi concepții. 2) Aranjament făcut după bunul plac – Legat de limbă de interlopi. 3) Săracele care vin la acadele! – Act legat de evoluția leului – Vorbește puțin în amvon! 4) Afectat de excesul de calorii – Criteriu tipic de departajare. 5) Puncte de populare cu puiți – Depozitare de mătase naturală. 6) Spumă subțire formată pe deasupra – Limbă vetustă de cartier. 7) Gen de împletitură de purtat pe sub balon – Prima în topul melodiilor. 8) Plin de vegetație! – Plecat în străinătate pe fondul penuriei. 9) Aproape de capul scării – Pregătutul luptei cu troienele – Pronunțat într-un proces de separație. 10) Adus de spate – Face o deschidere pe extremă. 11) Proprietate de valoare neînsemnată.

VERTICAL: 1) Specifici romanului modern. 2) Defect de culoare la blană – O ultimă manevră anticipând uscatul. 3) Margini de postav întoarse! – Înfrântă în luptă – Puțin afectat de pe urma unui jaf! 4) Dăunător care atacă porumbul – Declarat oficial. 5) Canale de scurgere blocate de ger – Primii înscrisi în mișcare. 6) Sunt niște figuri printre scriitori – Rezerva lotului de bob. 7) Ajuns la punctul de fierbere – Întrerupătoare de lumină. 8) Rezerva unui vârf de atac – Stabilizat în ceasul al doisprezecelea. 9) Artizanul curselor pentru fazani – Un umflat cu barba lungă – Inițiere în muzica vocală. 10) Consemnat pe marginea unui curs – Scenă clasică de dragoste. 11) Calitate impusă la cadre.

Câștigători: Dumitru Cioflica, Eugen Mihu, Ion Tohăneanu.

...de Rebus Grup „Cetate”, Râșnov

ORIZONTAL: 1) Asigurare de viață. 2) Un schimb între contacte – Amnezic din pruncie! 3) Încălțări potrivite celor ce trag să moară – Luptă cu toată suita regală. 4) Mai bun decât un leș (pl.) – Âstuia i se pun pirostriei. 5) Dare în plată (pl.) – Cuprins de bucurie! 6) Pusă de-o parte – Făcut de rușine. 7) Rupere din răzor! – Cântat în picioare – Nu-i prea vezi la serviciu. 8) Prelucrată la cald – Dă apă la moară jehadiștilor. 9) A trage în piept – E cu capsă pusă. 10) Ținută din scurt – Obișnuit cu greutatea – Făcut cu rândul. 11) Asta-i o stricăță.

VERTICAL: 1) Strânsul de mână (pl.). 2) Stabilește câmpul de acțiune. 3) Gardă de corp (pl.). 4) Susținută de note bune – Stau în balcon! 5) E venit din Grecia! – A spune versuri în slavă. 6) Se ține de povești – S-a întors în rai! 7) Tristă în propria patrie! – Adus cu barza – Coborâtă din munți. 8) Ape fără pește! – Are o blană rețioasă (var.) – Mânate de bici! 9) Uns pe lângă unu' mare! – Ținute la piept. 10) E de neînțeles. 11) Stă singură la masă.

Dicționar: AZO.

Câștigători: Dorin Prodan, Ionel Șerban, Costică Dumitriu.

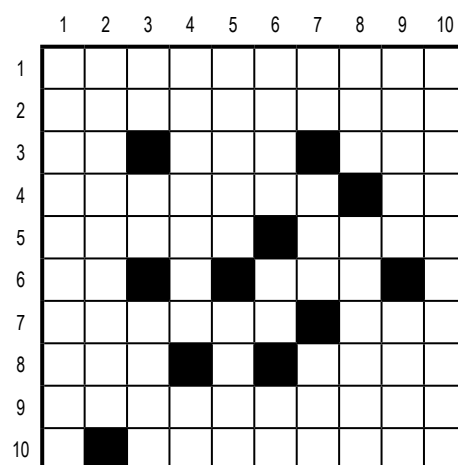
și de Cercul rebusist „Abruttus”, Abrud, Alba

ORIZONTAL: 1) Fixat pe post. 2) Crescută în China. 3) Pitiți la spate! – Film în regie proprie – Motanul... din bibliotecă. 4) Pene de aer – Neam din Danemarca! 5) Plata pentru o pâine – Ține mult și bine. 6) Așezat în stânga companiei – Dovedită de muiere. 7) Dă cu stângul în dreptul – Luat în opoziție. 8) Datul în petic! – A scoate din minți. 9) Repoziționat din mers. 10) Strat de brumă (pl.).

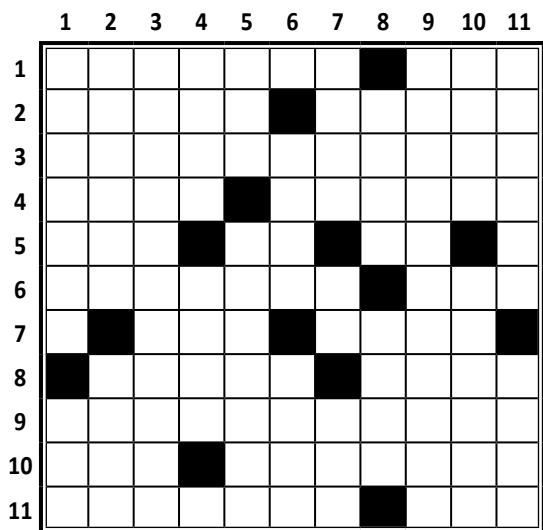
VERTICAL: 1) Posibilitate de asimilare. 2) Prezumția de nevinovăție. 3) Extrem de tentant! – Aprins la față! – Dovadă de bun simț. 4) Lasă de dorit (pl.) – Ramură fără fruct! 5) Vase de capacitate redusă – Pasăre în care nu se trage la vânătoare. 6) Intrare zidită în mină – Cunoscut la coadă la butelii! – Marea necunoscută. 7) Spitalul din centru! – Dat naibii – Bine înfipit în scaun. 8) Face alergie la feline de casă – Aflați în evidență. 9) Nu stă bine în picioare (fem.) – Prinunțat la final. 10) Valoarea unui leu.

Dicționar: ETI.

Câștigători: Ionel Șerban, Ion Tohăneanu, Dorin Prodan.

Dezlegări: INVENTATORI - TOP - ARGOTIC - AD - EROIC - VO - L - FRIPT - GEN - ICRE - IAZURI - ELITA - TESAC - NACELA - NANI - ETA - ERMIT - T - SI - ARMAT - PA - TRACTAT - LAT - IEFTINATATE. ALIMENTATIE - COMUTARE - NC - ACUZARI - SAH - PANI - A - TUCI - ALOCATII - CU - RILA - OBSCEN - AZO - CRI - ASI - TAGLA - SEMIT - OTICNI - BABA - ROC - TAS - SIR - IREPARABILA. INTRONIZAT - NATALITATE - TI - VIS - TOM - EVANTAI - NE - LIPIE - AVAR - ET - R - UDA - I - GAFIST - DAT - ETI - O - UITA - REORIENTAT - E - RAMASITE. Careul de definiții: PISANIE - ACU - ACERA - GAVAN - COMANDAMENT - TANC - OLANDA - UNA - IC - NT - R - RANTI - URI - I - MDE - AFRO - FEUDE - AIDE - CONSIDERENT - ACT - TERARIU - PIEDICA - ICI.

Încrucișare: Dorin PRODAN

Definiții: Dumitru CIOFLICA, Serghei COLOȘENCO, Gheorghe CONSTANTINESCU, Costică DUMITRIU, Costel FILIUȚĂ, Olimpiu LANGA, Dan Ion MATEI, Mihai V. MATEI, Eugen MIHU, Florian PRICOP, Dorin PRODAN, Marian STANOMIR, Ionel ȘERBAN, Ion TOHĂNEANU

ORIZONTAL: 1) Pusă la zid în numele bisericii ■ Apel insistent la urgență. 2) Pentru asta s-a bătut monedă demult ■ Ieșit la săpat. 3) Coordonator de formație în apărare. 4) Obiectiv al vânătorilor de munte ■ Deținătoare de cupe la masa verde. 5) Vine fix la două jumate ■ Spărgător prins la dulap ■ Esență de santal din orient ! 6) Un tip domol probând motorul ■ Prinse de inamici. 7) Expresie de om nehotărât ■ Tip original sucit din fire. 8) Domeniul istoriei medievale (pl.) ■ Stimulent dat în deplasare. 9) Cuvânt de apreciere pentru un tip cu idei. 10) Constituit ca parte la proces ■ Se ocupă de niște sâsâiți. 11) Scoate din viteză ■ Stabilizat prin vecinătate.

VERTICAL: 1) Procedee de prindere la lupte ■ Nivel superior de dezvoltare. 2) Ulei de producție la slujbă ■ Ieșite cu lopețile prin nămeți. 3) Date în urmărire la poliție. 4) Înaltă rugi către cer ■ Plecat de multă vreme. 5) Nu-l ajută statul ■ Așa-i vorba pe la noi. 6) Pregătit în cultura mare ■ Manevrat la tragerile navale. 7) Final de demonstrație la calculator ■ O arătare de țaran ■ Indicatoare de trecere la sol. 8) Anunță o fază critică la poartă ■ Termen pentru judecată în lipsă. 9) Subiectul unor expuneri prelungite (pl.). 10) Chestiune de timp ■ Evidențiat în producție pe ramură. 11) Maeștri bății pe plai mioritic ■ Rezervă restrânsă de mărunțiș.

INVITAȚII

Pornind din colțul stânga-sus și urmând săritura calului de la jocul de șah, veți afla numele invitaților noștri de la Brașov: 5, 5; 8, 14; 7, 8.

A	H	T	C	R	O	N
S	I	U	E	A	Ă	E
G	U	R	O	U	T	R
T	N	T	♙	♚	L	D
C	C	C	I	S	G	I
O	I	B	E	E	U	B
O	S	C	M	O	N	H

*

(Carte de vizită: 6; 6; 9)

Numele bărlădenilor sosiți la Râșnov.

Dezlegarea careului-fantezie: MIHAI - OLIMP - ANURE - SURII - TE - CRETII - RU - ERHAN - AGNAL - ITANI - SIAJE - U - G - MARIA - TOHAN - ARION - ADIGE - UN - CSABA - NA - RIDAT - AIHAN - IMONA - NEGRU.

DIN ȚARA MOȚILOR

(Biverb anagramat: 6 + 2 + 4 = 8 + 4)

Pornind din caseta indicată de săgeată și urmând un anumit traseu, veți afla numele a trei bărlădeni prezenți la Râșnov: 6, 8; 5, 6; 5, 6.

→	C	E	L	I	O
O	T	F	Ă,	N	D
S	I	Ț	E	N,	O
L	U	L	A	R	O
I	Ș	B	I	R	D
E	R	N	P	A	N

ENIGME PROPUSE SPRE DEZLEGARE

Carte de vizită (8)

Numele latinesc al orașului Râșnov pe care vrea și Vicu să-l știe.

OASPEȚII

(Criptografie: 9, 2, 5, 2, 3'1)

CEI PREZENȚI LA RÂȘNOV

(Biverb reflexiv: 9, 4)

R

Carte de vizită (9; 7)

Aflați profesia și hobby-ul lui Titi din Râșnov.

Persoane de bună credință ce au contribuit în anul 2015 la protecția socială a membrilor Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

Activitatea de protecție socială desfășurată sub egida Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad nu ar fi posibilă fără **contribuția unor persoane de bună credință**, fie ele **fizice sau juridice**. De altfel, mare parte din manifestările cu caracter cultural - artistic pe care asociația le realizează sunt organizate tocmai cu sprijinul material ori intelectual al unor astfel de oameni de bine (spre exemplu în anul 2015, activitatea cultural-artistică a fost susținută cu suma de **144.962,52 lei** provenită din donații și sponsorizări). În această categorie, înscrîm și ajutorul venit din partea voluntarilor și colaboratorilor noștri, ce s-au implicat trup și suflet în activitățile culturale, sociale, sportive desfășurate de către asociația noastră.

Pe parcursul anului 2015, asociația s-a bucurat de sprijinul unor asemenea persoane, în așa fel încât **suma totală obținută din donații** s-a ridicat la finele anului la **239.545,50 lei**. Au contribuit **280 persoane juridice** și peste **2.649 persoane fizice**.

Amintim aici și contribuția unui număr de **1.111 persoane** ce au ales să direcționeze 2% din impozitul pe venit, sumă ce s-a ridicat în anul 2015 la cifra de **38.858,90 lei**.

Demn de amintit este și ajutorul oferit de către firma S.C. *Confecții S.A. Bârlad* ce a acordat unui număr de **854 membri C.A.R.P.** cămăși în valoare de **29.982,08 lei**, dar și donația ce a fost pusă la dispoziția asociației de către cunoscuta **interpretă de muzică populară Mioara Velicu** constând într-un pat de masaj cu pietre de jad în valoare de **11.048,00 lei**.

Pe parcursul anului 2015, asociația a declanșat și o campanie de strângere de fonduri în vederea editării unei **Monografii a eroilor din județul Vaslui**. În acest sens, s-a strâns suma de **14.694,00 lei**.

Nu putem uita nici **contribuția acelor entităților juridice** ce ne-au sprijinit în demersul nostru de asigurare a protecției sociale a persoanelor vârstnice pe parcursul anului 2015, precum: Prefectura județului Vaslui, Consiliul județean Vaslui, Primăria municipiului Bârlad, primăriile din comunele unde Casa deține sucursale, Casa de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu” Bârlad, Muzeul „Vasile Pârvan”, Teatrul „Victor Ion Popa”, Centrul „Mihai Eminescu”, Uniunea Pensionarilor Bârlad prin președinte Popa Catinca, Poliția municipiului Bârlad, Tipografia S.C. Irimpeș S.R.L., mass media locală și alții.

De asemenea, aducem pe această cale mulțumiri și celor **97 de persoane fizice și juridice** ce au sprijinit manifestările dedicate celebrării cuplurilor ce au împlinit 50 de ani de la căsătorie – **Nunta de Aur** ce au donat suma de **14.185 lei**.

PERSOANE FIZICE LITERELE I-N

IACOB LUCIAN MARIAN, BÂRLAD
IACOB MARIA, GRIVIȚA - VASLUI
IACOB MARINESCU OTILIA, BÂRLAD
IACOB MARINESCU PUIU, BÂRLAD
IACOB TEODOR, BÂRLAD
IACOMI ADRIANA, BÂRLAD
IANCU MIRCEA, BÂRLAD
IBĂNESCU CONSTANTIN, BÂRLAD
IBĂNESCU CRISTINA, BÂRLAD
IBĂNESCU MIHAI LUIGI, BOGDĂNEȘTI - VASLUI
IBĂNESCU NIXON, Primar Comuna Gherghești
IBRIAN AUREL DANIEL, BÂRLAD
ICHIM ANETA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
ICHIM CĂTĂLIN LAURENȚIU, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
ICHIM EVELINA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
ICHIM GEORGETA, BANCA - VASLUI
ICHIM MARIA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
ICHIM NICOLAE, BÂRLAD
IFRIM CICERON, BÂRLAD
IFRIM COSTEL, PERIENI - VASLUI
IFRIM DIANA, BÂRLAD
IFRIM ZOIȚA, BÂRLAD
IFTENE ION, IANA - VASLUI
IFTENE IULIANA, BÂRLAD
IFTIMIE VIRGINIEA, BÂRLAD
IFTIMIE ADRIAN, POPENI - VASLUI
IFTIMIE DENIS, POPENI - VASLUI
IFTIMIE LENUȚA, POPENI - VASLUI
IFTIMIE MARCEL, POPENI - VASLUI
IFTODE JANETA SILVIA, BÂRLAD
IGESCU MARIA, BLĂGEȘTI - VASLUI
IGESCU NICU, MURGENI - VASLUI

IGNAT JANA, GRIVIȚA - VASLUI
IGNAT SERGIU IONUȚ, ZORLENI - VASLUI - VASLUI
IGNAT VIOREL, Sat Chileni, Comuna Coroiești, jud Vaslui
ILAȘ FLAVIUS, PUIEȘTI - VASLUI
ILIE CARMEN, BÂRLAD
ILIE DIDONA, GRIVIȚA - VASLUI
ILIE GEORGETA, GRIVIȚA - VASLUI
ILIE IOANA, IVEȘTI - VASLUI
ILIE MIHAELA, BÂRLAD
ILIE PETRU, GRIVIȚA - VASLUI
IOAN ELENA, IVEȘTI - VASLUI - VASLUI
IOAN GHEORGHE, ZORLENI - VASLUI
IOAN NICOLETA, ZORLENI - VASLUI
IOANIȚESCU GABRIELA, BÂRLAD
IONAȘC MARIA, BÂRLAD
IONAȘCU GABRIEL, UNTEȘTI - VASLUI
IONAȘCU OANA CRISTINA, BÂRLAD
IONAȘCU VASILICA, CIOCANI - VASLUI
IONESCU OVIDIU, ZORLENI - VASLUI
IONIȚĂ ANGELA, BÂRLAD
IONIȚĂ ELISABETA, ZORLENI - VASLUI
IORDACHE ELENA, BÂRLAD
IORGA IFTIME, TREȘTIANA - VASLUI
IORGU LUCIAN, POPENI - VASLUI
IORGU MIHAELA, POPENI - VASLUI
IOSIF STERIAN, EPURENI - VASLUI
IOSIP DĂNUȚ, BÂRLAD
IOSIPESCU PARASCHIVA, BÂRLAD
IOVIȚĂ LILIANA, BÂRLAD
IOVU ELENA, BÂRLAD
IOVU LOREDANA, MURGENI - VASLUI
IOVU MARIA, BÂRLAD
IOVU OANA MONICA, BÂRLAD

IRIMESCU IOAN, BÂRLAD
IRIMIA CARMEN DANIELA, BÂRLAD
IRIMIA CORNEL, BÂRLAD
IRIMIA MIHAI, BÂRLAD
IRIMIA TATIANA, BÂRLAD
ISTRATE ADINA, ZORLENI - VASLUI
ISTRATE ANGELA, BÂRLAD
ISTRATE ANIȘOARA, BÂRLAD
ISTRATE AUREL, PERIENI - VASLUI
ISTRATE CONSTANȚA, BÂRLAD
ISTRATE DOREL, BÂRLAD
ISTRATE IONUȚ DANIEL, POCHIDIA - VASLUI
ISTRATE LISAVETA, IANA - VASLUI
ISTRATE VASILE, HĂLĂREȘTI - VASLUI
IURAȘCU MARIANA, BÂRLAD
IURAȘCU MARIANA, BÂRLAD
IVAN ADRIANA, BÂRLAD
IVAN ANA, ZORLENI - VASLUI
IVAN GEORGE, ZORLENI - VASLUI
IVAN GHEORGHE, IVEȘTI - VASLUI
IVAN IULIAN, EPURENI - VASLUI
IVAN LĂCRĂMIOARA IOLANDINA, BÂRLAD
IVAN PARASCHIVA, IVEȘTI - VASLUI
IVAN SAFTA, BĂCANI - VASLUI
IVAN SILVIA, BĂCANI - VASLUI
IVAN VERONEL, BÂRLAD
IVAS ANCA ADRIANA, BÂRLAD
IVAS MIRELA, BÂRLAD
IVAȘC GHEORGHE, BÂRLAD
IVAȘCU AUREL, BÂRLAD
JACOTĂ MARIA, BÂRLAD
JACOTĂ MONICA ELENA, BÂRLAD
JARLAIANU ELENA, BRASOV

JERDIEANU ZENOVIA, BÂRLAD
 JIEANU GABRIELA, BÂRLAD
 JIMBU MAGDALENA, BÂRLAD
 JORA BOGDAN, BÂRLAD
 JORA MIHAELA, BÂRLAD
 JOSAN CORNELUȘA, BĂCANI - VASLUI
 KOVACS ANDREEA MARIA, BRASOV
 LAMBRINO ADRIAN GABRIEL, BÂRLAD
 LATU PUJU CEZAR, BÂRLAD
 LAZANU CAMELIA LENUȚA, BÂRLAD
 LAZARCIUC MARICICA, BÂRLAD
 LAZĂR ALINA, BÂRLAD
 LAZĂR ANICUTA, BÂRLAD
 LAZĂR COSTEL, BÂRLAD
 LAZĂR DORIN, ZORLENI - VASLUI
 LAZĂR ILEANA, BÂRLAD
 LAZURCĂ EMILIA, TULUCEȘTI - GALAȚI
 LĂCĂTUȘ GETA, BÂRLAD
 LĂCĂTUȘ GIORGIAN, ȘULETEA - VASLUI
 LĂCĂTUȘU MIRCEA, Sat Floreni, Comuna Murgeni - VASLUI
 LĂCUSTĂ MARIN, TUTOVA - VASLUI
 LĂIU VASILE, Protopop de Bârlad
 LEAHU DRAGOȘ, BÂRLAD
 LEFTER GEORGETA, POGANA - VASLUI
 LEMNARU GHEORGHIȚĂ, IANA - VASLUI
 LEONTE NECULAI, CIOCANI - VASLUI
 LEONTE PETRU, BÂRLAD
 LEONTE VASILICA, BÂRLAD
 LEPĂDATU ELENA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 LETA MARTA, CONSTANȚA
 LETEANU IOANA, BÂRLAD
 LEU COSMIN GABRIEL, MĂLUȘTENI - VASLUI
 LEU IOAN, MĂLUȘTENI - VASLUI
 LEU IRINA, BÂRLAD
 LEU MIHAELA, BÂRLAD
 LEUȘTEAN ANA, BÂRLAD
 LEVINSCHI ADINA, BÂRLAD
 LIČĂ ION, POGANA
 LIHOR MILICA, BANCA - VASLUI
 LINGURARU JENICA, FĂLCIU - VASLUI
 LIPȘA VIOREL, BÂRLAD
 LIȚĂ ALINA ANDA, BÂRLAD
 LIȚĂ DANIELA, POPENI - VASLUI
 LIVOSCHE CLAUDIU EMANUEL, BÂRLAD
 LOVIN ALEXANDRA, POPENI - VASLUI
 LOVIN CĂTINCA, POPENI - VASLUI
 LOVIN CORNEL, BÂRLAD
 LOVIN GHEORGHI, POPENI - VASLUI
 LUCA ALEXE, CIOCANI - VASLUI
 LUCA CRISTINEL MARIUS, ZORLENI - VASLUI
 LUCA ELENA, BÂRLAD
 LUCA IULIANA, BÂRLAD
 LUCA MARCELA, POGANA - VASLUI
 LUCA MIHAI, BÂRLAD
 LUNCAȘU MAGHIȚA, CIOCANI - VASLUI
 LUNCĂ ILEANA, BĂCANI - VASLUI
 LUNGU ANDREI, ZORLENI - VASLUI
 LUNGU ECATERINA, BANCA - VASLUI
 LUNGU GEORGE, BÂRLAD
 LUNGU TINCUȚA, BÂRLAD
 LUPAȘCU ADINA GABRIELA, BÂRLAD
 LUPAȘCU IRINA, BÂRLAD
 LUPU ADRIAN, PERIENI - VASLUI
 LUPU ADRIAN, ZORLENI - VASLUI
 LUPU CĂTĂLIN, BÂRLAD
 LUPU MANOLACHE, IVEȘTI - VASLUI
 LUPU MARIA, BÂRLAD
 LUPU PETRONEL, BÂRLAD
 MACARIE ELENA, ZORLENI - VASLUI
 MACARIE GHEORGHE, BOGDĂNEȘTI
 MACARIE MARIAN, ZORLENI - VASLUI
 MACHEDON ILEANA, PERIENI - VASLUI
 MACHEDON IOAN, PERIENI - VASLUI
 MACHIDON NICOLAI, PERIENI - VASLUI
 MACOVEI CONSTANTIN, GRIVIȚA - VASLUI
 MACOVEI COSTACHE, CIOCANI - VASLUI

MACOVEI MARIA, CIOCANI - VASLUI
 MACOVEI VASILICA, CIOCANI - VASLUI
 MACSIM GABRIELA, BÂRLAD
 MAGHER IOAN, BÂRLAD
 MAICANU DUMITRACHE, ȘULETEA - VASLUI
 MALIHEN IVAN, BÂRLAD
 MANEA MIHAELA, BÂRLAD
 MANEA VASILE, BÂRLAD
 MANGU CLAUDIA, BÂRLAD
 MANGU IOANA, BÂRLAD
 MANGU IONUȚ, BÂRLAD
 MANOLACHE CĂTĂLINA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 MANOLACHE DĂNUȚ, PERIENI - VASLUI
 MANOLACHE ION, PERIENI - VASLUI
 MANOLACHI VASILE, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 MANOLE CAMELIA, BÂRLAD
 MANOLE CEZAR IOAN, BÂRLAD
 MANOLE CORINA, BÂRLAD
 MANOLE EMANUEL, BÂRLAD
 MANOLEA GABI, BÂRLAD
 MANOLIU LENUȚA, BÂRLAD
 MANTAROȘIE LILIANA, ROȘIEȘTI - VASLUI
 MANTU ANGELA, BÂRLAD
 MARANGOCI PETRUȚ GEORGE, BÂRLAD
 MARCHIDAN AUREL, BÂRLAD
 MARCU LUCICA, COROIEȘTI - VASLUI
 MARDARE COSTEL, BÂRLAD
 MARDARE JAN, POCHIDIA - VASLUI
 MARDARE SONICA, BÂRLAD
 MARGAȘ LUMINIȚA OANA, BÂRLAD
 MARIAN ELENA, VETRIȘOIA - VASLUI
 MARIN ALEXANDRU, BÂRLAD
 MARIN DUMBRAVĂ NICOLAE, VETRIȘOIA - VASLUI
 MARIN GINA GENOVEVA, BÂRLAD
 MARIN MARIA, BÂRLAD
 MARIN SILVIA, COROIEȘTI - VASLUI
 MARIN STERIAN, TUTOVA - VASLUI
 MARINESCU TROFIN LUCREȚIA LIDIA, BÂRLAD
 MARLU PACHIȚA, GRIVIȚA - VASLUI
 MASACI MILUȚĂ, CIOCANI - VASLUI
 MASTAC ANA, BÂRLAD
 MATEI ANETA, BÂRLAD
 MATEI AURELIA, IANA - VASLUI
 MATEI CLEOPATRA, BÂRLAD
 MATEI CONSTANTIN, Primar Comuna BĂCANI
 MATEI COSTICĂ, BÂRLAD
 MATEI DUMITRU BOGDAN, ZORLENI - VASLUI
 MATEI MIHAELA GINA, BÂRLAD
 MATEI MIHAI, BRĂDĂȚEL - SUCEAVA
 MATEI SÂNDEL, FĂLCIU - VASLUI
 MATEI SÂNDEL, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 MATEI VASILE, BÂRLAD
 MATEI VASILE, COROIEȘTI - VASLUI
 MAVRICHE ILEANA, BÂRLAD
 MAVRICHI CRISTINA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 MAVROEAN SABINA, BÂRLAD
 MAVROIAN CONSTANȚA, BÂRLAD
 MAXIM DUMITRU, IANA - VASLUI
 MAXIM MIHAELA, BÂRLAD
 MĂCIUCĂ VALERIU CONSTANTIN, BÂRLAD
 MĂGDALINIȘ MARICEL, TECUCI - GALAȚI
 MĂGDĂLINA COSTICĂ ROMICĂ, BÂRLAD
 MĂGDĂLINIȘ IVONA, BÂRLAD
 MĂRGĂRINT CORNELIA, BOGDĂNIȚA - VASLUI
 MĂRGĂRINT CORNELIU, BĂCANI - VASLUI
 MĂRGĂRINT GEORGETA, BĂCANI - VASLUI
 MĂRMUREANU DUMITRA, SIMILA - VASLUI
 MĂTĂSARU AURICA, BÂRLAD
 MĂTĂSARU DĂNUȚ, ZORLENI - VASLUI
 MĂUCĂ VIOLETA, BÂRLAD
 MĂZĂREANU ADRIAN, BÂRLAD
 MĂZĂREANU ALINA, BÂRLAD
 MĂNZAR CAMELIA, BOGDĂNEȘTI - VASLUI
 MĂRZAC MARILENA, BÂRLAD
 MĂȚĂ OVIDIU, BÂRLAD
 MEDELEANU CULIȚĂ, Sat Tâlpigi, Comuna Ghidigeni,

Galați
 MEDELEANU VALERIU, Sat Tâlpigi, Comuna Ghidigeni, Galați
 MEHEȘ ANTONIA, BÂRLAD
 MELICEANU AURICA, TECUCI - GALAȚI
 MELINTE ANDRA, BÂRLAD
 MELINTE ANIȘOARA, ZORLENI - VASLUI
 MELINTE CORNELIU, ZORLENI - VASLUI
 MELINTE COSTEL, POPENI - VASLUI
 MELINTE GINA EUGENIA, ZORLENI - VASLUI
 MELINTE LICA, ZORLENI - VASLUI
 MELINTE LILIANA, BÂRLAD
 MERCHEA ELEONORA, BÂRLAD
 MEREUȚĂ LUCIA, BÂRLAD
 MEREUȚĂ PETCUȚA, BÂRLAD
 MEREUȚĂ VERONICA, BÂRLAD
 MERLAN ANIȚA, IVEȘTI - VASLUI
 MERLAN GHEORGHE, IVEȘTI - VASLUI
 MERLUȘCĂ DANIEL FLORIN, BÂRLAD
 MERLUȘCĂ NICULINA MARIANA, BÂRLAD
 MICNEA GHEORGHE, BÂRLAD
 MICU CLAUDIU EUGEN, BÂRLAD
 MICU AURICA, PUIEȘTI - VASLUI
 MICU IONEL, BÂRLAD
 MICU MARIUS CRISTIAN, BÂRLAD
 MICU RALUCA, BÂRLAD
 MIHAI LENUȚA, BÂRLAD
 MIHAI NICOLAE, BÂRLAD
 MIHAI ANDREI NICOLAE, BÂRLAD
 MIHAI CĂTĂLIN FLORIAN, BÂRLAD
 MIHAI CONSTANTIN, ZORLENI - VASLUI
 MIHAI CRISTIAN, BÂRLAD
 MIHAI ELENA, BÂRLAD
 MIHAI ELISABETA PAULA, ZORLENI - VASLUI
 MIHAI EMIL COSMIN, BÂRLAD
 MIHAI EUGEN, BÂRLAD
 MIHAI FĂNICA, BÂRLAD
 MIHAI GHEORGHIȚĂ, ZORLENI - VASLUI
 MIHAI IULIAN CĂTĂLIN, BANCA - VASLUI
 MIHAI MARIA, BÂRLAD
 MIHAI MARIAN EMIL, BÂRLAD
 MIHAI OANA, BÂRLAD
 MIHALACHE ANIȚA, IANA - VASLUI
 MIHALACHE CLEOPATRA, PERIENI - VASLUI
 MIHALCEA ELENA, PERIENI - VASLUI
 MIHĂILĂ CORINA, BÂRLAD
 MIHĂILĂ DANIELA, BÂRLAD
 MIHĂILĂ ELENA, BĂCANI - VASLUI
 MIHĂILĂ ELENA, COROIEȘTI - VASLUI
 MIHĂILĂ FLORIN, BĂCANI - VASLUI
 MIHĂILĂ GHEORGHE, IVEȘTI - VASLUI
 MIHĂILĂ ILEANA, BÂRLAD
 MIHĂILĂ RODICA, BÂRLAD
 MIHĂILESCU OTILIA ELENA, BÂRLAD
 MIHOK MARIUS CĂTĂLIN, ZORLENI - VASLUI
 MIHORDEA CONSTANȚA, BÂRLAD
 MIHORDEA VALERICA, BÂRLAD
 MILEA SANDA, VIIȘOARA - VASLUI
 MINCIUNĂ DUMITRU, PUIEȘTI - VASLUI
 MIRCEA BEATRICE LOREDANA, BÂRLAD
 MIRCIU GENOVEVA, MURGENI - VASLUI
 MIRON ANGHEL, COROIEȘTI - VASLUI
 MIRON VASILICA, TUTOVA - VASLUI
 MIRON VIORICA, IANA - VASLUI
 MIROȘANU PAULA, BÂRLAD
 MITACHE AURICA, MURGENI - VASLUI
 MITASOV MARIA, BÂRLAD
 MITESCU ADRIAN, BÂRLAD
 MITESCU ELENA, BĂCANI - VASLUI
 MITINCUL LILIANA, BÂRLAD
 MITITELU MIMI MARILENA, BÂRLAD
 MITROI MIHAELA, BÂRLAD
 MITU CONSTANTIN, PERIENI - VASLUI
 MITU NEACȘA, PERIENI - VASLUI
 MÎNDRESCU CAMELIA, BÂRLAD
 MÎNZU SEVASTITA, ZORLENI - VASLUI
 MÎNZU VASILE, ZORLENI - VASLUI

MOCANAȘU DUMITRU , BÂRLAD
 MOCANAȘU ELENA, BÂRLAD
 MOCANAȘU IONEL, ZORLENI - VASLUI
 MOCANAȘU PAULINA, BÂRLAD
 MOCANU ANTONETA, BÂRLAD
 MOCANU CORNELIA, ROȘIEȘTI - VASLUI
 MOCANU ELENA, BÂRLAD
 MOCANU EMILIA, BÂRLAD
 MOCANU GEORGETA, TUTOVA - VASLUI
 MOCANU GHEORGHIȚĂ, ROSIEȘTI - VASLUI
 MOCANU GHIORGHE, ZORLENI - VASLUI
 MOCANU GICA , IVEȘTI - VASLUI
 MOCANU IOAN, BÂRLAD
 MOCANU LIVIU, BÂRLAD
 MOCANU MARIA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 MOCANU MARIA, GRIVIȚA - VASLUI
 MOCANU MARIETA, BÂRLAD
 MOCANU MILUȚĂ, ZORLENI - VASLUI
 MOCANU MITRIȚA, IANA - VASLUI
 MOCANU OLGA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 MOCANU PAULINA, GHERGHEȘTI - VASLUI
 MOCANU RALUCA ELENA, ZORLENI - VASLUI
 MOCANU RITA, TUTOVA - VASLUI
 MOCANU TUDORIȚA, BANCA - VASLUI
 MODIGA PARASCHIVA, BLĂGEȘTI - VASLUI
 MOICEANU ELENA, BĂCANI - VASLUI
 MOISĂ ELENA, BĂCANI - VASLUI
 MOISE DRAGOȘ LAURENȚIU, ZORLENI - VASLUI
 MOISE GHERGHINA, BÂRLAD
 MOISE VASILE, BÂRLAD
 MOISUC MARIA, BÂRLAD
 MOLOCEA PETRU, FLOREȘTI - VASLUI
 MOLOCIA MIHAELA, BÂRLAD
 MOLUGA SILVIA, IANA - VASLUI
 MORARU AGLAEA, BÂRLAD
 MORARU CONSTANȚA, COROIEȘTI
 MORARU CORNELIA, GHERGHEȘTI - VASLUI
 MORARU COSTEL, Primar Comuna PUIEȘTI
 MORARU ELENA, IANA - VASLUI
 MORARU ION, MURGENI - VASLUI
 MORARU IULIANA SILVIA, BÂRLAD
 MORARU MITICĂ, MURGENI - VASLUI
 MORARU MONICA, BÂRLAD
 MORARU TEODOSIA, BÂRLAD
 MORARU VASILE, ZORLENI - VASLUI
 MOREA DUMIRU, BÂRLAD
 MOREA GRIGORINA, BÂRLAD
 MOREA IONUȚ LIVIU, PUIEȘTI - VASLUI
 MOREA VALERIU REMUS, BÂRLAD
 MOSCALU VASILE, COROIEȘTI - VASLUI
 MOTAȘ ELENA, CIOCANI - VASLUI
 MOTREA IOAN, PERIENI - VASLUI
 MOTREA IOAN, MURGENI - VASLUI
 MOTREA MARINICA, PERIENI - VASLUI
 MOTREA MIHAELA, BÂRLAD
 MOTREA MITRIȚA, PERIENI - VASLUI
 MOTREA RUXANDA, PERIENI - VASLUI

MOTREA VALENTIN, PERIENI - VASLUI
 MOTREA VIOREL TITI, POGANA - VASLUI
 MOVILEANU CATRINA, BÂRLAD
 MUCENICA ARISTICĂ, COROIEȘTI - VASLUI
 MUNTEANU LUMINIȚA, BÂRLAD
 MUNTEANU ANICA , BÂRLAD
 MUNTEANU DANIEL, BÂRLAD
 MUNTEANU DANIELA, BÂRLAD
 MUNTEANU DUMITRU, BÂRLAD
 MUNTEANU DUMITRU, ZORLENI - VASLUI
 MUNTEANU FELICIA, BÂRLAD
 MUNTEANU GABRIELA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 MUNTEANU IOAN, IAȘI
 MUNTEANU IOAN, ZORLENI - VASLUI
 MUNTEANU IONEL, BÂRLAD
 MUNTEANU ITA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 MUNTEANU JANA, BÂRLAD
 MUNTEANU LAURENȚIU CIPRIAN, BÂRLAD
 MUNTEANU LUCIA, BÂRLAD
 MUNTEANU MARIȚA, BÂRLAD
 MUNTEANU MARIUS, BÂRLAD
 MUNTEANU NADIA LOREDANA, BÂRLAD
 MUNTEANU NELU, PERIENI - VASLUI
 MUNTEANU NICULINA, BÂRLAD
 MUNTEANU TITE, GRIVIȚA - VASLUI
 MUNTEANU TUDORIȚA, PERIENI - VASLUI
 MUNTEANU VALERIA, ZORLENI - VASLUI
 MUNTEANU VASILICA , BÂRLAD
 MUNTIANU MARIA, BÂRLAD
 MUNTIANU NICULINA, BÂRLAD
 MURGEANU MARIANA , ZORLENI - VASLUI
 MURGU CORINA MARIA, BÂRLAD
 NACU NELUȘA, FÂNTÂNELE - SUCEAVA
 NASIU NELU, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 NAZARE NICUȘOR, MĂLUȘTENI - VASLUI
 NAZARE RODICA, GRIVIȚA - VASLUI
 NĂSTASĂ GHEORGHE, BÂRLAD
 NĂSTASĂ LEONORA, BÂRLAD
 NĂSTASĂ MIHAI, BÂRLAD
 NĂSTASĂ ROMIȚA, BÂRLAD
 NĂSTASE BEATRICE, BÂRLAD
 NĂSTASE CLAUDIU, BÂRLAD
 NĂSTASE CONSTANTIN, BÂRLAD
 NĂSTASE EUGENIA, BÂRLAD
 NĂSTASE OTILIA, BÂRLAD
 NĂSTASE SIMION, PERIENI - VASLUI
 NĂSTASE TRAIAN , IVEȘTI - VASLUI
 NĂZDRĂVANU MIRCEA, BĂCANI - VASLUI
 NEACȘU ELENA , COROIEȘTI - VASLUI
 NEACȘU TOADER, POGANA - VASLUI
 NEACȘU VASILE, POGANA - VASLUI
 NEAGU MARIANA , BÂRLAD
 NEAGU ADRIAN, POPENI - VASLUI
 NEAGU DONICA, BÂRLAD
 NEAGU DOREL, BÂRLAD
 NEAGU GEORGETA, POPENI - VASLUI
 NEAGU GINA, POPENI - VASLUI

NEAGU IVANA, POPENI - VASLUI
 NEAGU MARICICA, POPENI - VASLUI
 NEAGU TITI, POGANA - VASLUI
 NEAGU VASILE, BÂRLAD
 NEAMȚU MIHAELA, BÂRLAD
 NECHIFOR DRAGOȘ LUIGI, BÂRLAD
 NECHITA CORINA, IANA - VASLUI
 NECHITA DAN ANDREI , BÂRLAD
 NECHITA FÂNEL, BÂRLAD
 NECHITA FLORENTINA, BÂRLAD
 NECHITA IOAN, BÂRLAD
 NECHITA NECULAI, BÂRLAD
 NECHITA RĂZVAN, BÂRLAD
 NECULA SORIN, MURGENI - VASLUI
 NEDELCU RADU, BÂRLAD
 NEGARĂ DUMITRU, MURGENI - VASLUI
 NEGARĂ MĂNDIȚA, IVEȘTI - VASLUI
 NEGHINĂ CARMEN, BÂRLAD
 NEGHINĂ GHEORGHE, BÂRLAD
 NEGREA GABRIEL, BÂRLAD
 NEGREA PETREA, BÂRLAD
 NEGRESCU LENUȚA, BĂCANI - VASLUI
 NEGRU EMANOELA, BÂRLAD
 NEGRU LUMINIȚA, BÂRLAD
 NEGRU NECULAI, Preot BÂRLAD
 NEGRUȚ ANDREI, UNȚEȘTI - VASLUI
 NEGRUȚ AURORA, BÂRLAD
 NENIȚA PETRU SORINEL, BÂRLAD
 NENIȚA ANDREEA ANI, BÂRLAD
 NENIȚA MARIA , BOGDĂNEȘTI - VASLUI
 NESTOR AURICA, BÂRLAD
 NESTOR CORNELIA , IVEȘTI - VASLUI
 NESTOR GABI, BÂRLAD
 NESTOR IOANA , IVEȘTI - VASLUI
 NESTOR VIOLETA, BÂRLAD
 NICA DANIEL, ROȘIEȘTI - VASLUI
 NICA MARIA, ROȘIEȘTI - VASLUI
 NICHIFOR ANDREEA , BÂRLAD
 NICHIFOR BOGDAN, BÂRLAD
 NICHIFOR GABRIELA , BÂRLAD
 NICHIFOR GEORGETA, BÂRLAD
 NICHIFOR LUCIAN , BÂRLAD
 NICOARĂ COSTEL, BÂRLAD
 NICOLAU MĂRIOARA, BÂRLAD
 NICOLAU NELU, FÂLCIU - VASLUI
 NICOLAU TUDORA, FÂLCIU - VASLUI
 NICORESCU GHEORGHE, BÂRLAD
 NICULESCU STANCA, IVEȘTI - VASLUI
 NIGA ELENA DIDONA, BÂRLAD
 NISTOR DUMITRU, IVEȘTI - VASLUI
 NISTOR MILICA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ - VASLUI
 NISTOR NECULAI, IVEȘTI - VASLUI
 NISTOR PARASCHIVA, HĂLĂREȘTI - VASLUI
 NISTOR ROZICA, ALEXANDRU VLAHUȚĂ
 NIȚĂ VASILICA, IVEȘTI - VASLUI
 NOHIT MITRIȚA, BÂRLAD
 NOVAC RUXANDA, ZORLENI - VASLUI

Colectivul de redacție

- Gruia NOVAC
- Serghei COLOȘENCO
- Nicolaie MIHAI
- Gheorghe GHERGHE
- Petruș ANDREI
- Teodora ZALDEA - asistent relații publice și comunicare
- Sorin BOCAN - operator I.T.

Tehnoredactare:

- Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „Elena Cuza”

Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui, et. 2, cam. 13

Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933

E-mail: revista@carpbarlad.ro

Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad

ISSN 2247 – 3580 ; ISSN-L = 2247 – 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

ICOANA ȚĂRII NOI O PURTĂM ÎN SUFLET!

Deșteaptă-te, române!

Versuri - Andrei Mureșianu

Muzica - Anton Pann

- Tempo di marcia

1. Des - teap - tă - te, ro - mâ - ne, din som - nui cal de
cum ori nă - o - da - tă să dăi ră - voadă
vii, mă - re - fe um - bra, în hot, ste - lar, cor -
oș cu cru - cea-n : fru - te! căci oas - țar e craș -

soar - le, în ca - re lea - dă - ei - ră bar - ba - ri de ti -
lu - me că-n ar - te măi - noi cur - ge un sin - ge de ro -
vi - ne, în mă - na na - ji - u - ne, oș voș - tri slă - ve -
ti - nă, De - vi - ză li - ber - ta - te și sco - put ei prea -

«...Ferdinand I, rege al României unite
(...). Luminoasă va rămâne în istoria unui
neam, veșnic nedreptățit de soartă, din secol
în secol și din sacrificiu în sacrificiu, clipa în
care vitejia unui popor s-a sprijinit pe eroica lui
loialitate, pentru a întregi soarta în dreptele ei
hotare. Cel mai mare moment din istoria
noastră milenară va rămâne legat de numele
lui.»

22 iulie 1927 Nicolae Iorga

ori nă - o -
a noas - tre
le - te or -
mai bi - nen

da - tă cu
plep - tiri
ma - re, cu
lup - tă, cu

chi - na și cru - ză tăi dus - moni,
lup - le, un nu - me de tra - lan,
ta - le ori soar - te! sîr - gă tofi,
ia - răși în ve - chiul nos - tră pă - mînt.

ori nă - o -
a noas - tre
le - te or -
mai bi - nen

da - tă cu
plep - tiri
ma - re, cu
lup - tă, cu

chi - na și cru - ză tăi dus - moni,
lup - le, un nu - me de tra - lan,
ta - le ori soar - te! sîr - gă tofi,
ia - răși în ve - chiul nos - tră pă - mînt.

1. 2. 3. 4.

mon -
lan,
tofi,
mînt!

2. A -
3. Pri -
4. Pre -

“29 iulie - Ziua Imnului Național”